

EKAINAREN 15eko 5/1990
LEGEAREN TESTU KONTOLIDATUA,

EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKOA

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

SEGURTASUN SAILA

DEPARTAMENTO DE SEGURIDAD

**EKAINAREN 15eko 5/1990
LEGEAREN TESTU
KONTSOLIDATUA, EUSKO
LEGEBILTZARRERAKO
HAUTESKUNDEEI BURUZKOA**

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

SEGURTASUN SAILA

DEPARTAMENTO DE SEGURIDAD

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia

Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2016

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzaren *Bibliotekak* sarearen katalogoan aurki daiteke: <http://www.bibliotekak.euskadi.net/WebOpac>

Argitaraldia: 2a, 2016ko uztaila

Ale-kopurua: 1.000

© Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa
Segurtasun Saila

Internet: www.euskadi.eus

Argitaratzailea: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Inprimaketa: RGM, S.A.
Pol. Igeltzera, Pab. 1 bis – 48610 Urduliz-Bizkaia

ISBN: 978-84-457-3404-9

LG: BI 984-2016

Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legea (1990eko uztailaren 6ko EHAA, 134. zk.) hauek aldatu zuten:

- 15/1998 Legea, ekainaren 19koa, (uztailaren 9ko EHAA, 128. zk., hutsen zuzenketa 1998ko urriaren 8ko EHAA, 192. zk.).
- 6/2000 Legea, urriaren 4koa (2000ko azaroaren 7ko EHAA, 213. zk.)
- 1/2003 Legea, martxoaren 28koa (2003ko apirilaren 10eko EHAA, 72. zk.)
- 4/2005 Legea, otsailaren 18koa (2005eko martxoaren 2ko EHAA, 42. zk.)
- 11/2015 Legea, abenduaren 23koa (2016ko urtarrilaren 7ko EHAA, 3. zk., hutsen zuzenketa 2016ko urtarrilaren 21ko EHAA, 13. zk.)

AURKEZPENA

Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeen Legea bosgarren aldiz aldatzen duen abenduaren 23ko 11/2015 Lege berria dela eta, Eusko Jaurlaritzaren Segurtasun Saileko Araubide Juridikoaren, Zerbitzuen eta Hauteskunde Prozesuen zuzendariak Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzkoa den ekainaren 15eko 5/1990 Legearen testu kontsolidatuaren edizio hau egin du.

Edizio honek legearen testua jasotzen du, gaur egun indarrean dagoena, betiere, artikuluko batzuei lege hauek emandako idazketa txertatu ostean: ekainaren 19ko 15/1998 Legea, 5/1990 Legea aldatzen duena; urriaren 4ko 6/2000 Legea, 5/1990 Legea aldatzen duena; martxoaren 28ko 1/2003 Legea, Eusko artekari eta ahalordedunen izendapenari dagokionez, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko legea aldatzekoa; otsailaren 18ko 4/2005 Legea, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzkoa; eta abenduaren 23ko 11/2015 Legea, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeen Legea bosgarren aldiz aldatzen duena, hutsen zuzenketekin 2016ko urtarrilaren 21eko Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariko 13. zenbakian argitaratua.

Eta horren guztiaren emaitza da legezko testu kontsolidatu hau, boto-pape-
ren eta bozketako gutun-azalen sistema erabiliz egiten diren Euskal Hauteskun-
de Autonomikoetan aplikagarria dena.

Arrazoi sistematikoengatik eta lege hau hobeto ulertzeko, dei baten bidez markatzen dira 1990 urtetik aurrera testua aldatu zaien artikulukoak. Horrez gain, beltzez agertzen dira 11/2015 Legearen azken aldaketan aldatu diren arauak, hauteskundeeetan etengabe herritar guztiek erabiltzen duten lege testuaren ezagutza eta erabilera errazteko asmoz.

Testu hau osatzeko, bi lege-eranskin ere sartu dira. Lehenengoak Estatua-ren Hauteskundearen Araubide Orokorri buruzko Lege Organikoaren oinarritzko arau batzuk jasotzen ditu, hauteskunde prozesu autonomikoarekin zuzenean lotuta dauden arloak arautzen dituztenak; izan ere, arau horiek kontsultatu beharrekoak dira, hauteskunde autonomikoetan derrigorrez aplikatu behar direlako. Bigarrenak boto elektronikoari buruzko araudia jasotzen du, ekainaren 19ko 15/1998 Legeak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legea aldatzen duenak, bere bigarren artikuluan ezarritakoaren arabera.

Azkenik, 1. separatan Hauteskundearen legean dauden hitzen aurkibide oso bat agertzen da, eta 2.ean lege testuaren aurkibide sistematiko bat dago, testu honen inguruko kontsulta eraginkorra eta azkarra izan dadin.

AURKIBIDE

EKAINAREN 15EKO 5/1990 LEGEA, EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKOA ZIOEN AZALPENA	13
ZIOAK AZALTZEA, 5/1990 LEGEA ALDATZEN DUEN EKAINAREN 19KO 15/1998 LEGEARENAK.....	22
ZIOAK AZALTZEA, 5/1990 LEGEA ALDATZEN DUEN URRIAREN 4KO 6/2000 LEGEARENAK	26
ZIOAK AZALTZEA, MARTXOAREN 28KO 1/2003 LEGEARENAK, IKUSKATZAILE ETA AHALDUNAK IZENDATZEARI DAGOKIONEZ EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKO LEGEA ALDATZEN DUENA.....	27
ABENDUAREN 23KO 11/2015 LEGEA, EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKOA, BOSGARREN ALDIZ ALDATZEKOA ZIOEN AZALPENA	29
I. IDAZPURUA. Erabaki orokorrak	34
II. IDAZPURUA. Hauteskunde-eraketa	42
III. IDAZPURUA. Hauteskunde-administraritza.....	44
I. Atalburua.Erabaki nagusiak	44
II. Atalburua. Hauteskunde-batzordeak	46
Lehenengo Saila: Batzordeen osatze-modua	46
Bigarren Saila: Batzordeen Aginpideak	52
Hirugarren Saila: Erakuntza eta lhardunak.....	55
III. Atalburua. Hauteskunde-sailak eta mahaiaik.....	58
Lehenengo Saila: Hauteskunde-Sailak.....	58
Bigarren Saila: Hauteskunde-Mahaiaik	59

IV. IDAZPURUA. Hauteskundeetarako deia.....	63
V. IDAZPURUA. Hauteskunde-bidea	65
I. Atalburua hautagaien aurkezpena eta aldarrikapena.....	65
1. Saila. Hauteskunde-Administraritzaren Aurreko Ordezkarriak	65
2. Saila. Hautagai-Zerrenden Aurkezpena	66
3. Saila. Hautagai-zerrenden iragarpena	70
4. Saila. Hutsen zuzenketa eta jazarpenak	71
5. Saila. Hautagaien aldarrikapena	72
6. Saila. Hautagaien eta Hautagai-zerrenden aldarrikapenaren aurkako jazarpenak.....	74
II. Atalburua. Hauteskunde-ekintzaldia	75
1. Saila. Erabaki orokorrak	75
2. Saila. Hauteskunde-zabalkundea	76
3. Saila. Herri-tegi eta tokiez baliatzea	79
4. Saila. Hauteskunde-kanpainan hedabideak erabiltzea	83
5. Saila. Zuzenketak egiteko eskubidea	86
6. Saila. Hauteskunde-Itaunketak	86
III. Atalburua. Boto-txartelak eta eskutitz-azalak.....	89
IV. Atalburua. Artekariak eta ahaldunak	90
V. Atalburua. Hauteskunde-mahaien eraketa.....	94
VI. Atalburua. Boto-emanketa	96
VII. Atalburua. Hauteskunde-mahaietako boto-emanketa	102
VIII. Atalburua. Guztizko boto-kontaketa.....	108
IX. Atalburua. Hauteskunde-hauspenak	115
XI. Atalburua. Posta bidezko botoa eta atzerrian bizi diren egoiliarrena .	115
VI. IDAZPURUA. Hauteskundeei eta hauteskunde-auzipideetatikako jazarpenei buruzko ihardunbiderako arau nagusiak.....	117
I. Atalburua. Hauteskundeetako agiripaperen jazarpenen aurkezpena ..	117
II. Atalburua. Administrazio-bideetako biderapena	118
III. Atalburua. Hauteskunde-auzipidetatikako eskabidea	119
VII. IDAZPURUA. Hauteskundeetako dirusarrerak, gastuak eta diru-laguntzak..	120
I. Atalburua. Hauteskunde-administrariak.....	120
II. Atalburua. Hauteskundeetako kontuak	122
III. Atalburua. Hauteskunde-eskuraketak eta iturburuak.....	124
IV. Atalburua. Hauteskundeetako gastuak	127
V. Atalburua. Hauteskundeetako kontaduritzza-zaingoa	128

VI. Atalburua. Hauteskunde-gastutarako herri-dirulaguntza.....	131
VII. Atalburua. Zigorrak	132
Erabaki gehigarriak	133
Aldi baterako erabakiak	135
Azken erabakiak.....	136
Bigarren azken xedapena.- Ekainaren 19ko 15/1998 legea indarrean sartzea.....	136
Azken xedapena. Urriaren 4ko 6/2000 legea indarrean sartzea	136
Azken xedapena. Martxoaren 28ko 1/2003 legea indarrean sartzea	137
Ekainaren 15eko 5/1990 legearen xedapen indargabetzailea	137
Ekainaren 19ko 15/1998 legearen xedapen indargabetzaile	138
Martxoaren 28ko 1/2003 legearen xedapen indargabetzailea	138
1. LEGE-ERANSKINA. (HAUTESKUNDE ARAUBIDE OROKORRAREN LEGE ORGANIKOAREN OINARRIZKO ARTIKULUAK, EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HURRENGO HAUTESKUNDEETAN DERRIGOR APLIKATZEKOAK)	139
II. KAPITULUA. Sufragio pasiboko eskubidea.....	141
III. KAPITULUA. Hauteskunde-administrazioa.....	145
IV. KAPITULUA. Hautesle-errola	149
VI. KAPITULUA. Hauteskunde prozedura	155
2. Saila. Hautagaiak aurkeztea eta aldarrikatzea.....	155
3. Saila. Hautagai-zerrendak eta hautagaien aldarrikapenaren kontrako errekurtsoa.....	156
10. Saila. Posta bidezko botoa.....	157
16. Saila. Hauteskunde-auzia	162
VIII. KAPITULUA. Hauteskunde-delituak eta arau-hausteak	166
2. LEGE ERANSKINA. (BOTO ELEKTRONIKOA ARAUTZEN DUEN EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKO LEGEA)	175
2. Saila. Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko 5/1990 Legearen V. idazpuruan beste atalburu bat eranstea, X. atalburua hain zuzen. Honela du izena: «Bozketa elektronikoari dagokion prozedura».....	177

Azken xedapenetako lehenengoa. 2. Atalaren aplikazioa.....	190
Eranskina. Boto elektronikoari dagozkion Definizioei buruzkoa	190
1. GEHIGARRIA	
EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDE LEGEAREN	
TESTU KONTSOLIDATUAREN AHOTSEN AURKIBIDEA	193
2. GEHIGARRIA	
EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDE LEGEAREN	
TESTU KONTSOLIDATUAREN AURKIBIDE SISTEMATIKOA	217

EKAINAREN 15EKO 5/1990 LEGEA, EUSKO LEGEbiltzarrerako HAUTESKUNDEEI BURUZKOA ZIOEN AZALPENA

I

Demokraziadun gizarte ororen beharra da hiritar guztiek hauteskundeetan parte har dezatela bermatzea, horietan aukeratzen bait dira beren ordezkariak izango direnak.

Euskal Herriko Autonomi Estatutuaren 10.3 atalak bakarreango aginpidea aitortzen dio Autonomi Elkarteari «Eusko Legebiltzarrearekin zerikusirik duten hauteskundeetarako barne-legegintzan». Estatutuan oharrematen den hori eginbideratzea du xede Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunde-Lege honek.

Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko 28/1983 Legea indarrean jartzetik hona bost urte igaro, eta Hauteskunde-Jaurpide Nagusiaei buruzko ekainaren 19ko 5/1985 Oinarrizko Legea, hots, ordurarte zeuden hauteskunde-arau guztiak: 20/1977 Erregeren Dekretu-Legea, 39/1978 Legea, 6/1983 Oinarrizko Legea eta 14/1980 Legea indargabetu zituena aldarrikatu izanaren ondorioz, esandako Hauteskunde-Legea eraberritzea aholkagarri egiten zuen arau-zatiketa bat gertatu da azken urteotan. Horretaz gainera, Estaduko Jaurlaritzak 1984.ean aurkeztutako konstituziotasunik ezagatikako jazarpenari buruz Konstituzio-Auzitegiak 1988.eko uztailaren 21ean emandako ebazpena, esandako 28/1983 Legearen zenbait atal baliogatzen zituena, kontutan hartzen badugu, ezinbesteko gertatzen da euskal hauteskunde-arauak oraingo Lege honen bidez egokitzea.

Egoera honek nolabaiteko lege-segurtasunik eza sortarazi edo, gutxienez, hauteskundeetan eskuhartzen duten politika-taldeei eta ihardutze-era ezagun batera jadanik ohituta dauden hautatzaileei zalantzak, argipide-eskeak, kexuak, goradeiak eta zuzenketa-eskeak ekarri diezaizkieke.

Guzti horrek, batetik, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko 28/1983 Legea eraberritu beharra adierazten du, hauteskundeei buruzko arau guztiak argitzeko eta, horrela, egon dagoen lege-segurtasunik ezaren arrisku haundiak galerazteko, erizpide kideko eta berdintsuak ezarriz. Bestetik, eraberritze horretan hauteskunde-eraketa osoaren ihardutze-modua hobetzeko beharrezko diren teknika-hobekuntzak eta zuzenketak sartu behar dira.

Horregatik, Hauteskunde-Jaurpide Nagusiei buruzko 5/1985 Oinarri-Legeak eta esandako Konstituzio-Auzitegiaren ebazpenak diotenaren aurka dauden 28/1983 Legeko atalen ordezkari horiek zuzenduz, gaurko arauen egoerari egokitu eta Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeen izaera eta eremua, baita hauteskunde horiek hobetzeko behar diren teknika-hobekuntzak ere, kontutan hartzen dituzten hainbat arau sartzeko, hauteskunde-ihardunbide berdintsuak izateko zenbait aldaketa eta zuzenketa eginez eta, ondorioz, hauteskunde-bidearen eginkortasunerako behar den lege-segurtasunaren ezinbesteko osagai diren konfiantza eta segurtasuna sortaraziz.

Azkenik, Lege honek Hauteskunde-Jaurpide Nagusiei buruzko Oinarriko Legean oinarriturik gabe egon eta hauteskunde-bidearen nolakotasunari hainbat hobekuntza dakarzkioden zenbait gai sartzeko dituzte.

Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Lege honetan sartzeko diren eta aurreko euskal Hauteskunde-Legea egituratzen zuten atal gehienek nahiko daragietan aldakuntzen eta teknika-hobekuntzen nolakoa kontutan hartuz, legegintza-modurik egokiena erabili da, idazkeraren argitasun eta erabilgarritasunari begira. Lege berri honek ez du xede atal-moltzoaren zati bat aldatzea, Eusko Legebiltzarrerako hauteskunde-jaurpide osoaren erabateko birrazterpena egitea baino.

II

Zazpi idazpuruk, bost erabaki gehigarrik, bi aldibaterako erabakik, hiru azken erabakik eta indargabetzeko erabaki batek osatzen dute Legearen egitura.

III

Erabaki orokorreari buruzko Lehenengo Idazpurua Legearen eremuaren mugapenaz, hautatzaitetasunaz, hautagaitasunaz, hautaezinez eta elkartuezinez ari da.

Hautatzaitetasuna ahalik eta modurik zabalenean araupetu da, gara-adinarekin, indarreango Hautatzaile-Erroldean sartuta egotearekin eta botoa emateko eskubideaz gabeturik ez egotearekin kidekatuz.

Hautagai izatea politika-aldetik euskaldun den hautatzaile izateari lotuta doa, Euskal Herriko Autonomi Estatutuaren 7. atalak ohartematen duenez.

Hautaezin-zioek, lehenengo eta behin, aginteen banakuntzaren arauerako irizpidea argi eta garbi dute xede. Alde batetik, Euskal Jaurtze-Agintaritzaren eta Legegintzakoaren arteko banakuntza denez; bestetik, berriz, euskal aginteen eta Estaduko aginteen arteko banakuntzaren aldetik. Bigarrenez, hauteskunde-bidearen gardentasuna eta norberekoikeriarik eza bermatze-xedezko hautaezin-zioak jartzen dira.

Legebiltzarkideen elkartuezinei gagozkiela, hauek Euskal Herriko Autonomi Estatutuaren 26.5 atalaren aginduz hauteskunde-legeek araupetu beharreko elkartuezin-egoerak dakartzaten zioei dagozkie.

IV

Bigarren idazpuruak Hauteskunde-Eraketa du gai.

Idazpuru horrek, lehenengo eta behin, hauta daitezkeen 25 legebiltzarkideren kopuru bera finkatzen du hauteskunde-barruti bakoitzeko.

Hauteskundeak kondaira-lurralde bakoitzean egingo dira, ordezkotza-heintasunaren arabera irizpideei atxikiz, legebiltzarkide-tokien banakuntzan sartu ahal izateko emandako baliozko botoen %5ekoa jartzen dela.

Halaber, hautatutako hautagaia hiltzea, honek bere tokia uztea edo ezinduta gelditzea gertatuz gero, aldarrikatutako zerrenda berean hurrengo agertzen denari emango zaio aulkia, zerrenda horretako hurrenkerari jarraiki.

V

Hirugarren Idazpuruak Hauteskunde-Administraritza araupetzen du.

Hirugarren idazpuru horrek, erabaki nagusiei buruzko Lehenengo Atalburuan, Hauteskunde-Batzorde eta Saitetan egituratzen den hauteskunde-erakuntza zehazten du, Euskal Hauteskunde-Administraritza hiru moetatako Hauteskunde-Batzordek osatuta geratzen dela: Autonomia-Elkarte osoan aginte-mendea duen Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea, hauteskunde-barruti bakoitza bere aginte-mendeko duen Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordea, eta aginpidez epailaritza-barrutietara mugatzen den Eskualdeko Hauteskunde-Batzordea.

Halaber, Eusko Jaurlaritzak, bere aginpideen barruan, herritarrek botoa emateko eskubidea erabili eta hauteskundeetan eskuhar dezatena bermatzera laguntzen du, hauteskunde-gaietan, aldi hau zuzentzen duten Hauteskunde-Batzordeei laguntza eginkor eta iraunkorra emateko ihardutze-sail aginteduna Herrizaingo-Saila dela.

Esandako Hirugarren Idazpuruko Bigarren Atalburua Hauteskunde-Batzordeez ari da, beren osatze-modua, aginpideak, erakuntza eta ihardutze-modua araupetzen direla.

Hauteskunde-Batzordeen osatze-moduari gagozkiola, epai-agintaritzako kideei ematen zaie Hauteskunde-Batzordeetako lehendakaritza eta auzimaisuei, epailariei eta legelari edo zuzenbide-lanbidedunei batzordekide izatea; beraz, politika-epailaritzako osatze-modua jartzen da, argi eta garbi.

Alde beronetatik, Legeak Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen benetako iraunkortasunezko iharduera ziurtatzen du, Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen iharduera hauteskundeak izan eta ehun egun igaro arte bermatuz. Bestalde, Hauteskunde-Batzordetako kideen ordezkapen-jaurpidea zehazten da eta Batzorde horietako kideen aldaezintasuna finkatzen.

Hauteskunde-Batzordeek Hauteskunde-Erroldeari buruzkoan dituzten aginpideak, Konstituzio-Auzitegiaren 1988.eko Uztailaren 21eko ebazpenaren arabera zehazten dira.

Hirugarren Idazpuruko Hirugarren Atalburua Hauteskunde Sail eta Mahaiei buruz ari da.

Hauteskunde-Sail, Mahai eta Tegien zenbatekoa eta mugak jarri eta argitaratzeari buruzko hauteskunde-erakuntza, Hauteskunde-Erroldearen Idazguak Euskal Autonomi Elkartearen dituen Ordezkaritzei dagokie.

Hauteskunde-Mahaiak, Udaletan, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen zaingopean, zozketa-bidez hautatutako Mahaipuru batek eta bi Mahaikidek osatuzkoak izango dira, Batzorde hauei, horrela, alderdikieriarik gabekoak izateko berme guztiz Udalei ematen zaien administraritzaren kenduz.

VI

Laugarren Idazpuruak, indarreango Jaurlaritza-Legeari atxikiz, Lehendakariaren Dekretuz egin beharko den Hauteskundeetarako deialdia du gai, deia egiteko Dekretua Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian argitaratu eta hauteskundeak berrogeita hamalagarren egunetik hirurogeigarrenera bitartean egin-go direla finkatuz.

VII

Boskarren Idazpuruak hauteskunde-bideari dagokion guztia araupetzen du, beren Sail eta guztiko bederatzi Atalburutan zehar.

Lehenengo Atalburua hautagaien aurkezpen eta aldarrikapenez ari da, eta ordezkaritza nagusia eta hautagai-zerrendakoa, Hauteskunde-Administraritzarekiko harremanetan beronen laguntzaile direnez, araupetzen dira.

Hautagai batzueko hauteskunde-barrutikako heintasunaren araberako erapidea denez gero, hautagaien aurkezpena politika-alderdien, baterakundeen eta hauteskunde-batasun eta bazkunaren esku uzten da, azkeneko bi horiei buruzko berarizko arauak jarri.

Batasunekiko araupeketak, elkartuta aurkezten diren alderdi edo baterakundeei hautagai-zerrendak berenez aurkeztea debekatu egiten die. Halaber, hauteskundeetara aurkezten diren politika-taldeei, hauteskunde-barruti berean hautagai-zerrenda bat baino gehiago aurkeztea debekatu egiten zaie. Hauteskundeetara aurkeztu direnen arteko aukera-berdintasunaren arauerako oinarri-irizpidea bermatu nahi da horrela, hautagaiei dagozkien herri-laguntzak hautagai-zerrenda bakoitzari ematen zaizkionez gero, debeku hori izan ezean aukera-berdintasuna kaltetan aterako bait litzateke.

Bazkunak, barrutiko Hautatzaile-Erroldean sartutakoen 100eko 1ekoen izenpea eskatuz, araupetzeak zera du xede: herri-laguntzez baliatuz, bere zuduak aldezteko berenezko bideak izan behar dituzten arren, hautatzaileei bere aukera egin dezaten jaurtze-egitasmo batzuk aurkeztea helburu duen ihardun bat bestetarakotuz herritarrentzat nahaspide gertatu behar ez duten gutxi bazuen nahientzako ozengailu bat aurkitzea xede izan dezaten hautagai-zerrendei bideak istea.

Hautagai-zerrenda baten baino gehiagotan egotea debekatu egiten da eta, horren ariora, hautagai-zerrendak aurkeztekoan hautagai bakoitzaren onarpena egiaztatzeaz gainera, hautagai-zerrenda baten baino ez daudela adieraztea eskatzen zaie. Halaber, Hautatzaile-Erroldeko zerrendetan sartuta egon gabe, hautagai izateko aukera ematen da, beti ere administraritz-egoitza Autonomi Elkarteko ezein udalerritan izan beharko duela.

Hauteskunde-bidearen aldi honetan, hautagaiek hautagaitasun-baldintzak betetzen dituztela eta hautagai-zerrendak jarrita dauden arauei atxikiz eginda daudela egiaztatzea dute Batzordeek funtsezko egiteko, arau horiek, hautagai bakoitza zerrenda baten baino ez dela agertzen eta zerrendok garbi eta egiaz eginda daudeneko lege-segurtasuna hautatzaileei bermatzera jotzen dutela. Horretxegatik, atzera egitea, hiltzea edo hautaezinen bat agertzea gertatutakoa salbu, zerrendetako izen-hurrenkera ez dago zerrendok behin-betiko aldarrikatu ondoren aldatzerik, ordezkaketa egiteko hurrenkera ordezkoen izenena bera dela. Agindu-bidezko zuzenketez gainera, beste hautagai-zerrenda batzuetako ordezkariak egin ditzaketen jazarpenak ere araupetzen dira eta, hori, legeko segurtasuna eta hauteskunde-bidearen argitasuna eta gardentasuna bermatzeko helburu beraz.

Aldarrikapenaren bidez kotasunik eza, hautagai-zerrendek berenez dituzten akatsak eta hautagaiei banaka dagozkienak elkarrengandik bereiziz araupetzen da, hautagaiek aurkeztekoan izandako akatsek nahitaez hautagai-zerrenda osoari zertan eraginik ez dutela eritzi eta, noiz nola, ondorio ezberdinak ematen zaizkiela.

Hautagai-zerrendak aldarrikatuta, Administraritz-Auzipidetarako Auzitegian egin beharko den hautagai eta hautagai-zerrenden aldarrikapenaren aurkako jazarpena araupetzen da.

Hauteskunde-amarruak edo lege-aldetikako gehiegikeriak galerazteko xedez halaber, behin hautagai-zerrendak aldarrikatuz gero, beren hautagai-zerrenda osoa hauteskundeetatik ken dezaten politika-alderdi edo, hala badago-

kio, hautagaiei Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek jarri ahal izango dizkieten zigorrak araupetzen dira.

Hauteskunde-ekintzaldiari buruzko arauak Legearen esandako Boskarren Idazpuruako Bigarren Atalburuan ematen dira.

Lehenengo Sailaren erabaki orokorrek hauteskunde-ekintzaldia hamabost egunekoa izango dela finkatzen eta Eusko Jaurlaritzaren erakunde-mailako zabalkundea araupetzen dute.

Bigarren Atalburu horretako Bigarren Sailean hauteskunde-zabalkundearen ondorioetarako aurre-ekintzaldia araupetzen da, horrela, hauteskunde-azuzien iturburu izan litezkeen ulertze-moduen zio diren lege-hutsuneak galeraziz eta hauteskunde-zabalkunderik egiterik izango ez dutenak finkatuz. Azkenik, hautagai-zerrendek, hauteskunde-ekintzaldiak dirauen bitartean, egunkarietan eta norbanako-alorreko mezubideetan iragarkiak akuratzeko eskubidea dutela esaten da, hauteskunde-zabalkunderako iragarkiak norbanako-alorreko TB-irrate-txeetan akuratzetik izango ez dela.

Hirugarren Saila hautagai-zerrendak hauteskunde-ekintzaldian herri-tegi eta lekuneez doan baliatzeaz ari da, hautagai-zerrenda guztientzako, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen bitartez, zuzentasun eta aukera-berdintasunaren araberrako irizpideei atxikiz, tegi eta lekune horiek izendatzeko modu ezberdina ezarriz. Bestalde, politika-taldeen erantzukizuna, egindako hauspen edo kalteengatikakoa, zehazten da, eta bai idatzi-irudizko iragarkiak baimendutako lekuetatik kanpo jartzeagatikako zigorra eta hauteskundeak bukatu ondoren hauteskunde-iragarkiak kendu beharra ere.

Herri-mailako mezubideetan doango iragarraldiez baliatzeko eskubidea ere araupetzen da Laugarren Sailean, iragarraldi horiek politika-alderdi bakoitzak Eusko Legebiltzarrerako aurreko hauteskundeetan ateratako botoen guztizko zenbatekoaren heinean emanez. Era berean, doango iragarraldien banaketa-saltoa Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari egiteko, Irrati eta TB Batzordea ere araupetzen da.

Halaber, aginpidea aitortzen zaio Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari Irrati eta TB-ko herri-mailako mezubideetan doango hauteskunde-iragarraldiak banatzeko, eta hauteskunde-iragarkien doango denboraldia banatzeko neurri-taula ere finkatzen da, haiek iragartzeko unea eta hurrenkera zehazteko arauekin batera.

Boskarren Sablean zuzenketarako eskubidea jasotzen da.

Azkenik, Seigarren Sailean iritzi-itaunketak eta ikerketak argitaratzeko jaurpidea araupetzen da, hauteskunde-eguna baino hogeitau ordu lehenagotik hauteskunderi buruzko iritzi-itaunketen eta ikerketen emaitzak zabaltzeko debekua azpimarratzen dela.

Legearen Boskarren Idazpuruaren gainerako Atalburuek, Hauteskunde-tegia irekitzen denetik erabateko boto-kontakteta eta hautatutako legebiltzarkideen aldarrikapena egin arteko aldi berezien bilbakuntza egiten dute.

VIII

Legearen Seigarren Idazpuruak agiripaperak eta hauteskunde-jazarpenak aurkezteko eta egiteko modua araupetzen du, administrazio-bideei dagozkienetarako bide erraz eta azkar ebaztekoa jarritz.

IX

Zazpigarren Idazpuruak hauteskunde-eskuraketak, gastuak eta dirulaguntzak araupetzen ditu.

Zazpigarren Idazpuruko Lehenengo Atalburuak hauteskunde-kontaduritzaz arduratuko den hauteskunde-administraria jartzen du.

Bigarren Atalburua hauteskunde-kontuei eta kontaduritzaz zehatzari dagozkie.

Hirugarren Atalburuan araupetzen dira hauteskunde-eskuraketak eta ekar-keta-iturburuak, Eusko Jaurlaritzak politika-alderdien hauteskunde-gastuetarako herri-laguntzen pentzutango aurrerapena emateko aukera ohartarazten dela.

Laugarren Atalburuak mugatu egiten ditu hauteskunde-gastuak, hautagai-zerrendak aurkezten dituzteneko barrutietako legezko biztanle-kopuruaren eta hamazazpi pezetan arteko biderketa eginda ateratzen dena hauteskunde-barruti bakoitzeko mugatzat jarritz, kopuru hau barrutiko hogeitabost miloi peze-tako kopuruz gehitu daitekeela.

Boskarren Atalburuan hauteskunde-kontaduritzaren zaingoa, Herri-Kontuen Euskal Epaitegiak eskuhartuz, Autonomi Elkarteak Hauteskunde-Batzordearen

eta Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeen bitartez egingo dela araupe-
tzen da.

Hauteskunde-gastutarako herri-dirulaguntzak finkatzeko arauak Seigarren
Atalburuan zehazten dira.

Azkenik, Zazpigarren Atalburua hauteskunde-eskuraketa eta gastuei buruz-
ko atalburuetan oharrekin dena hausteagatik ezarriko diren zigorrez ari da.

X

Legearen Lehenengo Azken Erabakia, hauteskunde-jaurpide orokorrari
buruz indarrean dagoen araupidetzara, eta berariz, Lege honetan oharre-
kin ez den guztietan erabili beharreko izango den Gorte Nagusietarako
Diputatuen hauteskundeetarako oharremandakoetara joarazten duen txatal
moduan eratzen da.

ZIOAK AZALTZEA, 5/1990 LEGEA ALDATZEN DUEN EKAINAREN 19KO 15/1998 LEGEARENAK

I

Euskal Autonomia Estatutuak 10.3. atalean jasota duen eskumena betez, Eusko Legebiltzarrak 5/1990 Legea onartu zuen ekainaren 15ean, hain zuzen ere Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeei buruzkoa, aurretik zegoen legea, azaroaren 25eko 28/1983 Legea, ordezkatzeko.

Zortzi urte igaro dira Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeetarako Legea indarrean sartu zenetik, eta bitarte horretan Estatuko hainbat lege organiko sartu da indarrean: martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoa (Hauteskundearen Erregimen Orokorren Lege Organikoa hauteskundeetako administrazio eta jardunbidearen arloan aldatzen duena); martxoaren 30eko 13/1994 Lege Organikoa (hauteskundeetako gastuak murrizteari buruzkoa); martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoa (hauteskundeetako eroldari buruzkoa); apirilaren 8ko 19/1991 Lege Organikoa eta abenduaren 22ko 14/1995 Lege Organikoa, azken biak udal irrati eta telebisten bidez —lurreko uhinen bidezkoak— hauteskundeetako iragarkiak egiteari buruzkoak. Lege horien bidez, azken urteotan oinarritzko agindu berriak sortu dira, eta horien ondorioz, hauteskundeei buruzko euskal legean esaten zena, bai araudia dela nahiz eskumenak direla, bazter batera geratu da; hori alde batetik, eta bestetik, gai berri batzuk ere arautu dituzte Estatuko lege horiek, hauteskundeei buruzko autonomia erkidegoko legerian arautu gabe zeudenak.

Bukatzeko, kontuan izan behar da Konstituzio Auzitegiak otsailaren 14ko 28/1991 epaia eman zuela, eta epai horretan bateraezinak jo zituen eusko legebiltzarkidea eta Europako legebiltzarkidea izatea; kontu hori ez zegoen aurreikusita 5/1990 Legean, lehen aipatutakoan, eta, gainera, jakin beharrekoa da lege honetan bozketa elektronikoa egiteko aukera ere arautu dela, eta esandako guztiagatik, erabat beharrezkoa da ekainaren 15eko 5/1990 Legea, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzkoa, aldatzea.

II

Gizarte demokratiko guztiek bermatu behar dute herritar guztiek beren ordezkariak hautatzeko hauteskundeetan parte hartzeko duten eskubidea, boto askearen, berdinarean, zuzenaren eta isilpekoaren bitartez. Horixe da, hain zuzen ere, gizarte demokratiko guztien ezaugarrietako bat. Botoa emateko eskubidea erabatekoa izateko, betiko formulak erabiltzeaz gain, bide berriak ere ireki behar dira, hautesleek eurek modu errazean dagokien hauteskunde-mahian botoa emateko eskubidea izan dezaten.

XXI. mendearen atarian egonda, Europako hauteskunderi buruzko zuzenbidean arautzen diren bozketa-modurik aurreratuenak aztertu eta ikertu ondoren, autonomi erkidegoko hauteskunde-sisteman ere bozketa elektronikoa indarrean jartzea da erronka.

Lege honetan hauteskunde sistamarako bozketa elektronikoa arautzea aurrerapen teknologikoari zor zitzaion berrikuntza da, eta sistema horren bidez, botoa emateko paperak euskarri magnetikoa izango du. Teknologia berriei esker, herritarrek *res publica* deitutakoan parte hartzeko beste modu bat dute, eta aukera horietaz baliatu beharra dago. Aukera horretaz baliatzea teknologiaran aurrerapenari esker lortu da. Teknologia berriek lekua izan behar dute ekintza publikoen barruan, baina ez soilik kontrolatzeko teknologia gisa, baita askatasunari bidea erraztuko dioten teknologia moduan ere.

Boto elektronikoaren bidez, botoa emateko betiko moduarekin bezalaxe, askatasun publikoak gauzatzea erraztu egin da. Gainera, herritarren heziketari ere mesede egiten dio, teknologia modu horietatik gertuago egongo baitira, eta kontuan izan behar da bizitzako hainbat arlotan gero eta gehiago erabiltzen direla. Herritarren bizitza arruntean eragiten dute teknologia berriek eta, beraz, denek teknika horien berri izatea utziezineko baldintza da gizarteak eta ekonomiak aurrera egiteko. Teknologia berriak gehien eta modu hedatuenean erabiltzen dituzten gizarteak izango dira aurreratuenak; hau da, herritar gehienek eta gizarteko arlo gehienetan erabiltzeko aukera izango dutenek.

Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan boto elektronikoaz baliatzeko aukera izatea Euskal Autonomia Erkidegotik teknologia berrien erronkari emandako lehen erantzuna da, teknologia horiek prozesu demokratikoan aurrera egiteko nolako eragina izan dezaketen kontuan izanda. Bizitza politikoa modernizatzeke bidean emandako lehenengo pausoa da; izan ere, hauteskundeetan aurretik zeuden jardunbideak hobetu eta herritarrek teknologia berrien nondik norakora hurbilduko ditu. Eta gogoan izan behar da teknologia horiek demokrazian parte hartzeko moduetan aukera eta bide garrantzitsuak zabaltzen ari direla.

Boto elektronikoaren bidez ere, hauteskundeen argitasuna eta objektibotasuna eta botoaren benetakotasuna areagotu egiten dira, herritarrek botoa bere kabuz emango duelako, eta botoa emateko beste moduetan dauden baldintza batzuk gainditu egiten direlako, hau da, orain arte ez baitzen beharrezkoa botoa emateko orria isilpean eta bakoitzak bere aldetik aukeratzea. Era berean, boto elektronikoaren bidez erabat bermatzen da botoa emateko eskubidea isilpekoea eta askea izatea, eta euskal hauteskunde-sisteman kontu berria bada ere hori, Europa mendebaldeko demokrazia batzuetan sistema hori erabili eta emaitzak aztertzeo aukera egon da.

Beste alde batetik, boto elektronikoa sistema eraginkorragoa izango da isilpekotasuna, segurtasuna, erraztasuna, azkartasuna eta modernotasuna dituelako ezaugarri. Ondorengo arrazoiek ere hori erakusten dute: hauteskunde-mahaiak osatzen dituztenentzako lan gutxiago eragingo du botoa ematean; botoak zenbatzerakoan ziur asko ez da arazorik egongo; hauteskunde-mahai bakoitzean botoak zenbatzeko askoz ere denbora gutxiago behar izango da; eta, azkenik, hauteskundeetako behin-behineko emaitzen berri herritarrei emateko orduan, erabateko zehaztasunaz eta azkartasun handiaz jardungo da.

III

Autonomia Erkidegoan gaur egun indarrean dagoen hauteskunderi buruzko legeria zati batean aldatu duen erreforma honek 5/1990 Legearen (Eusko Legebiltzarrerako hauteskunderi dagokiena) I. eta II. idazpuruan aurreikusitako hauteskunde-sistemaren muina errespetatu egin du. Gainera, gaur egungo hauteskunde-prozesuaren oinarritzko ezaugarriak ere gorde egin ditu.

Egitura kontuan hartuta, legeak lau zati nagusi ditu: lehenengo, bigarren eta hirugarren atala, eta xedapen indargabetzailea eta azken xedapenak. Ondoren azalduko dugu zein den horien edukia:

— Berrikuntzaren lehenengo zatia lehen atalean arautu da, eta bertan, beharrezko aldaketa eta zuzenketa teknikoak egin dira hauteskunde euskal legea hobetu eta gaur egun indarrean dagoen araudira egokitzeko. Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak zein eskumen eta eginkizun izango dituen zehaztu da batez ere, eta batzorde horren eskumenak bere jurisdikzioaren barrura mugatu dira. Legearen erreforman hobekuntza teknikoak ere sartu dira, eta baita hauteskunde-administrazioaren oharrak eta iradokizunak ere. Era berean, hauteskunde arloan Konstituzio Auzitegiak doktrina zuzentzeko eta interpretatzeko egindako aldaketak ere kontuan hartu dira, eta baita hauteskundeetako kontularitza kontrolatzeko prozesuan izandako aldaketak ere, Herri

Kontuen Euskal Epaitegiak eta Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak emandako oinarriko gomendioak jarraituta.

— Bigarren zatian lege honetako berrikuntza nagusia jaso da, bigarren atalean bozketa elektronikoaren prozedimendua arautu delako. Zati honetan, beste batzuen artean, ondorengoak jaso dira: boto elektronikoaren osagaiak zeintzuk diren; Euskal Autonomia Erkidegoko eta lurralde historikoetako hauteskunde-batzordeek dituzten bermerako gaitasunak, hauteskundeetako software-aren inguruan hauteskundeen garbitasuna eta gardentasuna bermatzeko; hauteskunde-mahaiek dituzten baliabide materialak; botoa eman aurreko eragiketak; botoa emateko prozedimenduaren nondik norakoak, botoak zenbartzeko modu elektronikoa eta posta bidezko botoen zenbaketa. Hori guztia hautesleek argi eta erraz ulertzeko moduan arautu da.

— Berrikuntzaren hirugarren zatiak botoa posta arruntaren bidez emateko jardunbidea arautzen du, hirugarren atalean, eta horretarako legeria aplikagarriara igortzen du.

— Laugarren zatian azken xedapenetatik lehenengoak ezartzen du 1998an izango diren Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan 5/1990 Legean aurreikusten den paper bidezko bozketa-sistema egongo dela indarrean. Gainera, Eusko Legebiltzarra gaitzen da aurreerantzean izango diren hauteskundeetan bozketa elektronikoa zein hauteskunde-barrutitan, sekziotan edo udaletan ezarriko den zehazteko, Eusko Jaurlaritzak aurretik egindako proposamenaren arabera; baita paper bidezko botoarekin bateragarria izango den edo ez eta, hala egokituz gero, bozketa elektronikoa pixkanaka-pixkanaka nola ezarriko den.

Bukatzeko, erreforma honekin batera bozketa elektronikoaren inguruko kontzeptuen definizioak jaso dituen eranskin bat ere badoa, legearekin diharduenarentzat oso erabilgarria eta argigarria.

ZIOAK AZALTZEA, 5/1990 LEGEA ALDATZEN DUEN URRIAREN 4KO 6/2000 LEGEARENAK

Lege honen helburua de beharrezko aniztasun politikoa eta gutxiengoan dauden alderdien legezko ordezkaritza defendatzea, Alberdi horiek kaltettuak suertatzen baitira maiz hauteskunde-sistemen gehiegizko zurruntasuna dela kausa. Democracia aurreratu batek gizarte civil indartsu eta egituratua eskatzen du, non organizazio eta gizatalde batzuek eta besteek aukera izan behar duten bai sakondu baherreko askatasun-erregimenean sakontzen esku hartzeko eta bai herritarren eta erakundeen arteko loturak estutzen laguntzeko.

Nornahik dakienez, elkarrengandik urrundurik daude gaur egun gizartea eta política. Parte-hartze benetakoa, zuzena edo jarraitua ahula da, eta egoera horren aurrean bultzatu eta indartu egin behar dira gizarteak visitas publikoan parte hartzeko bideak erakunde-esparruak barne, horiek herritarren aniztasunari irekiak behar baitute izan.

**ZIOAK AZALTZEA, MARTXOAREN 28KO 1/2003
LEGEARENAK, IKUSKATZAILE ETA AHALDUNAK
IZENDATZEARI DAGOKIONEZ EUSKO
LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKO
LEGEA ALDATZEN DUENA**

Euskal Autonomia Erkidegoaren Estatutuko 10.3 artikulua garapenak Eusko Legebiltzarrak Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko Legea onartzea ekarri zuen, ekainaren 15eko 5/1990 Legea, hain zuzen ere, bai eta lege horri aldaketak egin zizkion ekainaren 19ko 15/1998 Lege ere. Horien bidez, Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan parte hartzen duten indar politikoek artekariak eta ahalordedunak izendatzerakoan bete beharreko eskakizunen gaineko guztia arautu zen, besteak beste.

Gure hauteskunde-sisteman, Euskal Autonomia Erkidegoan errolatutako herritarrei zegokien hauteskunde-mahaietako boto-emateen eta boto-zenbaketen kontrola egitea, dela hauteskunde-mahaietako mahaiburu edo mahaikide gisa, dela hauteskunde-prozesuan parte hartzen zuten indar politikoek izendapen aske bidez izendatzen zituzten ordezkarien bitartez, hau da, artekari eta ahalordedunen bitartez.

Filosofia horren ildotik, 1984az geroztik egin diren Eusko Legebiltzarrerako hauteskunde guztietan, artekari-eginkizunetan aritzeko edo ahalordedun izendatze izateko eskakizun bat ezarri izan da gure hauteskunde-legedian: erroldan egotea, alegia.

Zehatz esateko, garur arte, artekariak erroldan egon behar zuen eginkizun hori beteko zuen hauteskunde-barrutian, eta ahalordedunak nahikoa zuen Euskal Autonomia Erkidegoko edozein udalerritan errolatuta egotea.

Lehendakariak, bortizkeria terroristak mehatxatutako adierazpen-askatasuna eta ekintza politikoa babesteko elkarguneak sustatze aldera, Alberdi politikoak bildu zituen 2002ko otsailaren 22an eta maiatzaren 21ean, eta, horren

ondoren Alberdi politikoen prozesu bat jarri zuten abian; prozesu horretan hainbat akordio Portu ziren gai horren inguruan, eta Eusko Legebiltzarrak bere gain hartu zituen 2002ko ekainaren 28an egindako osoko bilkuran.

Alderdi politikoen eta Legebiltzarraren arteko akordio horiek, hauteskunde-gaiei dagokionez, honetan dautza: «Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari eskatzea Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeen agungo Arandia aldatzeko egitasmo bat aurkez dezala, hartara, hauteskunde horietan ez dadin beharrezkoa izan izendatu beharreko artekari eta ahalordedunak hautesle izatea beren eginkizunak beteko dituzten hauteskunde-barrutietan. Horrela, beren eginkizuna beteko duten hauteskunde-barrutian hautesle ez direnean, ezingo dute botorik eman hauteskunde-barruti horretan».

Azken batean, lege erreforma honen helburua da Euskal Autonomia Erkidegoko indarreko hauteskunde-legean artekarien eta ahalordedunen izendapena arautzen duten artikulua agungo gizarte eta politika beharrezkoari egokitzea, hauteskunde-mahaietan ordezkariak politikoa izateko eskubidea erabili ahal izatea zihurtatzearen, hauteskunde-sistemak behar bezala lan egin dezan eta hauteskunde-mahaietan botoa emateko eta zenbatzeko jarduna behar bezala egin ahal izan dadin.

ABENDUAREN 23KO 11/2015 LEGEA, EUSKO LEGEbiltzARRERAKO HAUTESKUNDEEI BURUZKOA, BOSGARREN ALDIZ ALDATZEKOAZ ZIOEN AZALPENA

I

Herritarrek gai publikoetan parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, zehazki aldian aldiko boz-keta unibertsal bidezko hauteskunde bidez.

Euskal Autonomia Erkidegoan, hauteskunde-prozesu demokratiko orok jarraitu beharreko printzipio hori Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeek ekainaren 15eko 5/1990 Legean dago jasota; lege horrek garatzen du Autonomia Estatutua, eta kontuan izan behar da estatutuak autonomia-erkidegoari esku-
men eskusiboa ematen diola gai hauetan: «Eusko Legebiltzarrari, Batzar Nagusiei eta foru-aldundiei eragiten dien barruko hauteskunde-legedia arautzea, baina Estatutu honen 37. artikuluan xedatutakoaren arabera Lurralde Historikoei dagozkien ahalmenei kalterik eragin gabe».

Horago aipaturiko ekainaren 15eko 5/1990 Legea onartu zenetik, zenbait aldaketa izan ditu lege horrek, eta Eusko Legebiltzarreko lau legetan jaso dira: ekainaren 19ko 15/1998 Legea, urriaren 4ko 6/2000 Legea, martxoaren 28ko 1/2003 Legea, eta otsailaren 18ko 4/2005 Legea. Aldaketa horiek hauteskunde bidezko euskal lege politikaren eta gizartearen egoerara egokitzeko egin dira, indarrean zen legediarekin bat jarritz. Gaur egun, ekainaren 15eko 5/1990 Legea indarrean sartu zenetik izan diren autonomia-erkidegoetako hauteskunde-prozesuen ondorioz ikasitakoak, oinarritzko zenbait gairi dagokienez Hauteskunde bidezko gure Legeari eragiten dion 5/1985 Lege Organikoa, ekainaren 19koa, Estatuko Hauteskunde Araubide Orokorrari buruzkoa, hainbat aldiz aldatu izanak, eta orobat Konstituzio Auzitegiaren doktrinak eta Hauteskunde Administrazioak proposatutako gomendioek garbi utzi digute erabat komeni dela lege hori aldatzea.

Ekainaren 15eko 5/1990 Legean egin beharreko aldaketak jarraian aipatzen diren kontuen ingurukoak dira, eta duten garrantziagatik, xehekiago azalduko dira.

II

Hauteskunde Araubide Orokorrari buruzko ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organiko horretan egindako azkeneko aldaketek Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legeari eragiten diote, eta, aipatu legea egokitu beharra eskatzen dute; izan ere, ez datoz lege horren artikuluetan esaten direnekin bat, eta lege horrek kontuan hartu ez dituen gai berri batzuk arautzen ditu.

Zehazki esanda, urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoak, Hauteskunde Araubide Orokorrari buruzko ekainaren 19ko 5/1985 Legean oinarritzako eta ez-oinarritzako artikuluko batzuk zenbait kontu tekniko eta hobekuntzakoei dagokienez aldatzekoak, areagotu egiten du eskualdeko hauteskunde batzordeen aurrean Hauteskunde Batzorde Zentralak doktrina bateratzeko duen ahalmena, eta jarrera hori lege honetan islatu da Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeari ahalmena indartuz eskualdeko batzordeen erabakien ginetik. Era berean, erreforma hartatik lege testu honetan sartu da hauteskunde batzordeek hauteskunde aldian eta handik kanpo errekurtsioak ebazteko epeen zehaztapena. Lege honetan garrantzi handiagoko beste arlo batzuk ere jasotzen dira, ondorengo gaiekin zerikusia dutenak: mahaiaik eratzea, Eusko Jaurlearitzaren kanpaina instituzionala, hauteskunde-kanpaina eta kanpaina-aurrean publizitatea eta propaganda egitea, hedabide pribatuetan hauteskundeei buruzko informazioa ematea, bozketako eta botoak zenbatzeko prozesua, eta hauteskundeetako bigarren aurrerakina ordaintzea.

Hauteskunde-mahaiaik eratzeari dagokionez, hauteskunde-mahaiko kide izateko adina hirurogeita hamar urtera arte luzatu da, baina hautesle horientzat ez da nahitaezkoa izango kide izatea. Era berean, mahaiko kide izatea egokitu eta aitzakiaren bat jarri duenari ukatu egiten bazaio arrazoiak, eskualdeko hauteskunde-batzordeek ukatzeko arrazoiak zein diren labur azaldu beharko dute.

Lege honen xedapen-zatian kanpaina instituzionala mugatzen da hainbat gairi buruz informazioa ematera, herritarrei botoa emateko eskubidearen eta hauteskunde-prozeduraren gainean, aipatutako urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren edukian egindako egokitzapenak tarteko. Hauteskunde-kanpainari dagokienez, esan beharrekoa da hobetu egin dela hauteskundeei buruz-

ko lege autonomikoaren 71. artikulua idazkera, argi eta garbi bereiztu baitira hauteskunde-kanpaina eta kanpaina-aurrea; hori dela eta, hauteskunderi buruzko propaganda kanpainak dirauen artean baino ezin izango da egin. Ondorioz, kanpaina-aurrean debekaturik egongo dira publizitatea jartzea eta propaganda egitea, kartelen bidez edo prentsa eta irratiaren halakoak sarturik. Horren helburua da informazioa sustatzea eta alderdi politikoen artean eztabaida programatikoa areagotzea, eta gainera, kostuak gutxiagotzea. Murrizketa horretan sakontzen da, % 20 jaisten baita hautagai-zerrendak egin dezaketen gastua hauteskunde-propaganda egiteko, hauteskunde-kanpainaren barruan kartelak jarri baimendutako eremu komertzialetan.

Hedabide pribatueta hauteskunderi buruzko informazioa zabaltzeari dagokionez, hedabide horiek hauteskunde-kanpainan bete beharreko arau eta printzipioak zehaztu dira, hain zuzen ere hedabide publikoentzat araututakoaren ildotik, eta hori guztia Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeak kontrolatuko du.

Aipamen berezia merezi dute bozkatzeko aukeretan izandako aldatetarak; izan ere, legeak aurreikusten du ikusmen-arazoak dituztenek berenez eta erraztasunez bozkatu ahal izate aldera Diputatuen Kongresurako hauteskundeetan erregulatuta dagoen prozedura aplikatzea Eusko Jaurlaritzak. Horrez gainera, hautesleek zuzenean sar dezakete boto-papera hautestontzian; orain arte, hauteskunde-mahaiko buruak soilik sar zezakeen.

Hauteskundeetako bigarren aurrerakina eta hauteskundeetako diru-laguntzak ordaintzeari dagokionez, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordeak hala erabakitzen badu, hautagaiak erakutsi beharko du legebiltzarkide kargua benetan hartu dela eta kargu horretan benetan diharduela.

III

Lege honetan Konstituzio Auzitegiaren doktrina eta Hauteskunde Administrazioak proposatutako oharrak sartzeak suposatzen du kontuan izan behar dela, hala Konstituzio Auzitegiaren ekainaren 1eko 149/2000 epaia, hauteskunde-batzordeetako administrazio-jardueraren legezketasunaren kontrol judizialari buruzkoa, nola Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordearen erabakiak, hauteskunde-legearen hautaezintasun-arrazoiei buruzko hainbat alderdi argitzearen gainekoak. Horrekin batera, kontuan hartu da Hauteskunde Batzorde Zentralak hauteskunde-garaian aginte publikoek egiten dituzten kanpaina instituzionalen helburuen eta muga inguruan esandakoa, eta baita Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordeak egindako iradokizuna ere, kanpaina ho-

rien inguruan zehapen-araubide bat egotea eskatzen baitzuen. Esandakoaren ondorioz, hauteskunde-garaian erakundeek ezin izango dute kanpainarik egin aginte publikoek lortutakoei edo egindako lanei buruz, ez eta obra edo zerbitzurik inauguratu ere, nahiz eta haiek funtzionamenduan hasteko aukera izan garai horretan. Azkenik, mahaiaren boto-kontaktari dagokionez, argitu egiten da zein kasutan kontsideratu behar den boto bat baliogabea, martxoaren 15eko Hauteskunde Batzorde Zentralaren 1/2012 instrukzioari jarraiki.

IV

Hautatua izateko ezintasunari dagokionez, beste bi arrazoi gehitu dira, zeinek eragiten baitiete euskal sozietate publikoetan edo nagusiki horien parte-hartzea duten sozietateetan lehendakari, zuzendari nagusi, gerente edo pareko beste edozein kargu dutenei, bai eta Euskal Irrati Telebista erakunde publikoko zuzendari nagusiari, erakunde hori osatzen duten sozietate publikoetako zuzendariei eta organikoki sozietate horietan kokatzen diren komunikabideetako zuzendariei. Hori guztia bat etorriko da Estatuko, foru-aldundietako edo udaletako sozietate publikoetan pareko karguak dituztenek hautatuak izateko ezintasunarekin, edo RTVE korporazioaren lurralde-ordezkariek hautatuak izateko ezintasunarekin bat, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundearen Legean bilzen baita.

Bestalde, lege honetan hautaezintasunen zerrendan egiten diren aldaketen artean, hautagarri gisa definitzen dira Lan Harremanen Kontseiluko presidentea eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zuzendariordea eta lurralde-ordezkaria, indarrean dagoen Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legeak funtzionarioen arteko izendapen askeko lanpostu gisa hartzen dituelako.

Bateraezintasunei dagokionez, ez dira legebiltzarkide-karguarekin bateragarriak Lan Harremanen Kontseiluko presidentea eta Euskal Irrati Telebista erakunde publikoaren Administrazio Kontseiluko kideak, salbu eta Eusko Legebiltzarreko kide izanik Legebiltzarrak eginkizun horretarako izendatu dituenak.

Indarrean den Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen ildotik, beste batzuen artean, emakumeen aldeko zenbait ekintza positibo jaso dira, Autonomia Erkidegoko hauteskunde-prozesuetako berdintasunari begira; izan ere, hauteskunde-mahaietan egon beharra izatetik salbuesteko arrazoi gehiago zehaztu dira: haurdunaldian aurrera eginda eta edoskitzaroan egotea.

Lege honetan jasotzen den beste hobekuntza tekniko bat da ekainaren 15eko 5/1990 Legean pezetatan ematen ziren kopuru guztiak eurotara bihurtzea, eta gainera, bihurtze hori euro konstantetan egin da. Gainera, hauteskunde-dokumentazioa baliabide elektronikoen bidez betetzea onartzen da, baita aldatu diren zenbait organismoren eta erakunderen izenak eguneratu beharra ere.

V

Eusko Legebiltzarrerako Hauteskudeen Legearen xedapen-atalean al daketa batzuk erantsi zaizkio bi xedapen gehigarri. Lehen xedapen gehigarriak euro konstanteetan eguneratzen ditu lege honen 151.1 eta 2. artikuluan aurreikusitako hautagaientzako diru-laguntzen zenbateko guztiak. Eta bigarren xedapen gehigarriak gaitasuna ematen dio Eusko Jaurlaritzari erakustaldi eta proba pilotuak egin ditzan, bozkatu, botoak zenbatu edo hauteskunde-mahaiak kudeatu ahal izateko beste sistema elektronikoko batzuekin, etorkizunean horiek abian jartzea komeni den edo ez ikusteko.

Era berean, lehen xedapen iragankorrak, kontuan izanda krisi ekonomikoko garai batean bizi garela, hauteskunde-garaian egin dezaketen gastuari murrizketa nabarmena jarri die hautagai-zerrendei; eta bigarren xedapen iragankorrak, berriz, hautagai-zerrendei boto kopuruaren, jarlekuen eta hauteskunde-barrutiaren arabera eman beharreko diru-laguntzak izoztea proposatu du, eta beste horrenbeste egiten du hauteskudeei buruzko publizitatea eta propaganda bidaltzeko diru-laguntzari dagokionez. Murrizketa horiek guztiak indarrean sartuko dira 2012. urtearen ondoren egingo diren Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan.

Azkenik, azken xedapenetako lehenengoan, Eusko Jaurlaritzari gaitasuna ematen zaio erregelamendu bidez gara dezan ezintasunen bat duten pertsonak nola hartuko duten parte Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan, bereizkeriarik jasan gabe; hau da, pertsona horiek bozkatu ahal izateko baldintza zehatzak arautuko ditu irisgarritasunari dagokionez.

I. IDAZPURUA.
ERABAKI OROKORRAK

1. Atala.

Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak araupetzea da Lege honen xedea.

2. Atala.

1. Legez euskaldun izanik, botua emateko eskubidearen jabe diren guztiak izango dira hautatzaile.

2. Botua eman ahal izateko, Hautatzaile-Erroldan izena emanda egotea ezinbestekoa izango da.

3. Atala.

1. Botoa emateko eskubiderik gabekoak:

a) Sendetsitako auzi-epaiz, zigorrak dirauen artean botoa emateko eskubidea kentzeko zigor nagusia edo osagarria jarri zaienak.

b) Sendetsitako auzi-epaiz gaitasungabeko aldarrikatuak; epai horrek beti ere botoa emateko gaieztasuna berariz adierazi beharko du.

c) Epailari-baimenaz sikiatria-eritegiratuak, barnealdiak dirauen artean eta Epailariaren baimenak botoa emateko gaieztasuna berariz adierazten baldin badu.

2. Atal honetan oharmandako ondorioetarako, gaitasungabetez edo eritegiratzeez arduratzen diren Epailariak eta Epaitegiek berarizko erabakiak eman beharko dituzte botoa emateko gaieztasunari buruz. Gaieztasun horretaz jabetuz gero, Herri-Erroldari eman beharko diote horren berri, honek beharrezko idaztoharra egin dezan.

4. Atala.

1. Autonomi Estatutoaren 7. atalean jartzen diren baldintzak betez, hautagai izan eta Lege honetan esaten diren hautaezin-zioen pean ez dauden herritarrak izango dira hautagai.

2. Azaroaren 27ko 2.917/81 Errege-Dekretuak araupetzen duen Biztanle-Erroldean sartzten diren Espainiako Erregeren familiko kideak, ez eta hauen ez-kontideak ere, ez dira hautagai izango.

3. Hautaezin zio izango da ondorengo ihardunetan aritzea:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko alor publikoan: ¹

1) Administrazio orokorrari dagokionez, sailburuordeak, idazkari nagusiak, zuzendariak eta horiei parekatutakoak.

2) Administrazio instituzionalari eta behin betiko sektore publikoko erakunde enparauei dagokienez, zeinak zehaztuta baitaude Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauetarako buruzko Legearen testu bategina onesten duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintza Dekretuko 7. artikuluan, presidentek, zuzendari nagusiak, kudeatzaileak eta izendapen askeko beste kargu oro, horiei parekatu dakizkiekeen funtzio exekutiboak dituenak. Alabaina, Eusko Legebiltzarreko kideak parte hartu ahal izango dute erakundeetako, ente publikoetako eta partaidetza publiko zuzena edo zeharrekoa duten sozietateetako zuzendaritza organo kolegiatuetan edo administrazio kontseiluetan, beren izendapena Eusko Legebiltzarrari dagokionean.

¹ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

3) Arartekoa eta Arartekoaren ondokoa; Herri Kontuen Euskal Epaitegiko presidentea eta kideak; Arbitraje Batzordeko presidentea eta kideak.

4) Euskal Irrati Telebista erakunde publikoko zuzendari nagusia, erakunde hori osatzen duten sozietate publikoetako zuzendariak eta organiko-ki sozietate horietan kokatzen diren komunikabideetako zuzendariak.

b) Estatuko sektore publikoan: ²

1) Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiko burua edo kideak, epaileak, magistratuak, zerbitzu aktiboan dagoen fiskala, eta Estatuko fiskal nagusia.

2) Administrazio zentralari dagokionez, Gobernuko presidentea, ministroak eta Estatu-idazkariak, bai eta izendapen askeko beste kargu oro; Gobernuaren Euskadiko ordezkaria eta ordezkariordea, eta bestelako lurralde-eskumeneko antzeko agintariak; zuzenbide publikoko erakundeei, erakunde autonomoei, zuzenbide pribatuko erakunde publikoei eta erakunde publiko estatalei edo zuzeneko edo zeharkako partaidetza estatala dutenei dagokienez, presidenteak, zuzendari nagusiak, idazkari nagusiak eta izendapen askeko beste kargu oro horiei parekatu dakizkiekeen funtzio exekutiboak dituenak. Atzerriko estatu baten aurrean edo nazioarteko erakunde baten aurrean egoiliar gisa akreditatutako misio-buruak. Espainiako Bankuko gobernadorea eta gobernadoreordea; Kreditu Ofizialeko Institutuko eta gainerako kreditu-erakunde ofizialetako presidenteak eta zuzendariak. Hautesle Erroldaren Bulegoko zuzendaria eta Segurtasun Nuklearreko Kontseilu Nagusiko presidenteak, kontseilariak eta idazkari nagusia.

3) Estatuz azpiko lurralde-eremuei dagokienez, ministerio bakoitzetik maila goreneko kargua betetzen dutenak; lurralde-eskumen mugatuko erakunde autonomoei dagokienez, presidenteak, zuzendariak eta horiekin parekatutako karguak, bai eta lurralde-eremu horietan Gobernuaren ordezkari direnak; RTVE korporazioaren lurralde-ordezkariak; Gizarte Segurantzaren erakunde kudeatzaileen organo periferikoetako presidenteak eta zuzendariak; Gobernuaren ordezkarietako eta ordezkariordetzetako idazkari nagusiak; Hautesle Erroldaren Bulegoko probintzia-ordezkariak. Horiek guztiak hautaezin izango dira beren jurisdikzioko lurralde-eremua osorik edo zati batean hartzen duten hauteskunde-barrutietatik.

4) Konstituzio Auzitegiko burua edo magistratuak, Estatu Kontseiluko edo Kontu Auzitegiko burua edo kontseilariak, Konstituzioaren 131.2 artikuluan zehazten den kontseiluko burua.

² Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

5) Herri Defendatzailea eta haren ondokoak.

c) Beste Autonomi Elkarteen herri-alorrear:

— Beste Autonomi Elkarteetako Biltzarretako Kide edo Biltzar horiek izendatu beharreko Autonomi Erakundeetako kide.

— Beste Autonomi Elkarteen Jaurtze-Batzarretako Kide, bai eta Batzar horietako aukerango izendapenezko karguak ere.

d) Europako Elkartearen herri-alorrear:

— Batzordeko Lehendakari, Batzordekide, Idazkari Nagusi edo Zuzendari Nagusi.

— Kontseiluko Lehendakari, kide, Idazkari Nagusi edo Zuzendari Nagusi.

— Zuzentza-Epaitegiko Lehendakari, Epailari, Legelari Nagusi edo Idazkari Nagusi.

— Europako Batzordeko, Kontseiluko edo Legebiltzarreko aholku eta laguntzako ihardutze-sailetako goren karguak.

e) Lurralde historikoen eta toki-administrazioen arlo publikoan: ³

1) Lurralde historikoetako Administrazio publikoari dagokionez, zuzendari nagusiak edo haiekin parekatutako karguak. Eta erakunde autonomo foralei, enpresa-entitate publiko foralei, zuzenbide pribatuko ente publiko foralei, merkataritza-sozietate foralei eta sozietate publiko foralei dagokionez, presidenteak, zuzendari nagusiak, kudeatzaileak edo haiekin parekatutako beste kargu oro.

2) Erakunde autonomo lokalei, kapital publikoko merkataritza-sozietate lokalei eta enpresa-entitate publiko lokalei edo haiek partaidetza nagusia daukatenei dagokionez, presidenteak, zuzendari nagusiak, kudeatzaileak edo haiekin parekatutako beste kargu oro.

3) Dena den, hautagarri izango dira diputatu nagusi, foru-diputatu, alkatetako eta zinegotzi izanik, kargu horregatik, berenez, 1. eta 2. apartatuetan ai-

³Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

patutako erakunde, ente, entitate edo sozietateetako kide direnak, horrela espresuki aurreikusita egoteagatik antolakundeotako estatutuetan.

f) Hauteskunde-administrazioko edozein organotako kide izatea eta baita udaletako idazkari izatea eta eskualdeko hauteskunde-batzordeetako ordezkari izatea. ⁴

g) Era berean, Estaduko Segurantza-Sail eta Indarretan, Ertzaintzan, Foru edo Udal-Ertzaingoetan ari direnak, bai eta iharduneango gudugizon profesioal eta osagarrizkoak ere hautaezinak izango dira.

4. Artikulu honen 3. zenbakiko a), b) eta e) letretan aipatutako erakunde autonomoen, zuzenbide pribatuko erakunde publikoen edo sozietateen kapital sozialean administrazio publiko batek baino gehiagok parte hartzen duen kasuan, akzio gehien edo parte-hartze handiena daukan administrazioari dagokiona izango da antolakunde horien presidente, zuzendari nagusi, idazkari nagusi eta kudeatzaileei eta horiekin parekatutako beste kargu orori aplikatu beharreko hautaezintasun-araubidea. Berdinketarik badago, hautagai-zerrendaren lurralde-ordezkaritza daukanak erabakiko du zein hautaezintasun-araubide aplikatu behar den.⁵

5. Artikulu honen 3. zenbakian aipatutako kargu edo funtzio bat betetzen ari direlarik hautagai gisa aurkeztuak direnek, modu fede-emailean egiaztatu beharko dute dagokien hauteskunde-batzordearen aurrean uko egin diotela edo utzi egin dutela hautaezintasuna eragiten duen kargua edo funtzioa.

Hautaezintasun-kasuetan karguari edo egitekoari uko egitea edo hura uztea, besteak beste, honela jakinarazi ahalko zaio dagokion hauteskunde-batzordeari: dena delako organismoak zentzu horretan egindako ziurtagiria aurkeztuz, edo organismo horretan aurkeztutako idazkiaren kopia emanaz. ⁶

6. Hautagai-zerrenda bateko kide izanik hautaezintzat jotako kargu edo funtzio batera iristen direnek, dagokion hauteskunde-batzordeari jakinaraziko diote egoera hori, eta hark deklaratuko du aurkeztutako zerrendatik kentzea hautagaia. ⁷

⁴ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁵ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

⁶ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁷ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

7. Azkenik, hautaezinak izango dira: ⁸

a) Askatasunaz gabetzeko zigorrera epai irmoz kondenatuak, zigorrak irauten duen bitartean.

b) Hauteskunde Araubide Orokorrari buruzko ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoaren 6.2.b artikuluan ezarritako delituengatik eta baldintzetan epai bidez kondenatuak, nahiz eta epaia irmoa ez izan.

5. Atala.

1. Hautaezin-zio guztiak bidebatez elkartuezin-zio izango dira.

2. Gainera, ondorengo ihardun edo karguetan aritzea elkartuezin-zio izango da: ⁹

a) Autonomia Erkidegoaren sektore publikoan:

1) Ekonomia eta Gizarte Kontseiluko, Lan Harremanen Kontseiluko, Kooperatiben Goren Kontseiluko, Gizarte Ongizateko Euskal Kontseiluko eta antzeko izaerako organo aholku-emailetako lehendakaria, idazkari nagusia, kideak edo beste edozein kargudun, salbu eta legebiltzarkide izanik Legebiltzarrak eginkizun horiek betetzeko izendatutakoak.

2) Autonomia Erkidegoko Herri Administrazioaren zerbitzura edo administrazio horretako edozein organoren edo erakunderen zerbitzura daudenak, zerbitzu horiek emateko araubidea edozein delarik, salbu eta zuzendaritza-, kudeaketa- eta administrazio-eginkizun hutsak burutzen ez dituzten irakasleak, osasun-langileak eta ikerlariak.

b) Estatuko sektore publikoan:

— Kongresuko diputatua.

c) Europar Batasuneko sektore publikoan:

— Europar Parlamentuko diputatua.

⁸ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

⁹ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

6. Atala.

Eusko Legebiltzarreko kideek norbanako-alorreko lanetan aritu ahal izango dute, honako hauetan salbu:

a) Autonomi Elkarteko iraskunde-mailako Herri-Administraritzako zein nagusiko eraentza, aldezpena, zuzendaritza edo aholkularitza-ihardunak, Administraritza horrek erabaki beharreko diren, herri-zerbitzuren bati zuzenean eragin edo herri-laguntzak edo bermeak lortzera jo dezaten gaietan. Doakienek aitortzen zaien eskubide batez baliatuz zuzenean egin ditzaten norbere-alorreko ihardunak, ez eta arau orokor batean jarritakoa betetzetik datozkien laguntzak edo bermeak ere ez dira arau honen erabiltze-eremuan sartzen.

b) Autonomi Elkartearen diruz ordain daitezen herri-lan, zerbitzu edo horniduren akuratzailerak edo zordunkide-ihardunak, edo ihardun horietan ari diren baltzu edo enpresen zuzendaritza, ordezkartza edo urgazlaritza-eginkizunak atxikita daramatzaten karguak.

c) Legebiltzarkide hautatua izan ondoren eta hori den bitartean, berenez edo baltzuan, Autonomi Elkarteko Herri-Administraritzaren aldeko urgazpen-zerbitzuak edo bestelakorik emateko hitzarmenak egitea.

d) Hautatua izan eta gero, Autonomi Elkarteko herri-alorreko izaikiekin hitzarmenak, zerbitzu edo hornidurak izan ditzaten enpresa edo baltzuetan 100eko 10etik gorako partaidetza izatea, ondare-bidez bada salbu.

e) Funtsean dirubidezko xedea izan eta agirian aurrezki eta maileguetara joarazi dezaten enpresa edo baltzuetako Arduratze-Batzordeburu, Batzordekide, Arduralari, Zuzendari Nagusi, Eraenlari edo baliokideko karguetan ihardutzea.

7. Atala.

Nolanahi ere, Eusko Legebiltzarkideek ez dute edozein erakunde-mailatako herri-Diruegitamuen pentzutango lansari batetik gora jasotzerik izango, ez eta elkartuezinako ihardunei dagozkien ordainsariak aukeratzetik ere, bateragarriak direnengatik bakoitzean dagozkien bidesari eta kalte-ordainen kalte-tan gabe.

8. Atala.

Legebiltzarkideek Lege honetan zehazten direnetako elkartuezin-zio izan daitezkeen ihardun guztien adierazpena egin beharko dute, eta bai diru-eskuraketak edo ondare-abantailak ematen dizkieten beste nolanhiko ihardunena eta beren ogasunena ere. Adierazpen hori Legebiltzarrean aurkeztu beharko da, bai legebiltzarkidetasuna jasotzekoan, bai eta beren egoera aldatzekoan ere.

Ihardunen eta ogasunen adierazpen horiek Zuduen Errolda batean sartuko dira. Errolda horrek Legebiltzarreko lehendakaria izango du zaindaria eta Legebiltzarrak jar ditzan barne-arauak jaurpide.

II. IDAZPURUA.

HAUTESKUNDE-ERAKETA

9. Atala.

Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeetan, kondaira-lurraldea izango da hautskunde-barruti

10. Atala.

Hauteskunde-barruti bakoitzeko hogeitabost legebiltzarkide hautatuko dira.

11. Atala.

1. Legebiltzar-tokien banakuntzan sartu ahal izateko, dagokion hauteskunde-barrutian izandako baliozko boto guztien 100etik 3ekoa gutxienez atera behar da.¹⁰

2. Hautagai-zerrendek ateratakoak eta boto zuriak kontatuko dira baliozko bototzat.

12. Atala.

1. Hauteskunde-barruti bakoitzean alderdi edo hautagai-zerrenda bakoitzari legebiltzar-tokiak ematea, ondorengo arauak erabiliz egingo da:

¹⁰ Urriaren 4ko 6/2000 Legeak aldatua

a) Hauteskunde-barruti bakoitzean aurkeztu daitezten hautagai-zerrendak itxitakoak eta aldaezinekoak izango dira.

b) Botoen kontaketa egin ondoren, zerrendak botorik gehien ateratakotik hasitako hurrenkeran jarriko dira.

c) Zerrenda bakoitzak ateratako baliozko boto guztien biren, hiruren, etabarreren arteko banaketa egingo da.

d) Legebiltzar-tokiak, hori egin eta banakin haundienak eman ditzaten zerrendei emango zaizkie, haundienetik txikienerainoko goitik beherako hurrenkeraz.

Toki bat ematerakoan bi hautagai-zerrendek edo gehiagok ematen dituzten banakinak berdinak izatea gertatuz gero, ebazpena hamarrenak aterata egingo da, legebiltzar-tokia hamarren gehien izan ditzan hautagai-zerrendari emanaz.

e) Aurreko zatian esandako araua erabiliz gero berdintasunak oraindik irautea gertatuz gero, legebiltzar-tokia orohar boto gehiago ateratako zerrendari emango zaio.

f) d) letran esandako araua erabiliz banakinak eta botoen guztizkoak berdinak izatea gertatuz gero, lehenengo legebiltzar-tokia zotz eginda emango da, eta ondorengoak txandakatuz.

g) Zerrenda bakoitzari dagozkion legebiltzar-tokien zenbatekoak zehaztu ondoren hautagaiei ematea, zerrendan izan dezaten hurrenkerari hertsiki atxikiz egingo da.

2. Hautatutako legebiltzarkide aldarrikatutako bat hiltzea, ezinduta gelditzea edo bere tokia uztea gertatuz gero, aldarrikatutako hautagai-zerrenda berean hurrengo egon dadin hautagaiari emango zaio legebiltzar-tokia.

3. Ordezaketak legegintza-aldi osoak diraueno egin ahal izango dira.

III. IDAZPURUA.

HAUTESKUNDE-ADMINISTRARITZA

I. ATALBURUA.

ERABAKI NAGUSIAK

13. Atala.

1. Hauteskunde-administraritzak hauteskunde-bidearen gardentasuna eta bereizkeriarik eza eta herri-kargutara iristeko aukera-berdintasuna Lege honen jartzen dituen modu eta neurritan bermatzea izango du helburu, Epaitegiei dagozkien aginpideen kaltetan gabe.

2. Hauteskunde-Batzorde Nagusiak bere dituen agintepideen kaltetan gabe, euskal hauteskunde-Administraritzza osatzen duten ihardutze-sailei egoituko zaizkie egiteko horiek.

3. Honako hauek osatuko dute euskal hauteskunde-Administraritzza: Autonomi Elkarteko, Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeek eta bai hauteskunde-mahaiek ere.

14. Atala.

1. Egituraz, Hauteskunde-Batzordeek eta Hauteskunde-Sailek osatuko dute hauteskunde-erakuntza.

2. Hauteskunde-Batzordeek beren tegietan egingo dituzte euren bilerak, eta, haien ezean, Batzordeetako Idazkariek beren karguetan ari daitezenekoetan.

15. Atala.

Herri-agintari guztiak, beren aginte-eremuaren barruan, Hauteskunde-Administrazioak bere egitekoak behar bezala bete ditzan beren laguntza ematera behartuta egongo dira.

16. Atala.

1. Eusko Jaurlaritzak eta Autonomi Elkarteko Administrazaritzak, bere aginpi-deen barruan, herritarrek botoa emateko eskubidea erabiltzea eta hauteskun-deetan eskuhartzea bermatzera lagunduko dute.

2. Barne-Saila izango da hauteskunde-gaietarako Autonomi Elkarteko Administrazaritzako ihardutze-sail aginteduna eta, etengabe, hauteskunde-bidea-ri laguntza ematezko honako lan hauek egingo ditu:

a) Hauteskundeak teknikaren aldetik behar bezala egingo direla bermatze-ko Hauteskunde-Batzordeei aholkuak ematea.

b) Hauteskunde-Batzordeek beren egitekoa betetzeko behar ditzaten lanari eta gauzazko eskuarteak euren esku jartzea.

c) Hauteskunde-Batzordeetako kideen eta hauen zerbitzupeko lanarien bide-sari eta sariztapenen saloak Jaurlaritza-Batzarrari aurkeztea, bai eta Hauteskun-de-Mahaietako Buru eta Kideei, hala izanez gero, dagozkien bidesarienak ere.

d) Hauteskunde-bidea Lege honetan jarritakoaren arauera egiteko beharrez-ko izan daitezen teknikazko ekintza guztiak egitarautzea, eraentzea eta bete-tzea.

e) Lege hau edo honen araudiak garatzeko araupide guztiak gertatzerakoan eskuhartzea eta bere iritzia ematea.

f) Lege honek eman diezaizkion beste eginkizun guztiak.

3. Aurreko idaztien gai diren egitekoak Lege honetan Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearentzat oharmandako jaurpideen eta Hauteskunde-Administrazaritzari dagozkion egiteko eta aginpideen kaltetan gabekoak izango dira.

17. Atala.

1. Hauteskunde-Batzordeetako Lehendakaritza, Kidegoa eta Idazkaritza, eta bai Hauteskunde-Mahaietako kide izatea ere, nahitaezkoa izango da.

2. Hauteskunde-Batzorde bateko kide izatea beste bateko izatearekin ba-teraezina izango da.

3. Hori gertatuz gero, bete beharreko egitekoa goragoko mailakoan egitera-tuko da, eta biak maila berekoak izatea gertatuz gero, aukeratu dadin horretan.

4. Hauteskunde-Batzordeetako kideek ez dute artekari nahiz ahaldun-ihardunetarako izendatuak izaterik izango.

II. ATALBURUA. HAUTESKUNDE-BATZORDEAK

Lehenengo Saila:

Batzordeen osatze-modua

18. Atala.

1. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea ihardutze-sail iraunkorra izango da eta horrela osatuko:

a) Euskal Herriko Zuzentzako Goren-Epaitegiko Lehendakaria.

b) Zuzentzako Goren-Epaitegiko Jaurtze-Sailak zozketa-bidez izendatutako bost Batzordekide Auzimaisuk.

c) Autonomia Erkidegoan bizi diren katedradun, zuzenbide, zientzia politiko edo soziologiako irakasle titular —eta lanean dihardutenak—, edo aitortutako itzaleko legelari direnen artetik aukeratutako bost batzordekidek, Eusko Legebiltzarrak izendatuta, Legebiltzarrean ordezkaritza duten alderdi politikoen edo hautesleen federazio, koalizio edo taldeek proposatuta. ¹¹

2. Aurreko zenbakian esaten diren hautaketak Eusko Legebiltzarraren erate-bilkura egin ondorengo larogeita hamar egunen barruan egin beharko dira. 1.c) idazatian oharmandako lagunen saloak epe horretan egiten ez badira, Legebiltzarreko Mahaiak Taldeburu-Batzordeari entzun ondoren egingo ditu hautaketak, Legebiltzarrean egon dadin ordezkari-kopuruaren heinean.

3. Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeko lehendakariak hauteskunde-batzordeak dituen eginkizunetan bakarrik jardungo du hauteskundeen deialdia egiten denetik hautatutakoak aukeratu artean, eta hala egokitzen bada, baita sortzen diren auzibideez emandako epaiak betetzen diren arte ere;

¹¹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

horien artean sartzen da hauteskudeen erregimen orokorrean aurreikusitako anparoko errekurtsioa, hauteskudeak direla-eta halakorik aurkezten bada. ¹²

4. Aukeraturiko Lehendakari eta Batzordekideak Eusko Jaurlaritzaren Dekretuz izendatuko dira, eta bere manu-aldian jarraituko dute Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzorde berria, hurrengo Legegintza-aldiaren hasieran, bere tokiaz jabetu arte, beti ere, Batzordeko Lehendakariak hauteskunde-ihardunak bukatutzat jotzen baldin baditu.

5. Hauteskudetarako deia eginezko Dekretua argitaratu ondorengo hiru eguneko epearen barruan, hauteskunde-aldian Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea nola osatuko den berriz argitaratu beharko da Euskal Herriko Agintaritzza-Aldizkarian.

19. Atala.

1. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko Lehendakaritza, Epaitegi Goreneko Lehendakariari dagokio.

2. Lehendakariordetza karreran aintzinakoena izan dadin auzimaisuak izango du, eta horretan berdintasuna gertatuz gero, zaharrenak.

3. Eusko Legebiltzarreko Legelari Nagusia izango da Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko Idazkari.

20. Atala.

1. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak Eusko Legebiltzarrean izango du bere egoitza.

2. Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordearen esku batzorde horrek dituen lanak aurrera eramateko beharrezko baliabide guztiak jarriko ditu Eusko Legebiltzarrak. ¹³

3. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko kideen eta hauen zerbitzuko lanarien bidesari eta ordainsariak, Eusko Legebiltzarreko Mahaiaren saioz, Eusko Jaurlaritzak finkatuko ditu.

¹² Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

¹³ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

4. Legebiltzarreko letratuek, baita bertako informatika-zerbitzuak ere, behar den aholkularitza juridiko eta teknikoa burutuko dituzte, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeari agindutako eginkizunak betetzeko. ¹⁴

21. Atala.

1. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordea honela osatuko da:

a) Dagokion Probintzia-Auzitegiko Auzimaisu izan eta Epai-Agintaritzaren Kontseilu Nagusiak zozketa-bidez hautatutako Hiru Batzordekide. Dagokion Auzitegian aski Auzimaisu ez egonez gero, probintziako hiriburuko norbere-mailako aginte-sailtako buruak izendatuko dira.

b) Hauteskunde-batzorde nagusiak izendatutako bi batzordekide, Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak proposatuta, lurralde historikoan bizi diren katedradun, zuzenbide, zientzia politiko edo soziologiako irakasle titularren, edo aitortutako itzaleko legelari direnen artetik aukeratuta. Batzordekide horiek hautagaiak zeintzuk diren aldarrikatu eta gero ize ndatuko dituzte. Horretarako, barrutian aurkeztutako hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariek batzordekide izateko kargu horiek beteko dituzten pertsonak zeintzuk izan beharko duten proposatuko dute denek batera. Proposamen hori ez bada egiten hauteskunde-kanpaina hasi baino lehen, Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak proposatuko du izendapena. ¹⁵

2. Atal honetako 1.a) idazatian aipatzen diren Batzordekideek euren artetik aukeratuko dute Batzordeko Lehendakaria.

3. eta Aurrerabide Lurralde historikoetako hauteskunde-batzordeetako lehendakariak dagokien hauteskunde-batzordeak dituen eginkizunetan bakarrik jardungo dute, hauteskundeen deialdia egiten denetik hautatutakoak aukeratu artean, eta hala egokitzen bada, baita sortzen diren auzibideez emandako epaiak betetzen diren arte ere; horien artean sartzen da hauteskundeen erregimen orokorrean aurreikusitako anparoko errekurtsioa, hauteskundeak direla-eta halakorik aurkezten bada kasuan kasuko barrutian. Beraz, halakorik gertatzen bada, lege honetako 23.2 atalean aurreikusitako epea luzatu egingo da. ¹⁶

¹⁴ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

¹⁵ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua*

¹⁶ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua*

4. Kondaira-Lurraldeko Batzordeko Idazkaria bera izango da dagokion Auzitegiako Idazkari, eta bat baino gehiago egonez gero, zaharrena.

22. Atala.

1. Eskualdeko Hauteskunde-Batzordea honela osatuko da:

a) Lehenengo Auzialditarako edo Argipide-Epailari izan eta Euskal Herriko Epaitegi Goreneko Jaurtze-Sailak zozketa-bidez hautatutako hiru Batzordekideek. Epai-barrutiren baten aski Epailari ez egotea gertatuz gero, zozketa-bidez, epai-barruti horretako Udal Epailariak izendatuko dira.

b) Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeak izendatutako bi batzordekide, barruti judizialean bizi diren zuzenbide, zientzia politiko edo soziologiako lizentziatuen artetik aukeratuta. Batzordekide horiek hautagaiak zeintzuk diren aldarrikatu eta gero izendatuko dituzte. Horretarako, barrutian aurkeztutako hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariek batzordekide izateko kargu horiek beteko dituzten pertsonak zeintzuk izan beharko duten proposatuko dute denek batera. Proposamen hori ez bada egiten hauteskunde-kanpaina hasi baino lehen, Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak proposatuko du izendapena.¹⁷

2. Atal honen 1.a) idazatian aipatzen diren Batzordekideek Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeko Lehendakaria euren artetik aukeratuko dute.

3. Dagokion Lehen-Auzialditarako Epaitegiako Idazkaria izango da Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeko Idazkari eta, bat baino gehiago egonez gero, Epaitegi Dekanokoa.

4. Udaletako Idazkariak Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeetako Ordezkariz izango dira eta horiekiko menpetasun hertsian ihardungo dute.

23. Atala.

1. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek kondaira-lurraldeetako hiriburuetan izango dute beren egoitza, eta Eskualdekoek epai-barrutietako hiriburuetan.

¹⁷ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

2. Hauteskundeak egin eta ehun egunen buruan bukatuko da Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen manualdia.

3. Euren manualdiak dirauen bitartean hauteskunde berrietarako deia egi-tea gertatuz gero, Batzordeen aginpidea azken hauteskundeak egin eta ehun egun burutu arte luzatzen dela ulertuko da.

24. Atala.

1. Autonomi Elkarteko Administaritzak, Lege honen 16. ataleko 1. zatian oharmandakoetarako, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen bilkuretara joango den Ordezkarria aurkeratuko du. Ordezkarri honek Administaritzak Kondaira-Lurraldeetako Hauteskunde-Batzordeetan izango dituen ordezkarriak izandatuko ditu, eta hauei ere Batzorde horien bilkura guztietarako egin beharko zaie dei. Kasu guztietan, hizpidea bai baina ez dute boto-eskubiderik izango.

2. Halaber, Euskal Herriko Hauteskunde-Erroldeko Idazguaren ordezkarri batek eskuhartuko du Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordean, hizpidea bai baina boto-eskubiderik gabe.

25. Atala.

1. Hauteskunde-Batzordeetako Idazkariek bilkuretan hizpidea izango dute, baina botoa emateko eskubiderik ez.

2. Idazkariei, bateango ihardutze-erakundeei buruzkoetan Administaritza-Bidari buruzko Legeak izendatzen dizkien egitekoak egokituko zaizkie. Bati-pat, Batzordearen agiriak gorde eta zaindu beharko dituzte, baita Batzordea deuseztatu ondoren ere, agiri horiek Batzordeak bere egoitza dueneko tegietan gordeta geratzen direla.

26. Atala.

Lege honen 27, 28 eta 31.2 ataletan oharrematen diren kasuetan, eta bai arrazoizkoak izan eta Lehendakariak onartutako utzipenezkoetan ere, ondorengo arauai atxikiz egingo da Hauteskunde-Batzordeetako kideen ordezkapeta:

a) Lehendakariordeak ordezkatu du Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko Lehendakaria; kasu honetan epailaritzatikako batzordekide bat izendatu beharko da, Epaitegi Goreneko Lehendakari berri bat izendatzea gertatzen bada salbu, orduan, 19.1 atalak dioena egingo bait da.

b) Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko Batzordekideak eta gainerako Hauteskunde-Batzordeetako Lehendakariak eta Batzordekideak hautatuak izateko modu beretan ordezkatu dira.

c) Antxinatasun-irizpideei jarraiki ordezkatu du Eusko Legebiltzarreko beste Legelari batek Eusko Legebiltzarreko Legelari Nagusia.

d) Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeetako idazkariak antxinatasunaren arabera ordezkatu dira.

27. Atala.

1. Hauteskunde-Batzordeetako kideak aldaezinak izango dira. Hauteskunde-hogen edo legehauspenen zioz soil-soilik kendu ahal izango dira, batzordekideen erabateko gehiengoaren erabakiz, Goren-Batzordeak beharrezko zehaztapidetza hasiarazi ondoren, dagokion auzibidearen kaltetan gabe.

2. Batzordeak berak, hori osatzen duten kideen erabateko gehiengoak hartutako erabakiaren indarrez hasiarazitako zehaztapidetza bidez baino ezin izango dira kargutik kendu Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordekideak, dagokion epaibidaren kaltetan gabe.

28. Atala.

Hauteskunde-aldiak dirauen bitartean, Lege honen 26. atalean oharretematen diren Hauteskunde-Batzordeetako kideen ordezkaketak egin, heriotza, tasuna galtzea, lan-tokiz aldatzea edo Batzordeko izateko eragozpena, debekua edo elkartuezina dakarren beste edozer gertatutako egunaren hurrengo lau egunetan egingo dira. Hauteskunde-aldiaz kanpo, lehen aipatutako zioetakoren batek hartutako Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko kideen ordezkaketa, dagokion Batzordeko Lehendakariak hori jakin eta hamabost eguneko gehienezko epearen barruan egingo da.

Bigarren Saila:
Batzordeen Aginpideak

29. Atala.

Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordearen eginkizuna izango da:

a) Hauteskundeetan zehar askatasun publikoak gauzatzeko direla bermatzea.

b) Autonomia Erkidegoko erakundeen eta Estatuan autonomia erkidegoko eremura mugatuta dauden erakundeen baitako komunikabide publikoetan tar-teak dohainik erabiltzeko eskubidea ezartzea eta bermatzea, eta tarte horiek banatzea hauteskundearen prozesuan zehar.

c) Lurralde Historikoetako hauteskunde-batzordeek egindako argibide-es-kariez erabakitzea (behartze-indarrekoa izanik) eta bere eskumenekoak diren arloei buruzko jarraibideak ematea (derrigorrez betetzekoak izango dira).¹⁸

d) Lurralde Historikoetako hauteskunde-batzordeek hartutako erabakiak ezeztatzea, bere kabuz edozein unetan, edo interesatuak hala eskatuta lege honen 134. atalean aurreikusitako epeen barruan, erabaki horiek ez badatoz bat Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak hauteskundeei buruzko legeritik ateratako interpretazioaz.¹⁹

e) Bateratzea lurralde historikoko eta eskualdeko hauteskunde-batzordeen interpretazio-irizpideak hauteskunde-arauak aplikatzeko orduan.²⁰

f) Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailak proposatuta, hainbat eredu onar-tzea: eratze-agirienak, zenbaketen egiaztagirienak eta bilkura-agirienak, bai mahaietakoak nahiz lurralde historikoko hauteskunde-batzordeenak. Hautetsiak izendatzeko akta ere onartuko du. Eredu horiek akten kopiak berehala egin ahal izatea ahalbidetu beharko dute, autokopiatu egiten diren dokumentuen bidez edo antzeko beste prozedimendu batzuen bidez.²¹

¹⁸ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

¹⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

²⁰ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

²¹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

g) Hauteskundeetako mahaikideentzako argibideen eskuliburua aztertzea. ²²

h) Arau hauetan esaten denaz bat edo eskumena ematen dien beste edozein xedapenetan esandakoaz bat adierazitako kexu, erreklamazio edo errekursoez erabakitzea.

i) Hauteskundeetako eragiketetan modu ofizialean parte hartzen duten pertsona guztien zigor-jurisdikzioa izatea.

j) Sortzen diren arau-hausteak zuzentzea, baldin eta hori egiteko lana epaitegien esku utzi ez bada, eta egoki iritzitako isunak jartzea, 2.700 euro-ra arte, salbu eta lege honen 87.7, 132. eta 132. sexies artikuluetan ezarritako kasuetan. ²³

k) Lege honen 12.2 atalak dioenaren arabera, hauteskundeak egin eta 100 egun igaro ondoren, ezintasunagatik, uko egiteagatik edo heriotzagatik bakanteren bat izaten bada, eusko legebiltzarkideei izendapen-agiriak ematea.

l) Legeak edo hauteskundeen arloko beste edozein arauk emandako gain-erako eginkizunak.

30. Atala.

1. Lurralde historikoko eta eskualdeko hauteskunde-batzordeek, beren lurralde-eremuan, ondoren aipatzen diren eskumenak izango dituzte: ²⁴

a) Hauteskundeetan zehar askatasun publikoak gauzatuko direla bermatzea.

b) Arau hauetan esaten denaz bat edo eskumena ematen dien beste edozein xedapenetan esandakoaz bat adierazitako kexu, erreklamazio edo errekursoez erabakitzea.

c) Hauteskundeetako eragiketetan modu ofizialean parte hartzen duten pertsona guztien zigor-jurisdikzioa izatea.

²² Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

²³ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

²⁴ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

d) Sortzen diren arau-haustek zuzentzea, baldin eta hori egiteko lana epaitegien esku utzi ez bada, eta egoki iritzitako isunak jartzea; isunok 1.200 eurora artekoak izango dira, lurralde historikoko hauteskunde-batzordeen kasuan, eta 600 eurora artekoak eskualdeko hauteskunde-batzordeen kasuan. Hauteskunde-batzorde horiek gaiaren larritasunagatik beren eskumenekoak baino zehapen handiagoa behar duten jokabideen berri izaten badute, hierarkikoki gorago dagoen hauteskunde-batzordeari jakinarazi ahal izango diote, salbu eta lege honen 66, 87.7, 132. eta 132. sexies artikuluetan ezarritako kasuetan.

Adierazitako isunak ordaindu ezean, dagokion hauteskunde-batzordeak zorpekoaren egiaztagiria igorriko dio dagokion foru-aldundiaren organo eskudunari isuna premiamendu-bidetik ordainarazteko. ²⁵

e) Legean berariaz aipatzen diren gainerako eskumen guztiak. ²⁶

2. Gainera, Lurralde Historikoetako hauteskunde-batzordeek, Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak duen irizpide nagusia kontuan izanda, beste aukera hauek ere izango dituzte: ²⁷

a) Derrigorrez betetzeko jarraibideak ematea eskualdeetako hauteskunde-batzordeei, hauteskundeekin zerikusia duen edozein arlotan.

b) Eskualdeetako hauteskunde-batzordeek eskatutako argibide guztiez erabakitzea; erabakia behartze-indarrekoa izango da.

c) Eskualdeetako hauteskunde-batzordeek hartutako erabakiak indarrik gabe uztea edozein unetan bere kabuz, edo interesatuak hala eskatuta lege honen 134. atalean aurreikusitako epeen barruan, Lurralde Historikoko hauteskunde-batzordeak egindako interpretazioaz ez baldin badatoz bat erabaki horiek.

d) Eskualdeetako hauteskunde-batzordeek testuak ulertzeko izango dituzten irizpideak bateratzea hauteskundeei buruzko edozein arlotan.

²⁵ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

²⁶ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua*

²⁷ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua*

3. Eskualdeko hauteskunde-batzordeak bermatu beharko du hauteskunde-mahai bakoitzean badaudela botoa emateko beharrezko tresna eta osagaiak.²⁸

Hirugarren Saila:

Erakuntza eta Ihar,dunak

31. Atala.

1. Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeak, hasieran, hauteskundeetarako deia egin ondorengo hirugarren egunean epailaritzatikako kideez eratuko dira.

2. Batzorde hauek kide izatekoetakoren batek hauteskundeetara aurkezteko asmoa badu, hasierako erakuntzan jakinarazi beharko dio dagokion Idazkariari, horren ordezkaketa egin dadin, eta hori gehienez lau eguneko epearen barruan egingo da.

3. Aurreko zenbakian esaten diren orkezkaketak behar izanez gero egin ondoren, Lehendakaria hautatuko da. Biharamonean, Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Batzordeetako Lehendakariak, dagokien Kondaira-Lurraldeko Aldizkari Ofizialean argitaratuko dute Batzordearen erakuntza eta osatze-modua ezagutzera emateko erabakia, eta batzordekide bakoitza hor zergatik dagoen zehaztu beharko da.

4. Idazkariak egingo dute Batzorde hauen eratze-bilkuretarako deia. Horretarako, Epai-Agintaritzako Kontseilu Nagusiak eta, hala badagokio, Auzitegiko Lehendakariak, dagokion Batzordeko kideen zerrenda jakinaraziko dio haietako bakoitzari.

32. Atala.

Euskal Hauteskunde-Administraritzaren ihardutze-sailen erakuntzarako eta ihardunerako jaurpideak Lege honetan oharmandakoak izango dira, eta, ho-

²⁸ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

rien ezean, Administrarritza-Bideari buruzko Legean bateango ihardutze-sailentzat oharmandakoak.

33. Atala.

1. Aginduz edo bi Batzordekideek eskatuta, Lehendakariak egingo dute Hauteskunde-Batzordeen bilkuretarako deia. Lehendakariak arrazoizko zioen bategatik deiak egiterik izango ez balu, Idazkariak ordezkaturako du aginpide horretan.

2. Ezein bilkura baliozkoa izan dadin, Kondaira-Lurraldeko eta Eskualdeko Batzordeetako hiru kide gutxienez bertan izatea nahi eta nahiezkoa izango da. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea bada, sei kidek izan beharko dute bertan.

3. Dei guztiak, eskuraketa eta deiaren gai den bilkuraren eguna, gai-zerrenda eta gainerako gorabeheren berri jaso delako segurtasuna izateko moduko ezein bidetatik egingo dira. Behar bezala dei egin zaien Batzordekideek nahitaz agertu beharko dute bilkuretara, arrazoirik eta zuribiderik garaiz adierazi gabe agertzen ez badira erantzukizunak eskatuko zaizkiela.

4. Aurreko zenbakietan esandakoa dena dela, kide guztiak bertan egon eta bilkura egitea ahobatez onartzen badute, Batzordea ezein arazo aztertzeke deia egingakotzat eta balioz eraturakotzat joko da.

5. Erabakiak bertan daudenen boto-gehiengoz hartuko dira, Lehendakariaren botoa ebazte-indarrekoa dela.

34. Atala.

1. Hautatzaileek, bere egoitzari dagokion Eskualde-Batzordeari egin beharko dizkiote bere argipide-eskeak.

2. Hauteskunde-barruti bati baino gehiagori doazkiekeen arazo orokorrak izan daitezenean, politika-alderdi, batasun edo baterakunde eta hautatzaile-bazkunek Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari aurkeztu ahal izango dizkiote bere argipide-eskeak. Gainerakoetan, dagokien Kondaira-Lurraldeko Batzordeari edo Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeari egingo dizkiote argipide-eskeak, baldin eta argipide-eskegilearen aginte-eremua Batzorde horren agintepekoa bada.

3. Herri-Agintari eta Erakundeek, iritzi-eskalearen aginte-eremua bere agintepaan izan dezan Batzordeari artez egin ahal izango dizkiote bere argipide-eskeak.

35. Atala.

1. Argipide-eskeak idatziz egongo dira eta horiek hartu ditzan Batzordeak ebatziko ditu, bere iritzi garrantzitsua delako edo orokortasun-irizpidez erabakitzeari komenigarri deritzalako Goragoko mailako Batzorde bati bidaltzea erabaki dezanean salbu.

2. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak, irizpide-batasuna lortzeko, ebatzi ditzan eta Kondaira-Lurraldeetako Batzordeei egin dakizkien aholku-eskeen eremuan eragina izan dezaketen gaiei buruzkoak izan daitezten aholku-eske guztiak Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeei jakinarazi beharko dizkie.

3. Aholku-eskearen presak Hauteskunde-Batzordeari bilkurarako deia egiteko astirik eman ez, eta lehendik ere Batzorde horretxan edo Goragoko Baten horretazko kideko erabakiak egon daitezenean, Lehendakariak erantzukizuna bere gain hartuz, behin-behingo erantzuna eman ahal izango du, hori Batzordeak egin dezan lehenengo bilkuran sendestearen edo aldatzearen kaltetan gabe.

36. Atala.

1. Egin zaizkien eta ebatzi ditzaten aholku-eskeen orokortasunak hori komenigarri egin dezanetan, Hauteskunde-Batzordeek, bere Lehendakariaren aginduz hartutako erabaki horiek edo aholku-eskeen edukia iragarri egin beharko dituzte. Nolanahi ere, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearenak izan eta Kondaira-Lurraldeetakoei jakinarazi zaizkienak beti argitaratu egingo dira.

2. Argitalpena, kasu guztietan, Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian egingo da, eta Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeen edo Eskualdekoen erabakiak direnetan, baita dagokion Kondaira-Lurraldeko Aldizkari Ofizialean ere.

3. Nolanahi ere, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordearen akordioak, euskaraz zein gaztelaniaz idatzita, web orri batean sartuko dira, ondorio hauetarako gaituko dena. ²⁹

²⁹ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua*

III. ATALBURUA
HAUTESKUNDE-SAILAK ETA MAHAIAK

Lehenengo Saila:
Hauteskunde-Sailak

37. Atala.

1. Hauteskunde-barruti bakoitzean hautatzaileak, botoa emateko, Hauteskunde-Sailka eratuko dira.

2. Sail bakoitzak, gehienez, bi mila hautatzaile eta, gutxienez, bostehun hautatzaile izango ditu. Udal bakoitzean Hauteskunde-Sail bat egongo da gutxienez.

3. Ez da udalerrri ezberdinetako aldeak hartzen dituen Sailik izango.

4. Sail bateko hautatzaileak alfabetoaren araberako hurrenkeran egongo dira hautatzaile-zerrendetan.

38. Atala.

1. Hautatzaile-Erroldaren Idazguko Ordazkaritzek, Udalei entzun ondoren, Hauteskunde-Sailen zenbatekoa eta mugak, horien Tegien eta dagozkien Mahaien zerrenda, deia egin ondorengo seigarren egunean, dagokion Kondaira-Lurraldeko Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko dute.³⁰

2. Hautatzaileek, hurrengo sei egunen barruan, egindako mugapenaren aurkako zuzenketa-eskeak aurkeztu ahal izango dituzte Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordearen aurrean, eta honek horiei buruzko erabaki finkoa hartuko du bost egunen barruan hartuko du. Esandako erabakia Kondaira-Lurraldeko Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko da berrogeita zortzi orduko epearen barruan.

³⁰ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

3. Hauteskundeetarako atal, mahai eta lekuen behin betiko zerrenda, euskaraz eta gaztelaniaz, Hauteskundeen Araubide Orokorrari buruzko Lege Organikoko 24.4 artikuluan aurreikusitakoa jarraituz argitaratuko da. ³¹

39. Atala.

Udalek, Hauteskunde-Sail eta Mahai guztiei dagozkien tegiak non dauden behar bezala erakusteko iragarkiak jarri beharko dituzte.

Bigarren Saila:
Hauteskunde-Mahaiak

40. Atala.

Boto-emanketetan buru izatea eta horiek antolatzea, boto-kontaketa egitea eta boto-emanketaren egunean Hauteskunde-Legea bete dadinaz arduratzea izango dira Hauteskunde-Mahaien egitekoak.

41. Atala.

1. Hauteskunde-Sail bakoitzean, Lehendakari batek eta bi Mahaikidek osatutako Hauteskunde-Mahai bana izango da.

2. Hala ere, Sail bateko hautatzaileen zenbatekoagatik edo biztanlegoa barreiaturik dagoelako aholkagarri gertatuz gero, Hautatzaile-Erroldako Idazguren Ordazkaritzak, dagokion Udalaren saloz, Mahai gehiago eratu eta Saileko hautatzailegoa horien artean banatu ahal izango du. Lehenengo kasukoan, Saileko hautatzailegoaren banaketa Mahaien artean alfabetoaren hurrenkeran egingo da; Mahai hauek, ahal bada, tegi baten bertan gela berezietan jarri beharko dira. Barreiatutako biztanlegoarekikoan, hautatzailearen egoitzatik dagoen Mahairako alderik txikienari begira egingo da banaketa. Mahai bakoitzari atxikitako hautatzaileen zenbatekoa ez da inolaz ere berrehunetik beherakoa izango.

³¹ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

42. Atala.

1. Hauteskunde-Mahaietako Lehendakari eta Mahaikide-karguak nahitaez-koak izango dira.

2. Ezingo dute Hauteskunde-Mahaietako izan:

- a) Hauteskunde-Batzordeetako kide izan daitezenez.
- b) Hauteskundeetara hautagai gisa aurkeztu daitezenez.
- c) Hauteskunde-bidezko edo aukerango izendapenezko herri-kargudunek.
- d) Bere herri eta politika-eskubideak erabat indarrean izan ez ditzatenek.

3. Hauteskunde-mahaietan titular edo ordezkoko gisa parte hartzerik ez dutela adierazteko aukera izango dute, aurretiaz justifikazio dokumentatua edo, hala behar duenean, medikuaren egiaztagiria aurkezturik, ondorengoek: ³²

a) Gaixorik edo ospitalean diren pertsonak.

b) Hauteskunde-barrutitik kanpora bizi direnak.

c) Itsasoan direnak.

d) Lege honetan ezarritakoaren arabera hautaezinak direnak.

e) Haurdunaldian seigarren hilabetetik aurrera eginda dauden emakumeak eta amatasun-atsedenaren aldia daudenak.

f) Bederatzi hilabetera arte haurra edoskitzen ari direnak.

g) Hirurogeita bost urte dituztenak edo hortik gorakoak.

h) Beste edozein, ezina zuritzeko arrazoiren bat badu eta agiri bidez frogatzen badu.

4. Aurreko idazatietan aipatutakoren bat Mahaikide hautatzen badute, dagokion Eskualde-Batzordeko Lehendakariari jakinaraziko dio, ordezkoa jarri dezan.

³² Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

43. Atala.

1. Udalei egokituko zaie Mahaiak eratzea, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen ikuskaritzapean.

2. Mahai bakoitzeko lehendakaria eta kideak zozketa publiko bidez aukeraten dira kasuan kasuko mahaiko hautesle-zerrendan ageri diren guztien artetik, baina irakurtzen eta idazten jakin eta hirurogeita hamar urte baino gutxiago dutenak izan beharko dute. Hirurogeita bost urtetik gorakoek uko egin ahal izango diote karguari zazpi eguneko epean. Mahaiko lehendakariak Batxilergoko titulua edo Lanbide Heziketako Bigarren Mailako titulua izan beharko du gutxienez, edo halakorik ezean Eskola Ziurtagiria edo horren baliokidea. ³³

3. Modu berean egingo da Mahaiko kide bakoitzarentzako bi ordezkoen izendapena.

4. Lehen esandako zozketak deia egin ondorengo hogeita boskarren eta hogeita bederatzigarren egunen artean egingo dira.

44. Atala.

1. Izendapena egin eta hurrengo hiru egun igaro baino lehen, horren berri eman beharko zaie interesdunei. Jakinarazpenarekin batera, mahaietako kideei jarraibide-liburu bat emango zaie beren eginkizunei buruz euskaraz eta gaztelaniaz. Hauteskunde-mahaietako lehendakari eta bokal izendatu dituztenek zazpi eguneko epea izango dute eskualdeko hauteskunde-batzordean adierazteko zergatik ezin duten kargua onartu, arrazoia justifikatua eta dokumentatua izan beharko delarik. Batzordeak gaiari buruzko erabakia hartzeko bost eguneko epea izango du, eta ezingo da errekursorik jarri erabakitakoaren aurka. Dena delako pertsona ordezkatu beharra dagoela erabakitzen badu, horren berri emango dio lehen ordezkoari. Eskualdeetako Hauteskunde-batzordeek, labur bada ere, azaldu egin beharko dute zergatik ez dituzten onartu dena delako pertsonak mahaiko kide ez izateko emandako arrazoiak. ³⁴

2. Gero, hautatutakoren bati bere kargua betetzera joan ezina gertatuko balitzaio, Eskualde-Batzordeari, dagokion iharduna baino hirurogeita hama-

³³ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

³⁴ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

bi ordu lehenago gutxienez jakinarazio beharko dio, beharrezko zuriztagiriak atxikiz. Ezina epe horretaz gero gertatuko balitz, Batzordeari gaztigua bertan-behera egin beharko zaio eta, beti ere, Mahaia eratzeko ordua baino lehenago. Kasu hauetan, Batzordeak, denborarik egonez gero, egoeraren berri emango dio dagokion ordezkoiari eta, beharrezko balitz, beste bat izendatuko du.

3. Lege honen 122.2 atalak dioenaren ondorioetarako, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeek, dagozkien Epailariei, Hauteskunde-Mahaietako berenezko kide eta ordezkioen nortasun-xehapenak boto-emanketako eguna baino lehen emango dizkiete.

45. Atala

Hauteskunde-Mahaipuru edo Mahaikidetarako izendatutako inoren konturako langileek eta herrilariak, boto-emanketako eguna, lan-egun bada, egun horretako lanaldirako ordaindutako baimena izateko eskubidea izango dute. Dena dela, biharamonean lan-eguna bost orduz gutxitzeko eskubidea izango dute.

IV. IDAZPURUA.

HAUTESKUNDEETARAKO DEIA

46. Atala.

1. Lehendakariak emango du deia egitezeko Dekretua, indarreango Jauraritza-Legean agintzen denaren arabera.

2. Eusko Legebiltzarra garaiz-aurretik deusezteari buruz indarreango Jauraritza-Legean berariz oharrematen direnetan salbu, hauteskundeetarako deia egitezeko Dekretua Eusko Legebiltzarren manu-aldia bukatu aurretiazko hogeita boskarren egunean egingo da, aldi hori egin ziren balio bereko hauteskunde-egunetik lau urtera izango dela ulertzen dela, eta hurrengo egunean argitaratuko Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian.

3. Dekretuan zehaztuko da bozketa noiz izango den; hain zuzen ere, deialdia Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunetik zenbatzen hasita, berrogeita hamalagarren egunean izan beharko da. ³⁵

4. Argitaratzen den egun berean sartuko da indarrean hauteskundeetarako deialdiaren dekretua. ³⁶

³⁵ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

³⁶ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

47. Atala. ³⁷

1. Hauteskunde-mahai bakar batean edo batzuetan baliogabetzea eragiteko moduko irregulartasunak izan eta berriz zatikako hauteskundeak egiteko, hauteskunde-mahai edo sekzio bateko edo batzuetako hauteskundeak baliorik gabekotzat jota egon beharko dira epai irmoaren bidez. Dena den, hauteskunde-mahai, sekzio bakar edo sekzioren batzuetan bozketa baliorik gabekotzat jotzeak ez du eragingo mahai horietan berriz hauteskundeak egitea, gune horietako emaitzek ez badute eragiten kasuan kasuko barrutiko ordezkarien banaketa aldatzea.

2. Zatikako hauteskundeen deialdia dekretu bidez egingo da, eta hala erabaki beharko dute gobernuaren kontseiluak epai irmoaren berri izan eta hurrengo egiten duten lehenengo bileran. Zatikako hauteskundeak epai irmoa eman den egunetik hasi eta hiru hilabete baino lehen burutu beharko dira, eta botoa emateko ekintza hutsera mugatu ahal izango dira.

³⁷ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

V. IDAZPURUA.

HAUTESKUNDE-BIDEA

I. ATALBURUA

HAUTAGAIEN AURKEZPENA ETA ALDARRIKAPENA

Lehenengo Saila:

Hauteskunde-Administraritzaren Aurreko Ordezkariak

48. Atala.

1. Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetara aurkeztu nahi duten alderdi, baterakunde, batasun eta bazkunek Hauteskunde-Administraritzaren aurrean beren izenean ihardutzeko ordezkariak hautatuko dituzte.

2. Ordezkari orokorrek aurkezten diren alderdi, baterakunde eta batasunen izenean ihardungo dute Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen aurrean. Hautatzaile-bazkunak suztaileak bazkun horien ordezkari orokor izango dira, eta berorien izenean ihardungo dute Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen aurrean.

3. Hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariak zerrenda horietako hautagaien ordezkari izango dira eta, hautagai-zerrendaren izenean, Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordearen oharpen guztiei men egin eta somatu daitezten akats edo oker guztiak zuzentzeko bere laguntza emateko eskubidea eta eginbeharra izango dute, eta hautagaiak, hautagai-zerrenda onartze hutsarengatik, hauteskunde-gaietako auzibideetan iharduteko esku ematen ematen diete. Ordezkarien erabakiek hautagai-zerrenda behartu egingo dute lege-aldetik.

4. Alderdi eta baterakunde bakoitzak ordezkari orokor bana eta ordezkari beste bana hautatuko dituzte, idatziz, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen aurrean, hauteskundeetarako deia egin eta zortzi egunen barruan. Batasunek dei hori egin ondorengo hamar egunen barruan egingo dute. Idatziz horretan hautatutakoan onarpena adierazi beharko da. Ordezkoak ordezkari orokorra kanpoan izatea, hiltzea edo ezinduta gelditzea gertatuz gero baino ezin izango du jokatu.

5. Ordezkariorokor bakoitzak, idatziz, deia egin eta hamar egunen barruan, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen aurrean, bere alderdi, baterakunde eta bazkunak hauteskunde-barruti bakoitzean aurkez ditzan hautagai-zerrendetako lurralde-ordezkariek eta dagozkien ordezkioak hautatuko ditu. Idatzian hautatutakoen onarpena adierazi beharko da. Ordezkoek lurralde-ordezkariek kanpoan izatea, hiltzea edo ezinduta gelditzea gertatuz gero baino ezin izango dute jokatu. Ordezkariek hauek eta hauen ordezkioek hautagai-zerrenda aurkezten deneko barrutian izan beharko dute beren egoitza.

6. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak bi eguneko epearen barruan jakinaraziko dizkie Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeei hauen barrutiko hautagai-zerrendetako lurralde-ordezkarien izenak.

7. Hautatzaile-bazkunak suzmatzaileek hautagai-zerrendak Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeen aurrean aurkezteko unean bertan hautatuko dituzte beren zerrenden lurralde-ordezkariek eta hauen ordezkioak. Hautaketa horiek orduan bertan onartu beharko dira.

8. Hautagai-zerrendetako lurralde-ordezkariek, boto-emanketako eguna baino zazpi lehenago artekoan, idatziz, eskudun bat eta bi ordezkio gehienek izendatu ahal izango dituzte, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen aurrean. Idatzian izendaturiko eskudunen eta ordezkioen onarpena adierazi beharko da.

Eskudunek hautagai-zerrendako lurralde-ordezkariek dituen ahalmenak euraraz izango dituzte dagokien Eskualdeko Hauteskunde-Batzordearen aurrean.

Bigarren Saila:

Hautagai-Zerrenden Aurkezpena

49. Atala.

1. Honako hauek eskuhartu ahal izango dute Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeetan, hautagaien edo hautagai-zerrenden aurkezpena egin ondoren:

a) Politika-alderdiei buruzko legeetan horretarako oharmandako Erroldean izena emandako politika-alderdi eta baterakundeek.

b) Aurreko idatzian aipatutako alderdi eta baterakundeek hauteskundeetarako egindako batasunek.

c) Hauteskunde-barruti bateko hautatzaileen bazkunek.

2. Hauteskundeetara batera aurkezteko batasun-itunea egin dezaten alderdi eta baterakundeek Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari jakinarazi beharko diote, deia egin eta hamar egunen barruan. Jakinarazpen horretan batasunaren izena, jaurpide izango dituen arauak eta horren zuzendaritza edo koordinazioko ihardutze-saileko buru direnak adierazi beharko dira. Batasunak hautagai-zerrendak Kondaira-Lurralde baten baino gehiagotan aurkezten baditu, jakinarazpen hori Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari adierazi beharko zaio.

50. Atala.

1. Hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariek edo hautatzaile-bazkunen suzatzzaileek beren hautagai-zerrendak, deia egitezko Dekretua Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian argitaratu eta hamaboskarren eta hogeigarren egunen arteko aldian, bi egunok barne, aurkeztuko dizkiote Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari.

2. Aurkezpen-idazkian honako hauek zehaztuko dira:

a) Hauteskunde-egiteraldian ezin aldatuko diren izena, izenlaburrak eta ezaugarri-ikurra. Ez dira onartuko:

— Legez eraturiko beste alderdienekiko edo ohiz erabili dutenekiko nahaspide izan daitezkeen;

— Euskal Herriaren, kondaira-lurraldeen, udalen edo horietako erakunde nahiz sailtako harmarria, ikurrina, irudiak eta bestelako ikurrak izan ditzaten edo horiek bezalako izen, izenlabur edo ezaugarriak.

b) Hautagaien eta ordezkoen izen-abizenak, eta, hala egokituz gero, goitizena edo ezizena, helbide zehatza, baita zerrenda bakoitzean kokapen-ordena ere. Hauteskundeetarako federazioak edo koalizioak izan daitezenean, hautagaiaren izenaren ondoren zein alderdi edo federaziota-koa den berriaz zehaztu ahal izango da, alderdi edo federazio hori barruti berean zerrenda propioarekin aurkezten ez bada. Hautagaien izenekin batera independente egoera jaso daiteke. ³⁸

³⁸ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

c) Kondaira-Lurraldeko hiriburuan bizi den hautagai-zerrendako lurralde-ordezkararen izen-abizenak. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek ordezkariekin izango dituzte harreman guztiak, ez beste inorekin.

d) Hautagai-zerrendan sartzea onartzen delako egiaztapen-agiria, hautagai eta ordezko bakoitzak izenpetuta, eta baita Autonomi Elkarte osoan zerrenda batean baino ez dagoelako adierazpena, eta hautagai izateko baldintza guztiak betetzen dituelakoarena ere. Adierazpenak Estatuko Nortasun-Txartelaren al-dakia eramango du berebaitan.

e) Hautagaia Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Hautatzaile-Erroldean sartuta dagoelako egiaztagiria. Esandako Erroldeko zerrendetan ez agertzea gertatuz gero, Autonomi Elkarteko ezein Udalerrian administrazio-egoitza duelako egiaztagiria eraman beharko da. Eta Autonomi Estatutuaren 7. atalaren

2. idaztiak hartzen dituenentzat, legezko euskalduntasuna ematen duten gainontzeko baldintzak betetzen dituztelako adierazpena.

3. Politika-alderdiek, baterakundeek eta batasunek aurkeztu ditzaten zerrendek euren lurralde-ordezkariek izenpetuta egon beharko dute. Hautatzaile-bazkunak izan daitezenean, horien suztatzaileek izenpetuta.

4. Alderdi politikoez, federazioez, koalizioez edo hautesleen elkarteek aurkeztzen dituzten hautagai-zerrendetan, %50, gutxienez, ermakumeak izango dira. Proporzio hori hautagai-zerrenda osoan eta sei izeneko tarte bakoitzean mantenduko da. Lurralde historikoko hauteskunde batzorde eskudunek, inola ere, artikulua honetan hautagien nahiz ordezkoen kasuan ezartzen dena betetzen duten hautagai-zerrendak baino ez dituzte onartuko.³⁹

5. Aurreko paragrafoan adierazitakoari dagokionez, hautagai-zerrendek jarraipen bat osatzen dute, eta ordezkoek, berriz, zerrendako 25 zenbakiko titularrarekin, gehienez, sei izeneko zati berri bat, zerrenda bakoitzak dituen ordezko-kopuruaren arabera; zati horri ere % 50eko kuota aplikatu behar zaio, aurreko zatiei bezala.⁴⁰

51. Atala.

1. Ezein hautagaik edo ordezkarik ezingo du zerrenda bakar batean baizik egon edo hauteskunde-barruti bakar batetik baizik aurkeztu.

³⁹ Otsailaren 18ko 4/2005 Legeak sartua

⁴⁰ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

2. Ezein politika-alderdi, baterakunde, hauteskunde-batasun edo bazkunek ezingo du hauteskunde-barruti berean hautagai-zerrenda bat baino aurkeztu.

3. Baterakundeen edo batasunen batean sartutako ezein taldek ezingo du bera osakide deneko baterakundeak edo batasunak hautagai-zerrenda bat aurkeztutako hauteskunde-barrutian bere berenezko hautagai-zerrendarik aurkeztu.

52. Atala.

Zerrendek bete behar diren legebiltzar-toki hainbat hautagai izan beharko dituzte eta, gainera, hiru ordezeko, gutxienez eta bost gehienez. Ez da baldintza hori bete ez dezan zerrendarik onartuko.

53. Atala.

1. Hautatzaile-bazkunak hauteskunde-barruti bakar baterako eratuko dira. Hauteskunde-ekintzaldian beste hauteskunde-barruti batzuetako beste hautatzaile-bazkunekin ihardun ahal izango dute batean, beste inorekin ez.

2. Hauteskunde-bazkun bat sortarazteko, dagokion hauteskunde-barrutiko hautatzaile-erroldean sartutakoen ehuneko batekoen izenpeak gutxienez beharko dira. Hautatzaile bakoitzak ezingo dio laguntza hori hauteskunde-bazkun bakar bati baino eman.

3. Legez eskatzen den izenpe-zenbatekoa eta izenpetzaileen nortasuna herri-sendesle baten aurrean izenpetutako onespren-idazki baten bidez egiaztatuko da Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordearen aurrean.

4. Hautatzaile-bazkunek ezingo dituzte politika-alderdiek nahiz baterakundeek bere dituzten ikur eta ezaugarriak erabili.

54. Atala.

1. Bigarren Sail honetako agiripaper guztiak jatorrizko agirietan aurkeztuko dira.

2. Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeek agiri guztien kopia bat egin eta Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordera bidaliko dute. Agiri horien jatorrizkoa Lurralde Historikoko hauteskunde-batzordeen zaintzapean geratuko da.⁴¹

⁴¹ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua*

55. Atala.

1. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeko Idazkaritzak, aurkezpena egin deneko eguna eta ordua erasota izan ditzan biderapen-agiria egin, eta hartu duelako egiaztagiria emango du.

2. Idazkariak, hautagai-zerrenda bakoitzari aurkezte-hurrenkeraz dago-kion zenbakarrena jarriko dio. Zenbakarren horri argitalpen ofizial guztietan eta Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzorde bakoitzeko agiri-sortan eutsiko zaio.

Hirugarren Saila:

Hautagai-zerrenden iragarpena

56. Atala.

1. Hautagai-zerrendak aurkezteko epea bukatu eta biharamonean, Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeko Lehendakariak horiek Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian argitaratu daitezela aginduko du eta, epe beraren barruan, agirisortaren kopia bat Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari bidaliko dio.⁴²

2. Hauteskunde-barruti guztietako hautagai-zerrendak, hautagai zerrendok aurkezteko epearen azken egunaren ondorengo bigarren egunean iragarriko dira. Egun horretantxe argitaratuko dira Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian.

3. Hautagai-zerrendak aurkezteko epea bukatu dadin egunaren biharamonean, hautagai-zerrenda guztiekiko agirisorta Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek ihardun diharduten tegietan egongo da, hauteskundeetara aurkezten diren hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariek ezagutu, eta hala egokituz gero, jazarri dakizkion.

⁴² Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

Laugarren Saila:

Hutsen zuzenketa eta jazarpenak

57. Atala.

1. Hautagai-zerrendak aurkezteko epea bukatu eta hurrengo lau eguneko epearen barruan, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea bilduko da, hauteskunde-barruti batetik baino gehiagotatik aurkezten den hautagaiarik ez dagoela egiaztatzeko eta, hala behar izanez gero, Lege honen 59. atalean ohartematen denaren arabera, doakionari gorabehera horren berri emateko.

2. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak hautagai-zerrendak aurkezteko epea bukatu dadin egunaren biharamonean bilduko dira, aurkeztutako agiri-sorta aztertzeko. Somatutako arauzkontrakotasunak hautagai-zerrendaren lurralde-ordezkariori adieraziko zaizkio, hutagai-zerrendak argitaratzetik hasi eta bi eguneko epearen barruan. Ordezkariek bi eguneko epea izango du gora jo edo hutsak zuzentzeko.

58. Atala.

1. Hauteskundeetara aurkezten diren hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariek hautagai-zerrendeiei jazarri ahal izango zaizkie, Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian argitaratu eta bi eguneko epearen barruan.

2. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak, epe horren barruan, jazarpena egin zaion hautagai-zerrendaren ordezkariari jakinaraziko dio, bidezko deritzan aldezipena egin dezan. Jazarpena egin zaion hautagai-zerrendaren lurralde-ordezkariek bi eguneko epea izango du zuzenketak egiteko.

59. Atala.

1. Hautagaiaren bat edo ordezkoren bat barruti batzuetako zerrendetan agertzea gertatuz gero, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak, agindu-bidez edo doakionen batek eskatuta, zerrendetako bat aukeratu dezaneke eskea egingo dio hautagaiari. Barruti bateko zerrenda batean baino gehiagotan agertzea gertatuz gero, modu berean ihardungo du dagokion Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak.

2. Behin-betiko aldarrikapena baino lehenago aukera hori egin ez badu, ordezeko gisa agertu dadineko zerrendatik edo zerrendetatik kendu egingo da. Zerrenda baten baino gehiagotan hautagai gisa agertzen bada, zerrenda guztietatik kenduko da.

Boskarren Saila:

Hautagaien aldarrikapena

60. Atala.

Hauteskundeetarako deia argitaratu eta hurrengo hogeita zazpigarren egunean, Kondaira-Lurraldetako Hauteskunde-Batzordeek hautagaien aldarrikapena egingo dute.

61. Atala.

1. Ondoren esaten diren zertzeladako bat gerta dadinean, Hauteskunde-Batzordeek ez dute hautagai-zerrenden aldarrikapenik egingo:

- a) Epez kanpo aurkeztu daitezenean.
- b) Beharrezkoa den hautagai-zenbatekorik ez dutenean.
- c) Idazpuru honen Bigarren Sailean jarritako baldintzetakoren bat betetzen ez denean.

2. Zuzendu gabe utzitako akatsak hautagaiei baino ez dagozkienetan, horiek kendu eta zerrendaren aldarrikapena egingo du, hori eginez gero aurreko zatiko b) idazatian esandakoa gertatzen bada salbu, orduan ez bait du hautagai-zerrendaren aldarrikapenik egingo.

62. Atala.

Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak aldarrikatutako hautagai-zerrendak biharamonean argitaratuko dira Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian.

63. Atala.

1. Zerrendak behin-betiko aldarrikatu ondoren ez da horietan inolako hurrenkera-aldakuntzarik onartuko. Aldakuntza, baliozkoa izan dadin, hautagai-zerrenda izenpetzen duenari jakinarazi beharko zaio.

2. Hautagaiak, hauteskunde-ekintzaldiaren hasiera artekoan, hautagai-zerrendan egotetik atzera egin ahal izango dute. Atzera egite hori Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian argitaratuko da.

64. Atala.

1. Atzera egiteko idazkia Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari bidaliko zaio.

2. Atzera egiten duenak berenez aurkeztu beharko du, atzera egiteko idazkiarekin batera hautagai-zerrendaren lurralde-ordezkaritari sinisterrazte-indarrez jakin-arazi zaiolako egiaztagiria eramanez edo, hala badagokio, hautagai-zerrendaren lurralde-ordezkaria lagun daramala.

3. Atzera egiteko idazkia Batzordeko Idazkariari eskuratuko zaio.

65. Atala.

1. Honako hauetan egingo da ordezkaketa:

- a) Hil izanagatik.
- b) Atzera egin izanagatik.
- c) Aldarrikapenetik boto-egunerarteko aldian hautaezina gertatu izanagatik.
- d) Hautagai bat kentzea darion akats bat zuzendu izanagatik.

2. Ordezkaketa egin dadinetan, zerrendan geratutako toki hutsa, zerrendako hurrengo hautagaiak edo ordezkoak beteko du.

66. Artikulua. ⁴³

Lurralde historikoetako hauteskunde-batzordeek 2.700 euro arteko isuna jarriko diete alderdi, federazio, koalizio eta hautesle-elkarteei, eta hala badagokio hautagaiari, baldin eta hautagai-zerrendak aldarrikatu ondoren zerrenda osoa hauteskundeetatik kentzen badute.

Seigarren Saila:

Hautagaien eta Hautagai-zerrenden aldarrikapenaren aurkako jazarpenak.

67. Atala

1. Aldarrikapena egitetik aurrera, bazter geratutako ezein hautagaik eta aldarrikatutako edo aldarrikapena ukatu zaien hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariek bi eguneko epea izango dute Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeen aldarrikatze-erabakien aurkako jazarpena Administrazio-Auzipidetarako Auzitegiaren aurrean egiteko. Jazarpena aurkeztekoan bertan aurkeztu beharko dituzte, bidezko egiaztapideekin batera, bidezko eriztitako aldezenak.

2. Aurreko idazatian oharrematen den jazarpena egiteko aldia aldarrikatutako hautagaiak argitara daitezenezetik hasiko da kontaktzen, bazter utzi denaren edo direnen ordezkaritari arauzko jakinarazpena egitearen kaltetan gabe.

3. Epai-erabakia jazarpena egin ondorengo bi egunen barruan eman beharko da eta sendo eta gora jo-ezinekoa izango, Konstituzio-Auzitegiaren aurreko babes-ihardupidearen kaltetan gabe. Azken honetarako, atal honetan araupetzen den jazarpenaz betetakotzat joko da Konstituzio-Auzitegiari buruzko Oinarrizko Legearen 44.1.1) atalean jarritako baldintza.

4. Babes-eskea bi eguneko epearen barruan egin beharko da, eta Konstituzio-Auzitegiak hurrengo hiru egunen barruan eman beharko du horri buruzko erabakia.

⁴³ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

II. ATALBURUA

HAUTESKUNDE-EKINTZALDIA

Lehenengo Saila: **Erabaki orokorrak**

68. Atala.

1. Botua erakarri-asmoz egindako legepeko ekintza guztiek osatzen dute hauteskunde-ekintzaldia. Hautagaiek, alderdiek, baterakundeek, batasunek edo hautatzaile-bazkunek egin ahal izango dituzte ekintza horiek.

2. Hauteskunde-ekintzaldiak hamabost egun iraungo du eta hauteskunde-egunaren bezperako gauerdi-gauerdian bukatu beharko du.

3. Hauteskunde-prozesuan, Eusko Jaurlaritzak kanpaina instituzional bat egin ahal izango du, herritarrei hauek jakinarazteko: hauteskundeak noiz eta non izango diren, nortzuk diren hautesleak, nola bozkatzeko den eta posta bidez bozkatzeko zer egin behar; hori egitean ez du, inoiz ere, hautesleen boto-aukeran eragin beharko. Kanpaina instituzional hori iragarzteko, Autonomia Erkidegoarenak diren hedabide publikoetako doako tarteak baliatuko ditu Gobernuak, eta baita Estatuarenak izanik ere, Autonomia Erkidegora mugatzen diren hedabide publikoetako doako tarteak. Kanpaina horretan bermatuko da bi hizkuntza ofizialak erabiltzea. ⁴⁴

4. Aurreko idazatian agindutakoa salbu utzirik, 1. idazatian esandako lege-nortasundenez besteko inork ez du hauteskundeetarako deia egiteko egunetik aurrera hauteskunde-ekintzaldirik egiterik izango, Konstituzioko 20. atalean esaten denaren kaltetan gabe.

68 bis artikulua ⁴⁵

1. Hauteskundeen deialdia egiten denetik hauteskundeak benetan izan arteko denbora-tartean, aginte publikoek eta Euskadiko Publizitate eta Ko-

⁴⁴ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁴⁵ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

munikazio Instituzionalari buruzko abenduaren 23ko 6/2010 Legearen 2. artikuluan aipatzen diren erakundeek ezin izango dute publizitate-kanpainarik edo komunikazio instituzionalik egin edo horien berri hedatu; salbuespen bakarra izango dira lege honen 68.3 artikuluan izango dira, eta interes publikoa babesteko edo zerbitzu publikoak behar bezala aritzeko ezinbestekoak direnak. Era berean, debekaturik egongo da aginte publikoek antolatutako edo finantzatutako edozein jarduera edo ekitaldi, baldin eta horietan legegintzaldian egindakoen edo lortutakoen aipamenean bat egiten bada, edo horietan erabiltzen diren irudiak, adierazpenak edo logotipoak hauteskundeetan parte hartuko duen alderdiren batek erabiltzen dituenak edo antzekoak baldin badira.

2. Era berean, denbora-tarte horretan ezin izango da obra edo zerbitzu publikorik edo horien proiekturik inauguratzeko ekitaldirik egin edo horren berri eman, eta aurkezpen edo erakusketarik ere ezin izango da egin; dena den, posible izango da obra edo zerbitzu horiek aldi horretan lanean hastea.

3. Artikulu honetan aurreikusitako debekuak hausten badira, hauteskunde Administrazioak isuna jarri ahal izango du; Autonomia Erkidegoko hauteskunde Batzordeak jartzen badu 2.700 eurokoa izango da isun hori, eta lurralde historiko hauteskunde-batzordea bada, berriz, 1.200 eurokoa.

Bigarren Saila:

Hauteskunde-zabalkundea

69. Atala.

Ertzaintzako, Miñoien Saileko, Udaltzaingoetako, Estatuko Gudarosteetako edo Segurantzza-Sail eta Indarretako iharduneango kide guztiei, eta bai iharduneango Epailari, Auzimaisu eta Salatariei eta Hauteskunde-Batzordetakoei ere, debekatu egiten zaie hauteskunde-zabalkunderik edo hauteskunde-ekin-tzaldiko beste ezein ihardun egitea.

70. Atala.

1. Hauteskunde-zabalkundea ez da inolako administrarritza-artapean egongo, ez eta Hauteskunde-Batzordeenean ere.

2. Iritzi edo adierazpen-mailako hogenei darizkiekeen lege-hauspenak gaitasundun Epailaritzapekoak izango dira, ez beste inorenak.

71. Artikulua. ⁴⁶

1. Ezin izango da hauteskunde-propagandarik zabaldu, ezta hauteskunde-kanpainako ekitaldirik egin ere, kanpaina legez amaitu eta gero. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak eskaintzen dituen baliabideak dohainik eskuratzeko aukera, soil-soilik, hauteskunde-kanpainak dirauen aldian egongo da. Aurreko muga horiek ezartzen diren arren, alderdiek, koalizioek eta federazioek egin ahal izango dituzte Konstituzioan, bereziki haren 20. artikuluan, aitortzen zaizkien funtzioak betetzeko jarduerak.

2. Hala eta guztiz ere, hauteskundeetara deitzen denetik hauteskunde-kanpaina legez hasi arte, debekatuta egongo da hauteskunde-publizitate edo -propaganda egitea kartelen, euskarri komertzialen edo prentsa- edo irрати-iragarkien bidez edo bestelako bitarteko digitalen bidez, eta jarduketa horiek ezin justifika daitezke alderdi, koalizio edo federazioen ohiko jarduerak egitearekin.

3. Beraz, aipatu den aldian, alderdi politikoek eta hautagaiek ezin izango dute kontratatu, ez zuzenean ez hirugarren baten bitartez, hauteskundee-tako publizitatea edo propaganda jartzeko espazio, euskarri edo lekurik, direla leku publikoak (lorategiak, plazak, parkeak eta abar), direla euskarri komertzialak (hesiak, informazioa aurkezteko hiri-altzariak («mupiak»), publizitate-objektu argidunak («opiak»), kabinak, garraiobideak edo parekoak). Ezin da iragarkirik ipini prentsan edo aldizkarietan, irratian, Interneteko publizitate-euskarrietan («banners»), telebistako kate komertzialetan edo bestelako bitarteko digitaletan.

4. Halaber, propaganda egiteko asmoz, aurreko 2. apartatuan adierazitako epean ezin izango da banatu hautagaien izena edo argazkia edo alderdi politikoaren izena edo siglak adierazten dituen materialik, hala nola giltzatakoak, boligrafoak, metxeroak, pinak edo antzeko objektuak, eta ezin izango da jarri etxe pribatuen kanpoko aldean hautagaien argazkirik edo alderdi politiko baten izena, siglak edo sinboloak dituen kartelik.

5. Hauteskunde-deialdia egiten den unean aurretiaz zabaldutako hauteskunde-propagandarik egonez gero, berehala kendu beharko da propaganda

⁴⁶ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

hori, eta betiere, Hauteskunde Administrazioaren ondorioetarako, propagandan aipatzen den hautagaia edo alderdi politikoa izango da erantzule.

6. Bigarren apartatuan aipatutako hauteskunde-prozesuan zehar, hauteskundeetara aurkezten diren hautagai-zerrendetako kideak eta antolakunde politikoaren ordezkariak ez dira aurreko zenbakietan jasotako debekuetan eroriko, baldin eta botoa espresuki eskatzen ez bada, besteak beste kasu hauetan:

a) Informazioa ematea posta bidezko botoaren izapideei buruz.

b) Hautagai-zerrendak edo hauteskunde-programa aurkeztera zuzendutako mitinak edo ekitaldiak egitea edo haietan parte hartzea. Hartarako, antolakunde politikoek eta hautagaiek edozein hedabideren bidez eman ahal izango dute ekitaldi horien berri.

c) Hauteskundeetara aurkezten diren antolakunde politikoetako hautagaiek eta ordezkariak elkarriketa eta eztabaidetan parte hartzea titular-tasun publiko edo pribatuko hedabideetan; artikulua edo informazioak zabaltzea beren kideei eta hauteskunde-programari buruz.

d) Hautagaiak edo hauteskunde-programa ezagutarazte aldera liburuxka, gutun edo panfletoak egitea eta banatzea, edo euskarri informatiboak banatzea.

e) Ibilgailu partikularrak erabiltzea hautagaien argazkiekin edo antolakunde politikoaren izen, sigla edo sinboloekin, hautagaiak ezagutarazte aldera edo hautagaiak edo hauteskunde programa aurkezteko ekitaldi publikoaren berri emate aldera, baldin eta inolako kontraturik egiten ez bada hartarako.

f) Hautagaien argazkiak erakustea edo antolakunde politikoaren izen, sigla edo sinboloak erakustea antolakundearen egoitza edo lokalak dauken tokietako kanpoko aldean.

g) Posta elektronikoak edo sms mezuak bidaltzea, edo irratifrekuentzia bidez edukiak banatzea, hautagaiak edo hauteskunde-programa ezagutzera emateko, baldin eta hirugarren batekin inolako kontraturik egiten ez bada hartarako.

h) Web-orriak edo webguneak sortzea edo erabiltzea antolakunde politikoaren edo hautagaien testuak edo artikulua biltzeko (blogak), edo sare

sozialetan parte hartzea, baldin eta inolako kontratazio komertzialik egiten ez bada hartarako.

7. Hautagai-zerrenda, alderdi politiko, federazio, koalizio edo hautesle-elkarteetako kideek ezin izango dute, bozketa egunean eta bezperan, bo-toa lortzera zuzendutako inolako agerpen edo adierazpen publikorik egin hedabide sozialetan.

(72. Artikulua.) ⁴⁷

Hirugarren Saila:
Herri-tegi eta tokiez baliatzea

73. Atala. ⁴⁸

1. Udalek, beti, honako hauen zerrendak gertu eta unean-uneangotuta eukiko dituzte:

a) Hauteskunde-ekintzetarako egokituko diren agintaritzaren tegien eta herri-baliapidetarako zabalduko direnen zerrenda bat. Horretarako, tegi horien jaurgoa izan dezaten ihardutze-erakundeekin utzi ditzateneko arartekotzak egingo dituzte, horietaz baliatzeko egunen eta orduen egutegi bat zehaztuz.

b) Doango irudi-idatzizko zabalkundea egiteko gordetako tokien zerrenda, esaterako, zutoinak, kaleargiak, gelatxoak eta gainerako herri-jabetzapeko tokiak.

2. Debekatuta dago edonolako pintadak egitea, aurreko idazatik b) hizkian adierazten diren kokaguneetatik eta espazioetatik kanpo.

Ezingo dira ipini e zeta ere:

— Banderatxoak, zintak eta antzeko elementuak.

— Pegatinak trafiko-seinaleetan edo hiriko bestelako seinaleztapeneko elementuetan.

⁴⁷ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak kendua*

⁴⁸ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua*

— Propaganda grafikoa egiten duen edozein elementu paneletan, balaus-tradetan, hormetan, lorategietan eta abar, ez kartelik ere, udalak ezarritako tokietatik kanpo.

— Tripodeak edo antzeko elementuak lurraren gainean.

— Banderak eta pankartak ere ezingo dira ipini.

Azkenik, debekatuta dago panfletoak jaurtitzea

74. Atala.

1. Hauteskundeetarako ekintzetan jendaurrean ihardutzeak batzar-eskubideari buruzko legeetan jarritakoa izango du araupide. Jaurtze-agintaritzari gai honetan aitortzen zaizkion ahalmenak Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek bereganatutzat ulertuko dira.

2. Nolanahi ere, jaurtze-agintaritzak herri-bakeari buruzko aginpideei eutsiko die, eta alde honetatik, Batzordeek eurei jakinarazi dakizkien bilkuren berri eman beharko diote.

75. Atala.

1. Ordaindu gabeko irudi bidezko propaganda egiteko gordetako leku-etatik kanpora —lege honetako 73.1.b) atalean aipatzen dira leku horiek—, hauteskundeetarako alderdi politiko, hauteskundeetarako federazio, koalizio eta taldeek ezin izango dute kartelik nahiz beste propaganda modurik erabili, baimena eskuratu duten merkataritzako guneak ez baldin badira.⁴⁹

2. Publizitate mota horretan, hautagai-zerrenden gastua ezingo da izan lege honen 147.2 artikuluan aurreikusitako gastu-mugaren ehuneko 20 baino gehiagokoa.⁵⁰

3. 73. atalean agindutakoetarako, udalek, hauteskundeetarako deia egin eta hurrengo zazpi egunen barruan, iragarkiak dohainik jartzeko erabilgarri dauden tokiak zeintzuk diren jakinaraziko diote kasuan kasuko eskualdeko hauteskunde-batzordeari.

⁴⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁵⁰ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

4. Udalak aipatutako lekuen bidezko banaketa egingo du, hautagai-zerrenda guztiek superfizie berbera izan dezaten eta erabilgarritasun berdintsua kokagune horietan.

5. Hautagaiak zeintzuk diren adierazi ondorengo bigarren egunean, batzordeak hautagai-zerrenda bakoitzaren lurralde-ordezkaritari edo honen eskudunari, bakoitzaren iragarkietarako gordetako tokiak zeintzuk diren adierazi beharko dio.

76. Atala.

1. 74. atalean agindutakoetarako, Udalek, deia egin ondorengo hamar egunen barruan, hauteskunde-ekintzak doan egiteko gordetzen diren toki ofizialak eta herri-tokien berri emango diote Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeari, eta honek, berriz, Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari jakinaraziko dio.

2. Toki horien zerrendan, toki bakoitza erabil daitekeeneko egunak eta orduak adierazi eta horiek deia egin ondorengo hamabost eguneko epearen barruan, Kondaira-Lurraldeko Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko dira. Hortik aurrera, hautagai-zerrenden ordezkariak edo hauenn eskudunek esandako tegiez eta tokiez baliatzeko eskea egin ahal izango dute Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen aurrean.

3. Hautagaien aldarrikapena egin ondorengo laugarren egunean, Eskualdeko Batzordeek tegi eta toki erabilgarrien izandako eskeen banaketa egingo dute, eta, eskari berbera batek baino gehiagok egitea gertatuz gero, aukeraberdintasunaren irizpideari jarraituz eta, osagarri gisa, barruti berean, Eusko Legebiltzarrerako azken hauteskundeetan botorik gehien ateratako alderdi, baterakunde edo batasunen lehentasunen arabera. Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeek ematen zaizkion tegiak eta tokiak jakinaraziko dizkiote hautagai-zerrenda bakoitzaren lurralde-ordezkaritari edo honen eskudunari.

77. Atala.

Hautagai-zerrenda batekoek Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeak banakuntzari buruz hartutako erabakiak modu larrian edo behin eta berriz haus-tea gertatuz gero, hauspenaren ondorengo berrogeita zortzi orduen barruan horri buruz hartutako erabakiz, hautagai-zerrenda hori tegien eta irudi-idatzizko irarkiak jartzeko doango tokien banakuntza egitean kanpo utzi ahal izango da. Kanpo uzte hori, izan daitezkeen herri eta administrazio-alorreko erantzunbeharren kaltetan gabekoa izango da.

78. Atala.

1. Politika-alderdi, baterakunde eta batasunek izan ditzaketen administrari-tza-alorreko erantzukizunen kaltetan gabe, irudi-idatzizko ezein iragarketa-mo-etek eraikintzetan egindako kalteegatikako herrilege-alorreko erantzunbeharra izango dute.

2. Hautatzaile-bazkunen izenpetzaileek bateango erantzukizuna izango dute.

79. Artikulua. ⁵¹

Baimenik gabeko tokietan hautagai-zerrendek edozein motatako propa-ganda grafikoak jartzeagatik edo idazketak egiteagatik, udalak 6.000 eurorainoko zigorrak jarri ahal izango ditu, horretarako abiarazitako espe-dientearen bitartez eta doakionari entzun ondoren.

80. Atala.

1. Politika-alderdi, baterakunde, batasun edo hautatzaile-bazkunek, hautes-kundeak egin eta hurrengo hamabost egunen barruan idatzi-irudizko iragarkiak jarri zituzteneko tokietatik kendu egin beharko dituzte.

2. Politika-talde berezien idatzi-irudizko iragarkiak elkargainduz jarri dai-tezanean, horiek kentzea jarri dituztenetako azkenekoari dagokio.

3. Aurreko zatietan oharmandakoa betetzen ez bada, Udalek egingo dute idatzi-irudizko iragarkien garbiketa. Garbiketa horren zioz gertatu eta hautes-kundetarako herri-laguntzaren hartzekodun izan daitezen hautagai-zerrenda arau-hausleei leporagarri izan dakizkien gastuak Eusko Jaurlaritzako Ekonomi eta Herriogasun-Sailari bidali ahal izango zaizkio; honek, gastuen diru-zenba-tekoa dagokien diru-laguntzetatik kenduko du gero Udalei itzultzeko. Politika-talde arau-hausleek diru-laguntzarik iritsi ez badute, Udalek dagokien diru-zen-batekoagatikako tiramena egingo dute. Horri erantzuten ez bazaio Epaitegien aurrean eskatu ahal izango da hertsipen-bidez.

⁵¹ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

Laugarren atala:

Hauteskunde-kanpainan hedabideak erabiltzea ⁵²

81. Artikulua. ⁵³

1. Hauteskunde-kanpainan, hautagai-zerrendek publizitatea kontratatu ahal izango dute aldirako prentsan eta titulartasun pribatuko irrati-emisoreetan. Publizitate horretan gastatutakoak ezingo du gainditu lege honetako 147.2 artikuluan alderdi politiko, federazio, koalizio eta hautesle-elkar-teetarako aurreikusitako gastu-mugaren ehuneko 20.

2. Hauteskunde-publizitate horretarako ezarritako tarifek ezingo dituzte gainditu publizitate komertzialerako indarrean dauden tarifak, eta ezingo da egon bereizkeriarik hautagai-zerrenden artean hauteskunde-publizitateko tarte horien sarrera, tarifa eta kokapenei dagokienez. Tarteotan berariaz adierazi behar da hauteskunde-publizitatea dela.

3. Ezingo dira hauteskunde-publizitateko tarteak kontratatu titulartasun publikoko hedabideetan ez eta titulartasun pribatuko telebista-emisoreetan ere.

4. Hauteskunde-kanpainan, Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetara aurkezten diren alderdi politiko, federazio, koalizio edo hautesle-elkarteek eskubidea edukiko dute doako tarteak erabiltzeko Autonomia Erkidegoaren menpeko hedabide publikoetan eta beren jarduna Erkidegora mugatuta duten Estatuko titulartasunekoetan.

5. Tarte horien banaketa egingo da alderdi, federazio, koalizio eta elkar-te bakoitzak Eusko Legebiltzarrerako aurreko hauteskundeetan lortutako boto-kopuru osoaren arabera.

6. Eusko Jaurlaritzaren menpeko hedabide publikoetan politika orokorrari buruzko eztabaida bat egingo da, gutxienez, hizkuntza ofizialeko bakoitzean, eta hartan parte hartuko dute Eusko Legebiltzarrerako aurreko hauteskundeetan ordezkariak lortu duten antolakunde politiko guztietako hautagaiak.

Halaber, hedabide horietan elkarrizketa bat egingo zaie, hizkuntza ofizialeko bakoitzean, gorago aipatutako antolakundeek izendatutako hautagaiari.

⁵² Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁵³ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

82. Atala.

1. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea izango da, mezubideen jabea dena dela, horietatik egin daitezen hauteskunde-zabaldundeko doango emanaldien banakuntza egiteko gaitasunaren jabe den agintaritza bakarra. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearen esanetara, esandako emanaldien banakuntza-saltoa egiteko, Irrati-Telebistako lantaldea izango da.

2. Lantalde hori Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak hautagaien zerrendak aldarrikatu ondorengo hirurogeita hamabi orduren barruan izendatuko du eta osatu, deiaren gai diren hauteskundeetan eskuhartzen duten eta bukatzen den legegintzaldian Eusko Legebiltzarra eratzean ordezkotzarik zuten alderdi, bazkun, elkarte edo baterakundeetako bakoitzeko ordezkari banak osatuko dute. Ordezkari horiek, Eusko Legebiltzararren aurreko legegintzaldiasierako osakeraren arauera, heineko indarreko botoa emango dute.

3. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak, aurreko idazatian esandakoari jarraiki hautatutako ordezkarien artetik, Lantaldeko Lehendakaria ere hautatuko du.

83. Atala.

1. Herri-jabetzapeko irrati eta telebista bakoitzeko, eta hauek izan ditzaten saio-eremu ezberdinetako doango hauteskunde-zabalkunderako aldiak honako taula honen arauera egingo dira:

a) Eusko Legebiltzarrerako izandako azken hauteskundeetan eskuhartu ez edo ordezkariarik lortu ez zuten alderdi, baterakunde, bazkun eta batasunentzat eta, ordezkariarik lortu arren, Autonomi Elkartean emandako baliozko botoen guztizkoaren ehuneko 5ekoa lortu ez zutenentzat, hamar minutu.

b) Eusko Legebiltzarrerako izandako azken hauteskundeetan ordezkariarik lortu bai, baina a) idazatian esandako botoen guztizkoaren ehuneko 5ekotik 20 bitartekoa lortu zuten alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun eta batasunentzat, hoge minutu.

c) Eusko Legebiltzarrerako izandako azken hauteskundeetan ordezkariarik lortu bai, eta a) idazatian esandako botoen guztizkoaren ehuneko 20koa guxtienez lortu zuten alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun eta batasunentzat, hogeita hamar minutu.

2. Aurreko idazatian esandako herri-jabetzapeko mezubideetan doango hauteskunde-zabalkundea egiteko tarteak izateko eskubidea hautagai-zerrendak Euskal Herriko Autonomi Elkarteko hiru hauteskunde-barrutietan aurkez ditzaten alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun eta batasunek izango dute.

3. Bere hautagai-zerrendak hauteskunde-barruti baten edo bitan besterik aurkeztu ez ditzaten alderdi, baterakunde, bazkun eta batasunek atal honetako lehenengo idazatian ezarritako taularen arabera, aurkezpena egiten duteneko-tik gora gabeko lur edo irratsaio-eremuko dituzten irrati eta herri-mailako telebistetan doango hauteskunde-zabalkunderako eskubidea izango dute. Aurreko hauteskundeetan lortutako botoak kontatzeko, kasu honetan, hauteskunde-barruti bakoitzari egingo zaio arreta.

4. Atal honetako lehenengo lerroaldian esandako baliozko botoen guztizkoaren ehunekoaren kontaketa egiteko, Eusko Legebiltzarrerako lehenago izandako hauteskundeetan bazkun edo baterakundeetako partaide izandako alderdi bat hauteskundeetara aurkez dadinean, bazkun edo baterakunde horretako alderdi bakoitzak bukatzen den legegintzaldian Eusko Legebiltzarra eratzean izan zituen legebiltzarkideen kopuruaren heinean egingo da boto-banaketa.

84. Atala.

Hauteskunde-ekintzaldiari hasiera eman baino lehen, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak hauteskundeetara aurkezten diren politika-alderdi, baterakunde, bazkun eta batasunek hauteskunde-zabalkundearen emanalditarako izango dituzten uneak eta hurrenkera zehaztuko ditu, beti ere, Eusko Legebiltzarrerako izandako aurreko hauteskundeetan boto gehien lortu zituztenen nahiak kontutan izanik.

85. Artikulua. ⁵⁴

1. Titulartasun publikoko hedabideen zuzendaritzak berdintasun, proportzionaltasun eta neutraltasun informatiboa eta aniztasun politiko eta sozialaren errespetua bermatuko du hedabide horien saio informatibo guztietan, horrek eragozten ez duelarik askatasun informatiboari zor zaion errespetua. Nolanahi ere, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordearen aurrean helegitea aurkeztu daiteke adierazitako hauteskunde-garaian hedabide horien administrazio-organoei hartutako erabakien aurka.

⁵⁴ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

2. Hauteskunde-garaian, emisore pribatuek errespetatu egin beharko dituzte aniztasun- eta berdintasun-printzipioak. Era berean, garai horretan telebista pribatuek errespetatu egin beharko dituzte informazioko proportzionaltasun eta neutraltasunaren printzipioak ere hauteskunde-eztabaida eta elkarrizketetan, eta orobat hauteskunde-kanpainari buruzko informazioan, hauteskunde-batzorde eskudunak hartarako egiten dituen instrukzioei jarraituz.

Boskarren Saila:

Zuzenketak egiteko eskubidea

86. Atala.

Hauteskundeetara aurkeztutako alderdi, baterakunde, bazkun eta batasunetako hautagai edo agintariei buruzko gertaerarik edozein mezubidetatik zabaldu eta horiek hauei zehaztasunik gabeko edo horien zabalkundea kaltegarri izan dakiekeela eritziko balie, zuzenketarako eskubideaz baliatu ahal izango dute, martxoaren 26ko 2/1984 Oinarri-Legean ezartzen denaren arauera, honako berarizkotasun hauek izanez:

a) Zuzenketa egin nahi zaioneko albistea argitaratu ondorengo hiru egunetan zuzenketa argitaratzeko biderik ematen ez duen aldizkotasunez ateratzen den argitalbidez emango balitz, mezubideko zuzendariak, eskualde bereko eta antzeko zabalkundea izanezko beste mezubide baten, bere pentzutuan argitaratu arazi beharko du.

b) Esandako Oinarri-Legearen 5. ataleko 2. idazatian araupetzen den hizteko epaia, eskea egiten den egunaren hurrengo lauen barruan izango da.

Seigarren Saila:

Hauteskunde-Itaunketak

87. Atala.

Eusko Legebiltzarreko hauteskundetarako deia egiten den egunetik hauteskunde-eguna bitartean, hauteskunde-itaunketak argitaratzeko honako jaurpidea ezarriko da:

1. Ikerketa-ekintzaldiak nahiz itaunketak egiten dituzten guztiek, horien argitalpen guztietan ere azaldu beharko dituzten eta ondoren ematen diren zehaztasunak lan horiekin batera emateko ardura izango dute:

a) Ikerketa-ekintzaldia egin duen herri nahiz norbanako-alorreko antolatzaile edo erakundearen edo norbanakoaren izena eta egoitza, baita lan hori egiteko agindua eman duenarena ere.

b) Ikerketa-ekintzaldiaren teknika-aldetikako ezaugarriak; hauen artean nahitaez honako alderdi hauek azaldu beharko dute: usiketa-modua, usiketaren maila, horren okerrerako tartea, ordezkotza-maila, itaunketak egin zaizkien aukeratzeko erabilitako bidea eta bertatik bertako lana noiz egin zen.

c) Galdegaitan erabilitako gai guztiak eta horietako bakoitzari erantzunik eman ez diotenen kopurua.

2. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea argitaratutako ikerketa-ekintzaldietako xehetasun eta adierazpenetan gezurrik, xehetasun-gordeketarik edo nahita egindako aldaketarik gabeak izateaz arduratuko da, baita aurreko lerroaldian esandako berezitasunak behar bezala betetzeaz eta atal honetako 7. idazatian ezarritako debekuari men egiteaz ere, Hauteskunde-Batzorde Nagusiaren agintepideen kaltetan gabe.

3. Aurreko idazatian oharmandakoari jarraiki, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak, argitaratutako ikerketa-ekintzaldi edo itaunketa egin duenari, beharrezkotzat jo ditzan egiaztaketak egin ahal izateko, egoki eritzitako osagarizko teknikazko argipideak eskatu ahal izango dizkio.

Argipide hauetan ez da, indarrean dauden legeen arauera, enpresak berak nahiz honen bezeroak erabiltzekoak diren gaiei buruzko xehetasunak hartzerik izango.

4. Lege honetako aginduak zapalduz, ikerketa-ekintzaldirik argitaratu edo horren zabalkunderik egin duten mezubideak Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak eskatutako zuzenketak, horien nondikakoa eta zuzenketaren zergatia iragarritz, zuzenketaren gai den albisteak izan zuen irratsaio nahiz telelsaio edo argitalpeneko orri berean hiru egunen barruan argitaratzera eta horien zabalkunde egitera behartuta egongo dira.

5. Aldatu nahi den ikerketa-ekintzaldi edo itaunketa, bere aldizkotasunagatik, zuzenketa jasotzetik hiru egunen barruan egiteko bide ematen ez duen argitalpenean egina izango balitz, mezubide horretako zuzendariak, gorabehera hori

aditzera emanez eta esandako aldiaren barruan, zuzenketa, eskualde bereko eta antzeko salmenta-kopurua izanezko beste mezubide baten, bere pentzutari argitaratu beharko du.

6. Batzordearen itaunketei eta ikerketa-ekintzaldiei buruzko erabakiak doakienei jakitera eman eta argitaratu egingo dira. Hauteskunde-Batzorde Nagusiaren aurrean jazarri ahal izango dira erabaki horiek, Lege honen 134. artikuluan oinarritutako moduan.

Hauteskunde-Batzorde Nagusiaren erabakiak Administrazio-Auzipidetakoa Aginte-mendeararen aurrean jazarri ahal izango dira, hori Araupetzeko Legearen artikuluetan denez eta aldeazurre birrabiaturako eskaerak nahitaz egin beharrik gabe.

7. Bozketa egunaren aurreko bost egunetan debekatuta egongo da edozein komunikabidek, digitalek barne, hauteskundeei buruzko zundaketarik argitaratzea, horiek ezagutzera ematea eta erreproduzitzea.

Bozketa egunean ere, arratsaldeko zortziak baino lehenago debekatuta egongo da edozein komunikabidek hauteskundeei buruzko zundaketarik nahiz behin-behingo emaitzarik argitaratzea, horiek ezagutzera ematea eta erreproduzitzea.

Aurreko bi kasuetan aurreikusitakoa betetzen ez bada, hauteskunde-batzordeak 3.000 eta 30.000 euro bitarteko diru-zehapena ezarriko du.⁵⁵

8. Hauteskundeen deialdia egiten denetik bozketa egin baino bost egun lehenago arteko epean, administrazio publikoaren baitako erakunderen batek boto-asmoari buruzko inkestaren bat edo hauteskundeetarako sondeoren bat egiten badu, azterketa horien emaitzen berri hauteskundeetan parte hartuko duten erakunde politikoei eman beharko zaie, eskabidea egiten dutenetik berrogeita zortzi ordu igaro baino lehen. Horretarako, inkesta edo sondeoa egin duen erakundeak dena delako azterketa egin dela jakinarazi beharko dio Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeari, azken horrek azterketen berri eman diezaien hautagai-zerrenden ordezkari orokorreari. Horrela, ordezkari horiek inkesta edo sondeoa eskatu ahal izango dituzte.⁵⁶

⁵⁵ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

⁵⁶ *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua*

III ATALBURUA.

BOTO-TXARTELAK ETA ESKUTITZ-AZALAK

88. Atala.

1. Jaurlaritzak Dekretoz zehaztuko ditu boto-txartelen eta eskutitz-azalen eredu ofiziala eta horiek izan beharko dituzten ezaugarriak, baita Lege honetan oharmandako atabaka, tegi eta gainontzeko agirienak ere. Boto-txartel, eskutitz-azal eta gainontzeko hauteskunde-agirien irarketako, gertaketako eta eskuraketako baldintzak Dekretoz zehaztuko dira.

2. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek onartuko dute, Lege honetan ezarritako irizpideen eta aurreko idazatian oharmandako Dekretoan zehaztu daitezkeen arauera, beren hauteskunde-barrutirako boto-txartelen eredu ofiziala.

89. Atala.

1. Kondaira-Lurraldeetako Hauteskunde-Batzordeek egingo dute Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeetan eskuhartzen duten politika-taldeek gertatutako boto-txartel eta eskutitz-azalak aurreko atalean esandako Dekretoan zehaztutako eredu ofizialari atxikizkoak direlako egiaztapena.

2. Hauteskunde-ekintzaldiak dirauen artean, politika-alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun eta batasunek botoa emateko eskubideaz baliatzeko baliozkoak izango diren boto-txartel eta eskutitz-azalak irarri eta hautatzaileen artean banatu ahal izango dituzte. Boto-txartel horiek, boto-emanketako egunean, ez da, ezergatik, Hauteskunde-Idazguetan eskaintzerik izango.

90. Atala.

1. Eusko Jaurlaritzak Herrizaingo-Sailaren bidez egingo ditu boto-txartel, eskutitz-azal eta hauteskunderi buruzko gainontzeko agiritan nahiko aukerak izateko bermapideak, gero Hauteskunde-Mahaietara Lege honetako 88. atalean oharmandako Dekretoan finka dadin unean eta baldintzatan bidaltzeko, haiek Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeei eskuratzea bermatuz.

2. Boto-txartelen gertaketari hautagai-zerrenden aldarrikapena egin bezain azkar ekingo zaio. Gertatutako lehenengo boto-txartelak Atzerrian bizi direnek emateko postazko bototarako izango dira.

3. Lege honetako 67. atalean ezarritakoaren arauera, hautagai-zerrenden aldarrikapenaren aurkako jazarpenik egin baldin bada, horrek hartzen dituen boto-txartelen gertakuntza, jazarpena egin zaieneko hauteskunde-barrutian, jazarpen horiei buruzko erabakia eman arte atzeratuko da.

91. Atala.

1. Boto-txartel, eskutitz-azal eta hauteskunderi buruzko gainontzeko agirietako idazkiak Autonomi Elkartean ofizial diren bi hizkuntzetan irarriko dira.

2. Boto-txartelek honako xehapen hauek izan beharko dituzte berebaitan:

a) Hautagai-zerrendaren izena, izenlaburrak eta ikurra.

b) Hautagaien izenak, hautagai-zerrendan jarritako hurrenkeraren arauera, ordezkioenak jarri gabe.

IV ATALBURUA.

ARTEKARIAK ETA AHALDUNAK

92. Atala.

1. Hautagai-zerrenda bakoitzaren lurralde-ordezkariak edo dagokion Eskualdeko Hauteskunde-Batzordean horren izeneko direnek, Hauteskunde-Mahai bakoitzeko, bertan egonik, boto-emanketa jarrita dauden arauari atxikiz egiten dela egiaztatuko duten bi Artekari izendatu ahal izango dituzte.

2. Edozein pertsona izan daiteke artekari, adinez nagusi bada eta eskubide zibil eta politikoen jabe bada erabat, nahiz eta lege honetako 2. artikularen arabera hautesle ez izan. Hautesle ez bada, ez du boto-eskubiderik izango hauteskunde horretan.

Artekaria hautesle bada bere eginkizuna beteko duen mahaiari dagokion hauteskunde-barrutian, mahai horretan eman ahal izango du botoa.⁵⁷

3. Izendapena orri hondodunetan egin, eta izendatze-eguna eta izenpea daramatzaten izendapen-agiriak emanaz egingo da.

⁵⁷ Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua

4. Artekariak izendatzea boto-emanketako egunaren aurreko herena arte egin ahal izango dira.

5. Artekari bakoitzari buruzko taloi-orriek lau zati izan beharko dituzte: bat, jatorrizkoa, ordezkariak edo honen eskudunak gorde dezan; bigarrena artekariari emango zaio, egiaztagutuntzat erabil dezan eta hirugarrena dagokion eskualdeko hauteskunde-batzordeari bidaliko zaio, artekariari dagokion hauteskunde-mahaiari eskuratu diezaion; eta laugarrena ere Hauteskunde-batzorde horri bidaliko zaio, soilik eta artekaria hautesle baldin bada artekari gisa diharduen barrutian, batzordeak bidali diezaion artekariak bozketa emateko eskubidea duen mahaiari, hautesle-zerrendatik kendua izan dadin. ⁵⁸

6. Ordezkariak edo honen izenekoak, hautagai-zerrendak aldarrikatzeko aldiaren bigarren egunetik hasi eta boto-egunaren aurreko berrogeita zortzi orduak artean, Artekarien izendapen-agiriak Eskualdeko Hauteskunde-Batzordean aurkeztuko ditu.

7. Artekaria bere eginkizunak beteko dituen hauteskunde-barrutian hautesle dela egiaztatu ahal izateko, Eskualdeko Hauteskunde Batzordeak dagokion Lurralde Historikoko hautesle-zerrendaren copia bat edukiko du bere esku, erabiltzeko modukoa. ⁵⁹

8. Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeak Hauteskunde-Mahaiei orri hondodunaren hirugarren edo laugarren zatiak igorri, hauek boto-emanketako egunean eratzen direnean euren esku izateko moduan igorriko dizkie.

9. Horiek boto-egunean Mahaian sartzeko, Lehendakariak eta Mahaikideek horiek dakarten izendapen-agiria Mahaia daukan orri hondodunarekin bat datorrela egiaztatu beharko dute. Ezezkoan, edo orri hondodunik ez izatea gertatuz gero, tokia eman ahal izango zaie, baina gorabehera hori Mahaiaren Agirian erasota utziz.

10. Artekaria izendapen-agiriarekin agertzen bada Hauteskunde Mahaira, mahaiburuak mahaiko kide izaten utziko dio, nahiz eta Mahaia, artean, Hauteskunde Batzordetik taloi-orririk jaso izan ez. Horrelakoetan, eginkizunak beteko dituen hauteskunde-barrutian hautesle izan arren, artekariak ezingo du botorik eman izendapen-agiria aurkeztu duen mahai horretan. ⁶⁰

⁵⁸ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

⁵⁹ *Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua*

⁶⁰ *Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua*

Artekaria izendapen-agiririk gabe agertzen bada, Mahaiak, ordurako tali-orrria jasota badu, haren nortasuna egiaztatu eta Mahaiko kide izaten utziko dio. Horrerlakoetan, artekaria bere eginkizunak beteko dituen hauteskunde-barrutian hautesle bada, izendapen-agiria aurkeztu duen Mahai horretan boto emateko eskubidea izango du.

11. Artekaria zortzi eta erdiak jo eta gero agertzen bada Mahaira, ordurako haren eratze-agiria eginda dagoela, mahaiburuak ez dio Mahaian kide izaten utziko, eta bere eginkizunak beteko dituen hauteskunde-barrutian hautesle izan beharko du Mahai horretan botoa eman ahal izateko.⁶¹

93. Atala.

1. Artekariak hauteskunde-mahaiko eztabaidetan hizpidea bai baina boto-eskubiderik gabe eskuhartuko dute, boto-emanketa eta boto-kontakteta ondo egin daitezeneko laguntza emanaz, Lehendakariarekin eta Mahaikideekin baitan hauteskunde-bideak Legeak dioenez egin daitezenera arreta eginez.

2. Legearen arauera, Artekariak honako hauek egin ahal izango dituzte:

a) Mahaiaren Erakuntza eta Boto-kontaktetako Agiriaren, Bilkurako Orotariko Agiriaren edo horietako jakineko zati baten egiaztagiriak eskatu. Hautagai-zerrenda bakoitzeko ez da egiaztagiri bana besterik emango.

b) Hautatzailearen nortasunari buruzko jazarpena: hau agerian egin beharko dute.

c) Nahi badute, boto-emaiaren izena eta zenbagarrena idatzi.

d) Boto-emanketa egitean, Lehendakariak irakurritako boto-txartela ikusteko eskatu.

e) Mahaiak ebatzi beharko lukeen edo bere ustez gaizki ebatzi den ezein hauteskunde-egintza edo egiketari buruz bidezko eritzitako gaitzespenak eta zuzenketa-eskeak, bere gaitzespen eta zuzenketa-eskea Bilkurako Orotariko Agirian erasota utzi-arazteko eskubidez.

3. Artekari direla egiaztatu dezaten inoren konturako langileek eta herri-lanariak, boto-emanketako eguna lan-egun bada, egun horretako lanaldirako or-

⁶¹ Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua

daindutako baimena izateko eskubidea izango dute. Dena dela, biharamonean lanaldia bost orduz gutxitzeko eskubidea izango dute.

94. Atala.

1. Hauteskundetara aurkeztu daitezten politika-talde guztiek, boto-emanke-tako egun bera artekoan, hautagai-zerrendako lurralde ordezkariaren bidez eta horretarako egindako esku-ematez, hauteskunde-egintza eta egiketetan hauta-gai-zerrendaren ordezkari izan daitezten Ahalduak izendatu ahal izango dituzte.

2. Edozein izan daiteke ahalordedun, adinez nagusi bada eta eskubide zibil eta politikoen jabe bada erabat.⁶²

3. Ahalordetzea notario-agirian egingo da, edo, bestela, hauetako baten aurrean, ahalordeak bere eginkizunak beteko dituen lekua arabera: bere eginkizunak hauteskunde-barruti baten baino gehiagotan bete behar baditu, Euskal Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeko idazkariaren aurrean; Eskualdeko Hauteskunde Batzorde bat baino gehiagotako sekzioetan bete behar baditu, Eskualdeko Hauteskunde Batzorde horretako idazkariaren aurrean. Dena delako Hauteskunde Batzordeak izendapen-agiria egingo du ezarritako eredu ofizialaren arabera.⁶³

4. Ahaldunek Artekarien eskubideak eurak izango dituzte. Lehendakariak nortasun-agiria eta egiaztagiriak erakusteko eskea egin ahal izango die. Bere botoa Hautatzaile-Zerrendango erasopenaren arauera dagokien Sail edo Ma-haian eman beharko dute.

5. Ahaldu direla egiazta dezaten inoren konturako langileek eta herri-lar-nariak, boto-emanketako egunean ordaindutako baimena izateko eskubidea izango dute.

95. Atala.

Artekari eta Ahaldunek ordezkatzten duten politika-erakundearen izen, ikur eta izenlaburrak izanezko gehienez 10 x 10 zmko ikur-buru edo itsaskiak erabili ahal izango dituzte, baita Artekaria-Interventor edo, hala badagokio, Ahaldu-na-Apoderado hitza ere, ezagupidetarako xede hutsez.

⁶² Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua

⁶³ Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua

**Hauteskunde-egunean debekatuta egongo da pertsona horiek erabil-
tzea aurreko lerrokadan aipatutako esamolde, sinbolo edo ikurritez beste-
lakorik, eta bereziki hauteskunde-propaganda izan daitekeenik.** ⁶⁴

96. Atala.

Boto-emanaldiak dirauen bitartean, hauteskunde-mahai bakoitzean, hau-
tagai-zerrenda bakoitzeko artekari edo ahaldun-lanetan, ez dute hiru lagunek
baino gehiagok aritzerik izango.

V ATALBURUA.

HAUTESKUNDE-MAHAIEN ERAKETA

97. Atala.

1. Lehendakaria, bi Mahaikideak, horietako bakoitzaren ordezkook eta Ar-
tekariak goizeko zortzietan bilduko dira Mahaia egon dedineko tegian.

2. Lehendakari bat eta bi Mahaikide bertan egon ezik ez da Mahaia era-
tzerik izango.

98. Atala.

1. Izendatutakoak, hala behar izanez gero, hurrengoez ordezkatuco dira,
horien hurrenkeraren arauera.

2. Lehendakaria azalduko ez balitz, lehenengo ordezkariak hartuko du bere
tokia. Hau ere azalduko ez balitz, honen bigarren ordezkariak hartuko du haren
tokia, eta hau ere azalduko ez balitz, lehenengo Mahaikideak edo bigarrenak,
hurrenkera honi jarraiki hartuko du Lehendakaritza. Azaldu ez diren Mahaikideen
edo Lehendakaritzaz jabetzen direnen ordezkotzan hauen ordezkook jarriko dira.

3. Mahaia eratzea ezinezko egiten duten huts-egiteak gertatuz gero, Ar-
tekariak edo bertan dauden norbanakoek, berehala, Eskualdeko Hauteskunde-

⁶⁴ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua*

Batzordeari jakinaraziko diote, eta horrek ordezkari bat izendatuko du. Hau hauteskunde-sailera joango da, bertan daudenen artetik Mahaiko kide berriak izendatzeko. Dena dela, Batzordeak, gertatutakoaren berri, Herri-Salataritzari emango dio eta, hori, Mahaiko kideen edo azaldu ez ziren hauen ordezkioen agiango zigor-erantzukizuna argi uzteko.

4. Aurreko zatian esandakoa dena dela, boto-emanketari hasiera emateko legez jarritako ordua baino beste bi geroago, Mahaiak osatzerik izango ez balitz, atal honetako hirugarren zatian izendatutako ordezkariak gora-behera honen berri Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeari emango dio eta honek, Mahai horretan boto-emanketa berriak hurrengo bi egunen barruan izateko deia egingo du. Deia ren aldaki bat boto-emanketako aretoko atean berehala jarriko da eta Mahai berriko kideak agindu-bidez izendatuko ditu.

5. Hauteskunde-mahaietako presidentek eta kideek ezin izango dute esamolde, sinbolo, enblema edo ikurrizik eraman, zuzenean edo zeharka hauteskunde-propaganda izan daitekeenik. ⁶⁵

99. Atala.

1. Hauteskunde-Mahai bakoitzean atabaka bat izango da.
2. Hauteskunde-Mahai bakoitza dagoeneko areto berean hormaren kontra-tegitxo bat izan beharko du, hautatzailea bakarrik egon ahal izateko bide.
3. Era berean, tegitxoan, hautagai-zerrenda bakoitzeko aski eskutitz-azal eta boto-txartel egongo dira.
4. Mahaia eratzeko orduan nahiz geroagoko edozein unetan, hauteskunde-aretoan osagai hauetakoren bat ez izatea gertatuz gero, Mahaiko Lehendakariak orduantxe jakinaraziko dio Eskualdeko Batzordeari, eta honek beharrezko zuzkiketa egingo du.

100. Atala.

1. Lehendakariak, boto-emanketarako ordua baino lehen, horrek berak, Mahaikideek eta egiaztatutako izendapen-agirien jabe izan daitezen Artekariak izenpetutako eratze-agiria egingo du.

⁶⁵ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua*

2. Agiri horrek honako hauek izan beharko ditu nahitaez berebaitan:

a) Lehendakariaren eta Mahaikideen izenak eta nortasun-egiaztapenak.

b) Bertan dauden Artekariak, eta zein hautagai-zerrendaren izenekoak diren.c) Beste gorabehera batzuk.

3. Lehendakariak, nahitaez, hautagai-zerrenda bakoitzeko, agiriaren egiaztagiri bana emango die eskatu dezaten Artekari edo Ahaldunei.

4. Lehendakariak eman beharreko egiaztagiria eskuratu ez edo ematea atzeratzen badu, doakien edo doakion ordezkariak edo ordezkariak bere jazarpena egin ahal izango dute edo du, aldaki batekingo idazkiaren bidez. Aldaki bat hauteskunde-zehaztapidetzari eratzikiko zaio, eta bestea ordezkariak Kondeaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari bidaliko dio.

VI ATALBURUA. **BOTO-EMANKETA**

101. Atala.

1. Botoak ematea izendatutako eguneko goizeko bederatzietatik arratsaldeko zortziak arte egingo da, etenik gabe.

2. Boto-emanketek dirauten artean, Lehendakariak eta Mahaikideek, aldi baterako eta bidezko arrazoiegatik, Hauteskunde-Mahaitik alde egin ahal izango dute, baina Mahaian beti ere horko bi kidek bertan izan beharko dute.

3. Hauteskunde-Mahaiko Lehendakariak, hautagai-zerrendaren bateko boto-txartelik ez dagoenaz ohartu eta huts hori dagokion hauteskunde-zerrendako ahaldun edo artekariak emandako boto-txartelez osatzerik izango ez balu, boto-emanketa moztu egin beharko du. Horrelakorik gertatuz gero, hartutako erabakiaren berri Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeari emango dio, hau beharrezko diren boto-txartelak ekartzeaz arduratu dadin. Ondoren boto-emanketari berriro ekingo zaio eta boto-emanketako eten-aldia ordubetetik gorakoa izan bada baino ez da luzatuko; horrelakoan, Lehendakariak Mahaiari entzun ondoren emango du boto-emanketako aldia zenbat luzatuko deneko erabakia.

102. Atala.

1. Boto-emanketak ezingo du besterik ezinean baino hasi ez edo eten.

Ez hastea edo etetzea, beti, Mahaiko Lehendakariaren zio eta guztiko idazkiz erabakiko da eta horrek, berehala, idazkiaren aldaki bat Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari bidaliko dio; horrek, agertzen diren zioak egiaztatu eta, bidezko bada, hartutako erabakiei dagozkien erantzun-beharrak eskatu beharko ditu eta, hala badagokio, Epailaritzari erru-adierazpena egingo dio.

2. Boto-emanketa etetzea gertatuz gero, sartutako boto-txartelak ezabatu egingo dira.

3. Kondaira-Lurraldeko Batzordeak ondorengo bigarren egunean boto-emanketa berria egiteko deia egin, eta lehengo gorabeherak berriro ez daitezke neko aurretiazko neurriak hartuko ditu.

103. Artikulua. ⁶⁶

Bozketa hasiko da, behin mahaia eratu ondoren, lehendakariak ozenki esanez «bozketa hasten da» edo «empieza la votación».

104. Atala.

1. Botoa isilpekoa izango da.

2. Boto-emaileak, nahi izanez gero, tegitxora joan, aukeratutako hautagai-zerrendaren boto-txartela hartu, eskutitz-azalean sartu eta botoa emango du.

3. Hautesleek ez badakite irakurtzen edo ezintasun fisikoagatik ezin badeute boto-papera aukeratu edo ezin badiote mahaiko lehendakariari eman, bere konfiantzazko pertsona batez baliatu ahal izango dira. Hala ere, hautesle itsuek edo ikusmen-ezintasuna dutenek bozkatzeko aldera Diputatuen Kongresuko eta Senatuko hauteskundeetarako aurreikusita dagoen prozedura aplikatuko du Eusko Jaurlaritzak, botoaren sekretua bermatuz pertsonalki eta erraztasunez bozkatu ahal izan dezaten. ⁶⁷

⁶⁶ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁶⁷ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

105. Atala.

1. Botoa emateko eskubidea dagoela egiaztatzeko, erroldako egiaztatutako zerrendetan agertu edo erroldako berariazko egiaztageria behar izango da, eta bi kasu horietan, gainera, hautesleak nor den erakutsi beharko du Nortasun Agiri Nazionalaren bidez, pasaportearen bidez edo jabearen argazkia duen gidatzeko baimenaren bidez.⁶⁸

2. Hautesleek behin bakarrik eman ahal izango dute botoa. Dagokien Sekzioan emango dute botoa, eta dagokien Mahaian. Salbuespen bakarra artekariena izango da, beren eginkizunak beteko dituzten Mahaiaren hauteskonde-barrutian hautesle direnean. Hala badira, behar den moduan izendapen-ageria aurkezturik, Mahai horretan bakarrik eman ahal izango dute botoa.⁶⁹

3. Atal honetako 1. lerroaldean aipatzen diren erroldako egiaztatutako zerrendetan, botoa emateko egunean adinez nagusiak diren hautesleak baino ez dira agertuko.⁷⁰

4. Halaber, Saileko Erroldekoak izateko eskubidea dagokion epailaritzapepaia erakutsiz egiazta dezatenek ere, botoa eman ahal izango dute.

106. Atala.

1. Hautatzaileak Mahaira, bere izen-deiturak esanez, banan-banan hurbilduko dira. Mahaikideek eta Artekariak hautatzaile-erroldaren legeztatutako aldakia aztertu ahal izango dute, boto-emailearen izena eta nortasun-xehapenak bertan agertzen diren ikusteko; nortasuna Erresumako Nortasun-Txartela edo Lege honetako 105.1 atalean oharmandako agiritakoren bat erakutsiz egiaztatuko da.

2. Bere izena euskal idazkeraren arauera idatzita egotearen ondorioz edo beste edozein ziotatik, hautatzailearen egiaztapen-bideraketan hautatzaile-erroldan eta dagokion Erresumako Nortasun-Txartelean agertzen diren izen-deituren artean ezein ezberdintasun dagoela ikusiko balitz, Mahaiak segurtatu beharko du haren nortasuna.

⁶⁸ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁶⁹ Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak aldatua

⁷⁰ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

3. Artekari, Ahaldun edo beste hautatzaileen batek jarki, hautatzailearen nortasunari buruzko jazarpen edo zalantzarik sor dadinean, Mahaia gehiengoz hartuko du erabakia. Erabakia hartzeko, egiaztagiria eta une horretan bertan egon daitezen hautatzaileek egin ditzaten adierazpenak izango dira kontutan eta, hautagai-zerrendaren bateko ordezkariak eskatuz gero, horri guztiorri buruzko agiri bat egingo da. Nolanahi ere, dagokion Epaitegiari erru-adierazpena egin dakiola aginduko da, inoren izenaz jabetu denari edo berea gezurrez ukatu duenari bere erantzunbeharra eskatu dakion.

4. Artekariak edo ahaldunek erreklamazioaren bat egiten baldin badute bozketako edozein ekintza dela-eta, eta horrek hautesleek botoa emateko duten eskubide aktiboa ez gauzatzea eragiten baldin badu, mahaia gehiengoaren bidez erabakiko du, bai eta bilkura-aktan jasoarazi ere erabakitakoa, horren zioa eta zein izan den erreklamazioaren arrazoa. ⁷¹

107. Atala.

1. Hautesleak, bere eskuz, mahaiko lehendakariari botoaren gutun-azala emango dio. Ondoren, honek, uneoro gutun-azala denek ikusteko moduan dela, ozenki esango ditu hauteslearen izen-abizenak, eta 'botoa ematen du' esanez, hautesleari emango dio hautestontzian sar dezan. ⁷²

2. Eskutitz-azala atabakan sartu ondoren Mahaikideek eta, hala badagokio, nahi dezaten Artekariak, bakoitzak bere zenbaki eta guztiko zerrendan, botoa ematen dutenen izen-deiturak botoa ematen duten hurrenkeran erasoko dituzte, Hautatzaile-Erroldeko zerrendan duten zenbakia adieraziz.

3. Ezein hautatzailek, bere izen-deiturak mahaia osatzen duten zenbatutako hautatzaile-zerrendan ongi erasota utzi diren ikusteko eskubidea izango du.

108. Atala.

1. Botoa ematea eskubide eta askatasunez egitekoa da. Ez da inor jakineko alderako botoa ematera behartzerik izango.

2. Mahaiko Lehendakariak, eta hori ez badago, mahaipuru dagoen Mahaikideak bakarreango agintea izango du Hauteskunde-Mahaiaren tegiaren barruan

⁷¹ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁷² Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

bakea zaintzeko, hautatzailearen askatasuna babesteko eta Legea betearazteko. Halaber, boto-askatasuna bermatzeko beharrezko izan daitezten neurriak hartuko ditu. Ertzaintzako indarrek eskatu dakizkien laguntzak emango dizkiote Lehendakariari.

Lehendakaria, tegiko atea hurrengo atalean zehazten direnentzat jare eta zabalik egon dadinaz arduratuko da.

3. Inork ez du Hauteskunde-Sailaren tegian armak edo arma gisa erabili daitezkeen tresnak daramatzala sartzetik izango. Lehendakariak, agindu hori hautsi dezatenak berehala gozteko aginduko du.

4. Sailen tegietan herri-bakea hautsi dezan ezein gorabehera, eta bai hori sortarazi dutenen izen-deiturak ere, Hauteskunde-aldiko Orotariko Agirian zehaztuko dira.

5. Inolako agintarik ez du Lehendakariak, Mahaikideak eta Mahaietako Artekariak, hautaketako orduetan, beren egitekoak bete behar dituzten bitartean, orduantzeko eta agiriko lege-haustekoan salbu, atzipetzerik izango.

6. Eskribauek hauteskundeei datxezkien gorabeherai buruzko sendespenak, baita bere barrutitik kanpokoak ere, baina beti kondaira-lurralde baten beraren eremuan, eta berarizko baimen-beharrik gabe egin ahal izango dituzte.

*109. Artikulua.*⁷³

Ataletako lokaletan hauek sartuko dira soilik: bertako hautesleak, hautagai-zerrendetako lurralde ordezkariak eta horien kideak, haien ahalduak eta artekariak; notarioak, hauteskundeei buruzko edozein ekin-tzaren fedea emateko, bozketa sekretuari kontra egin gabe; hauteskunde-batzordeetako kideak eta instrukzioko epaileak eta beraien eskuordetuak, haien kargua betetzeak hala eskatzen duen guztietan; mahaiko lehendakariak eskatutako agintaritzaren agenteak; Euskal Administrazioak izendatutako pertsonak, besteak beste hauteskundeei buruzko informazioa lortzeko; gaixoen, ezinduen eta irakurtzen eta idazten ez dakitenen laguntzaileak; aipatu lokaletako hauteskunde-materiala mantentzeko arduradunak.

⁷³ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

110. Atala.

Langileek botoa emateko eskubidea egiteratzeko beharrezko izan dadin aldia alor horretan erabili beharreko diren orotariko legegideek agindu dezate-naren arauera araupetuko da.

111. Atala.

Boto-emanketako egunean, ez Salletako aretoetan, ez eta horien inguruetan ere, ez da hautagai-zerrenden aldeko inolako zabalkunderik, ez eta boto-emal-leei beren botoaz galderarik egiterik ere izango botoa eman baino lehenago. Ez da, edozein eratan, aretoetako sarreretan oztobide gerta daitezkeen taldeak egiterik ere egingo, eta boto-eskubideaz askatasun osoz baliatzeari eragozpe-nak jarri diezaieketenei nahiz inor behartu dezaketenei ere ez zaie ingurutan ibiltzen utziko. Guzti hauei buruzkoan, Mahaiko Lehendakariak beharrezko er-izitako neurri guztiak hartuko ditu.⁷⁴

112. Atala.

1. Arratsaldeko zortzietan lehendakariak ozenki esango du 'bozketa bukatzera doa' nahiz 'se va a concluir la votación', eta ez dio inor gehia-gori hauteslekuan sartzen utziko. Lehendakariak bertan dauden hautesle-ren bat oraindik bere botoa eman gabe dagoen galdetuko du, eta ondoren eman daitezen botoak onartu egingo dira.⁷⁵

2. Herritarrek botoa emateko aldia bukatu ondoren, Lehendakariak posta-tikako boto-txartelak dakartzaten eskutitz-azalak atabakan sartuko ditu.

3. Ondoren, mahaia osatzen dituztenek, eta eginkizunak betetzen di-tuzten barrutiko hautesleak diren artekariak bozkatuko dute; eta mahaiko erroldan ez dauden artekarien hauteskunde-mahaia zehaztuko da boto-e-maileen zerrenda zenbakidunean.⁷⁶

4. Azkenik, zenbatutako hautatzaile-zerrendak, orri guztien bazter batean eta idatzitako azken izenaren azpi-azpian izenpetuko dituzte Mahaikideek eta Artekariak.

⁷⁴ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁷⁵ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁷⁶ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

113. Atala.

Mahaiak ondoren esaten direnetan ez du onartuko postatikako botoirik:

- a) Postatikako boto-emalea hautatzaile-zerrendan sartuta egon ez dadinean.
- b) Mahaiari bidalitako eskutitza-azalaren barruan Hauteskunde-Erroldako Idazgu-Ordezkaritzak egindako egiaztapen-irarkia egon ez dadinean.
- c) Hautatzaile-zerrendan botoa postaz emateko eskea erasota agertu ez dadinean.

114. Atala.

1. Postatikako botoei jazartzea botoz-boto banaka egin beharko da, postatikako botoei orohar jazartzea onartzen ez dela. Hauteskunde-Mahaiak gehien-gog erabaki beharko du esandako jazarpen hori onartzen duen ala ez.

2. Jazarpena onartuko ez balu, Lehendakariak postatikako botoa atabakan sartuko du, Boto-emanaldiaren Orotariko Agirian Mahaiaren erabakia eta jazarpenaren zioa erasoz.

3. Mahaiak jazarpena onartzen badu, Lehendakariak ez du postatikako botoa atabakan sartuko, eta jazarpena egin zaioneko postatikako boto hori, gainontzeko hauteskunde-agiriekin batean, Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari bidaliko zaio.

VII ATALBURUA.

HAUTESKUNDE-MAHAIETAKO BOTO-EMANKETA

*115. Artikulua.*⁷⁷

Honako hauek izango dira boto baliogabeak:

a) Eredu ofizialez besteko gutun-azal edo paperez emandako botoa, eta bai gutun-azalik gabeko txartelez emandakoa edo hautagai-zerrenda

⁷⁷ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

berezien boto-txartel bat baino gehiago daramatzen gutun-azalean emandakoa ere. Gutun-azal batean hautagaitza beraren txartel bat baino gehiago egonez gero, boto bakar bat bailitzan kontatuko da.

b) Boto-txarteleko hautagaien izenak aldatuta, gehituta edo zirimarratuta edo bertako izenen hurrenkera aldatuta dituen paperean emandako botoa. Dena dela, boto balioduna izango da betiere hauteslearen bozketa-smoaren inguruko zalantzarik sortzen ez duen seinale edo markaren bat duen paperean emandako botoa.

c) Irainak edo botoaz besteko edozein hitz edo esamolde daramatzen botoa, edo nahita edo asmoren batekin egindako edozein aldaketa duen botoa.

d) Mahaiari ez dagokion beste barrutiko boto-paperez ematen den botoa.

e) Gutun-azalek gainean ezaupideak daramatzatenean.

116. Atala.

Boto-txartelik gabeko eskutitz-azalei dagozkien botoak zuritzat, baina baliozkotzat, kontatuko dira. Eta, era berean, zuritzat baina baliozkotzat joko dira hauteskunde-barrutitik legez erretiratutako hautagai-zerrendari emandako botoak.⁷⁸

117. Atala.

1. Boto-kontaketa jendaurrekoa izango da eta nahi dezaten guztiek egon ahal izango dute bertan, hori egiten den tegian Lehendakariaren aburuz aski toki baldin badago.

2. Lehendakariak, bakea boto-kontaketa egitea eragotziko duen edo eragotzen duen moduan hausten dela eritiz gero, tegia hustu dadila agindu ahal izango du. Hori gertatuz gero, hautagaien lurralde-ordezkariek, Artekariak eta Ahaldunek, eskribauek, Lehendakariak dei egindako aginte-eskudunek, Hauteskunde-Batzordetako kideek, Lehenengo Epaibidetarako Epailariak edo horien eskudunek baino ez dute bertan egoteko eskubiderik izango, Mahaiko kideez gainera.

⁷⁸ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

118. Atala.

1. Lehendakaria, boto-emanketa bukatu eta berehala, boto-kontakteta egi-teari ekingo zaio, eskutitz-azalak atabakatik banan-bana ateraz. Azalak ireki, eta botoa eman zaion hautagai-zerrendaren izena ozenki irakurriko du. Lehendakariak boto-txartela bertan dauden Mahaikideei, Artekariiei eta Ahaldunei erakutsiko die.

2. Boto-kontakteta etenik gabe egin beharko da.

Boto-kontakteta egin dadineko tokiak, bertan daudenak inguru guztian ibili ahal izateko moduan antolatuta egon beharko du.

3. Boto-kontakteta bukatu ondoren, atabakatik ateratako eskutitz-azalen guztizko zenbatekoa eta Hauteskunde-Mahaiaren zenbaki eta guztiko zerrendan erasotako boto-emaileena erkatuko dira.

4. Boto-kontaktetaren ezein unetan, bere egitekotan diharduen eskribaturen, hautagai-zerrenda bateko ordezkari edo kidek Lehendakariak irakurritako boto-txartelak dioenari buruzko zalantzak izanez gero, txartela aztertu ahal izango du.

5. Boto-kontakteta bukatutakoan, Lehendakariak boto-kontaktetarekiko jazarpenik dagoen galdetuko du. Jazarpenak Mahaiaren gehiengoz erabakiko dira.

119. Atala.

1. Lehendakariak ozenki iragarriko du boto-kontaktetak ematen duena, honako xehapen hauek emanaz:

- a) Mahaiko Hautagai-Erroldan dauden hautatzaileen zenbatekoa.
- b) Mahaiko zenbaki eta guztiko Zerrendan erasotako boto-emaileen zenbatekoa.
- c) Baliorik gabeko botoen zenbatekoa.
- d) Baliozko boto guztien zenbatekoa.
- e) Boto zurien zenbatekoa.
- f) Hautagai-zerrenda bakoitzak ateratako botoak.

2. Hori egin ondoren, eta hurrengo atalen gai direnak egin aurretik, Mahaiak boto-kontaktetaren Behin-behingorako Adierazpena egin eta euskal Administrazioak izendatutakoari emango zaio, horrek bere nortasuna egiaztatu ondoren, Eusko Jaurlaritzak hauteskondeetan atera denaren jendearentzako behin-behingo argipideak eman ditzan, ez beste ezertarako.

Berehala, beste horrelakoxe Adierazpena tegiko atean jarriko da eta, azkenean, eskatu dezaten Artekari, Eskudun edo hautagaiei beste bana emango zaie. Hautagai-zerrenda bakoitzeko ez da adierazpen bakar bat baizik emango.

120. Atala.

1. Lehen esandakoak egin ondoren Mahaiko Lehendakariak, Mahaikidek eta Artekariak Boto-emanketako Agiria izenpetuko dute, horretan honako alderdi hauek zehazki adieraziz:

- a) Mahaiko Hautagai-Erroldan dauden hautatzaileen zenbatekoa.
- b) Mahaiko zenbaki eta guztiko Zerrendan erasotako boto-emaleen zenbatekoa.
- c) Baliorik gabeko botoen zenbatekoa.
- d) Balioz emandako boto guztien zenbatekoa.
- e) Boto zurien zenbatekoa.
- f) Hautagai-zerrenda bakoitzak ateratako botoak.
- g) Saileko zerrendan azaldu ez arren botoa eman duten Artekarien zenbatekoa.
- h) Egin diren jazarpen eta zuzenketa-eskeen adierazpen laburra, nork egin dituen zehaztuz.
- i) Egindako jazarpen eta zuzenketa-eskeei eta boto bereziei buruz, egon baldin badaude, Mahaiak hartutako zio eta guztiko erabakiak.
- j) Atabakatik ateratako eskutitz-azalen eta erasota boto-emaleen kopuru-adierazpena, biak bat ez datozenean.

k) Interesgarri izan dadin ezein gorabehera edo gertakariren adierazpena.

l) Hautesle erroldaren aurkeztutako egiaztagiriak, hautesle erroldan jasota datozela diotenak.⁷⁹

m) Aurkeztukato epailen kopurua.⁸⁰

2. Hautagai-zerrenden ordezkari eta horietako kide guztiek, eta bai Ahaldunek eta Artekariak ere, Boto-emanketaren Bilkurako nahiz horko ezein alderdiri buruzko egiaztatutako Agiria doan eta berehala eman dakieneko eskubidea izango dute, eta Mahaiek ez dute eginbehar hori ez betetzeko aitzakirik jartzetik izango.

3. Balioa ukatu zaien edo jazarpen edo zalantza-bide izandako boto-txartelak agiriari erantsiko zaizkio, Mahaiko kideek izenpetuta, eta agiriarekin batera gordeko dira. Gainontzeko boto-txartelak bertan daudenen aurrean eta nahi den moduan ezabatu egingo dira.

4. Halaber, Lehendakariak hartutako Artekarien izendapen-agiriak, hondodun orriak eta, hauen ezean, Artekariak ekarritako izendapen-agiriak ere Boto-emanketako Agiriari eratzikiko zaizkio.

121. Atala.

Ondoren, Mahaiak, hauteskundeetako agirisorta gertatu eta lau eskutitz-azal berezitan sartuko du, honela:

a) Bat zenbakizko eskutitz-azalean honako agiri hauek sartuko dira:

— Mahaia eratzearen Agiriaren jatorrizko alea.

— Boto-emanketako Agiriaren jatorrizko alea.

— Sendetsitako Hautagai-Errolda.

— Boto-emaielen zenbatutako zerrenda.

— 120.3 atalean agindutakoaren arauera berezitako boto-txartelak.

⁷⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

⁸⁰ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

b) Bi, hiru eta lau zenbakizko eskutitz-azaletan honako agiri hauek egongo dira:

— Mahaia Eratzeko Agiriaren hitzez-hitzezko aldakia.

— Boto-emanketako Agiriaren hitzez-hitzezko aldakia.

Bi aldakiak Lehendakariak eta Mahaikideek eta bertan diren Artekariak izenpetuko dituzte.

c) Eskutitz-azal guztiak itxi ondoren, Lehendakariak, Mahaikideek eta bertan diren Artekariak horietan jarriko dute izenpea, itxituraren aldenik-alden.

122. Atala.

1. Esandako agirisorta hori osatu ondoren, Lehendakaria eta Mahaikideak eta nahi dezaten Artekariak, berehala Lehen-Auzipidetarako edo Udal-Epaitegiaren Egoitzara joango dira lau zorroak haren esku uztera.

2. Lehen-Auzipidetarako edo Udal-Epailariak Lehen dakariaren, Mahaikideen eta Artekariaren nortasuna egiaztatuko du horien Erresumako Nortasun-Txartelak eta Mahaiko kide direla erakutsi dezaten agiriak ikuskatuz. Egiteko hori bete ondoren Epailariak eskutitz-azaletan bere izenpeak jarriko ditu, itxituraren aldenik-alden.

Epailariak eskuratu dioten agirisorta hartu duelako egiaztageria emango dio Mahaiko Lehendakariari, zein egunetan eta ordutan eskuratu dioten bertan adieraziz.

123. Atala.

1. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak, boto-emanketakoa baino zortzi egun lehenago, horretarako bilduta, Epai-Ardurularitzako bost herrilanari gutxienez izendatuko ditu, atal honetan ematen zaizkien egitekoak betetzeko.

2. Herrilanari horiek, Ertzaintzako bi kide lagun dituztela, eta Ertzaintzaren zaingo-auto baten, eta Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak zehaztu dezan irizpidez eskualdeka banatuta, hauteskunde-barrutiko udal guztietara joango dira, horietako Epailariak euki ditzaten eskutitz-azalak jasoaz.

Epai-arduralaritzako herrilanariak, kanpo aldetik behar bezala dagoela egiaztatu ondoren, ematen zaion agirisorta hartu duelako egiaztatzea emango dio Epailariari.

3. Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak zehaztuko ditu, antolakidetzaz egiteko Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo-Saileko arduradunarekin edo arduradunekin bildu ondoren, ertzain-ardaldean zenbatekoa, horiei eratzkitako herrilanariak, eta hauteskunde-agirisorta biltzeko egin behar duten bidea.

4. Hauteskunde-agirisorta biltzea, hauteskundeak egin eta biharamoneko goizeko bederatzietan hasita egingo da.

5. Hauteskunde-agirisorta Epailariari eskuratzen zaionetik Batzordearen izenekoek jaso arterainoko aldian, Epailaria izango da hura gordetzearen eta bila doazkionei emateko arduradun.

6. Lehen-Auzipidetarako edo Udal-Epailariak Epai-Arduralaritzako herrilanariari bat, bi eta hiru zenbakizko eskutitz-azalak emango dizkio, lau zenbakizkoa dagokion Lehen-Auzipidetarako edo Udal-Epaitegian gordeta gelditzen dela.

7. Eskutitz-azalak bildu ondoren, Epai-Arduralaritzako herrilanariak, Ertzaintzako bi kide beti ere lagun dituela, Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordearen tegira joan eta hartu duen agirisorta bertan utziko du.

8. Bat eta bi zenbakizko eskutitz-azalak Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordean geldituko dira eta horrek, berehala, eta egoki deritzen neurriak hartuz, hiru zenbakizkoa Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo-Sailera bidaliko du, boto-emanketa nola izan den jakin eta horretazko argipideak izan ditzan.

VIII. ATALBURUA.

Uztizko Boto-Kontaketa

124. Atala.

1. Guztizko boto-kontaketa egitea Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak boto-emanketaren ondorengo boskarren lan-egunean egin eta hauteskundeak izan ondorengo bederatzietan egun igaro baino lehen bukatu beharko du.

2. Guztizko boto-kontaketa ekintza bakarra eta jendaurrekoa izango da.

124 bis artikulua ⁸¹

1. Boto-kontaketa orokorreko egunean, eta hori gauzatzen hasi aurretik, lurralde historikoko hauteskunde-batzorde bakoitzak hauteskunde-mahaia osatuko du, goizeko zortzietan, bertaratutako hautagaitzek izendatutako artekariekin.

2. Jarraian, aipatutako hauteskunde-batzordeko lehendakariak hauteskontzian edo hauteskontzietan sartuko ditu atzerrian bizi diren egoiliarren boto-paperak, ordura arte jasotakoak, eta idazkariak boto-emaielen izenak idatziko ditu horretarako zerrendan.

3. Ondoren, batzordeak boto horiek kontatuko ditu eta emaitzak kontaketa orokorrera gehituko ditu.

125. Atala.

1. Lurralde historikoko hauteskunde-batzorde bakoitza idazkariak bere eginkizunak aurrera eramaten dituen egoitzan bilduko da, agertzen diren hautagai-zerrendetako ordezkariekin edo horien eskudunekin. Lehendakariak batzordea sortzeko akta idatziko du eta berak, mahaikideek eta idazkariak izenpetuko dute, eta baita hautagai-zerrenden ordezkariak edo behar bezala egiaztatutako horien eskudunek. ⁸²

2. Guztizko boto-kontaketa egin ahal izateko Lehendakariak eta Mahaiko gainontzeko kideen erdiak eta batek gutxienez egon beharko dute bertan.

3. Nahitaezko gutxienezko zenbateko hori bertan ez izatea gertatuz gero, boto-kontaketa bi ordu atzeratuko da, eta orduan ere ez badago, Lehendakariak hurrengo lehenengo lan-eguneko bilkurarako deia egingo du, hori bertan daudenei eta Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari jakinaraziz.

4. Bilkura berria bertan egon daitezen Batzordekideen zenbatekoa dena dela egingo da.

5. Bi bilkurok goizeko hamarretan hasiko dira.

⁸¹ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua*

⁸² *Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua*

126. Atala.

1. Guztizko boto-kontaketa Mahairik-Mahai egingo da.

2. Lehenengo, eta Mahaietako bat zenbakizko eskutitz-azalak ireki baino lehen, osorik dauden ikusiko da. Gero eskutitz-azalok Mahairik-Mahai irekiko dira, behar diren agiri guztiak daramatzaten ikuskatuz. Mahairen bateko bat zenbakizko eskutitz-azalik izan ez, edo hor beharrezko agiri guztiak egongo ez balira, horren ordeaz dagokion bi zenbakizko eskutitz-azala hartuko da.

3. Boto-emanketaren bateko agiria ez egotea gertatuz gero, hautagai-zerrenda bateko kideren batek edo eskudunen batek arauz aurkeztu dezan egiaztagiriarekin ordezkatu ahal izango da. Ondoren, eta berehala Mahai hori bertan zegoeneko Epailariari idazki ofiziala bidaliko zaio, eskuratu zitzaion agirisortaren lau zenbakizko eskutitz-azala ahalik eta lasterren aurkeztu dezan, horretan dagoen boto-emanketako agiri horren eza zuzentzeko hautagai-zerrendaren bateko ordezkariak aurkeztutakoarekin bat datorren egiaztatzeko. Ordezkari edo ahaldunek elkarren kontrako egiaztagiria aurkeztea gertatuz gero, ez da horietako bat ere kontatuko, bakoitzean azaltzen den boto-kopuru berezia erasota utziz. Nolanahi ere, boto horien kontua behin-behingo izango da, agirisorta Legean oharmandakoari datxekola sinestarazte-indarrez egiaztatatu da-dinerarte.

4. Idazkariak Mahai bakoitzeko botoen laburpena jakinaraziko du.

5. Batzordekidetako batek, botoen guztizko kontaketa egiteko eta gero Legebiltzarkide-tokiak emateko beharrezko izan daitezen xehapenak hartuko ditu.

6. Agiriak aztertu-alan, hautagaien ordezkariak edo hauen eskudunek ez dute inolako jazarpenik, ez eta zuzenketa-eskerik ere, egiterik izango, irakurritako xehetasunen zehaztasunari buruzko unean-uneko oharrak salbu.

7. Batzordeak ezin izango du aktarik ez botorik baliorik gabe utzi. Dituen eskumenak mahai bakoitzean onartutako botoen kontaketa egiaztatzerako mugatzen dira, mahaiak hartutako erabakiak kontuan izanda eta aktetan jasotakoaren arabera (horiek ezean, akta horien egiaztagirietan esaten dena hartuko da kontuan). Dena den, salbuespena izango dira hurrengo atalean jasotako egoerak, baina akats material soilak, egiteko akatsak eta aritmetikakoak baino ezin izango dira zuzendu.⁸³

⁸³ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

127. Atala.

1. Mahai baten elkarren ezberdin izan eta Mahaiko kideek izenpetutako eta ontzat emandako agiri bi egotea gertatuz gero, Batzordeak ez du ez bata ez bestea kontatuko.

2. Era berean, batzordeak ez ditu botoak zenbatuko hautesleen erroldak mahaiari emandako hautesleak baino gehiago baldin badira boto horiek, baina gehitze horren arrazoia aurkeztutako erroldako egiaztagiria edo epaitegietako epaiak izan baldin badira. Salbuespena izango dira, dena den, artekariak emandako botoak edo akats materialak, egitezko akatsak eta aritmetikakoak; izan ere, kasu horietan zuzendu egingo dira akatsak.⁸⁴

3. Boto-kontaketa ez da hamar ordutan ihardun ondoren baino etengo, eta hori gertatuz gero, une hartan aztertzen ari deneko Saileko botoak kontatzea bukatu beharko da. Boto-kontaketari biharamonean jarraituko zaio, Lehendakariak esan dezan orduan.

*128. Atala.*⁸⁵

1. Botoen batuketa orokorra amaitzen denean, Lurralde Historikoko hauteskunde-batzordeak kasuan kasuko hauteskunde-barrutiko zenbaketa-egiaztagiria idatziko du, eta ondorengo datuak jaso beharko dira, berariaz, egiaztagiri horretan:

a) Mahaiari zenbat hautesle dagozkion, hauteskunde-erroldako zerrendetan esaten denaren arabera.

b) Erroldako zenbat egiaztagiri berezi aurkeztu diren, hauteskunde-erroldan alta direla erakusteko.

c) Epaitegietako zenbat epai aurkeztu diren.

d) Zenbatek eman duten botoa.

e) Zenbat boto izan diren baliorik gabekoak.

f) Zenbat boto izan diren zuriak.

⁸⁴ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁸⁵ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

g) Hautagai-zerrenda bakoitzak zenbat boto eskuratu dituen.

1. bis.Hauteskunde-barrutiko boto-kontaktetaren akta euskarri digita-lean emango zaie hauteskunde-zerrenden ordezkariari dagokion lurralde historikoko hauteskunde-batzordearen aurrean.⁸⁶

2. Aurreko pausoa eman ondoren, bilkura-agiria ere idatziko da, bertan jasotzeko bozketa orokorra egitean izandako gorabehera guztiak. Bilkura-agiria eta zenbaketa-egiaztagiria lehendakariak, mahaikideek eta hauteskunde-batzordeko idazkariak izenpetuko dute, eta baita hautagai-zerrenden ordezkariak edo behar bezala egiaztatutako horien eskudunek.

3. Boto-bilketa amaitzen denean, ordezkariak eta horien eskudunek egun bateko epea izango dute erreklamazioak eta kexuak adierazteko. Erreklamazio eta kexu horiek hauteskunde-mahaien bilkura-agirietan edo hauteskunde-batzordearen zenbaketa orokorraren bilkura-agirian jasotako gorabehera buruzkoak baino ezin izango dira izan. Lurralde Historikoko hauteskunde-batzordeak bi egun izango ditu horietaz erabakitzeke.

4. Aurreko lerroaldean aipatzen den erabakiaren aurka hautagai-zerrenden ordezkariak edo horien eskudunek errekurtsioa aurkeztu ahal izango dute Lurralde Historikoko hauteskunde-batzordearen aurrean, egun bateko epean. Errekurtsioa aurkeztu eta biharamunean, hauteskunde-batzordeak espedientea —txosten eta guzti— Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordera bidaliko du. Bidaltze hori agintzen duen erabakia, bidalketa egin eta gero, barrutian parte hartu duten hautagai-zerrenden ordezkariari jakinaraziko zaie, eta baita dei egin ere Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordearen aurrean agertzeko hurrengo egunean. Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak, aldeek diotena gehienez ere bi egunez entzun ondoren, errekurtsioari buruzko erabakia hartuko du hurrengo egunean. Gero, erabaki horren berri emango dio kasuan kasuko lurralde historikoko hauteskunde-batzordeari, hautatutakoak izendatzeko.

129. Atala.

1. Aurreko ataleko hirugarren eta laugarren lerroaldeetan aurreikusitako epeak igaro eta ez bada erreklamaziorik edo kexurik agertu boto-zenbaketa orokorragatik, edo aurkeztutakoei buruz Autonomia Erkidegoko hauteskunde-ba-

⁸⁶ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua; hutsen zuzenketa, 2016ko urtarrilaren 21ko EHAA, 13. zk.*

tzordeak erabakia hartuta baldin badu, lurralde historikoko hauteskunde-batzordeek hautetsiak izendatuko dituzte hauteskundeen egunetik hogei egun igaro baino lehen. Horretarako, hautagai-zerrendei dagozkien aulkiak banatuko dira, lege honetako 11. eta 12. ataletan aurreikusitako banaketa-arauetz bat.⁸⁷

2. Gorago aipatutako eginkizun guztiak amaitu ondoren, lurralde historikoko hauteskunde-batzordeak izendapenen agiria idatziko du, bi kopian, eta lehendakariak, idazkariak eta une horretan bertan diren hautagai-zerrendetako ordezkariak edo horien eskudunek izenpetuko dituzte.

3. Agiri horren aleetako bat hauteskunde-batzordean geratuko da arxibatuta, horretarako irekitako espedientean, eta jatorrizkoa, berriz, Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordera bidaliko da.

4. Izendapenen agirian datu hauek idatzi beharko dira:⁸⁸

- a) Hautesleak zenbat izan diren.
- b) Botoa zenbat pertsonak eman duen.
- c) Baliorik gabeko zenbat boto izan diren.
- d) Balio duten zenbat boto izan diren.
- e) Zenbat boto zuri izan diren.
- f) Hautagai-zerrendek zenbat boto eskuratu dituzten.
- g) Hautagai-zerrenda bakoitzak zenbat boto eta aulki eskuratu dituen.
- h) Izendatutako hautetsien izenen zerrenda.

5. Izendapenen agirian, izandako erreklamazioak nahiz kexuak eta horiei buruz hartutako erabakiak jasoko dira, eta baita Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordearen aurrean aurkeztutako errekurtsioa (halakorik egon bada) eta horretaz hartutako erabakia.⁸⁹

⁸⁷ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁸⁸ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

⁸⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

6. Aldarrikapen-aktaren kopiak emango zaizkie, paperean eta formatu digitalean, hautagai-zerrenden ordezkariari edo beraien ahaldun edo artekariari, eskatzen badute. Ezingo da egin akta edo ziurtagiri bat baino gehiago hautagai-zerrendako.⁹⁰

7. Halaber, aldarrikatutako hautagaiei ere aldarrikapenaren egiaztagiria emango zaie, Legebiltzarrerara aurkezteko erabili dezaten.

8. Hauteskunde-Batzordeak, egiaztagiri eta izendapen-agiri horiek doazkienei, hautagai-zerrendaren ordezkariaren bidez, boto-kontaketa egin eta hurrengo berrogeita zortzi orduen barruan bidali dakizkiela erabaki ahal izango du.

9. Era berean, batzordeak aktaren kopia emango dio bertan dagoen Euskal Administrazioaren ordezkariari, ezagutzeko, informatzeko eta herri-tarrei zabaltzeko xede hutsez.⁹¹

*130. Artikulua*⁹²

Berehala, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeko lehendakariak Legebiltzarrari bidaliko dio Autonomia Erkidegoko hauteskunde-barrutietan aldarrikatutako legebiltzarkideen zerrenda.

*131. Artikulua*⁹³

1. Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeak Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu beharko ditu, hautetsien aldarrikapena egin ondorengo zazpi eguneko epean, hautagai-zerrenda bakoitzaren emaitzak lurralde historikoen arabera, zerrenda bakoitzari, hala badagokio, esleitutako eserlekuekin batera. Era berean, aldizkari ofizial horretan argitaratu beharko dira hautagai-zerrenda bakoitzak Autonomia Erkidego osoan lortutako emaitza orokorrak, bai eta zerrenda horietako bakoitzari, hala badagokio, esleitutako eserlekuen guztizkoa, hori guztia eragotzi gabe hautetsien aldarrikapenaren aurka jar daitezkeen hauteskundeekiko auzi-errekurtsuak.

⁹⁰ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁹¹ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁹² Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁹³ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

2.Lurralde historikoko hauteskunde batzorde bakoitzak bere lurralde historikoko aldizkari ofizialean argitaratu beharko ditu, hautetsien aldarrikapena egin ondorengo zazpi eguneko epean, hautagai-zerrenda bakoitzaren emaitzak udalerrien eta lurralde historikoen arabera, zerrenda bakoitzari, hala badagokio, esleitutako eserlekuekin batera, hori guztia eragotzi gabe hautetsien aldarrikapenaren aurka jar daitezkeen hauteskundeekiko auzi-errekurtsoak.

IX ATALBURUA. HAUTESKUNDE-HAUSPENAK

132. Artikulua ⁹⁴

Aginduzko eta debekuzko hauteskunde-arauak haustea, delitua ez denean, eskumena duen hauteskunde-batzordeak zigortuko du, lege honen 29.j eta 30.1.d artikuluetan aurreikusitakoaren arabera. Isuna 300 eta 3.000 euro artekoa izango da agintariak edo funtzionarioak badira, eta partikularrak badira 100 eta 1.000 euro artekoa, salbu eta lege honetan kopuru handiagoa ezartzen bada.

XI. KAPITULUA. POSTA BIDEZKO BOTOA ETA ATZERRIAN BIZI DIREN EGOILIARRENA ⁹⁵

132. octies artikulua. ⁹⁶

1.Bozketa-egunean hautesleek aurreikusiz gero boto eskubideaz baliatzea dagokien herrian ez direla egongo edo ezingo direla bertaratu, postaz eman dezakete botoa, Hauteskundeen Araubide Orokorrari buruzko ekai-

⁹⁴ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

⁹⁵ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua; hutsen zuzenketa, 2016ko urtarrilaren 21ko EHAA, 13. zk.*

⁹⁶ *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua; hutsen zuzenketa, 2016ko urtarrilaren 21ko EHAA, 13. zk.*

naren 19ko 5/1985 Lege Organikoaren 72. eta 73. artikuluetan ezarritakoaren arabera.

2.Hauteskundeen deialdia egin eta haiek izan arte atzerrian aldi baterako daudenek posta bidezko botoa eman dezakete, berme guztiekin, aipaturiko lege organikoaren 74. artikuluan ezarritakoaren arabera eta hori garatzen duen indarreko hauteskunde-araudian ezarritako prozeduraren arabera.

*132. nonies artikulua.*⁹⁷

Egoiliar absenteen hauteskunde-errodan inskribatuta egonik atzerrian bizi diren hautesleek, aldez aurretik eta modu presentzialean erabili ahal izango dute botoa emateko eskubidea, kotsuletxera joan eta hango bulego edo sailetan hartarako jarritako hautestontzian botoa eta beharrezkoa dokumentazioa utziz, edo posta bidez bozkatzuz, Hauteskundeen Araubide Orokorriari buruzko ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoaren 75. artikuluan ezarritakoaren arabera.

⁹⁷ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua; hutsen zuzenketa, 2016ko urtarrilaren 21ko EHAA, 13. zk.

VI. IDAZPURUA

**HAUTESKUNDEEI ETA HAUTESKUNDE-
AUZIPIDEETATIKAKO JAZARPENEI BURUZKO
IHARDUNBIDERAKO ARAU NAGUSIAK**

I ATALBURUA

**HAUTESKUNDEETAKO AGIRIPAPEREN JAZARPENEN
AURKEZPENA**

133. Atala.

1. Honako hauek guztiak, agiri-bidezko lege-egiketei buruzko zergapidetatik jare geldituzkoak izanik, paper arruntean egin eta doangoak izango dira:

a) Egiteari, birraztertzeari eta Hautatzaile-Eroldan sartzeari buruzko eske-idazki, bilkura-agiri, egiaztagiri eta biderapen-agiri guztiak.

b) Hautatzaileak bere gaitasuna, edo artez doakionetan beste hautatzaile batzuren gaitasuna edo gaitasunik eza egiaztatzeko behar ditzan agiripaper guztiak. Agiripaper horiek ez da beste ezertarako erabiltzerik izango, eta hori egin dezatenak dagokien zergaren ebasletzat joko dira.

c) Jazarpenak, kexuak, egiaztagiriak, eske-idazkiak, eskabideak, zuzenketak eta goradeiak eta hauteskunde-alorreko beste ezein egipide eta agiri, eta bai horiei darizkien zehaztapidetza eta ekintzak eta horiei edozein agintaritza-mailatan bere bideak eginaraztea ere, eskribau-agiriak barne.

2. Beste herrilanari bategandik agiripaperen bat edo adierazpenen bat hartu behar, eta eraman behar lioketen bezain laister eskuratzen ez badiote, horretarako erantzun-beharra bere gain hartu eta horretarako berariz gaitutako batek bidali behar zukeenaren pentzutan jaso dezala aginduko du.

3. Eman behar diren hauteskunde-agirien aldakiek, mekanikazko ezein aldakigintza-bidez egin daitezkeen izenpeak eta ikurratzak daramatzatenean baino ez dute eragite-indarrik izango.

II. ATALBURUA

ADMINISTRAZIO-BIDEETAKO BIDERAPENA

*134. Artikulua.*⁹⁸

1. Lege honetan errekurtsioa edo aurka egiteko bide judiziala ezarzen ez den bitartean eta lege honen 44.1 artikuluan aurreikusitakoa salbu, hauteskunde-batzordeen erabakien kontra errekurtsioa jartzeko aukera egongo da goragoko kategoriako batzordearen aurrean. Batzordeak bost eguneko epean eman beharko du ebazpena hauteskunde-aldian, eta hamar eguneko epean aldi horretatik kanpo, bi kasuetan errekurtsioa jartzen denetik kontaktzen hasita.

2. Erabakia jakinarazi eta hurrengo hogeita lau orduren buruan aurkeztuko da errekurtsioa, hura eman duen batzordearen aurrean; honek, bere txostenarekin batera, erabakia eman behar duen batzordeari bidali beharko dio espedientea berrogeita zortzi orduko epean. Azken honen erabakiaren aurka ezin da administrazio-errekurtsorik aurkeztu.

135. Atala.

Arduralaritzabide-Legea ordezkotako izango da hauteskunde-ihardunbideari buruzko arauetako.

136. Atala.

1. Hauteskunde-Batzordeek, goradei bat ebaztean, ez dute jazarritako erabakietan jarritako zigorrak gehitzerik izango.

2. Lege honen 30.1.d) atalean agindutakoa aurreko zatian ohartemandakotik kanpo gelditzen da, eta bai 152. eta 153. ataletan ohartemandakoa haustegatik jarritako zigorren aurkako goradeia ere, adierazi gabeko dirueskuraketa berriak edo izkutaturako gastu-atal berriak agertzen direnean.⁹⁹

⁹⁸ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

⁹⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

III. ATALBURUA.

HAUTESKUNDE-AUZIPIDETATIKAKO ESKABIDEA

137. Atala.

Euskal Herriko Epaitegi Nagusiaren Arduralaritza-Auzipidetarako Saila izango da hauteskunde-auzipideetatikako eskeez lehenengo eta besterik gabeko auzialdian arduratzeko gai.

VII. IDAZPURUA

HAUTESKUNDEETAKO DIRUSARRERAK, GASTUAK ETA DIRU-LAGUNTZAK

I ATALBURUA.

HAUTESKUNDE-ADMINISTRARIAK

138. Atala.

1. Eusko Legebiltzarrerako aurkeztutako hautagai-zerrenda guztiek, kondaira-lurralde mailan, hautagai-zerrendaren lurralde-mailako administraria eta Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-batzordearen aurrean zerrenda horren dirusarrera, gastu eta hauteskunde-kontaduritzaren ardura izango duen eskuduna izan beharko dituzte.

2. Hautagai-zerrenda kondaira-lurralde baten baino gehiagotan aurkez dezaten alderdi, baterakunde edo bazkunek guzti horietarako hauteskunde-administrari nagusia eta eskudun bat izan beharko dituzte.

3. Administrari nagusia, aldi berean, alderdi, baterakunde edo bazkunak kondaira-lurralde baten edo gehiagotan aurkez ditzan hautagai-zerrenden lurralde-administrari ere izan daiteke.

4. Hauteskundeetan eskuhartu, kondaira-lurralde bakar baten eskuhar dezan hauteskunde-batasun edo politika-alderdi, baterakunde nahiz bazkuneko lurralde-administrariak, aldi berean, hauteskunde-administrari nagusi izan beharko du.

5. Administratzaile orokorrak argibideak eman beharko ditu Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordean, alderdi, federazio, koalizio edo taldeek eta horien hautagai-zerrendek izandako dirusarrerak eta egindako gastu guztiak direla-eta. Era berean, aurrekoen kontularitzari buruzko erantzukizuna ere izango du; kontularitza horretan, gutxienez, lege honetako 140. ataleko 1. lerroaldean aurreikusitako zehaztasun guztiak jaso beharko dira.¹⁰⁰

¹⁰⁰ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

6. Kondaira-lurralde ezberdinetan eskuhartzen duen alderdi, baterakunde edo bazkun bereko hautagai-zerrenden lurralde-administrariak administrari nagusiaren ardurapean jokatuko dute.

7. Hauteskunde-administrarien ordezkoeak ihardun, esandako administrariak kargua utzi, kanpoan izan, hil, edo ezinean gelditu izanagatik baino ez dute iharduterik izango.

139. Atala.

1. Gara adineko izan eta herri eta politika-eskubideak erabat indarrean dituen ezein herritar hautatu ahal izango da hauteskundetako administrari.

2. Hautagai-zerrenden lurralde-ordezkariak eta alderdi, baterakunde, bazkun edo batasunen ordezkari nagusiak aldi berean administrari nagusi ere izan daitezke.

3. Hautagaiek ez dute hauteskunde-administrari izaterik.

4. Administrari nagusiek eta hauen ordezkoeak bakoitzaren politika-alderdi, baterakunde, bazkun edo batasunak emandako behar hainbateko agintearen jabe izan beharko dute, eta horien hautaketaren berri, horietako bakoitzaren ordezkari nagusiak, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari, hauteskundetarako deia egin ondorengo hamaikagarren eguna baino lehen idatziz eman beharko diote. Idazki horretan, hautatutakoen onarpena berariz adierazi beharko da.

5. Hauteskundetako lurralde-administrarien eta hauen ordezkoen hautaketaren berri, horietako bakoitzaren hautagai-zerrendetako lurralde-mailako ordezkariak edo ordezkari nagusiek, dagokion Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari, hautagai-zerrendak aurkeztearekin batera, idatziz eman beharko diote. Idazki horretan, hautatutakoen onarpena berariz adierazi beharko da. Kondaira-Lurralde bakoitzeko Hauteskunde-Batzordeak Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari, bakoitzaren barrutian hautatutako lurralde-mailako hauteskunde-administrarien eta hauen hauen ordezkoak zein diren jakin-araziko dio.

II. ATALBURUA.

HAUTESKUNDEETAKO KONTUAK

140. Atala.¹⁰¹

1. Aurkeztutako hautagai-zerrenda guztiak, euren izendapena egiten den egunetik aurrera, euren administrari nagusiaren bidez, kontaduritzaz zehatza egin beharko dute, eta kontaduritzaz hori indarrean dagoen Kontaduritzako Plan Orokorrean jasotako printzipio orokorren arabera izango da kasu guztietan eta hor, nahitaez, honako alderdi hauek erasota utzi beharko dituzte:

a) Hautagai-zerrendaren izena eta zein barrutitan edo barrutietan eskuharzen duen.

b) Dirueskuraketak eta diru-iturriak, banaka zehaztuta.

c) Lege honetako 146. atalean oharmandakoaren arauera egindako gastuak, zertakoa eta egin zireneko eguna zehaztuz.

2. Administrari nagusiek behar bezala adieraziko dituzte hautagaiek hauteskuntetarako deia egitetik hautetsiak izendatu arte izandako ekintzetako diruzko egiketa eta gorabehera guztiak.

3. Dirueskuraketei eta diru-iturriei buruzkoan, kontaduritzan honako zehaztasun hauek jarri beharko dira guxtienez:

a) Hurrenkera-zenbakia: dirueskuraketa eta diru-iturritarako bide emanezko egiketa guztiak, eskuratu direneko tokia dena dela, izan-alango hurrenkeran adieraziko dira. Zenbaketa hau liburuan jasotako oharren irizkai eta zuripidetarako izanezko agiritakoarekin baterakoa izango da.

b) Eguna: dirueskuraketei eta dirubide-iturriei bide emanezko egiketak zein egunetakoak diren adieraziko da, horiek aurrezki kutxa edo bankuko kontu-bidez egindakoak izatea berdina dela.

c) Zenbatekoa: dagokion egiketaren zenbatekoa zehatz-mehatz adieraziko da.

d) Zertakoa: egiketa bakoitzaren azalpen laburra, ekintza hori nori leporatu behar zaion, hori egin-egin duena dena dela, eta aurrezki kutxa edo bankuko kontu-bidez egin den adieraziko da: aurrezki kutxaren bidez egina izanez gero, hau non dagoen eta horko arduradunak nortzuk diren adieraziko da eta, ban-

¹⁰¹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

kuko kontu-bidez egina izanez gero, kontu-zenbakia edo hori zein den jakiteko beste osagaiak, hori erabiltzeko baimena dutenen izenak, bankuaren izena eta honek dituen etxeetatik hain zuzen zeinetan egin den adieraziko da.

4. Gastuei buruzkoan, kontaduritzan, aurreko zatian eskuraketetarako esandako zehaztasun berak jarri beharko dira, hori bai, dirueskuraketetakoetatik erabat bereizirik.

5. Kontaduritzan amaitzean, kontaduritzako aldaroen eta banketxetako laburpenen arauerako aldaroen arteko aldeak agirian utzizko azalpen-agiria, egindako diru-kontaktaren zuripide-agiria eta aldaroko bakoitza osatzen duten kontu-garbitaketako zordunen eta hartzekodunen izenak emanezko zerrenda aurkeztuko da.

141. Atala.

1. Hautagai-zerrenden administrari nagusiek eta lurralde-mailakoek, diruak biltzeko ireki edo gauzatutako kontuen berri, bakoitzak dagokion Autonomi Elkarteko edo Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeari, horiek ireki edo gauzatu ondorengo hogeita lau orduren barruan eman beharko diete.

2. Politika-alderdi, baterakunde, bazkun edo batasunei gagozkiela, hauek beren bazkide eta jarraitzailei ezagun zaizkien kontu-zenbakiak dituztelako, diru-bilketarako lehendik irekitako kontuak gauzatu nahi izango balituzte, aurreko zatian esandako adierazpena egin baino lehen, kontu horietako aldaroen ez du dirurik izan beharko.

3. Kontuak ireki, hauteskudetako administrariak izendatzeko egunetik aurrera, ezein banketxe edo aurrezki kutxatan iriki ahal izango dira.

4. Aurkeztutako hautagaiak aldarrikatu gabe geratuz gero edo hauteskundeetan eskuhartzeari utziko baliote, kontu horietan inork jarritako diruak, ekar-keta horiek egitera bultzatu zuten alderdi, baterakunde, bazkun edo batasunek, jarri zituztenei atzera itzuli beharko dizkiete.

142. Atala.

1. Hauteskudetako gastuak ordaintzeko izendatutako diru guztiak, horien nondikakoa dena dela, esandako kontu horietan sartu beharko dira, baita gastu guztiak kontu horien pentzutan ordaindu ere.

2. Hauteskudetako administrariak eta, kontuetako diruak erabiltzeko, horiek emandako baimena izan dezaten lagunek izango dute sartutako diruen eta horiek esandako helburuetako erabiltzeko ardura.

3. Hauteskunde-aldia amaitutakoan, kontu horietako aldarroak, aurrez egin-dako hauteskunde-zorrak, boto-emanketako egunaren ondorengo larogeita hamar egunetan ordaintzeko baino ez da erabiltzerik izango.

4. Boto-emanketako egunaren ondorengo hirurogei egunetan dagokien hauteskunde-administrariei aditzera eman gabeko hauteskunde-gastuegatikako jazarpenak baliorik gabeko eta ez ordaintzekotzat joko dira. Horretarako, hauteskundetako administrariak, jazarpenak egiteko epea amaitu baino hamabost egun lehenago, Lege honetan manu hori dagoela idatziz jakin-arazi beharko diete jazarpen hori egin ez duten hartzekodunei. Bidezko arrazoirik egon dagoenean, Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeak eta, hala behar izanez gero, Autonomi Elkarteak Hauteskunde-Batzordeak, arau honekiko salbuespenak onartu ahal izango dituzte.

143. Atala.

1. Aurreko ataletan esandako hauteskunde-kontuetan dirurik jarri dezate-nek, dirua jartzeko unean, beren izena, bizitokia eta Erresumako Nortasun-Txar-teleko edo Pasaporteko —hau dirua jartzen deneko Erakundeko dagokion lan-gileari erakutsiko zaio— zenbakia erasota utziko dituzte.

2. Diruak beste norbanako edo legezko nortasundunen baten izenean jarri daitezenean, horren izena erasota utziko da.

3. Dirua alderdiek jartzen dutenean, jarritako diru hori nondik datorren adierazi egin beharko da, eta, kasua bada, diru hori eman duen kontuaren finantza-erakundeko kontu-zenbakia zein den ere adierazi beharko da.¹⁰²

III. ATALBURUA.

HAUTESKUNDE-ESKURAKETAK ETA ITURBURUAK

*144. Atala.*¹⁰³

1. Eusko Jaurlaritzak hauteskundeetako dirulaguntza publikoen bi aurre-rakin emango ditu, bata kanpainako lehenengo egunaren aurretik, eta bestea bozketa ondoren.

¹⁰² Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

¹⁰³ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

2. Eusko Jaurlaritzak hauteskundetarako diru-laguntzak aurrez eman, Eusko Legebiltzarrerako izandako aurreko hauteskundeetan ordezkaririk lortu zuten politika-alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun edo batasunei emango dizkie. Aurrez emandako diruak ez du politika-alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun edo batasun horrek Eusko Legebiltzarrerako izandako azken hauteskundeetan jasotakoa bino ehuneko 30etik gorakoa izan beharko.

3. Aurrez emateko diruen eskea, adminitrari nagusi bakoitzak, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeari, deia egin ondorengo hogeita batgarren egunetik hogeita hirugarrena bitartean egin ahal izango dio.

4. Deia egin ondorengo hogeita bederatzigarren egunetik aurrera jarriko ditu Eusko Jaurlaritzako Herriogasuntzaren ardura duen Sailak, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak baimena eman ondoren, adminitrari nagusien esku, bakoitzari dagozkion aurrez emateko diruak.

5. Aurrez emandako diruak Eusko Jaurlaritzako Herriogasuntzaren ardura duen Sailak kenduko ditu politika-alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun edo batasun bakoitzari azkenean egokitutako hauteskunde-laguntzegatikako dirutatik.

6. Hauteskundeen ondoren, politika-alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun edo batasun bakoitzari azkenean egokitu zaion laguntza-kopuruaz gaindiko izan daitezzen heinean itzuliko dira atzera aurreratutako diruak.

7. Hauteskundeak izan ondoren, eta Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordean hauteskundeetako diru-kontuak aurkezteko epea amaitu eta hamabost egun igaro baino lehen (lege honen 149. atalean aipatzen da hori), ogasuneko ardura duen sailak administratzaile orokorrei hautagai-zerrendei dagokien diru-laguntzen 100eko 90a ordainduko die, bigarren aurrerakin gisa, beti ere hauteskundeetan izandako emaitzak kontuan izanda. Emaitza horiek Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuta egon beharko dute eta laguntzei, kasua bada, atal honetako 2. lerroaldean aipatzen den aurrerakina deskontatu egingo zaie.

8. Bigarren aurrerakina ogasunean ardura hori duen sailean eskatu beharko dute kasuan kasuko administratzaile orokorrek, eta hauteskundeetan aurkeztu den alderdi, federazio, koalizio edo taldeari azkenean dagokion diru-laguntzaren zenbatekotik deskontatuko da. Alderdi, koalizio eta federazioek aurrerakin hori eskuratu nahi baldin badute, eskabideaz batera, aurreratuta eskuratutako dirulaguntza osoaren 100eko 10eko bermea aurkeztu beharko dute, finantza-erakundeek emanda. Izan ere, Idazpuru honetako V. atalburuan eta

lege honetako 80.3 eta 154. ataletan aurreikusitakoaz bat, beharbada behera- pen batzuk izango dituztenez laguntzetan, horiei aurre egiteko gauza izan be- har dute.

9. Artikulu honen 7. paragrafoan aurreikusitako bigarren aurrerakina jaso ahal izateko, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeak horrela erabakitzen badu, alderdi politiko, federazio, koalizio edo hautesle-elkarteek ogasunaren ardura duen sailaren aurrean aurkez- tu beharko dute Eusko Legebiltzarreko Mahaiak emandako ziurtagiri bat, zalantzarik gabe egiaztatuko duena antolakunde politiko horietako hautes- tsia Eusko Legebiltzarreko kide izatera heldu dela eta kargu horretan be- netan diharduela, hartarako hautatua izan baita eta hautaketa horrengatik ordaintzen baita aipatutako aurrerakina. ¹⁰⁴

145. Atala.

Honako hauek debekatuta gelditzen dira:

1. Ezein Administrazioak edo herri-bazkunek, ihardutze-erakunde burujabe edo Erresumarenez besteko erakundek, Erresumaren, Autonomi Elkarteen, probintzien nahiz udalen jabetzapeko herri-alorreko enpresek eta herri eta nor- banako-alorreko diruz osatzen diren enpresek eta, indarrean duten akurapen- bidez, zerbitzuak edo zuzkiketak edo lanak Herri-Administrazion bate- rako egiten dituzten enpresek hauteskunde-kontutarako diru-ekarketak egitea.

2. Atzerritarrak izan edo bere egoitza Autonomi Elkartetik kanpo izan deza- ten erakunde edo norbanakoen diru-ekarketak.

3. Legezkontrako ekintzapidetatikako diru-eskuraketak.

4. Edozein pertsona fisikok 10.000 euro baino gehiagoko ekarpena egi- tea, deialdiko hauteskundeetarako alderdi, federazio, koalizio edo hautes- le-elkarte batek berak dirua biltzeko irekitako kontuetan. ¹⁰⁵

¹⁰⁴ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

¹⁰⁵ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

IV. ATALBURUA.

HAUTESKUNDEETAKO GASTUAK

146. Atala.

Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan eskuhartzen duten alderdi, baterakunde, bazkun edo batasunek, deia egiten den egunetik hasi eta hautetsiak izendatu arte, ondoren ematen diren zertakoen eretzearan egin ditzatenak joko dira hauteskunde-gastutzat:¹⁰⁶

- a) Hauteskunde-txartel eta eskutitz-azalak egitea.
- b) Jendeari botoa beren hautagai-zerrendeei ematera eragiteko xedezko artezko nahiz zeharkako zabalkunde eta iragarketa-lanak, horretako era eta erabilitako baliapidea dena dela.
- c) Hauteskunde-mailako ezein ekintzatarako tegiak alogeratzea.
- d) Langile finko izan gabe, hautagai-zerrenden zerbitzura lan egiten dutenei lansariak edo dirusariak ematea.
- e) Garraiabideak eta hautagaien, alderdi, baterakunde, bazkun edo batasunetako buruzagien eta hautagai-zerrendaren zerbitzuko langileen toki-alda-ketegatikako gastuak.
- f) Eskutitzak eta posta-gastuak.
- g) Dagokien diru-laguntza eskuratu artekoan, hauteskunde-ekintzaldirako jasotako maileguen ondorioz sortutako korrituak.

h) Hauteskundeetarako bulegoak eta zerbitzuak antolatzeko eta lan egiteko beharrezko diren guztiak, baita boto-asmoari buruzko inkestak eta zundaketak ere, hauteskundeetarako zerbitzu beharrezkoak diren heinean beste batzuen artean.¹⁰⁷

147. Atala.

1. Alderdi, baterakunde, hauteskunde-bazkun edo batasunek ez dute hurrengo zatian ezarritako mugez gaindiko hauteskunde-gasturik egiterik izango.

¹⁰⁶ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

¹⁰⁷ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

2. Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan, hauteskunde-gastuen muga izango da alderdi, federazio, koalizio edo hautesle-elkarte bakoitzak hautagai-zerrendak aurkezten dituen barrutietako legezko biztanleriari dagokion biztanleen kopurua 0,42 euroz biderkatzetik ateratzen dena. Eragiketa horretatik ateratzen den kopuru horri 202.400 euro gehitu ahal izango zaizkio hautagaiak aurkezten dituzten barruti bakoitzeko. ¹⁰⁸

V. ATALBURUA.

HAUTESKUNEETAKO KONTADURITZA-ZAINGOA

148. Atala. ¹⁰⁹

1. Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak eta lurralde historikotako hauteskunde-batzordeek idazpuru honetako ataletan jasotako atalak betetzen direla zainduko dute. Gai hori dela eta, Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordearen eginkizuna izango da hauteskundeetako kontularitza kontrolatzea, horretarako Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren laguntza izango duela.

Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeek, kasua bada, idazpuru honetan jasotako arauak bete diren edo ez jakinarazi ahal izango diote Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeari, hauteskundeak izan eta hurrengo ehun egunen barruan.

2. Herri Kontuen Euskal Epaitegiak proposatuta, hauteskundeetan parte hartuko duten hautagai-zerrendek zein kontrolbide jarraituko duten eta agiriak nola egiaztatuko dituzten jakiteko jarraibideak eman ahal izango ditu Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak. Era berean, kontularitzako zein irizpide jarraitu ere erabaki ahal izango du, Kontularitzako Plan Orokorrean esaten denaz bat.

Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak idatziz erabaki beharko du hautagai-zerrenden administratzaile orokorrekin egindako argibide-eskari guztiez.

¹⁰⁸ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

¹⁰⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

3. Herri Kontuen Euskal Epaitegiak, kontrolatzea bere eginkizuna denez, hautagai-zerrenden administratzaile orokorre kontularitzari buruzko informazioa edo hauteskundeetako jardueri buruzko informazioa eskatu ahal izango die, beharrezkoa dela iruditzen bazaio.

4. Herri Kontuen Euskal Epaitegiak eskatzen dituen datuak eman egin beharko dizkiote erakunde publiko eta pribatuek, kontrol-lana aurrera eraman ahal izateko, bere eginkizuna baita.

5. Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak hautagai-zerrenden administratzaile orokorrek aurkeztutako datuak benetakoak diren edo ez jakiteko ikerketak egin ahal izango ditu, eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiak ere gauza bera egin ahal izango du, Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak horretarako baimena ematen baldin badio.

6. Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak edo Herri Kontuen Euskal Epaitegiak hauteskundeetako kontularitza aztertzeko aurrera eramandako ikerketak direla-eta hauteskundeetako delituren baten zantzua dagoela uste bada, Ministerio Fiskala jakinaren gainean jarriko dute, egoki irizitako neurriak har ditzan.

149. Atala. ¹¹⁰

1. Aulkiren bat eskuratu duen edo hauteskundeetako dirulaguntzen aurreakinen bat eskatu duen hautagai-zerrendako administratzaile orokorrak, hauteskundeak izan eta hurrengo hirurogei egunak igaro baino lehen, kontularitza zehatz eta agirien bidez frogatutakoa aurkeztu beharko du Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordearen egoitzan.

Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak Herri Kontuen Euskal Epaitegira bidaliko du informazio horren kopia bat.

2. Herri Kontuen Euskal Epaitegiak hirurogei eguneko epea izango du aurkeztu dizkioten agiriak aztertzeko; horren inguruan, hautagai-zerrenden administratzaile orokorrari edozein agiri eskatu ahal izango dio, kontularitzari buruz emandako datuak agiri bidez justifikatzeko eta baita lege honen 142.3 eta 4. atalean erabakitakoa betetzeko.

¹¹⁰ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

Era berean, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak hautagai-zerrendekin harreman ekonomikoak izan dituzten hirugarrenei dei egin ahal izango die, dagoen informazioa benetan hala den baieztatzeko edo informazio hori osatzeko.

3. Hauteskundeak izan eta hurrengo ehun eta hogeiei egunak igaro baino lehen, hauteskundeetako kontularitzei buruzko eta horietan ageri diren dirusarrerera eta gastuen egiaztapenei buruzko motibatutako irizpena emango du Herri Kontuen Euskal Epaitegiak. Irizpen horretan adieraziko du hauteskundearen kontuetan dirusarreraren eta gastuen arteko harremana justifikatuta dagoela; edo justifikatu gabeko dirusarrerak daudela nahiz murriztutako gastu-partidak daudela. Azken horien kasuan, hauteskundeetako arauak hautsi egin direla erabakiko du. Hori dela eta, dena delako alderdi, federazio, koalizio edo taldeak hauteskundeetako dirulaguntzarik ez jasotzeko edo gutxiago jasotzeko proposatu ahal izango du, idazpuru honetako VII. atalburuan aurreikusitakoaz bat.

4. Aurreko lerroaldean aipatzen den irizpenaren berri hautagai-zerrenda bakoitzeko administratzaile orokorrari jakinaraziko dio Herri Kontuen Euskal Epaitegiak, eta baita hamabost eguneko epea eman ere alegazioak aurkezteko.

150. Atala.¹¹¹

1. Goian aipatutako irizpena eta horri dagozkion alegazio eta proposamenak Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordera bidaliko ditu Herri Kontuen Euskal Epaitegiak.

2. Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak administratzaile orokorrak aurkeztutako alegazioez erabaki eta gero, aulkiren bat lortu duten hautagai-zerrendei hauteskundeetako dirulaguntzetatik zenbat dagokien erabaki eta argitaratuko du, hauteskundeak izan eta ehun eta laurogei egun igaro baino lehen, lege honetako hurrengo atalean erabakitakoaz bat.

3. Hauteskundeetako dirulaguntzak zenbatekoak diren Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu ondoren, Eusko Jaurlaritzak, ogasunaren ardua duen sailaren bidez, dirulaguntza horien zenbatekoa ordainduko die, jasotzeko eskubidea duten hautagai-zerrendetako administratzaile orokorrei, 80.3, 144.5 eta 8 nahiz 154. ataletan esaten dena kontuan eduki beharko bada ere.

¹¹¹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

VI. ATALBURUA.
**HAUTESKUNDE-GASTUTARAKO HERRI-
DIRULAGUNTZA**

151. Artikulua. ¹¹²

1. Euskal Autonomia Erkidegoak diru-laguntzak emango ditu alderdi politiko, federazio, hauteskunde-koalizio edo hautesle-elkarteen hauteskunde-gastuei aurre egiteko, arau hauen arabera:

a) 26.761,89 euro Eusko Legebiltzarrean eskuratutako jarleku bakoitzeko.

b) 0,90 euro hautagai-zerrenda bakoitzak lortutako boto bakoitzeko, betiere zerrendako horietako batek gutxienez Legebiltzarreko jarlekua lortu badu dagokion hauteskunde-barrutian.

c) 44.603,13 euro hauteskunde-barruti bakoitzeko, hauteskunde-barrutian gutxienez jarleku bat lortu dutenei.

2. Aurreko paragrafoan aipaturiko diru-laguntzaz gain, diruz lagunduko dira propaganda, gutun-azalak eta boto-paperak edo bestelako hauteskunde-iragarkiak hautesleei zuzenean eta banan-banan bidaltzeak sortutako hauteskunde-gastuak, hurrengoaren arabera:

a) 0,23 euro ordainduko dira hautesle bakoitzeko, baldin eta erreferenziako hautagaitzak aurkeztu badu barruti horietako bakoitzean eta jarleku bat lortu badu.

b) Diru-laguntzaren zenbateko hori ez da egongo sartuta lege honen 147. artikuluan aurreikusitako mugaren barruan, betiere paragrafo honek aipaturiko jarduerarekiko benetako lotura egiaztatu bada.

3. Artikulu honen 1. eta 2. paragrafoetan aipatutako hauteskundeetako diru-laguntzen bai sortzapena bai kopurua alderdi politikoei ordaintzeko, Eusko Legebiltzarreko kide oso izatera heldu direla eta hautatutako karguan benetan jarduten dutela erakutsi beharko dute, Euskal Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeak hala erabakiz gero. Horiek egiaztatzea eta horien ziurtagiria egitea Eusko Legebiltzarreko gobernu-organoari dagokio.

¹¹² *Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua*

4. Talde politiko bakoitzari dagozkion diru-laguntzen zenbatekoak ezin izango du gainditu Herri Kontuen Euskal Epaitegiak hauteskunde-gastuei dagokienez justifikatuztat deklaraturako kopurua.

VII. ATALBURUA.

ZIGORRAK

152. Atala.

1. Zigor-legearen aldetikako erantzunbeharraren, edo Lege honetako 145. atalaren gai diren ihardutze-erakunde eta erakundeen iharduna araupetzen duten legepideak erabiliz atera daitezkeen erantzunbeharren kaltetan gabe, debekatutako diruak hartu izanaren egiaztapenak izan zitezkeen dirulaguntzak erabat galtzea ekarriko du, eta hartutako debekatutako dirumoltzo horren hiru halako zigor bat.

2. Zigor hori aurreko atalean jarritakoaren gainerikoa izan ahal izango da.

153. Atala.

1. Zuritu gabeko dirueskuraketak edo izkutaturako gastu-diruatalak egon izana egiaztatu dadinean, zigorrak zuritu gabekoaren edo izkutaturakoaren hiru halakoa izan ahal izango du. Erantzunbeharra politika-alderdi, batasun edo bazkunak izango du, horiek gero hauteskundeetako kontuen eraentza bere gain izan dutenei eraso ahal izatearen kaltetan gabe.

2. Arestian esandakoa gertatuz gero, dirulaguntza hartzeko eskubidea baldin badago, dirulaguntzari zigorrak jotzen duena kenduko zaio. Dirulaguntzatarako eskubiderik egon ez, edo zigorra baino gutxiagorako eskubidea izanez gero, diru-zenbateko hori, osorik edo osatzeko falta den zatia, eskudirutan eskuratuko da, lege onartutako ezein bidetatik lakatu daitekeela.

154. Atala.

Aurreko ataletan esandakoak eragite-indarra izan dezan, zigorren berri Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeak edo Kondaira-Lurraldeko Hauteskunde-Batzordeek Eusko Jaurlaritzako Herriogasuntzako ardura duen

Sailari jakitera eman beharko diote eta horrek hartu izanaren egiaztagiria egingo du.

ERABAKI GEHIGARRIAK

Lehenengoa

1. Hauteskunde-egiteraldiak ekarri ditzan gastu guztiak Autonomi Elkartearen Guztizko Diruegitamuen pentzutangoak izango dira, horietarako dirubideak Euskal Herriko Autonomi Elkartearen Ekonomi Itunea onartzezko 12/1981 Legearen II. Atalburuak dioenez egitearen kaltetan gabe. Gastu horietan, Hauteskunde-Batzordeen ihardunarenak, eta Batzordetako Idazkaritzetan zerbitzu egiten dutenez bestekoak izan eta Batzordeak bere egitekoa ahalik eta ondoen betetzeko beharrezko eritzitako lanari teknikari edo laguntzaileek ekar ditzatenak sartuko dira. Ahal dela, eta Batzordeen ihardunaren bereizkeriarik ezarentzat kaltegarri izan ez dadin guztietan, lanari teknikari eta laguntzaile horiek, Autonomi Elkarteko Administraritzaren zerbitzuan dihardutenak izango dira, Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordearentzat Lege honetan oharmandako jaurpidea salbu.

2. Nolanahi ere, Hauteskunde-Batzordeetako kideei eta hauen zerbitzuko lanariei buruzko bide-sari eta diruzko beste sariak bere gainontzeko irabazpideekin baterakoak izan ahal izango dituzte, eta horien dirubide-zaingoa indarrean dauden legeei atxikizkoa izango da.

3. 20.3. eta 132 Bigarren III. ataletan jasotakoaren arabera sortutako gastuak Eusko Legebiltzarreko aurrekontu-atalaren gastuen egoeraren kontura finantzatuko dira.¹¹³

Bigarrena

Lege honetako 23.1 atalean oharmandakoetarako, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen lurralde-eremuak epaikarritza-barrutienak izango dira.

Hirugarrena

Hauteskunde-Jaurpide Nagusiei buruzko ekainaren 19ko 5/1989 Oinarrizko Legearen Erabaki Gehigarrietako Lehenengo 2 zenbakian ematen diren ma-

¹¹³ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak aldatua

nuak bere osoan edo zati baten aldatzen direneko Lege honetako atalak idazki honetan legegintzan taiuz aritzeko arrazoiegatik jarri dira; ondorioz, Oinarritzko Legeko manu horiek aldaketarik izaten duten une berean aldatutakotzat ulertuko dira Lege honetako atal horiek.

Laugarrena

Lege honetan aurreikusitako zenbatekoak euro konstanteei dagozkie. Eusko Jaurlaritzan ogasunaren ardura duen sailaren aginduz, zenbateko horiek eguneratu egingo dira hauteskundeetarako deia egin eta hurrengo zazpi egunetan.¹¹⁴

Boskarrena

Lege honetan oharmandako elkartuezinetikiko jaurpidea, hemen agintzen denari jarraiki, hautatutako legebiltzarkideekin ere erabiltzeko izango da.

LEHEN XEDAPEN GEHIGARRIA. Hauteskundeetako diru-laguntzak eguneratzea ¹¹⁵

Hautagaiei jarleku, boto eta hauteskunde-barrutien arabera ematen zaizkien diru-laguntzak, eta hauteskunde-publizitate eta -propaganda bidaltzearekin lotutakoak, 2013ko urriaren 1ean eguneratu dira, lege honen bigarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren ondorioetarako.

BIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA. Sistema elektronikoen testak ¹¹⁶

1. Eusko Jaurlaritzari gaitasuna ematen zaio Eusko Legebiltzarreko hauteskundeetan beharrezkotzat jotako proba pilotuak egiteko, hauteskunde-prozesuari hobekien egokitzen zaizkion teknologia berriak erabilia, teknologia horiek etorkizunean ezarri ala ez erabili ahal izateko.

2. Nolanahi ere, aurreko paragrafoan adierazitakoaren arabera probatu beharreko sistemek botoaren sekretua eta zenbaketaren gardentasuna bermatu beharko dituzte.

¹¹⁴ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak aldatua

¹¹⁵ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

¹¹⁶ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

ALDI BATERAKO ERABAKIAK

Lehenengoa

1. Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordeko Maikideen lehenengo hautaketa, 18. ataleko ihardunbidearen arauera, Lege hau indarrean jarri ondorengo hirurogei egunen barruan egin beharko da.

2. Zuzentzako Goren-Epaikaritzako eta Eusko Legebiltzarreko Lehendakariak egindako hautaketen berri emango die Eusko Jaurlaritzari, honek horien izendapena egin eta Autonomi Elkarteko Hauteskunde-Batzordea osatuko dutenen izenak argitara Euskal Herriko Agintaritza-Aldizkarian eman ditzan, eta Batzorde hori ahalik eta azkarren eratuko da.

Bigarrena

Hauteskunde-Jaurpide Nagusiari buruzko Oinarrizko Legeko 8.6 atalak indarrean dirauen bitartean, Eskualdeko Hauteskunde-Batzordeen lurralde-eremuak 1979.eko Toki-mailako Hauteskundeetarako jarritakoekin baterakoak izango dira.

LEHEN XEDAPEN IRAGANKORRA. Gastuaren mugak murriztea ¹¹⁷

2012 ondorengo Eusko Legebiltzarrerako lehen hauteskundeetan, lege honen 147.2 artikuluan aurreikusitako hautagai-zerrenden hauteskunde-gastuaren muga % 15 murriztuko da eguneratutako zenbatekoaren gainean, ogasunaren ardura duen sailaren aginduz, hauteskunde autonomikoetarako deialdia izan eta hurrengo zazpi egunetan.

BIGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA. Hauteskundeetarako dirulaguntzak izoztea ¹¹⁸

Hautagai-zerrendei hauteskundeetarako ematen zaizkien diru-laguntza publikoen zenbatekoak, bai boto, jarleku eta hauteskunde-barrutiko ematen zaizkienak, bai hauteskunde-publizitate eta -propaganda bidaltzearekin lotutakoak, biak ere lege honen 151.1 eta 2 artikuluetan aurreikusiak, izoztuztat joko dira 2013ko abenduaren 31ko dataz Eusko Legebiltzarrerako hurrengo hauteskundeak egingo diren urteko ekitaldirako.

¹¹⁷ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

¹¹⁸ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

AZKEN ERABAKIAK

Lehenengoa

Lege honetan ohartematen ez denerako hauteskunde-jaurpide nagusiari buruz indarrean dauden arauak erabili beharko dira, eta berariz, Gorteetako Diputatu Nagusien hauteskundeetarako ohartemandakoak, hauteskundeen nolakoaren eta eremuaren ondoriozko egokiketak eginik, noski, eta batean estatu-mailako erakunde direnak, bestean, bere aginpideen eremuan, Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Administrazioari dagozkionak izango direla kontutan hartuz.

Bigarrena

Berariz besterik esaten bada salbu, Lege honetan jartzen diren epeak eta aldi-mugak kontatzeko egunak beti egutegi-egunak izango dira.

Hirugarrena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu dadin egunaren biharamonean jarriko da indarrean.

Laugarrena ¹¹⁹

Eusko Jaurlaritzak ahalmena du lege hau garatzeko egoki iritzi dituen xedapenak emateko.

BIGARREN AZKEN XEDAPENA. Ekainaren 19ko 15/1998 Legea indarrean sartzea ¹²⁰

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamonean jarriko da indarrean.

AZKEN XEDAPENA. Urriaren 4ko 6/2000 Legea indarrean sartzea ¹²¹

¹¹⁹ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

¹²⁰ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

¹²¹ Urriaren 4ko 6/2000 Legeak sartua

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean.

AZKEN XEDAPENA. Martxoaren 28ko 1/2003 Legea indarrean sartzea ¹²²

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean.

LEHEN AZKEN XEDAPENA. Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren baldintzak ¹²³

Eusko Jaurlearitzak baldintza espezifikoak eta neurri gehigarriak ezarriko ditu ahalmen-urrituen irisgarritasunari eta diskriminaziorik ezari dagokionez Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak egiten diren bitartean, gaiari buruz aplikatzekoa den arautegi estatalean aurreikusitakoaren arabera.

BIGARREN AZKEN XEDAPENA. Indarrean jartzea ¹²⁴

Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean sartuko da indarrean lege hau.

EKAINAREN 15eko 5/1990 LEGEAREN XEDAPEN INDARGABETZAILEA

Lege hau indarrean jartzean, Ekainaren 30eko «euskal Legebiltzarkideen ordezkaketa Araupetzeko» 8/1981 Legea, Azaroaren 25eko «Eusko Legebiltzarreko Hauteskundeak Araupetzeko» 28/1983 Legea, Abenduaren 19ko «Eusko Legebiltzarrerako 1984.eko Hauteskundeetan erabili beharreko boto-atabakak, gelatxoak, boto-txartelak, eskutitz-azalak eta gainontzeko agiripaperak atxikiko zaizkien eredu ofizialak zehazteko» 274/1983 Dekretua; Urtarrilaren 16ko «Azaroaren 25eko 28/1983 Legearen 5. atala osatzeko» 15/1984 Dekretua; Urtarrilaren 23ko «Irrati eta Telebistarako Batzordeari» buruzko 317/1984 Dekretua; Urtarrilaren 30eko «Eusko Legebiltzarreko hauteskundeetan eskuhar dezaten hautagai-zerrenden kontaduritzaz-liburuari» buruzko 42/1984 Dekretua; Otsailaren 6ko «Herri-jabetzapeko adierazpidee-

¹²² Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak sartua

¹²³ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

¹²⁴ Abenduaren 23ko 11/2015 Legeak sartua

tan doango tokiak uzteari» buruzko 40/1984 Dekretua; Otsailaren 13ko «Irrati eta Telebistarako Batzordeari buruzko Urtarrilaren 23ko 31/1984 Dekretuaren 3.2 atala idazkeraz adatzeari» buruzko 47/1984 Dekretua; Otsailaren 13ko «Herri-jabetzapeko Adierazpideetan doango tokiak uzteari buruzko Otsailaren 6ko 40/1984 Dekretuaren 3. atala idazkeraz aldatzeari» buruzko 48/1984 Dekretua; Irailaren 25eko «Eusko Legebiltzarrerako 1984.eko Hauteskundeetan erabili beharreko boto-atabakak, gelatxoak, boto-txartelak, eskutitz-azalak eta gainontzeko agiripaperak atxikiko zaizkien eredu ofizialak zehazteko» 204/1986 Dekretua eta Lege honen aurkako gainontzeko manu guztiak baliogabetuta geratuko dira.

EKAINAREN 19ko 15/1998 LEGEAREN XEDAPEN INDARGABETZAILE ¹²⁵

Indargabetuta daude abuztuaren 3ko 250/1993 Dekretua, «Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan aplika daitezkeen hauteskunde-arauak garatzen dituen», 1994ko maiatzaren 9ko Agindua, «Euskal Autonomia Erkidegoko Hauteskunde Batzordeak onartu beharreko hauteskunde-agirien ereduak argitaratzeari buruzkoa», eta lege honetan ezarritakoari kontrajartzen zaizkion gainerako xedapen guztiak.

MARTXOAREN 28ko 1/2003 LEGEAREN XEDAPEN INDARGABETZAILEA ¹²⁶

Indarrik gabe gelditzen dira uztailaren 28ko 330/1994 Dekretuaren «Artekarriak eta ahdunak izendatzea» izeneko 5.eranskinean jasotako eredu ofizialak. Dekretu horretan zehazten dira Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeetan erabili beharreko hautestontzi, kabina, boto-orri, kartazal eta gainerako agirien eredu ofizialak eta ezaugarriak; orobat, indarrik gabe gelditzen dira beste hauek ere: material hori eskura jartzeko prozedura, aipatutako 330/1994 Dekretu hori aldatu zuen irailaren 8ko 228/1998 Dekretuaren 2.2 artikulua eta lege honetan ezarritakoaren aurka doan xedapen oro.

¹²⁵ Ekainaren 19ko 15/1998 Legeak sartua

¹²⁶ Martxoaren 28ko 1/2003 Legeak sartua

1. LEGE-ERANSKINA

ESTATUKO HAUTESKUNDE ARAUBIDE OROKORRAREN LEGE ORGANIKOAREN OINARRIZKO ARTIKULUAK ¹²⁸, EUSKO LEGE BILTZARRERAKO HURRENGO HAUTESKUNDEETAN DERRIGOR APLIKATZEKOAK

¹²⁸ 2015/04/01az geroztik indarrean dago bertsioa

II. KAPITULUA.

SUFRAGIO PASIBOKO ESKUBIDEA

6. Artikulua.

1. Hautagarriak izango dira hautesle izaera duten adin nagusiko espainiarak, betiere hautaezintasun-arrazoi hauetakoren bat tartean ez badago:

a) Espainiako Errege Familiako kideak edo haien ezkontideak, azaroaren 27ko 2917/1981 Errege Dekretuak arautzen duen Erregistro Zibilean sartuta daudenak.

b) Konstituzioaren 131.2 artikuluan adierazten diren Konstituzio Auzitegiko, Auzitegi Goreneko, Estatuko Kontseiluko, Kontuen Epaitegiko eta Kontseiluko presidentekak.

c) Konstituzio Auzitegiko magistratuak, Botere Judizialeko Kontseilu Orokorreko bokalak, Estatuko Kontseilu Iraunkorreko sailburuak eta Kontuen Epaitegiko sailburuak.

d) Arartekoa eta haren laguntzaileak.

e) Estatuko fiskal nagusia.

f) Ministerio-sailetako idazkariordeak, idazkari nagusiak eta zuzendari nagusiak eta horiekin parekatuta daudenak; bereziki, Gobernu Presidentetzaren Kabineteko sailen zuzendariak eta Estatuko Ministro eta Idazkarien Kabinetetako zuzendariak.

g) Atzerriko estatu baten aurrean edo nazioarteko erakunde baten aurrean akreditatutako Misioko Buruak, egoiliarrek direnak

h) Jarduneko magistratuak, epaileak eta fiskalak.

i) Jarduneko militar profesionalak eta laguntzaileak eta Segurtasun eta Polizia Indar eta Kidegoetakoak.

j) Hauteskunde-batzordeetako presidentekak, bokalak eta idazkariak.

k) Gobernuak autonomia-erkidegoetan dauzkan ordezkariak eta ordezkariordeak eta bestelako lurralde-eskumena daukaten antzeko agintariak.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 2. artikuluko bakarrak aldatua. (EAO, 25. zenbakia, 2011ko urtarrilaren 29koa).

l) Radio Televisión Española korporazioko presidentea eta berau osatzen duten sozietateak.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 3. artikuluko bakarrak aldatua. (EAO, 25. zenbakia, 2011ko urtarrilaren 29koa).

m) Estatuko lurralde osoan eskumena duten estatuko erakunde autonomoetako presidentek, zuzendariak eta kargu baliokidetuak, eta erakunde horietako Gobernu-ordezkarriak.

n) Estatuko lurralde osoan eskumena duten Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileetako presidentek eta zuzendariak.

ñ) Hautesle Erroldaren Bulegoaren zuzendaria.

o) Banco de Españako gobernatzailea eta gobernatzaileordea eta Kreditu Ofizialeko Institutuko nahiz gainerako kreditu ofizialen erakundeetako presidentek eta zuzendariak.

p) Segurtasun Nuklearreko Kontseilu Orokorreko presidentea, kontseilariak eta idazkaria.

2. Hautaezinak dira:

a) Epai irmoz, askatasunaz gabetzeko zigorra dutenak, zigorrak irauten duen bitartean.

b) Epai zigorra jaso dutenak (epai irmoa ez bada ere) administrazio publikoaren aurkako edo Estatuko erakundeen aurkako matxinada- edo terrorismo-delituengatik, betiere epai horren bidez ezarri bada hautagai izateko eskubidea egikaritzeko desgaiuntza edo enplegu edo kargu publikorako desgaiuntza absolutua edo berezia, zigorra zigor-arloko legerian aurreikusitakoarekin bat.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 1. artikuluko bakarrak aldatua (EAO, 25. zenbakia, 2011ko urtarrilaren 29koa).

3. Agintaldian aritu bitartean, ezingo dira hautatu dagokien jurisdikzioko lurralde-eremu osoko edo zati bateko hauteskunde-barrutietarako.

a) Ministerio bakoitzean estatuko eremutik beheragoko barrutietan maila goreneko eginkizuna gauzatzen duena.

b) Lurralde-eskumen mugatuko erakunde autonomoei dagokienez, presidenteak, zuzendariak eta horiekin parekatutako karguak, baita lurralde-eremu horietan Gobernuaren ordezkariak direnak.

c) RTVEren lurralde-ordezkariek eta autonomia-erkidegoen mendeko Irrati-telebistako erakundeetako zuzendariak.

d) Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileen organo periferikoetako presidenteak eta zuzendariak.

e) Gobernuko Ordezkaritza eta Ordezkaritzaordeetako idazkari nagusiak.

Huteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 4. artikuluko bakarrik aldatua (EAO, 25. zenbakia, 2011ko urtarrilaren 29koa).

f) Hutesle Erroldaren bulegoaren Probintzia-ordezkariek.

4. Hautaezintasun-arrazoiek bateraezintasuna ere ekarriko dute. Bataezintasun-arrazoiek hauteskunde-prozesu mota bakoitzean xedatutakoaren arabera arautuko dira

Beti izango dira bateraezinak geroagoko epai judizial irmo baten bidez legez kanpokotzat jotzen diren alderdi politiko edo federazio edo alderdien koalizioen hautagai-zerrendetan agertzen diren hautagaiak, bai eta ebazpen judizial irmo baten bidez legez kanpokotzat jotzen den alderdi bati lotuta daudela deklaritzen diren hautagai-elkarteen zerrendetan agertzen diren hautagaiak ere. Bateraezintasuna hamabost egun natural igarotakoan sartuko da indarrean, hain zuzen ere Hauteskunde-administrazioak interesdunari bateraezintasunaren arrazoa zein den jakinarazten dionetik zenbatzen hasita. Bateraezintasuna indarrean ez sartzeko salbuespena izango da hautagai horrek, bere borondatez, administrazio horretan berriaz eta zalantzarik gabe adieraztea dena delako federazio edo koalizioko kide izateagatik alderdi jakin bat legez kanpo uzteko arrazoietatik bereizten dela, eta arrazoi horiek arbuiatzen dituela; hori guztia aipagai dugun pertsona alderdi horren edo alderdi horri atxikitako hautesle-elkarte baten zerrendetan joanda hautatu dutelako egin beharko du. Adierazpen hori egin ondoren bere gain hartu duen agintaldian hautagaiak, edozein dela bidea, atzera egiten badu horretan edo bere jardunaren bidez, omisioen bidez edo adierazpenen bidez harko kontraesana erakusten badu, behin betiko eroriko da artikuluko honek arautzen duen bateraezintasunaren pean. Bateraezintasuna indarrean jarriko da

Hauteskunde-administrazioak interesdunari bateraezintasunaren arrazoia zein den jakinarazten dionetik, bai bere kabuz bai Gobernuaren ekimenez, Estatua-ren Abokatutzaren edo Ministerio Fiskalaren bitartez. aurrera, betiere hark Administrazio horren aurrean borondatez aurkezten ez badu, berariaz

Aurreko paragrafoetan aurreikusitako kasuetan, ukituak, eta, hala badagokio, Gobernuak, Estatuko Abokatutzaren eta Fiskaltzaren bidez, errekurtsioa aurkeztu ahal izango du Auzitegi Gorenaren Sala berezian (Botere judizialaren lege organikoaren 61. artikuluan araututa), lege honen 49. artikuluan aurreikusitako epeetan.

Bateraezintasun-erregimen hori bera aplikatuko zaie hutsik dauden aulkiak betetzeko deitzen dituzten eta legez kanpoko alderdi politikotzat jotzen den hautagai-zerrendako kideei, horien ordezkioak barne.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 3/2011 Lege Organikoaren 2. artikulua bakarrik gaineratzen du. (EAO, 25. zenbakia, 2011ko urtarrilaren 29koa).

7. Artikulua.

1. Hautagai-zerrenda aurkezten den egunean bertan edo ondoren, hauteskundeak egin arte, aurreko artikuluan aipatutako egoeretan daudenei hautaezintasuna ezarriko zaie.

2. Nolanahi ere, aurreko artikuluko lehen paragrafoan xedatutakoari dago-kionez, hautagai izan nahi dutenak eta hautesle-errodako zerrendan sartuta ageri ez direnak, hautagai izan daitezke, betiere frogatzeko moduan egiaztatzen badute horretarako eskatzen diren baldintzak betetzen dituztela.

3. Hauteskundeetara aurkeztu nahi duten jarduneko magistratuek, epaileek eta fiskalek, militar profesionalek eta laguntzaileek nahiz Segurtasun Indar eta Kidegoetako kideek kasuan kasuko dagokien administrazio-egoerara pasatzeko eskatu beharko dute.

4. Jarduneko magistratuek, epaileek eta fiskalek, Segurtasun Indar eta Kidegoetako kideek eta polizia, edozein kasutan, lanpostua edo plaza eta destinoa gordetzeko eskubidea izango dute, aplikatzekoak diren arau berezietan zehazten diren baldintzei jarraikiz. Hautatuak badira, dagokien egoera administratiboari eutsiko zaio, interesdunek hala eskatuta, horien agintaldia amaitu ostean, harik eta Parlamentuko Batzar berria edo Tokiko Korporazio berria erazten den arte.

III. KAPITULUA.
HAUTESKUNDE-ADMINISTRAZIOA

I. ATALA
Hauteskunde-batzordeak

8. Artikulua.

1. Hauteskunde-administrazioaren xedea da bermatzea, lege honen baldintzei jarraikiz, hauteskunde-prozesuaren gardentasuna eta objektibotasuna, baita berdintasun-printzipioa ere.

2. Hauteskunde-administrazioaren baitan daude honako hauek: Hauteskunde-batzordeak, Zentrala, Probintziakoa eta Eskualdekoa, eta, hala badagokio, Autonomia-erkidegokoa, baita Hauteskunde-mahaiak ere.

3. Hauteskunde-batzorde Zentralaren egoitza Madrilen dago, Probintziako Hauteskunde-mahaiak probintziako hiriburuetan, eta Eskualdekoak, berriz, 6. idatz-zatian adierazten diren alderdi judizialen udalerrri nagusietan.

4. Ceuta eta Melillako Eskualdeko Batzordeek, norik bere barrutian, Probintziako Hauteskunde-batzordeei dagozkien eginkizunak dituzte.

5. Batzordeek euren lokaletan egiten dituzte bilkurak, edo, halakorik ez badago, kasuan kasuko idazkariek kargua betetzen duten lekuetan.

6. Lege honen ondorioetarako, alderdi judizialak bat datoz 1979ko Udal Hauteskundeetakoekin.

9. Artikulua.

1. Hauteskunde-batzorde Zentrala organo iraunkorra da, eta honako hauek ditu bere baitan:

a) Auzitegi Goreneko magistratuak izan eta Botere Judizialeko Kontseilu Nagusiak izendatutako zortzi bokal

b) Jarduneko katedradun bost bokal, Zuzenbidekoak edo Zientzia Politiko eta Soziologiakoak, Diputatuen Kongresuan ordezkariak izan behar diren alderdiek, federazioek, koalizioek edo hautesle-elkarteek elkarrekin proposatuta izendatutakoak.

Hauteskunde Araubide Orokorraren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 1. artikuluko bakarrak aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

2. Aurreko zenbakian esaten diren hautaketak Diputatuen Kongresuaren eratzeko-bilkura egin eta ondorengo laurogeita hamar egunen barruan egin behar dira. 1 b) idatz-zatien aurreikusitako pertsonen proposamena epe horretan egiten ez bada, Diputatuen Kongresuko Mahaiak, Ganbaran bertaratu diren alderdi politikoei entzun ondoren, izendapenak egingo ditu, betiere, Ganbaran dagoen ordezkariak kontuan hartuta.

3. Errege Dekretuaren bidez izendatuko dira bokalak, eta agintaldian jarraituko dute harik eta Hauteskunde-batzorde Zentral berriaz jabetzen diren arte, hurrengo legealdia hasieran.

4. Bokalek hautatzen dituzte, jatorri judiziala dutenen artean, Batzordeko presidentea eta presidenteordea. Eratzeko bilkuran hautatzen dira, idazkariak hala deituta.

5. Hauteskunde-batzorde Zentraleko presidentea berariaz Hauteskunde-batzordeari dagozkion zereginez arduratuko da hauteskunde-prozesua deitzen denetik hautetsiak hautatzen diren arte, eta, hala badagokio, hauteskunde-prozesuak ekarri ahal izan dituen administrazioarekiko auzietako prozeduren epaiak gauzatzen diren arte, lege honen 114.2 artikuluan aurreikusitako babes-errekurtsoa barne. Hartara, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak dagozkion neurriak hartuko ditu.

Hauteskunde Araubide Orokorraren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 3. artikuluko bakarrak aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

6. Hauteskunde-batzorde Zentraleko idazkaria Diputatuen Kongresuko idazkari nagusia da.

Hauteskunde Araubide Orokorraren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 3. artikuluko bakarraren bidez berriz zenbatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa). Lehengo zenbakia 5. idatz-zatia zen.

19. Artikulua.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 8. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

1. Lege honetan berariaz aipatzen diren eskumenez gain, Hauteskunde-batzorde Zentralari dagokio:

a) Hautesle Erroldaren Bulegoa bideratzea eta gainbegiratzea.

b) Lege hau garatzeko eta aplikatzeko, hautesle-erroldari dagokionean ezartzen diren xedapen-proiektuei buruzko txostena egitea.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 1. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

c) Probintziako —eta hala badagokio, Autonomia-erkidegoko— Hauteskunde-batzordeari hauteskundeen edozein esparrutan derrigor bete beharreko jarraibideak ematea.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez beriz zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 b) idatz-zatia zen.

d) Probintziako —eta, hala badagokio, Autonomia Erkidegoetako— kontsulten ebazpen lotesleak ematea.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez beriz zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 c) idatz-zatia zen.

e) Ofizioz balio gabetzea, edozein unetan, edo alde interesdunak hala eskatuta, Lege honen 21. artikuluan aurreikusitako epeen baitan, Probintziako Hauteskunde-batzordeen —eta, hala badagokio, Autonomia Erkidegoetako Hauteskunde-batzordeen— erabakiak, Hauteskunde-batzorde Zentralak egindako hauteskunde-araudiaren interpretazioaren aurka egiten badu.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez beriz zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 d) idatz-zatia zen.

f) Probintziako —eta, hala badagokio, Autonomia Erkidegoetako— Hauteskunde-batzordeen interpretazio-irizpideak bateratzea hauteskundeen araudia aplikatzean.

*Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berri zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 e) * idatz-zatia zen.*

g) Onestea, Estatuko Administrazioak edo Autonomia Erkidegoetako Administrazioek hala proposatuta, akta hauen ereduak: hauteskundeen mahaiaik eratzeko aktak, boto-kontaktaren aktak, bilkura-aktak, boto-kontakteta orokorraren aktak eta hautetsiak aldarrikatzeko aktak. Eredu horiek ahalbidetu egin beharko lukete akten kopiak momentuan igortzea, autokopiak egiteko dokumentuen bidez edo antzeko prozeduren bidez.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berri zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 f) idatz-zatia zen.

h) Lege honen arabera edo eskumen horri egozten zaion beste edozein xedapenen arabera igortzen diren kexak, erreklamazioak eta errekursoak ebaztea.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berri zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 g) idatz-zatia zen.

i) Hauteskundeetarako deia egiten denetik, hauteskundeak egin ondorengo ehungarren egunaren arte, hautagai-zerrendetakoek hauteskundeen kontuei eta gastuei buruzko arauak betetzen dituztela bermatzea.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berri zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 g) idatz-zatia zen.

j) Hauteskunde-operazioetan ofizialki esku hartzen duten pertsona guztiei buruzko diziplina-ahala baliatzea.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berri zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehengo zenbakia 1 i) idatz-zatia zen.

k) Hauteskunde-prozesuan sortzen diren arau-hausteak zuzentzea, betiere deliturik tartean ez badago, eta isunak jartzea, lege honetan aurreikusitako gehienezko zenbatekoraino.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berriz zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehen zenbakia 1 j) idatzatua zen.

l) Egiagtagutunak ematea diputatuei, senatariei, zinegotziei, probintziako diputatuei eta uharteko kontseilariei, heriotza, ezgaitasun edo uko egitearen ondorioz lanpostu hutsen bat balego, Probintziako eta Eskualdeko Hauteskunde-batzordeen agintaldia amaitu ostean.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldatzen duen martxoaren 23ko 3/1995 Lege Organikoaren 1. artikulua bidez berriz zenbatua (EAO, 71. zk., 1995eko martxoaren 24koa). Lehen zenbakia 1 k) idatzatua zen.

IV. KAPITULUA. HAUTESLE-ERROLDA

I. ATALA.

Izena emateko baldintzak eta modalitatea

31. Artikulua.

1. Hautesle-errolak hautesle izateko baldintzak betetzen dituzten hautesleen inskripzioa jasotzen du, betiere botoa emateko eskubidea behin betiko edo aldi baterako eten ez bazaie.

2. Hautesle-errolak Espainian bizi diren hautesleen errolda eta atzerrian bizi diren egoiliar absenteen errolda jasotzen ditu. Hautesle bat ere ezingo da agertu bi erroldetan aldi berean inskribatuta.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 10. artikulua bidez aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

3. Hautesle-errola bakarra da hauteskunde-mota guztietarako. Nolanahi ere, posible da Udaleko eta Europako Parlamentuko hauteskundeetarako zabaltzea, Lege Organiko honen 176 eta 210 artikuluetan xedatzen denarekin bat etorritz.

Hauteskunde Araubidearen Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 11. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

32. Artikulua.

1. Derrigorrezkoa da hautesle-errodan inskribatuta egotea. Izenaz eta abizenaz gain —bozketa-egintzan hauteslea identifikatzeko beharrezkoa den datu bakarra— 85. artikuluan xedatzen dena alde batera utzi gabe, erroldaren gainerako datuen artean sartuko da Nortasun Agiri Nazionalaren zenbakia.

2. Udalek ofizioz izapidetzen dute dagokien udal-barrutiko egoiliarren inskripzioa.

3. Karrerako Bulego Kontsularrek eta Ordezkaritza Diplomatikoen Atal Kontsularrek ofizioz izapidetuko dituzte dagokien barrutian bizi diren espainiarren inskripzioak, erregelamenduz xedatzen den moduan.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 3. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

33. Artikulua.

1. Hautesle-errola lurralde-atalen arabera antolatzen da.

2. Hautesle bakoitza atal batean inskribatuta egongo da. Inor ez da inskribatuta egongo atal batean baino gehiagotan, ezta atal berean ere behin baino gehiagotan.

3. Hautesle bat behin baino gehiagotan erregistratuta ageri bada, azken inskripzioak izango du lehentasuna, eta gainerakoak balio gabetu egingo dira. Inskripzioek data berbera badute, kaltetuari egoera horren berri emango zaio, hamar eguneko epean horietako bat aukera dezan. Halakorik ezean, eskumeneko agintariak ofizioz zehaztuko du zein inskripziok izango duen lehentasuna.

4. Aurreko atalean xedatutakoa salbu, inskripzioak bere horretan jarraituko du, betiere hauteslearen egoera edo baldintzak aldatu direla jasotzen ez bada.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 4.1. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

5. Aurreko zenbakietan ezarritakoaren arabera ezarritako aldaketak berehala jakinaraziko zaizkie kaltetuei.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 4.2. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

2. ATALA.

Hautesle-Errolda eratzea

34. artikulua. Hautesle-errodaren izaera eta indarraldia.

Hautesle-errolda iraunkorra da, eta hilero eguneratuko da, hileko lehen eguneko erreferentzia gisa hartuta.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 11. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

35. artikulua. Hautesle-errolda eguneratzea.

1. Errolda hilero eguneratzeko, Udalek Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintziako- ordezkaritzetara igorriko dituzte hilabete horretan erroldan sortutako aldaketa guztiak, hileko azkenaurreko egun baliodunera arte, erakunde horren jarraibideetan aurreikusitako moduan.

2. Udalen batek aurreko paragrafoan ezarritako betebeharra betetzen ez badu, Erroldaren Bulegoaren zuzendariak horren berri emango dio Hauteskunde-batzorde Zentralari, bere kabuz dagozkion neurriak har ditzan.

3. Urteko lehen hilabeteari dagokion eguneratzean, gainera, altak erantsiko dira, hurrengo urteko urtarrilaren 1etik abenduaren 31era bitartean hamazortzi urte beteko dituztenak, ondoan adingabea dela zehaztuta.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 12. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

36. Artikulua. Atzerrian bizi direnen hautesle-errola eguneratzea.

1. Atzerrian bizi diren egoiliarren hautesle-errola eguneratzeko, Kontsuletxeek udalen prozedura berberari jarraikiz egingo dituzte izapideak, Hautesle Erroldaren Bulegoaren jarraibideetan dena delako barrutian bizi diren biztanle espainiarren altak eta bajak emateko aurreikusten den moduan, baita barruti horietan sortzen diren etxebizitza-aldaketak edota beste hauteskunde-barruti batzuetara atxikitzeko eskaerak ere. Azken horiek soilik onartuko dira baldin eta horretarako arrazoi nahikoa eta justifikatua badago.

2. Hauteskunde bakoitzerako errolda itxian, ez dira kontuan hartuko hauteskunde-barruti batetik bestera deialdiaren aurreko urtean zehar egin diren atxikipen-aldaketak.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 13. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

37. Artikulua. Erregistro Zibilaren eta Zigortu eta Auzi-iheslarien Erregistro Nagusiaren karguko errolda eguneratzea.

Erregistro Zibilaren arduradunek hilerio jakinaraziko diete Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzei hautesle-erroldako inskripzioetan eraginar izan dezakeen edozein gorabehera.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 14. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

38. Artikulua.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 9. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 15. eta 16. artikulua bakarrik bidez berriz zenbatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Aurreko artikuluetan jasotako datuekin, Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia- ordezkaritzek interesdunen esku utziko dute errolda eguneratua, uneoro kontsultatu ahal izateko. Udalen, kontsuletxeen edo Probintzia-Ordezkaritzaren bidez egin ahal izango da.

2. Erroldako datuei buruzko erreklamazioak Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzetara bideratuko dira, eta bost eguneko epean emango da horien inguruko ebazpena, horiek jasotzen direnetik aurrera zenbatzen hasita.

Udalek eta kontsuletxeek, jasotzen dituzten erreklamazioak, berehala igorriko dituzte kasuan kasuko Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzetara.

Hautagai-zerrendetako ordezkariak edo alderdien, federazioen eta koalizioen ordezkariak egoiliar-kopuruaren igoera esanguratsua eta justifikatu gabekoa erregistratu duten barrutien errolda inpugnatu ahal izango dute, betiere 30.c) artikuluan adierazten den komunikazioa eragin badu, jakinarazpen horren berri izan ondorengo bost eguneko epean.

2. atala, 3. paragrafoa, Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 16. artikulua bakarrik gaineratua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

3. Hautesle Erroldaren Bulegoak neurriak hartuko ditu udalek eta kontsuletxeek kontsultak eta erreklamazioak errazago izapidetu ditzaten.

4. Hautesle Erroldaren Bulegoaren Ordezkaritzek arlo horretan emandako ebazpenen aurkako errekurtsioak lehentasun-prozeduraren bidez eta Konstituzioaren 53. artikulua 2. zenbakian aurreikusitako sumarioaren bidez izapidetuko dira.

3. ATALA.

Hauteskunde-garaian errolda zuzentzea

39. Artikulua. Hauteskunde-garaian errolda zuzentzea

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 17. artikulua bakarrik bidez berriz zenbatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Hauteskunde bakoitzerako indarrean egongo den hautesle-errolda deialdia egin aurreko bigarren hilabetearen lehen eguneko izango da.

2. Udalek eta kontsuletxeek, nor bere udalerritara eta barrutietara, indarrean dituzten hauteskunde-zerrendak kontsultatzeko zerbitzua izan beharko dute derri gorrez zortzi eguneko, hauteskunde-deialdia egin eta seigarren egunetik aurrera.

Kontsulta bitarteko informatikoen bidez egin ahal izango da, aurretiaz interesdunak identifikatuta, edo bestela hauteskunde-zerrendak jendaurrean ikusgai jarri, horretarako bitarteko informatiko nahikorik ez badago.

3. Aurreko epearen baitan, edozeinek aurkeztu ahal izango du bere errol-dako datuei buruzko erreklamazioa Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzara zuzenduta. Hala ere, soilik hartu ahal izango dira kontuan datu pertsonaletan dauden akatsen zuzenketekin loturikoak, hauteskunde-barruti berberaren baitan eginiko etxebizitza-aldaketekin loturikoak edo erreklamazio-egilea, eskubidea izan arren, hauteskunde-barrutiaren Erroldako Atal batean ere agertu ez izanarekin loturikoak. Deitutako hauteskundeetarako ez dira kontuan hartuko hauteskunde-barruti batetik bestera etxebizitza-aldaketa jasotzen dutenak, betiere hauteskunde bakoitzerako errolda itxi ondoren egin badira. Kasu horietan, aurreko helbideari dagokion atalean gauzatuko du dagokion eskubidea.

4. Epe berean, hautagai-zerrendetako ordezkariak hauteskunde-barrutiaren errolda inpugnatu ahal izango dute, betiere aurreko sei hilabeteetan egoiliar-kopuruaren igoera esanguratsua eta justifikatu gabekoa erregistratu bada eta horrek 30 c) artikuluan adierazten den komunikazioa eragin badu.

5. Erreklamazioak zuzenean aurkeztuko dira kasuan kasuko Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzetan, edo bestela, udal edo kontsuletxeen bidez. Berehala igorriko dituzten dagokien ordezkariak.

6. Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzak, hiru eguneko epean, aurkeztutako erreklamazioen ebazpena eman eta dagozkion zuzenketak egitea aginduko du. Ondoren, jendaurrean ikusgai jarriko dira deialdia egin eta hamazazpigarren egunean. Era berean, erreklamazio-egile bakoitzari eta kasuan kasuko udal eta kontsuletxeei emango zaie ebazpenaren berri.

7. Hautesle Erroldaren Bulegoak errolda-txartela igorriko die hautesle guztiei. Txartel horretan, hautesle-erroldan eta bozkatuko duten atal eta mahaia-ren inskripzioaren datu eguneratuak jasoko dira, eta, era berean, eragindako hautesleei jakinaraziko zaizkie Lege Organiko honen 24. artikuluan adierazitako atal, lokal edo mahaietan eginiko aldaketak.

40. Artikulua.

1. Hautesle Erroldaren Bulegoaren ebazpenen aurka errekurtsua aurkeztu daiteke administrazioarekiko auzietako epailearen aurrean. Horretarako, bost eguneko epea egongo da jakinarazpena egiten denetik aurrera.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen utzarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 18. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko utzarrilaren 29koa).

2. Epaia bost egunean eman beharko da, eta interesdunari, Udalari, kontsuletxeari eta Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzari jakinaraziko zaie. Epaia horrek bide judiziala agortuko du.

VI. KAPITULUA. HAUTESKUNDE PROZEDURA

2. ATALA. Hautagaiak aurkeztea eta aldarrikatzea

44. Artikulua.

1. Hautagaiak edo hautagai-zerrendak aurkeztu daitezke:
 - a) Dagokion erregistroan inskribatutako alderdiak eta federazioak.
 - b) Hurrengo atalean xedatutakoaren arabera eraturako koalizioak.
 - c) Lege honen xedapen berezietan ezarritako baldintzak betetzen dituzten hautesle-elkarteak.
2. Elkarrekin hauteskunde batera joateko koalizioaren ituna ezartzen duten alderdiek eta federazioek eskumeneko batzordeari jakinarazi behar diote, deialdiaren hurrengo hamar egunetan. Jakinarazpen horretan, koalizioaren izena, hori arautzen duten arauak eta zuzendaritza- edo koordinazio-organoetako tituluak jasotzeko beharko dira.
3. Alderdi, federazio, koalizio edo hautesle-elkarte batek ere ezingo du hauteskunde bererako hauteskunde-barruti berean hautagai-zerrenda bat baino gehiago aurkeztu. Federaturako edo elkartutako alderdiek ezingo dituzte berezko hautagai-zerrendak aurkeztu hauteskunde-barruti batean baldin eta hauteskunde horretan osatzen duten federazio edo koalizioen hautagaiak lehiatuko badira.

4. Edonola ere, alderdi politikoeak, federazioek edo alderdien koalizioek eta hautesle-elkarteek ezin izango dituzte aurkeztu hautagai-zerrendak, baldin eta legeak kanpoko delat adierazi eta desegin edo etendako alderdi politiko baten jarraipena edo ondorengoa bada. Ondore horietarako, aintzat hartuko dira alderdi horien artean dagoen oinarritzko antzekotasuna. Antzekotasun hori izan daiteke, alderdi horien egitura, antolaketa eta jardunbidean; alderdi horiek osatu, zuzendu, ordezkatu edo administratzen dituzten pertsonen eretzean; finantzaketa-bide nahiz bide materialetan; edo, indarkeria nahiz terrorismoari babesa emateko asmo gisa, jarraipen edo ondorengotza hori dagoela uste iza-tea ahalbidetzen duen beste edozein inguruabar nabarmenetan».

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 3/2011 Lege Organikoaren 4. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zenbakia, 2011ko urtarrilaren 29koa).

3. ATALA.

Hautagai-zerrendak eta hautagaien aldarrikapenaren kontrako errekurtsioa

49. Artikulua.

1. Aldarrikapenaren ostean, baztertutako edozein hautagaik eta aldarrikatutako hautagai-zerrendetako ordezkariak edo aldarrikapena ukatu zaien hautagai-zerrendetakoek bi eguneko epea izango dute Hauteskunde-batzordeen aldarrikatzeko akordioan aurkako errekurtsioa jartzeko administrazioarekiko auzietako epaitegiaren aurrean. Errekurtsioa jartzeko egintza horretan, egokitzen dituen alegazioak aurkeztu beharko ditu, dagozkion probarako elementuekin batera.

2. Aurreko paragrafoan aurreikusitako errekurtsioa jartzeko epea aldarrikatutako hautagai-zerrendak argitaratzen direnetik aurrera hasiko da. Nolanahi ere, haien ordezkariak nahitaez jakinarazi beharko zaie baztertuak izan direla.

3. Ebazpen judiziala errekurtsioa jarri eta ondorengo bi egunetan eman beharko da, eta irmoa eta apelaezina izango da. Nolanahi ere, Auzitegi Konstituzionalaren aurrean babesteko prozedura ezarriko da, eta, horretarako, artikulua honetan araututako errekurtsioarekin, Auzitegi Konstituzionalaren Lege Organikoaren 44.1 a) artikuluan zehaztutako baldintza betetzat joko da.

4. Babesa bi eguneko epean eskatu beharko da, eta Auzitegi Konstituzionalak horren inguruko ebazpena eman beharko du hurrengo hiru egunetan.

5. Artikulu honetan ezarritako errekurtsioak aplikatuko zaizkie lege organiko honen 44. artikulua 4. paragrafoan adierazten diren alderdiek, federazioek, koalizioek eta hautesle-elkarteek aurkeztutako hautagai-zerrenden aldarrikatze nahiz bazterketei, hurrengo salbuespenekin:

a) Artikulu honen lehenengo paragrafoan aurreikusten den errekurtsioa jarriko da Botere Judizialaren Lege Organikoaren 61. artikulua araututako Auzitegi Gorenaren Sala berezian.

b) Errekurtsioa jartzeko legitimazioa izango dute, orobat, alderdi politiko baten lege-aurkakotasunaren inguruko adierazpena eskatzeko legitimazioa dutenek, Alderdi Politikoen Lege Organikoaren 11. artikuluko 1. paragrafoan xedatutakoaren arabera. Hala, Hauteskunde- batzordeen esku dagoen dokumentaziorako sarbidea izango dute.

c) Hauteskunde-kanpainen errekurtsioa jartzeko legitimatuta dauden alderdiek jakingo balute Lege honen 44.4 artikulua arabera hautagai-zerrendak aurkeztea eragozten duten gorabeherak egon direla, errekurtsioa deialdia egin ondorengo berrogeita laugarren egunean jarri ahal izango da. Auzitegi Goreneko Sala bereziak errekurtsioa jarri eta hiru eguneko epean ebatzi beharko da.

Kasu honetan, ez da aplikatzekoa izango 71.2 artikuluan aurreikusitako hautagai-zerrenda kaltetuaren txartelak fabrikatzeko debekua.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 3/2011 Lege Organikoaren 5. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

10. ATALA.

Posta bidezko botoa

72. Artikulua.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen azaroaren 2ko 6/1992 Lege Organikoaren artikulua bakarrik aldatua (EAO, 264. zk., 1992ko azaroaren 3koa).

Bozketa egiteko egunean dagokien herrian egongo ez direla edo bertara- tu ezingo direla aurreikusten duten hautesleek postaz igorri ahal izango dute botoa. Aurretiaz Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzan egin beharko dute eskaera, honako baldintza hauek beteta:

a) Hautesleak dagokion Ordezkaritzari eskatuko dio, deialdia egiten den egunetik bozketa egin baino lehenagoko hamargarren egunera arte, erroldan inskribatuta dagoelako ziurtagiria igorriko dio. Eskaera hori Correos Zerbitzuko edozein bulegotan egin ahal izango da.

b) Eskaera aurrez aurre egin behar izango da. Hori jasotzeko ardura duen Correoseko funtzionarioak interesdunari eskatuko dio nortasun-agiri nazionalaren dokumentua erakusteko, eta sinadura bat datorren egiaztatuko du. Kasu horietan, ez da inola ere onartuko nortasun-agiri nazionalaren fotokopia.

c) Eskaera aurrez aurre aurkeztea eragozten duen gaixotasun edo ezgai- tasunen kasuan —eskakizun hori medikuaren ziurtagiri ofizial eta doakoaren bidez egiaztatu beharko da—, hauteslearen izenean egin ahal izango du notari- tzan baimendutako beste pertsona batek, edo bestela kontsuletxearen bidez, hautesle bakoitzari emango zaion dokumentuaren bidez. Azken horretan, ezingo da hautesle bat baino gehiago sartu, eta pertsona bakar batek ere ezingo du hautesle bat baino gehiago ordezkatu. Hauteskunde-batzordeak egiaztatu- ko du, kasu bakoitzean, atal honetan adierazitako inguruabarrak bat datozen.

d) Correoseko zerbitzuek bertan jasotako dokumentazio guztia hiru egu- neko epean igorriko dute dagokion Hautesle Erroldaren Bulegora.

73. Artikulua.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen azaroaren 2ko 6/1992 Lege Organikoaren artikulua bakarrak aldatua (EAO, 264. zk., 1992ko azaroaren 3koa).

1. Aurreko artikuluan adierazten den eskaera jasota, Probintzia-Ordezkariz- tza inskripzioa egiaztatuko du, erroldan dagokion oharra jasoko du, hautes- kunde-egunean botoa aurrez aurre eman ez dadin, eta eskatutako ziurtagiria emango du.

2. Hautesle Erroldaren Bulegoak hautesleari, deialdia egin ondorengo ho- geita hamalagarren egunetik aurrera eta bozketa egin aurreko seigarren egu- na baino lehen, posta ziurtatuaz igorriko dizkio txartelak eta hauteskundetako gutun-azalak, hark adierazitako helbidera edo, halakorik ezean, erroldan ager-

tzen den helbidean. Horrekin batera, aurreko paragrafoan adierazitako ziurtagiria igorriko du, baita gutun-azala ere (zein mahaitan bozkatu behar duen zehaztuko da bertan). Aurreko dokumentuekin, azalpen-orria igorriko da.

Aurreko paragrafoan adierazten den dokumentazioa hartu dela egiaztatzeko jaso-agiria interesdunak berak sinatu beharko du, aurretiaz bere nortasuna egiaztatuta. Bere egoitzan ez badago, bere kabuz edo aurreko artikuluko c) letran adierazten den ordezkartzaren bidez dagokion Correoseko bulegora bertaratu beharko duela jakinaraziko zaio, aldeztuz aurretik egiaztatuta, posta bidezko botorako dokumentazioa jasotzeko. Eduki hori berariaz jasoko da abisuan.

3. Hautesleak boto-txartela aukeratu ondoren, edo, hala badagokio, botoaren txartela bete ondoren, bozketaren gutun-azalean sartu eta itxi egingo du. Hauteskunde bat baino gehiago deitu badira, modu berean jardungo du horietako bakoitzarentzat. Bozketako gutun-azala edo gutun-azalak eta ziurtagiria sartuko ditu Mahaiari zuzendutako gutun-azalean, eta posta ziurtatuaz igorriko du, edozein kasutan, hauteskundeak egin aurreko hirugarren eguna baino lehen. Gutun horrek ez du frankeorik behar.

4. Correoseko zerbitzuak bozketa egunera arte gordeko ditu Hauteskunde-mahaietara zuzendutako gutun guztiak, eta Mahai horietara igorriko ditu goizeko bederatzietan. Era berean, egun horretan jaso daitekeenaren berri ematen jarraituko du, egun horren arratsaldeko zortziak arte. Correoseko zerbitzuak jasotako dokumentazio guztiaren erregistroa jasoko du, eta hori Hauteskunde-batzordeen eskura egongo da. Bozketa egiteko ezarritako egunaren arratsaldeko zortzien ondoren jasotzen diren gutun-azalak Eskualdeko Hauteskunde-batzordeari igorriko zaizkio.

74. Artikulua

Gobernuak, Hauteskunde-batzorde Zentralak aurretiaz txostena igorrita, posta bidezko botoa emateko aurreko bi artikuluetan xedatutakoaren inguruko berezitasunak arautuko ditu hauei dagokienean: armadako, merkataritza-nabigazioko eta arrantza-flotako ontzietan itsasoratutako langileei, eta Espainiako Indar armatuak eta atzerrian misioak egiten ari diren Estatuko segurtasun-indar eta kidegoetako langileei, baita hauteskunde-prozesu baten deialdia egiten denetik hauteskundea gauzatzen den arte aldi baterako atzerrian dauden herritarrei ere.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urriaren 8ko 7/2007 Lege Organikoaren 2. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 242. zk., 2007ko urriaren 9koa).

75. Artikulua. Atzerrian bizi diren pertsonak botoa ematea.

Hauteskunde Araubide Orokorraren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 28. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarilaren 29koa).

1. Diputatuak, Senatariak, Autonomia Erkidegoetako Legegintza Biltzarreko kideak, Ceuta eta Melillako Autonomiako Hirien Biltzarreko kideak eta Europako Parlamentuko diputatuak aukeratzeko hauteskundeetan, azken kasu honetan Espainiako hauteskundeak aukeratuz gero, atzerrian bizi diren hautesle egoiliarren eta absenteen hautesle-eroldan inskribatuta dauden espainiarrek inprimaki ofizial baten bidez egin beharko dute boto-eskaera Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzari zuzenduta, asko jota hauteskundeak deitu ondorengo hogeita bosgarren egunean. Inprimaki hori Errolda horretan inskribatuta dauden espainiarrei igorriko zaie. Nolanahi ere, eskuragarri egon ahal izango dira kontsuletzeko bulegoetan eta bide telematikoaren bidez ere lortu ahal izango dira. Eskaeraren inprimakiarekin batera, pasaportearen edo Nortasun Agiri Nazionalaren fotokopia erantsiko da. Espainiako agintariek igorriko dute, edo, hala badagokio, nazionalitate-ziurtagiria edo kontsuletxearen Matrikula Erregistroan inskribatuta egotearen ziurtagiria, egoitza duen herrialdeko Espainiako kontsuletxeak emandakoa.

2. Eskaera jaso ondoren, Hautesle Erroldaren Bulegoaren Probintzia-ordezkaritzek hauteslearen inskripzioaren helbidera igorriko dute bozketako gutun-azala (edo gutun-azalak), Atzerrian bizi diren Egoiliarren Erroldan inskribatuta daudela egiaztatzen duten bi ziurtagiri (berdinak) eta gutun-azalak: batean, eskumeneko Hauteskunde-batzordearen helbidea agertuko da, eta, bestean, Karrerako bulego kontsularrarena edo inskribatuta dauden Ordezkaritza Diplomatikoaren atal kontsularrarena.

3. Posta ziurtatuaren bidez igorriko da, eta gehienez ere deialdia egin ondorengo hogeita hamalagarren egunean, hautagaien aldarrikapena inpugnatua izan ez den probintzietan, eta, gainerakoen kasuan, berrogeita bigarrean.

4. Botoa postaz emateko eskubidea baliatzea aukeratzten duten hautesleek dagokien Hauteskunde-batzordeari zuzendutako gutun-azalean sartu beharko dute, bozketako gutun-azal edo -azalak eta erroldan inskribatuta dagoela egiaztatzen duen ziurtagiria, pasaportearen fotokopia edo nortasun agiri nazionalaren fotokopia, Espainiako agintariek emandakoak, edo, halakorik ezean, nazionalitate-ziurtagiria edo Matrikula Kontsularraren Erregistroan inskribatuta egotearen ziurtagiria, bizi diren herrialdeko Espainiako kontsuletxeak emanda. Hori guztia gutun-azal itxian igorriko da karrerako bulego kontsularrera edo Ordezkaritza Diplomatikoaren atal kontsularrera zuzenduta, posta ziurtatuaren bidez, gehienez ere hauteskundera egin aurreko bosgarren egunean.

5. Botoa hautestontzian uztea aukeratzten duten hautesleek hauteskundeak egin baino lau eta bi egun lehenago artean egingo dute, biak barne. Horretarako, zuzenean aurkeztuko dituzte gutun-azalak inskribatuta dauden bulego edo Kotsuletxeen ataletan edo horretarako prestatzen diren lekuetan. Hartara, bulego kotsularretan, hautestontzi bat edo gehiago jarriko dira kotsuletzeko funtzionario batek zainduta.

6. Hautesleak kotsuletzeko funtzionarioaren aurrean egiaztatuko du identitatea pasaportearen bidez, Nortasun Agiri Nazionalaren bidez edo nazionalitate-ziurtagiriaren nahiz Matrikula Kotsularraren Erregistroaren inskripzioaren bidez, egoitza duen herrialdeko Espainiaren Kotsuletxeak emanda. Aurretiaz jasoko duen atzerrian bizi diren egoiliarren hautesle-errodan inskribatuta dagoelako ziurtagirietako bat erakutsi eta entregatu beharko du, eta gero, eskumeneko Hauteskunde-batzordeari zuzendutako gutun-azala utziko du zenbaitzako, kotsuletzeko funtzionarioak gutun-azal horretan bulego kotsularraren zigilua jarrita, argi geratzeko zein datatan jaso duen.

7. Botoa hautestontzi batean uzteko adierazitako egunetan, kotsuletzeko arduradunek hainbat neurri ezarri beharko dituzte hautesleei botoa eman dezaitezten errazteko, nahiz hautestontziak behar bezala zaindu eta gordetzeko (eguna amaitzean hautestontziak zigilatzea barne) beharrezkotzat jotzen diren beselako neurriak ere. Hauteskundeetan aurkezten diren hautagai-zerrendetako ordezkariak bulego kotsularretan egon ahal izango dira. Botoak hautestontzietan sartzeko aukera dagoen egunetan.

8. Botoak hautestontzian sartzeko epea amaituta, funtzionario kotsularrak akta bat igorriko du honako hauek jasotzeko bertan: jasotako errolda-ziurtagiriaren kopurua, sortu ahal izan diren gorabeherak, hala badagokio, eta botoak hautestontzietan uzten amaitzen denetik aurrera jaso diren gutun-azalen kopurua. Hurrengo egunean, hautesleek utzitako gutun-azalak eta postaz jaso direnak funtzionario kotsularrak igorritako aktarekin batera, hauteskunde-bidalketaren bidez igorri beharko dira Kanpo Gaietako Ministerioan eratzen den bulegora, eta, horrek, era berean, premiaz igorriko ditu gutun-azal horiek kasuan kasuko Hauteskunde-batzordeetara.

9. Artikulu honetan araututako kasu guztietarako, ezinbestekoa izango da boto horien balioa jasota geratzeko, argi eta garbi agertzea gutun-azal horretan zigilu-marka edo kasuan kasuko estatuko postetxe-bulegoaren inskripzio ofiziala, edo, hala badagokio, karrerako bulego kotsularrarena edo dagokion Ordezkaritza Diplomatikoaren atal kotsularrarena. Horrek zalantzarik gabe ziurtatuko du kasu bakoitzean aurreikusten den denboraren baldintza betetzen dela.

10. Boto-kontaketa orokorra egin behar den egunean, eta zenbatzen hasi baino lehen, dagokion Hauteskunde-batzordea Hauteskunde-mahaian eratu-ko da, goizeko zortzietan, hautagai-zerrendek horretarako izendatzen dituzten kontu-hartzaileekin.

11. Jarraian, presidenteak hautestontzian sartuko ditu bertan ez dauden egoiliarren bozketa-gutun-azalak (egun horretara arte jasotakoak), eta idazkariak dagokion zerrendan jasoko ditu boto-emaileen izenak.

Ondoren, Batzordeak boto horiek guztiak zenbatu eta zenbaketa orokorra-ren emaitzak sartzen joango da.

12. Gobernuak, Hauteskunde-batzorde Zentralak aurretiaz txostena igorri-ta, irizpideak arautu eta artikulua hau aplikatzeko kasuak muga ditzake. Horrez gain, beste prozedura batzuk ere ezar ditzake atzerriko estatueta bizi diren eta hemen ez dauden egoiliarren botoa jasotzeko, baldin eta estatu horietan egingarria ez bada artikulua honetan ezarritakoa.

16. ATALA.

Hauteskunde-auzia

109. Artikulua.

Hauteskunde-auziaren errekurtsioa ekar dezakete Hauteskunde-batzordeek hautetsiak aldarrikatzeari buruz hartzen dituzten erabakiek, baita Toki Korpora-zioetako presidenteak hautatzeari eta aldarrikatzeari buruz hartzen direnek ere.

110. Artikulua.

Hauteskunde-auzien aurkako errekurtsioa jartzeko edo jartzen diren errekur-tsoen aurka egiteko, hauek daude legitimatuta:

- a) Aldarrikatutako edo aldarrikatu gabeko hautagaiak.
- b) Hauteskunde-barrutian dauden hautagai-zerrendetako ordezkariak.
- c) Hauteskunde-barrutian hautagai-zerrendak aurkeztu dituzten alderdi po-litikoak, elkarteak, federazioak eta koalizioak.

111. Artikulua.

Hauteskunde-auzien errekurtsioan, legezketasunaren defentsa eta ordezkari-tza publikoa Ministerio Fiskalari dagozkie.

112. Artikulua.

1. Hauteskunde-auzien errekurtsioak dagokion Hauteskunde-batzordean jartzen dira hautetsiak aldarrikatzeko egintzaren ondorengo hiru egunetan, eta gertaerak, zuzenbide-oinarriak eta horietatik eratortzen den eskaera kontsignatzen diren idazki berean formalizatzen dira.

2. Hauteskunde orokorretako edo Europako Parlamentuko hauteskunde-auzien aurkako errekurtsioak ebazteko eskumena duen auzitegia Auzitegi Goreneko Administrazioarekiko Auzietako Sala da. Autonomiako edo tokiko hauteskundeen kasuan, kasuan kasuko Autonomia-erkidegoko Justiziako Auzitegi Goreneko Administrazioarekiko Auzietako Salak du eskumena.

Hauteskunde Araubide Orokorraren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 42. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

3. Horiek aurkeztu ondorengo egunean, Batzordeko presidentek eskumeneko Salari igorriko dio errekurtsioa jartzeko idazkia, hauteskunde-espedita eta Batzordearen txostena. Azken horretan jasoko da inpugnatutako akordioaren oinarri gisa bidezkotzat jotzen den guztia. Igortzea agintzen duen ebazpena hauteskunde-barrutian aurkezten diren hautagai-zerrendetako ordezkari-jakinaziko zaie, berau bete eta berehala. Hala, hurrengo bi egunen buruan Salan bertaratzeko eskatuko zaie.

Hauteskunde Araubide Orokorraren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

4. Salak, interesdunak agertzeko epea amaitu eta hurrengo egunean, Fiskaltzari eta prozesuan bertaratu diren aldeei emango die errekurtsioa jartzeko idazkiaren eta horrekin batera aurkeztutako dokumentuen berri. Hala, hauteskunde-espedita eta Hauteskunde-batzordearen txostenaren berri emango die, lau eguneko epe bateratu eta luzaezinean egokitzen jotzen dituen alegazioak egin ahal izateko. Alegazio-idazkiekin batera, haren ustez aurka egiteko oinarriak babestu edo indargabetzeko balio dezaketen dokumentuak aurkeztu ahal izango ditu. Era berean, probarako jasotzea eskatu ahal izango da, baita egokitzen jotzen direnak proposatu ere.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 43. artikuluko bakarraren bidez berriz zenbatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa). Lehengo zenbakia 3 idatz-zatia zen

5. Alegazioak aurkezteko epea igarota, Salak, hurrengo egunaren barruan, ofizioz adostu ahal izango du, edo alde batek hala eskatuta, frogaldia onartzea eta egokitzea jotzen dituen frogak egitea. Frogatzeko fasea administrazioarekiko auzietako prozesurako ezarritako arauen arabera gauzatuko da, eta epea gehienez ere bost eguneko izango da.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 43. artikuluko bakarraren bidez berriz zenbatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa). Lehengo zenbakia 4 idatz-zatia zen

113. Artikulua.

1. Frogatzeko epea amaituta, hala badagokio, Salak, izapide gehiago egin gabe, epaia emango du lau eguneko epean.

2. Epaitza hauetariko bat emango du epaiak:

a) Errekurtsioa onartezina izatea.

b) Hautesleen hautaketa eta aldarrikapena baliozkoa izatea, hala badagokio, boto gehien jaso dituen zerrenda adierazita.

c) Hautesle bat edo gehiago aldarrikatzeko akordioa deuseztatzea eta da-go(z)kiona(k) halakotzat aldarrikatzea.

d) Baliogabetzea eta beste deialdi bat egitea dakarten irregulartasunengatik mahaietan eginiko hauteskundeak deuseztatzea. Baliteke bozkatzeko egintza bera besterik ez izatea, edo bestela beste hautaketa bat egitea, Tokiko Korporazioko presidentea denean, baina, edonola ere, hiru hilabeteko epea egongo da, epaia ematen denetik aurrera. Hala ere, mahai batean edo gehiagotan bozketa baliogabekotzat jotzen bada atal batean edo gehiagotan, ez da hauteskundeetarako beste deirik egingo, betiere emaitzak hauteskunde-barrutian esleitutako aulkiak aldatzen ez badira.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 44. artikuluko bakarrak aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

3. Ez dagokio deuseztatzea hauteskunde-prozeduraren akatsa determinatzailea ez denean hauteskundeen emaitzan. Bozketa atal baten edo gehiagotan

baliogabea izateak ere ez dakar hauteskundera deuseztatzea, betiere amaiera-ko emaitza aldatzen ez badu.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 45. artikulua bakarren bidez kenduta (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

114. Artikulua.

1. Epaia interesdunei jakinaraziko zaie gehienez ere hauteskundeak egin eta hogeita hamazazpigarren egunean.

2. Horren aurka ezingo da administrazioarekiko auzietako errekurtsorik jarri, ohikoa nahiz ezohikoa izan, argitzeko errekurtsua izan ezik. Nolanahi ere, babes-errekurtsua jarrai ahal izango da Auzitegi Konstituzionalean. Babesa hiru eguneko epean eskatu beharko da, eta Auzitegi Konstituzionalak hurrengo hamabost egunetan eman beharko du horren inguruko ebazpena.

Hauteskunde Araubide Orokorren Lege Organikoa aldarazten duen martxoaren 13ko 8/1991 Lege Organikoaren 46. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 63. zk., 1991ko martxoaren 14koa).

115. Artikulua.

1. Epaia dagokion Hauteskunde-batzordeari jakinaraziko zaizkio testigantza bidez eta forman. Hartara, espedientea itzuliko da, berehala eta zehatz-mehatz betetzeko.

2. Salak, ofizioz edo Fiskaltzak nahiz aldeek hala eskatuta, zuzenean jo ahal izango du epaiaren edukiarekin zerikusia duen ordena guztietako agintaritza, erakunde eta instituzioetara, eta, era berean, behar beste neurri hartuko ditu epaian jasotako erabakiak gauzatzeko.

116. Artikulua.

1. Hauteskunde-auzietako errekurtsuak premiazkoak izango dira, eta erabateko lehentasuna dute eskumeneko Administrazioarekiko Auzietako Saletan bideratzeko eta epaia emateko.

2. Lege honetan hauteskunde-auzien arloan berariaz araututa ez dagoen guztian Administrazioarekiko Auzietako Jurisdikzioaren Legea aplikatuko da.

117. Artikulua.

Lege honetan aurreikusitako errekurtsio judizialak doakoak izango dira. Hala ere, bidezkoa izango da oinarrigabeko jarrerak izan dituzten aldeei kostetan zigorra ezartzea, salbu eta egoera bereziek (ematen den ebazpenean aintzat hartutakoak) halakorik ez jartzea badakarte.

VIII. KAPITULUA.

HAUTESKUNDE-DELITUAK ETA ARAU-HAUSTEAK

I. ATALA.

Xedapen orokorrak

135. Artikulua.

1. Kapitulu honen ondorioetarako, funtzionarioak izango dira Zigor Kodearen arabera halakotzat jotzen direnak, hauteskundeekin lotuta funtzio publikoren bat dutenak, eta, bereziki, Hauteskunde-batzordeetako presidentek eta bokalak, Hauteskunde-mahaietako lehendakariak, bokalak eta kontu-hartzaileak eta kasuan kasuko ordezkokoak.

2. Dokumentu ofizialtzat jotzen dira, ondorio berdinak izanik, errolda eta hurren kopia baimenduak, aktak, zerrendak, ziurtagiriak, taloiak edo hauteskunde-prozesuan esku hartu behar izan dutenak izendatzeko egiaztagutunak eta Lege honetan pertsoneri emateko ezarri diren guztiak.

136. Artikulua.

Lege honen eta Zigor Kodearen arabera kalifika daitezkeen gertaerak, egingako delituari edo faltari zehapen handiena ezartzen dion arauaren arabera kalifikatuko dira.

137. Artikulua.

«indarrean eta» Zigor Kodeko azaroaren 23ko 10/1995 Lege Organikoaren 1 f) xedapen indargabetzailearen bidez indargabetua (EAO, 281 zk., 1995eko azaroaren 24koa).

Kapitulu honetan jasotako delitu guztiengatik, ondorengo artikuluetan adierazten den zigorrak gain, hautesle zein hautagai izateko eskubiderako desgaitasuna berezia ere ezarriko da.

138. Artikulua.

Kapitulu honetan berariaz araututa ez dauden kasuan, Zigor Kodea aplikatuko da.

Edozein kasutan, Lege honetan zigortuta dauden delituak Zigor Kodeko 1. Tituluko I. Kapituluko xedapenak aplikatuko dira.

2. ATALA.

Hauteskunde-delituak

139. Artikulua.

Sei hilabetetik hogeita lau hilabetera bitarteko zigorrak ezarriko zaizkie honako hauek egiten dituzten funtzionario publikoei:

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 38. artikuluko bakarren bidez aldatutako paragrafoa (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Errola osatu, onik zaindu eta jendaurrean jartzeko arauak betetzen ez badituzte.

2. Hauteskunde-batzordeak eta Mahaiak eratzeko nahiz horiek egin beharreko bozketa, akordio eta zenbaketarako lege ezarritako arauak betetzen ez badituzte.

3. Kontsultarekin loturiko aktak, egiaztagiriak, jakinarazpenak eta bestelako dokumentuak lege honek xedatutako formaz eta unean ematen ez baditu.

4. Zentzuzko arrazoirik gabe zalantzarik eragiten dituztenak pertsonaren identitatearen edo bere eskubideen inguruan.

5. Justifikatutako arrazoirik gabe hauteskunde-egintzaren bat bertan behera uzten badute.

6. Legez horretarako baimena duten pertsonen kexak eta erreklamazioak onartzeari, izapidetzeari edo ebatzeari bidegabeki uko egiten edo eragozpenak eta atzerapenak sortzen badizkiote, edo kexa edo erreklamazio horiek dokumentu bidez behar bezala jasotzen ez badituzte.

7. Euren eskumenak gauzatzean, hautagai bati ageriko kaltea eragiten badio.

8. Botoa posta bidez emateko ezarritako izapideak betetzen ez badituzte.

140. Artikulua. Ofizioaz abusatzearen delituak edo faltsutasun-delituak.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarzaten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 39. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Hiru urtetik zazpi urtera bitarteko kartzela-zigorra eta hamazortzi hilabeteetik hogeita lau hilabetera bitarteko isuna jasoko dute ofizioaz edo karguaz abusatzearen ondorioz faltsutasun hauetakoren bat egin duten funtzionarioek:

a) Hauteskunde-egintzaren bat egiteko eguna, ordua edo lekua baimenik gabe aldatzea, prestaketarako besterik ez bada ere, edo egingo direla iragaritzea, hautesleak nahasteko asmoz.

b) Edozein hauteskunde-egintzatan boto-emaleen izenak ez jartzea edo beren egiazkotasunaren inguruan nahastea sortzeko moduan idaztea.

c) Edozein modutan aldatzea, ezkutatzea edo nahastea hautesleak bere eskubidea baliatzean ematen duen hauteskunderen gutun-azala edo txartela.

d) Hautesleen zenbaketa zehaztasun faltaz egitea, Errolda eratzearekin edo zuzentzearekin loturiko egintzetan edo bozkatzeko eta zenbatzeko operazioetan.

e) Pertsonak behar ez bezala aldarrikatzea.

f) Egia ez esatea hauteskunde-egintzaren batean egin beharreko ahozko adierazpenetan, Lege honek hala aginduta.

g) Onartzea, ekiditeko aukera izanik, norbaitek bi aldiz edo gehiago bozkatzea edo legezko gaitasunik izan gabe bozkatzea edota dagokion kexa ez egitea.

h) Hauteskundeen boto-txartelak edo gutun-azalak inprimatu, egin edo erabiltzean ezarritako arauak haustea.

i) Lege honetan aurreikusitako hauteskunde-gastuengatik diru-laguntzen arloko ziurtagiriei buruzko betebeharrak ez betetzea.

1/2003 Lege Organikoaren 5 artikulua gehitua.

j) Hauteskundeen arloan aurrekoen antzeko beste faltsutasun-egintza bat gauzatzea Zigor Kodeko 302. artikuluan adierazitako moduren batean.

1/2003 Lege Organikoaren 5. artikularen bidez zenbatua. lehen «1 i) idatz-zatia».

2. Artikulu honetan adierazten diren faltsutasunak zuhurtasun-falta larriaren ondorioz egiten badira, hamabi hilabetetik hogeita laura bitarteko isuna jasoko da.

2/2011 Lege Organikoaren 39. artikulua bakarren bidez aldatua.

141. Artikulua. Arau-hauste delitua posta bidezko botoa izapidetzean.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 40. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Posta bidezko botoa emateko ezarritako izapideak hausten dituen partikularrak hiru hilabetetik urte batera bitarteko kartzela-zigorra edo sei hilabetetik hogeita lau hilabetera bitarteko isuna jasoko du.

2. Aurreko artikuluan adierazitako faltsutasunen batean parte hartzen duen partikularrak sei hilabetetik hiru urtera bitarteko kartzela-zigorra jasoko du.

142. Artikulua. Hainbat boto emateagatiko edo gaitasunik gabe botoa emateagatiko delitua.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 41. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

Hauteskunde berean bi aldiz edo gehiago bozkatzen dutenek edo botoa emateko gaitasunik gabe bozkatzen dutenek sei hilabetetik bi urtera bitarteko kartzela-zigorra, sei hilabetetik bi urtera bitarteko isuna eta enplegu edo kargu publikorako desgaitasun berezia jasoko dituzte.

143. Artikulua. Abandonu edo ez betetzearen delituak Hauteskunde-mahaietan.

Hauteskunde Araubide Orokorraren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 42. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

Hauteskunde-mahaietako lehendakariak eta bokalek nahiz horiei dagozkien ordezkioek euren eginkizunak egiteari uzten badiote, legezko arrazoirik gabe bertan behera uzten badituzte edo Lege honek ezartzen dien desenkusa- edo aurretiko abisu-betebeharrak justifikatu gabeko arrazoiengatik betetzen ez badituzte, hiru hilabetetik urte batera bitarteko zigor-kartzela edo sei hilabetetik hogeita lau hilabetera bitarteko isuna jasoko dute.

144. Artikulua. Hauteskunde-propagandaren arloko delituak.

Hauteskunde Araubide Orokorraren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 43. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Hiru hilabetetik urte batera bitarteko kartzela-zigorra edo sei hilabetetik hogeita lau hilabetera bitarteko isuna jasoko dute honako egintzaren bat egin dutenek:

a) Propaganda-ekintzak gauzatzea hauteskunde-kanpainaren epea amaitu ondoren.

b) Hauteskunde-kartelen eta horietarako gordetako lekuen arloan legezko arauak haustea, baita hauteskunde-propagandaren bilerei eta beste ekintza publiko batzuei buruzko arauak ere.

2. Sei hilabetetik bi urtera bitarteko kartzela-zigorra edo sei hilabetetik urte batera bitarteko isunak jasoko dituzte hauteskunde-propaganda zabaltzen duten edo hauteskunde-kanpainan beste jarduera batzuk gauzatzen dituzten Estatuko Segurtasun eta Indar Armatueta, Autonomia-erkidegoetako Polizien eta udaltzaingoen jarduneko kideek, epaileek, magistratuek eta fiskalek eta Hauteskunde-batzordeetako kideek.

145. Artikulua. Hauteskundeei buruzko inkestaren arloko delituak.

Hauteskunde Araubide Orokorraren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 44. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

Hauteskundeei buruzko inkesten arloan indarrean dagoen araudia hausten dutenek hiru hilabetetik urte batera bitarteko kartzela-zigorra, hamabi hilabetetik hogeita lura bitarteko isuna eta urte batetik hiru urtera bitarteko lanbide, ofizio, industria edo merkataritzarako desgaikuntza berezia jasoko dute.

146. Artikulua.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 45. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Sei hilabetetik hiru urte arteko kartzela-zigorra edo hamabi hilabetetik hogeita lura bitarteko isuna jasoko dute hauek:

a) Sari, dohain, ordainsari edo horien promesen bidez zuzenean edo zeharka hautesleren baten botoa eskatzen dutenak edo abstentzioa eragiten dutenak.

b) Hautesleek botoa emateko eskubidea ez erabiltzeko, beren borondatearen kontra erabiltzeko edo botoaren sekretua deskubritzeko indarkeria edo larria erabiltzen dutenek.

c) Kontsultarekin loturiko ekitaldiak burutzen diren tokietan hautesleak, hautagaiak, ahaldunak, artekariak eta notarioak sar edo bertan egon daitezzen bertatik atera daitezzen, justifikaziorik gabe, galarazi edo zailtzen dutenek.

2. Eskumenak artikulua honetan adierazitako xedeetarako erabiltzen dituzten funtzionario publikoek aurreko zenbakian zehaztutako zigorrak jasoko dituzte, eta, gainera, urte batetik hiru urtera bitartean enplegu edo kargu publikorako desgaikuntza berezia ere jasoko dute.

147. Artikulua. Hauteskunde-egintzaren ordena aldatzearen delitua.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 46. artikulua bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

Edozein hauteskunde-ekintzaren ordenaren nahasmendu larria sortzen dutenek, edo ekintza horiek egiten diren lokaletan armekin edo arma gisa erabil daitezkeen beste tresna batzuekin sartzan direnek hiru hilabetetik hamabira bitarteko kartzela-zigorra edo sei hilabetetik hogeita lura bitarteko isuna jasoko dute.

148. Artikulua.

Kalumnia eta irainen delituak hauteskunde-kanpainan eta horren kausaz egiten direnean, Zigor Kodean horretarako aurreikusten diren askatasunaz gabetzeko zigorrak maila gorenean ezarriko dira.

149. Artikulua.

1. Administratzaile nagusiek eta alderdi, federazio, koalizio edo hautesle-elkarteen hautagaiek kontuak faltsutzen badituzte, horietan ekarpenak edo gastuak behar ez bezala jasota edo ezkutatuta edota kontabilitate-partidak igotzea edo murriztea dakarren edozein trikimailu erabilia, urte batetik lau urtera bitarteko kartzela-zigorra eta hamabi hilabetetik hogeita laura bitarteko isuna jasoko dute.

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 47. artikuluko bakarrik aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

2. Auzitegiek, gertaeraren larritasuna eta egoera aintzat hartuta, aurreko paragrafoan adierazitakoa baino zigor baxuagoa jarri ahal izango dute.

150. Artikulua. *Hauteskunde-funtsez bidegabe jabetzearen delitua.*

Hauteskunde Araubide Orokorren ekainaren 19ko 5/1985 Lege Organikoa aldarazten duen urtarrilaren 28ko 2/2011 Lege Organikoaren 48. artikuluko bakarrik bidez aldatua (EAO, 25. zk., 2011ko urtarrilaren 29koa).

1. Administratzaile nagusiek eta hautagaitzen administratzaileek nahiz hauteskunde-kontuak izateko baimena duten pertsonak Lege honetan aurreikusita ez dauden bestelako helburuetarako funtsez jabetu edo horiek desbideratzen badituzte, urte batetik laura bitarteko kartzela-zigorra eta sei hilabetetik hamabira bitarteko isuna jaso ahal izango dute baldin eta jabetzan hartutako edo desbideratutako funtsak 50.000 eurotik beherakoak direnean, eta, hortik gora-koak direnean, berriz, bi urtetatik seira bitarteko kartzela-zigorra eta hamabi hilabetetik hogeita laura bitarteko isuna.

2. Auzitegiek, kontuan hartuta gertaeraren larritasuna, egoerak, errudunaren egoera eta hark lortu nahi zuen helburua, sei hilabetetik urte batera bitarteko kartzela-zigorra eta hiru hilabetetik sei hilabetera bitarteko isuna ezarri ahal izango du.

3. ATALA.

Prozedura judiziala

151. Artikulua.

1. Delitu horiek zigortzeko prozedura Prozedura Kriminalaren Legearen arabera izapidetuko da. Arau hauek aplikatzearen ondorioz gauzatzen diren jarduketak lehentasunezkoak izango dira, eta ahalik eta lasterrena izapidetuko dira.

2. Delitu hauetatik eratoritzen den ekintza penala publikoa da, eta inolako gordailu edo fidantzarik gabe gauzatu ahal izango da.

152. Artikulua.

Titulu honetan adierazitako delitu-arrazoiengatik emandako epai irmoak gauzatzea dagokion Auzitegiak edo epaileak xedatuko du horiek Probintziako Aldizkari Ofizialean argitaratzea, eta horien inguruko testigantza igorriko dio Hauteskunde-batzorde Zentralari.

2. LEGE ERANSKINA

**(BOTO ELEKTRONIKOA ARAUTZEN
DUEN EUSKO LEGEBILTZARRERAKO
HAUTESKUNDEEI BURUZKO LEGEA)**

Bigarren atala. Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko 5/1990 Legearen V. idazpuruan beste atalburu bat eranstea, X. atalburua hain zuzen. Honela du izena: «Bozketa elektronikoari dagokion prozedura».

Bozketa elektronikoari dagokion prozedura Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legearen V. idazpuruan erantsitako atalburu batean arautuko da, X. atalburuan hain zuzen, ondoren adierazten den modura. Hala ere, bigarren atal honetan aurreikusten ez den guztirako, orain indarrean dagoen Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legean ezarritakoa izango da aplikaziokoa.

«132. atala. Bigarrena. Boto elektronikoari dagozkion elementuak, hauteskunde-batzordeen eta Eusko Jaurlaritzaren eskurantzak, eta alderdien, federazioen, koalizioen eta taldeen partehartzea».

I. Honako elementu hauek sartzen dira boto elektronikoaren sisteman:

- a) Banda magnetikoa duen bozketa-txartela
- b) Hautestontzi elektronikoa.
- c) Botoa emateko pantaila.
- d) Huteskunde-kabina.
- e) Softwarea edo hauteskundeetako programa informatikoa.

II. 1. Hautestontzi elektronikoen eta botoa emateko pantailaren hauteskunde-softwarea honako hau da: programa informatikoen multzoa hautestontzia ireki eta ixteko, mahaiaik balioztatutako banda magnetikoa duten txartelen bidez botatzeko, hautestontzian erregistratutako banda magnetikoa duten txartel-kopurua kontrolatzeko, botoak zenbatzeko eta mahaiko hauteskunde-emaitzak jakinarazteko; eta hori guztia lege honen arabera egiteko aukera eman behar dute.

2. Horrezaz gain, hauteskundeetako softwareak ondoren adierazten diren datu hauek eduki beharko ditu hauteskunde-barruti bakoitzeko:

- a) Hauteskunde-prozesuaren eguna
- b) Aurkeztutako hautagai-zerrenda bakoitzaren izena eta, hala egokituz gero, sigla eta sinboloa; baita boto zuria emateko aukera eta boto baliogabea ematekoa ere, lege honetako 132. Laugarren l.2. atalean azaltzen den modura.

c) Hautagaien izenak, aurkeztutako hautagai-zerrendan azaltzen diren hurrenkeran; ez dira ordezeko hautagaiak sartuko.

3. Hauteskunde-mahaietarako edukiko du, halaber, mahai bakoitzaren identifikazioa eta kokapena. Honako datu hauek azalduko dira: lurralde historikoa, udala, barrutia, sekzioa eta mahaia; bai eta hautesleen kopurua, boto emaleen kopurua, boto baliogabeen kopurua, boto zurien kopurua eta hautagai-zerrenda bakoitzak eskuratutako boto-kopurua ere, aurkeztutako hurrenkeraren arabera. Hautagai-zerrenda bakoitzaren izena eta siglak adieraziko dira.

III. 1. Boto elektronikoaren softwarean bozketa eta hauteskunde-mahai bakoitzeko boto-zenbaketaren gardentasuna eta objektibotasuna ziurtatu ahal izateko, Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeak honako hauek egin beharko ditu:

a) Lege honetako 132 Zazpigarren I.a) atalean aipatutako hauteskunde-softwarearen funtzionamenduaren baliozkotasuna onartu, aurreko 132 Bigarren II. 1. eta 3. atalean aurreikusitako zehaztasunei dagokienez.

b) Hauteskunde-mahai bakoitzerako onartutako hauteskunde-softwarea, aurreko atalean aipatutakoa, landu.

c) Aipatutako hauteskunde-software egokitua egon egongo dela, eta eskualdeko hauteskunde-batzordeetara eta mahaietara banatuko dela ziurtatu, euskarri magnetikoan banatuko ere eta behar adina kopia, lege honetako 132. Hirugarren. II. 1. atalean aurreikusten dena bete dadin.

d) Hauteskundeen ondoren hauteskunde-softwarearen euskarri magnetikok jaso eta amaieran euskarri horiek hautsi egingo direla ziurtatu.

e) Legeak hauteskunde-softwareaz agindutako beste edozein egiteko edo zedapen.

2. Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeek onartuko dute beren barrutiei dagokien hauteskunde-softwarearen baliozkotasuna, lege honetako 132. Bigarren II. 2. atalean aurreikusten diren xehetasunei dagokienean. Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeek onartuko dute, halaber, banda magnetikoa duen bozketa-txartelaren eredu ofiziala, IV. atalean adierazten den dekretuko irizpideetan ezarritakoaren arabera.

3. Hauteskunde-batzordeek Eusko Legebiltzarreko informatika-zerbitzuaren laguntza izango dute 1. eta 2. puntuetan azalduko egitekoak gauzatu ahal izateko, informatika-zerbitzu hori baita laguntzeko eta aholkuak emateko organoa.

Horretarako, Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeko bil-eretan parte hartuko du Eusko Legebiltzarreko Informatika Zerbitzuko ardu-radunak; arduradunak hitza izango du baina botorik ez. Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeek, halaber, eskatu ahal izango dute aipatu berri dugun zerbitzuko arduradunak beren bileretan parte hartzea, hitzarekin baino botorik gabe, egoki iritzi dutenean. Arduraduna joatea ezinezkoa bada ordezkoren bat bidaliko da.

4. Aurkeztutako hautagai-zerrenda bakoitzeko ordezkari nagusiak, bere ka-buz edo berak izendatutako informatikan aditua den ordezko baten bitartez, eskatu ahal izango dio autonomia-erkidegoko hauteskunde-batzordeari, lege honetako 132 Bigarren II. atalean araututako hauteskundeetako softwarearen funtzionamendu egokiari buruzko informazioa, behin betiko onartu baino lehen. Hauteskunde-batzorde horrek zehaztuko du horretarako egokia den prozedura.

IV. 1. Eusko Jaurlaritzak dekretu bidez zehaztuko ditu bozketa elektronikora-ko eredu ofiziala, eta beharrezkoak diren elementuek, atal honetako I. idazatian aipatutakoak, eta ekipamendu-gailuek izan beharreko ezaugarri teknikoak eta homologatzeko baldintza orokorrak. Hauteskunde-mahaietan izan beharrekoak ezarriko dituzte eta, horrekin batera, lege honetan ezarritako fidagarritasun, se-gurtasun eta isilpeko baldintzak bete behar dituzte.

Dekretuan ezarriko dira, halaber, hauteskunde-kabinen ezaugarriak eta lege honetan aurreikusten diren hauteskunde-agiriak nolakoak izango diren, eta nola inprimatu, prestatu eta banatuko diren.

2. Eusko Jaurlaritzaren egitekoa izango da, Herrizaingo Sailaren bitartez, hauteskunde-mahai bakoitzerako hautestontzi elektronikoa, botoa emateko pantaila, eta hauteskunde-kabina izango direla eta bozketa hasi baino gu-xienez ordubete lehenago banatuko direla ziurtatzea.

3. Herrizaingo Sailak, ez beste inork, prestatu eta banatuko ditu banda magnetikoa duten bozketa-txartelak, hauteskunde-agiriak eta beharrezkoak izan daitezkeen gainerako elementuak, hauteskundeetako softwarea izan ezik, 1. puntuari aipatu den dekretuan ezarritako moduan eta momentuan. Ziurtatu behar du elementu horiek guztiak eskualdeko hauteskunde-batzordeei emango zaizkiela, gero hauteskunde-mahaietara bidali ahal izateko.

V. Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan azalduko dira hau-teskunde-mahai bakoitzeko hautestontzi elektronikoko softwarean eta botoa emateko pantailan dauden mezuak, eta bai hauteskunde-agirietako testua ere.

132. atala. Hirugarrena. Mahaietako baliabideak eta bozketa elektronikoen aurretik egin beharreko eragiketak.

I. 1. Hautaslekuetat jotzen da hauteskunde-mahai bakarra kokatzen den hautategi batean dagoen esparrua, agindu honetan eta Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderen buruzko 5/1990 Legearen 38.1., 132. Laugarren eta 132. Bosgarren ataletan aurreikusten den eraginetarako.

2. Hauteskunde-mahai bakoitzak bi hautestontzi izango ditu, bat boto elektronikorako eta bestea posta bidezko botorako, boto-txartelekin eta kartazalekin; gutxienez hauteskunde-kabina bana ere izango du edo, kabinarik izan ezean, hautesleari isolatzeko aukera emango dion lekuren bat, botoa emateko pantaila batekin.

3. Bozketa elektronikoa egin ahal izateko elementu eta ekipamendu-gailu guztiez gain, hauteskunde-mahaiak agiriak eta beharrezkoa den gainerako dokumentazioa eduki beharko ditu, eta bai hautesle-eroldaren zerrenda ziurtatua ere.

4. Hauteskunde-mahaiak eratzeko unean edo eratu ondoren hautalekuan elementu horietakoren bat ez badago, mahaiburuak berehala jakinaraziko dio eskualdeko hauteskunde-batzordeari, falta diren gauzak ekar ditzan.

5. Hautategi bakoitzak dagokion hauteskunde-barrutian aurkeztutako hautagaien eta hautagai-zerrenden izenak jasotzen dituen boletin ofizialaren ale bat edukiko du, hautesleek ikusteko moduan. Horren xedea informazioa ematea besterik ez da.

II. 1. Bozketa hasi aurretik, hauteskunde-mahai bakoitzeko mahaiburuak hauteskunde-softwarea eta bozketa elektronikoa egiteko beharrezkoak diren elementuak eskuratuko ditu, kartazal prezintatu batean. Kartazal horretan dagokion mahaiaren identifikazioa idatzita egongo da eta mahaiburuari emango zaio. Mahaiburuak jaso izanaren agiria izenpetu beharko du.

Elementuren bat ez egon arren, bozketa hasi baldin badaiteke, mahaiburuak bozketari hasiera emango dio, baina gora-behera horren berri eman behar dio eskualdeko hauteskunde-batzordeari, falta diren elementuak ekar ditzaten.

2. Hori eta gero, mahaiburuak hautestontzi elektronikoa irekiko du eta banda magnetikoa duten txartelak gorde behar dituen kutxa hutsik dagoela egiaztatuko du. Ondoren, hautestontzia prezintatu edo irekitzeko gailua blokeatu egingo du.

3. Horren ostean, mahaiburuak bozketa elektronikoa hasi ahal izateko eragiketak gauzatu ditu: hautestontzi elektronikoa eta botoa emateko pantailak aktibatuko ditu, eta guztia prest egongo da bozketa hasteko.

132. atala. Laugarrena. Bozketa elektronikoa

1. 1. Hautesleak banan-banan inguratuko dira dagokien mahaira eta mahaikidetakoa batek banda magnetikoa duen bozketa-txartel balioztatu bana emango die.

2. Hori eta gero, hauteslea kabinara sartuko da eta botoa emateko pantailan banda magnetikoa duen bozketa-txartela sartuko du, nahi duen aukera egin dezan. Horretarako, dagokion hauteskunde-barrutiko hautagai-zerrenden ize-nak, siglak eta sinboloak azalduko dira pantailan. Lerroka ipiniko dira, ezkerretik eskuinera, aurkeztu diren hurrenkerari jarraituta. Boto zuria eta baliogabea emateko aukerak ere azalduko dira, azken lerroetan.

3. Aukera egin ondoren, botoa emateko pantailan hautatutako hautagai-zerrenda azalduko da, aukeraren bat eginez gero behintzat, bertan aurkeztutako hautagaiekin. Hautesleak egindako aukera baieztatu beharko du. Baieztatu nahi ez badu, hautesleak beste aukeraren bat egin ahal izango du.

Aukera baieztatu ondoren, hautatu den botoa banda magnetikoa duen txartelean grabatuko da. Botoa emateko pantailak txartel hori itzuli egingo du hautesleak eskura dezan.

4. Ondoren, hauteslea hautestontzi elektronikoa dagoen tokira joango da eta bere izen-abizenak esango dizkio mahaiburuari. Mahaikideek eta artekariak erroldako zerrendaren ale egiaztatua edo aurkeztutako errolda-egiaztatgia irakurri ahal izango dute, boto-ematearen izen-abizenak eta nortasuna egiaztatzeko. Nortasun Agiri Nazionala edo Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko 5/1990 Legearen 105. atalean adierazten diren agiritakoren bat aurkeztuta justifikatzen da nortasuna.

5. Hori eta gero, hautesleak banda magnetikoa duen txartela mahaiburuari eskura emango dio eta mahaiburuak guztien begi-bistan «botoa eman du» edo «vota» esango du eta banda magnetikoa duen txartela hautestontzi elektronikoa sartuko du. Txartela hautestontzi elektronikoa geratuko da, darman informazioa euskarri magnetikoa dagoen hauteskundeei buruzko softwarean erregistratu ondoren. Erregistro horien sekuentzia ausazko prozedura baten bidez zehaztuko da.

6. Banda magnetikoa duen txartela hautestontzian sartu ondoren, hautesleak botoa eman duela ipiniko dute mahaikideek mahaiko hautesle-erroldaren zerrenda egiaztatuan. Hautesle guztiek izango dute eskubidea botoa eman dutela behar bezala ipini duten ikusteko, aipatutako zerrenda egiaztatuan.

7. Mahaiko erroldaren zerrenda egiaztatuaren eranskin batean idatziko dira mahaiko erroldan inskribatuta egon ez arren bertan botoa eman duten hautesleen izena, hala egokituz gero. Inskribatu gabe botoa eman ahal izateko errolda-egiaztagiri berezia edo epai-agiria aurkeztu behar da.

8. Hautesleek ezin dute, inola ere, hauteskunde-mahaia dagoen hautategitik irten banda magnetikoa duen bozketa-txartela hartuta, mahaiko baimenik gabe behintzat.

II. Hautesleren batek banda magnetikoa duen bozketa-txartelean botoa grabatzeko edo txartela mahaiburuari emateko eragozpenik badu, bere konfidantzako pertsonaren batek lagun diezaioke, honako kasu hauetan:

a) Irakurtzen ez badaki.

b) Muga fisikoren bat badu eta horrek boto elektronikoa eragiketaren bat egitea galarazten badio.

c) Hirurogeita hamar urte baino gehiago baldin baditu.

Hala ere, hautesle bati laguntzen dion konfidantzako pertsonak ezingo dio beste inori lagundu, ez hauteskunde-mahai berean eta ez beste batean ere, odol bidezko lehenengo mailako zuzeneko ahaideei eta bigarren mailako zeharkako ahaideei izan ezik.

III. 1. Mahaiburua konturatzen denean banda magnetikoa duten bozketa-txartelak falta direla edo ez dutela funtzionatzen, edo lege honetako 132. Bigarren I. atalean bozketa elektronikorako adierazitako elementu edo tresnaren bat ondo ez dabilela, boto elektronikorako materialaren arduradunari esango dio. Egoera aztertu eta boto elektronikorako materialaren arduradunari entzun ondoren, mahaiburuak erabakiko du arazoa konpontzen den bitartean bozketarekin jarraitu daitekeen edo, aitzitik, bozketa eten egin behar den. Bozketa eteten bada, eskualdeko hauteskunde-batzordeari jakinarazi behar zaio, batzorde horrek falta diren elementuak ekarri edo konpondu ditzan. Ondoren, bozketarekin jarraituko da eta etenaren iraupenaren arabera luzatuko da. Mahaiburuak erabakiko du zenbat denboraz luzatu, gainontzeko mahaikideekin hitz egin ondoren. Nolanahi ere, jendeari jakinarazi egingo zaio bozketa luzatu egin dela, hautategiko sarreran.

2. Irregularitasuna hautestontzian euskarri magnetikoan sartutako hauteskunde-softwarea ez dabilelako gertatzen bada, eta hautestontzia berriro mar-txan jartzea beharrezkoa bada, hautestontzia hustu egingo da eta bertan dau-

den banda magnetikoa duten bozketa-txartelak atera egingo dira. Gero, berriro sartu eta erregistratuko dira hautestontzian. Azkenik, mahaiburuak bozketa berriro hasteko agindua emango du, aurreko zenbakian adierazitakoaren arabera.

IV. Bozketa bertan behera uzten bada, mahaiburuak ezin egin izango du boto-zenbaketa. Ostera, banda magnetikoa duten txartel guztiak apurtu egingo ditu, hautestontzian sartuta egon ala ez, eta euskarri magnetikoan dagoen hauteskunde-softwarea atera egingo da hautestontzitik. Hauteskunde-softwarea eta gainerako materiala eta agiriak dagokion lurralde historikoko hauteskunde-batzordera bidaliko dira.

V. Edozein arrazoi dela eta, hautesleren bati ezinezkoa baldin bazaio banda magnetikoa duen bozketa-txartela erregistratzea botoa emateko pantailan edo hautestontzi elektronikoa, mahaia txartela une horretantxe apurtuko du, eta hautesleari beste txartel balioztatu bat emango dio botoa eman ahal izateko.

VI. 1. Bozketa-tramitea bitartean mahaikideek hauteslea fede txarrez dabilela ikusten badute, hau da, behin eta berriro banda magnetikoa duten bozketa-txartel balioztatuak eskuratu arren ez duela botoa emateko eskubidea gauzatzeko, mahaiburuak egoki iritzi dituen neurriak hartuko ditu bozketa ohiko jarduerara eragotzi edo oztopatu nahian burutzen diren ekintzak ekiditeko. Nolanahi ere, hautesleak eskuratu arren erabili ez dituen banda magnetikoa duten bozketa-txartel balioztatuak apurtu egingo ditu mahaia.

2. Hautesle batek mahaikideengandik banda magnetikoa duen bozketa-txartela eskuratu ondoren, bere kabuz erabakitzen badu ez duela botoa emateko eskubideaz baliatu nahi, mahaiburuari jakinaraziko dio. Mahaiburuak aipatutako txartela itzultzeko eskatu dio eta mahaia une horretantxe apurtuko.

VII. 1. Jendaurreko bozketa amaitu ondoren, mahaiburuak posta bidezko boto-txartelak dituzten kartazalak sartuko ditu posta bidezko boto-txartelarako prestatutako hautestontzian.

2. Botoen kartazalen sarrera amaitu ondoren, mahaiburuak hautestontzitik banan banan aterako ditu kartazalak. Ireki eta ozenki irakurriko du bertan ageri den hautagai-zerrendaren izena. Mahaikideei, artekariiei eta bertan dauden eskudunei boto-txartela erakutsiko die.

3. Ondoren, mahaiburuak ahots ozenez esango du hautestontzitik zenbat bozketa-kartazal atera diren. Mahaikideetako batek lehendakariari emango dizkio kopuru horrekin bat datozen banda magnetikoa duten bozketa-txartel balioztatuak.

4. Horren ondoren, mahaiburuak botoa emateko pantailan grabatuko du banda magnetikoa duen txartela, boto-txartel bakoitzean azaltzen den aukera adierazita. Gero, grabatutako txartela hautestontzi elektronikoan sartuko du eta dagokion boto-txartela, paperean dagoena, hautsi egingo du, ondorengo 5. zenbakiaren arabera baliogabetzat aitortzen direnak izan ezik. Eragiketa horiek behin eta berriro egingo dira txartel bakoitzarekin eta posta bidezko boto-txartel bakoitzarekin.

5. Mahaia baliogabetzat aitortutako boto-txartelak mahaikideek errubrikatu egingo dituzte, eta bilkura-agirian artxibatuko dira, mahaiko gainerako hauteskunde-agiriekin batera, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskondeei buruzko 5/1990 Legearen 115. atalean xedatzen denaren arabera.

VIII. Aurreko eragiketak burutu ondoren, artekariak eman ahal izango dute botoa. Hautesle-eroldaren zerrenda egiaztatuaren eranskin batean idatziko dira izen-abizenak eta artekariak direla adieraziko da, baina hori guztia mahaiko hautesle-eroldan agertzen ez direnean bakarrik. Horren ondoren, mahaikideek eman ahal izango dute botoa eta, azkenik, mahaiburuak. Mahaiburuari dagokion banda magnetikoa duen bozketa-txartela mahaikideetako batek sartuko du hautestontzian.

132. atala. Bosgarrena. Hauteskunde-mahaietako boto-zenbaketa elektronikoa eta boto-zenbaketa orokorra.

I. Boto baliogabea izango da:

a) Banda magnetikoa duen txartelean grabatutako aukera boto baliogabea izan bada.

b) Banda magnetikoa duen bozketa-txartelean inolako aukerarik grabatu ez bada, txartela ez delako botoa emateko pantailan erabili.

II. 1. Boto zuria izango da:

a) Banda magnetikoa duen txartelean grabatutako aukera boto zuria izan bada.

b) Banda magnetikoa duen txartelean grabatutako aukera dagokion hauteskunde-barrutian legez erretiratu den hautagai-zerrendaren bat izan bada.

2. Mahaiko boto-zenbaketan legez erretiratutako hautagai-zerrenda bati emandako botoak erretiratutako hautagai-zerrenda horri zenbatuko zaizkio,

eta hala azalduko da mahaiko zenbaketa-egiaztagirian. Ondoren, zenbaketa orokorrean, dagokion lurralde historikoko hauteskunde-batzordeak boto horiek boto zuritzat joko ditu.

III. 1. Mahaikideek botoa eman orduko, mahaiburuak bozketa amaitutzat emango du eta hautestontzi elektronikoaren zirrikitua prezintatu egingo du. Horrela, gero boto gehiago sartuta ere ez da operatiboa izango.

2. Ondoren, mahaiburuak ixteko eragiketak eta hautestontzi elektronikoan erregistratutako boto guztien zenbaketa egingo ditu, etenik gabe, mahaiko boto-zenbaketa lortu ahal izateko.

3. Mahaiburuak ozenki irakurriko ditu hautestontzi elektronikoaren pantailan azaltzen diren bozketa-zenbaketaren emaitzak, eta honako datu hauek emango ditu:

a) Mahaiko hautesle-eroldan dauden hautesleen zenbatekoa, Hautesleen Errolda Bulegoaren Ordezkaritzaren arabera.

b) Hautestontzi elektronikoan erregistratutako hautesle-kopurua.

c) Boto baliogabeen kopurua.

d) Boto zurien kopurua.

e) Hautagai-zerrenda bakoitzaren botoak.

4. Horren ostean, mahaiburuak mahaiko zenbaketa-egiaztagiriari dagokion inprimakia beteko du. Horretarako, pantailatik kopiatuko ditu aipatu berri ditugun datuak. Kopiatutako datuak behar bezala transkribatu direla ziurtatuko da.

5. Datu horiek Eusko Jaurlaritzari bidaliko zaizkio, hauteskunderen emaitzei buruzko behin-behineko informazioa emateko, beste eraginik gabe. Inola ere ezingo da dagokion hauteskunde-mahaiaren eta ordenadore nagusiaren artean datuen komunikaziorik ezarri, boto-zenbaketa bukatu baino lehenago. Datu horiek, halaber, legebiltzarrean ordezkaritza duten alderdien, federazioen, koalizioen eta hauteskunde-taldeen esku jarriko dira, ahalik eta azkarren eta modurik gardenean. Horretarako, Eusko Jaurlaritzak beharrezkoak diren terminalak ezarriko ditu alderdien federazioen, koalizioen eta hauteskunde-taldeen egoitzetan.

6. Hori eta gero, mahaiburuak boto-zenbaketaren aurkako kexarik edo erreklamaziorik dagoen galdetuko du eta bilkura-agirian idatziko dira. Azkenik,

mahaiburuak, mahaikideek eta artekariak zenbaketa-egiaztagiria izenpetuko dute.

7. Eragiketa hori egin eta berehala, denborarik galdu gabe, zenbaketa-egiaztagiriaren kopia ipiniko da hautategiaren sarreran. Zenbaketa-egiaztagiriaren beste kopia bat EAEko administrazioak izendatutako pertsonari emango zaio, hauteskundeen emaitzei buruzko informazioa emateko, beste eraginik gabe. Hala eskatzen duten artekariak, eskudunei eta hautagaiei ere kopia bana emango zaie. Hautagai-zerrenda bakoitzeko kopia bat baino ez da emango.

IV. 1. Hautestontzi elektronikoen zirkuitua prezintatu eta lehenago aipatu diren zenbaketa-eragiketak hasi ondoren, hauteskunde-mahaiko zenbaketa-egiaztagiria betetzea eragozten duen gora-beherarik izanez gero, dagokion lurralde historikoko hauteskunde-batzordeari eman behar zaio gora-behera horren berri eta hautestontzi elektronikoa prezintatua bertara eraman beharko dute mahaiburuak, mahaikideek eta, nahi izanez gero, artekariak eta eskudunek, gainerako agiriekin batera. Gora-behera hori bilkura-agirian adierazi beharko da. Kasu horretan, mahaiburuak ertzaintzaren laguntza eskatu ahal izango du, bidaia egiteko erraztasunak eman ditzan, eta hautestontzia eta hauteskunde-eragiriak babestu ditzan, hauteskunde-batzordera heldu bitartean.

2. Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeak hautestontzi elektronikoa eta hauteskunde-eragiriak jasoko ditu eta ahalik eta azkarren hasiko da mahaiko boto-zenbaketa jakiteko eragiketak egiten, mahaikideen eta, hala nahi badute, artekariak eta eskudunen aurrean. Ondoren, mahaiko zenbaketa-egiaztagiria beteko da, lege honetako 132. Bosgarren III. 3. atalean eta hurrengoetan ezarzen denaren arabera.

V. 1. Lehenago adierazitako zenbaketa-eragiketak amaitu ondoren, mahaiburuak, mahaikideek eta artekariak bilkura-agiria bete eta izenpetuko dute. Bilkura-agirian zehatz-mehatz jarriko dira datu eta gora-behera hauek:

a) Aurkeztutako errolda-egiaztagiri berezien zenbatekoa, erroldan alta ematekoak direnak.

b) Aurkeztutako epai-agirien zenbatekoa.

c) Mahai horretan erroldatuta egon ez arren, botoa eman duten artekariak zenbatekoa.

d) Izandako kexen eta erreklamazioen azalpen laburra, kexa edo erraklamazioa egin duen pertsona ere adieraziko delarik.

e) Egindako kexei eta erreklamazioei buruz mahaiak hartu dituen erabakiak eta boto partikularrak, egon baldin badaude.

f) Jakin beharrekoa dela irizten den beste edozein gora-behera edo gertakari.

2. Azkenik, boto elektronikorako materiala zaintzeko arduradunak banda magnetikoa duten bozketa-txartel guztiak bilduko ditu, hautestontzian egon ala ez. Gero, txartel horiek ezabatu eta, ahal izanez gero, berriro erabiliko dira, Herrizaingo Sailaren ardurapean eta Eusko Legebiltzarreko Informatika Zerbitzuaren ikuskapenarekin.

VI. 1. Hauteskunde-agirien lehenengo kartazalak honako hauek edukiko ditu:

— Mahaiaren eratze-agiriaren jatorrizko alea.

— Zenbaketa-egiaztagiriaren jatorrizko alea.

— Bilkura-agiriaren jatorrizko alea.

— Hauteskunde-mahaiko hauteskunde-softwarearen euskarri magnetikoak.

— Hautesle-eroldaren zerrenda egiaztatua.

— Aurkeztutako errolda-egiaztagiriak eta epai-agiriak.

— Posta bidezko boto-txartelak, baliogabetzat aitortu direnean, edo horiei buruzko erreklamazio edo zalantzaren bat izan denean.

— Hauteskunde-mahaiko beste edozein agiri.

2. Bigarren, hirugarren eta laugarren kartazalek honako agiri hauek edukiko dituzte:

— Mahaiaren eratze-agiriaren hitzez hitzeko kopia.

— Zenbaketa-egiaztagiriaren hitzez hitzeko kopia.

Mahaiburuak, mahaikideek eta bertan dauden artekariak izenpetuko dituzte kopia biak.

VII. Lurralde historikoko hauteskunde-batzordeak Eusko Legebiltzarreko Informatika Zerbitzura, EAEko hauteskunde-batzordearen laguntzako organora

hain zuzen, bidali beharko ditu hauteskunde-mahai bakoitzeko euskarri magnetikoak, agirien lehenengo kartazalean daudenak, lege honetako 142. Bigarren III. 1.d) atalean aurreikusitako eraginetarako. Gauza bera egingo dute eskualdeko hauteskunde-batzordeek hauteskunde egunean erabili ez diren hauteskunde-softwarearen kopiekin.

VIII. Mahai bakoitzeko hauteskunde-agirien lehenengo kartazala aztertu ondoren, mahairen bateko zenbaketa-egiaztagiria falta dela ikusten bada, hautagai-zerrendetako ordezkariaren batek edo haren eskudunak aurkeztutako zenbaketa-egiaztagiriarekin ordeztu ahal izango da. Ondoren, mahaiari dagokion epaileari ofizioa bidaliko zaio eta epaileak ahalik eta azkarren aurkeztu beharko du agirien laugarren kartazala, berak eskuratu duena hain zuzen. Kartazal horretan dagoen zenbaketa-egiaztagiria hautagaiak aurkeztutakoarekin bat datorren ikusiko da eta, bat ez badator, epailearen zenbaketa-egiaztagiria hartuko da aintzat. Ordezkariak edo eskudunek kontraesanean dauden kopiak aurkezten badituzte, ez da bat bera ere kontuan hartuko eta zenbaketa orokorraren bilkura-agirian bakoitzaren bozketa ezberdinak jasoko dira. Nolanahi ere, boto horien zenbaketa behin-behinekoa izango da, agiriak legeak ezarritakora egokitzera direla adierazten duen ziurtapen fedeemangarria ematen den arte.

132. atala. Seigarrena. Hauteskunderi buruzko arau-haustek boto elektronikoari dagokionez.

Hauteskunde-batzorde eskudunak 20.000 pezetatik 200.000 pezeta bitarteko isunak jarriko ditu, agintarien edo funtzionarioen kasuan, eta 5.000 pezetatik 100.000 pezeta bitartekoak, partikularren kasuan, boto elektronikoaren jardunbidea dela eta honako arau-hauste hauetakoren bat egiten dutenei, nahiz eta ez diren hauteskunde-delituak. Hala ere, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko 5/1990 Legean isunetarako zenbateko handiagoak ezartzen badira, legeak dioena izango da aintzat hartuko dena.

a) Nahita aldatzea, manipulatzeko edo erabilgaitz uztea, fisikoki nahiz mekanikoki, boto sistema elektronikoaren erabilerarako eta jardunbiderako beharrezkoak diren elementu teknikoak eta tresna elektronikoak.

b) Banda magnetikoa duten bozketa-txartelak zenbatzeko programa elektronikoak aldatzeko asmoz jardutea hauteskunde-mahaian.

c) Banda magnetikoa duten bozketa-txartelak fabrikatzea, banatzea, merkaturatzea eta desegoki erabiltzea, lege honek beren beregi baimentzen dituen jardueretatik kanpo.

d) Banda magnetikoa duten txartelak apurtzea bozketaren edo mahaiko boto-zenbaketaren edozein unetan, lege honetako 132. Laugarren IV., V. eta VI. ataletan aurreikusten den kasuetan izan ezik.

e) Mahaiburuak emandako banda magnetikoa duen bozketa-txartel balioztatua beste txartel batekin ordeztzea.

f) Banda magnetikoa duen bozketa-txartel dagoeneko balioztatua manipulatzea eta, horren ondorioz, hautesleari txartel horrekin botatzea ezinezkoa gertatzea.

g) Banda magnetikoa duen bozketa-txartel balioztatua hartuta hauteskunde-mahaia dagoen hautategitik irtetea, mahaiko baimenik gabe, lege honetako 132. Laugarren I.8. atalean xedatutakoaren arabera.

h) Bozketa etenez gero hauteskunde-mahaiko boto-zenbaketa egitea, lege honetako 132. Laugarren IV. atalean aurreikusitakoaren arabera; baita boto-zenbaketa bozketa-eguneko arratsaldeko zortziak baino lehenago egitea ere.Ě

132. atala. Zazpigarrena. Amaierako xedapenak.

I. Herrizaingo Sailak laguntzako betebeharrak hauek izango ditu, hauteskunde gaietan Euskal Autonomia Erkidegoko organo eskuduna denez:

a) Hauteskunde-barruti bakoitzeko boto elektronikoen softwarea lantzea eta Euskal Autonomia Erkidegoko hauteskunde-batzordeari ematea, hauteskunde mahai bakoitzerako egokitu gabe. Hori hautagai-zerrendak aurkeztu eta gero egingo da.

b) Botatzeko jardunbide automatiko berriak herritarrei jakinaraztea eta azaltzea, hauteskundeetarako deialdia egin baino lehen.

c) Hauteskunde-mahaietako kideei bozketa elektronikoen jardunbideari buruzko prestakuntza ematea. Horretarako, kide horiek informazioa emateko antolatzen den bilerara joan beharko dute.

II. Hautagaien aurkezpenaren aurkako errekurtsorik jartzen bada, I.a) atalean adierazi den hauteskunde-softwarea beranduago banatuko da errekurtsioak izan diren hauteskunde-barrutietan, errekurtsioak erabakitzen direnean hain zuzen, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko 5/1990 Legearen 67. atalean ezarritakoaren arabera.

AZKEN XEDAPENETAKO LEHENENGOA.

2. atalaren aplikazioa

1. Lege honetako bigarren atalean boto elektronikoari buruz ezarritakoa ez da aplikaziorako izango 1998an izango diren Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan.

2. Gerora egingo diren Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetan nola aplikatu Eusko Legebiltzarrak erbakiko du, Eusko Jaurilaritzak proposamena egin ondoren. Eusko Legebiltzarrak zehaztuko du zein hauteskunde-barrutian eta sekzio edo udaletan aplikatu behar diren, boto-txartel bidezko botoa eta boto elektronikoa bateragarriak direz edo ez, eta, hala egokitzuz gero, boto elektronikoa pixkanaka-pixkanaka nola ezarriko den.

ERANSKINA, BOTO ELEKTRONIKOARI DAGOZKION DEFINIZIOEI BURUZKOA

Lege honen eraginetarako jakin beharreko kontzeptuak:

a) *Hauteskunde-kabina*. Esparru itxia da eta bertan botatzeko-pantaila ipi-niko da, hautesleak bere aukera inork ikusi gabe egin ahal izateko.

b) *Hauteskunde-softwarearen kopia euskarri magnetikoan*: Segurtasun-disketea da, hauteskunde-softwarearen jatorrizkoa (glosario honetako d hizkian definituta) hondatzen denean edo behar bezala ez dabilenean ordeztzeko.

c) *Boto-zenbaketa elektronikoa*: Hautestontzi elektronikoa egin behar den eragiketamultzoa, hauteskunde-mahai bakoitzeko hautestontzi elektronikoa erregistratutako banda magnetikoa duten txartel balioztatuak zenbatzeko eta txartel horien edukia ikusteko.

d) *Hauteskunde-softwarearen jatorrizkoa euskarri magnetikoan*: Diskete bat da; mahaiburuak hautestontzi elektronikoa eta botoa emateko pantailak aktibatzeko balio du, hautestontzia eta bozketa-elektronikoa ixteko, eta bai mahaiko botoak zenbatzeko ere, bozketaren amaieran.

e) *Botoa emateko pantaila*: Hautesleak botoa emateko pantailan sartuko du banda magnetikoa duen bozketa-txartela, zer botatu aukeratzeko pantailan, lapitz elektronikoa bitartez. Horrela, hautesleak egindako aukera graba-

tu egingo da sartutako txartelean. Txartelak aurretik balioztatu egin behar dira makinan edo mahaiburuaren hautestontzian.

f) *Boto elektronikorako materiala zaintzeko arduraduna*: Boto elektronikoa-ren gaietako aholkulari teknikoa da eta mahaiburuaren agindupean jarduten du. Pertsona fisikoa da eta beraren ardura da hautategi bakoitzean boto elektronikorako falta diren elementuen eta tresnen horniketa eta gerta daitezkeen akatsen konponketa, mahaiburuaren eta mahaikideen aginduei jarraituz. Halaber, hauteskunde-mahaietako boto-zenbaketa amaitzean banda magnetikoa duten txartel guztiak jaso behar ditu, mahaiko hautestontzi elektronikoa egon ala ez

g) *Hauteskunde-mahaiko hautestontzi elektronikoa eta botoa emateko pantailaren hauteskunde-softwarea*: Boto elektronikorako sistemaren egitekoak biltzen dituen aplikazio informatikoa Honako egiteko hauek biltzen ditu funtsean: hautestontzi elektronikoa irekitzea eta ixtea, mahaia balioztatutako banda magnetikoa duten txartelen bidez botatzea, hautestontzian erregistratutako txartel-kopurua kontrolatzea, botoak zenbatzea eta mahaiko hauteskunde-emaitzak jakinaraztea.

h) Banda magnetikoa duen bozketa-txartel balioztatua: Hautestontziaren balioztatze-aparatuan aktibatutako euskarria da. Mahaikide batek emango dio hautesle bakoitzari, botoa emateko pantailan sartu ahal izateko. Txartel hori ez da norberarena. Hautesleak boto-aukera erregistratzeko euskarria da

i) *Banda magnetikoa duen bozketa-txartel balioztatu gabea*: Hauteskunde-mahaia hautestontzi elektronikoa dagoen balioztatze-aparatuan aktibatu beharreko euskarria da.

j) *Hautestontzi elektronikoa*: Mahaiburuaren esku dagoen makina da. Honako osagai hauek ditu: balioztatze-aparatua, banda magnetikoa duten txartelak gordetzeko ontzia, botoen erregistragailua eta irakurgailua duen ordenadorea, irudikatzeo pantaila eta teklatura.

Makina horrek aukera ematen du banda magnetikoa duten mahaiko txartelak balioztatzeo, hartzeo, erregistratzeko eta botoa emateko pantailan grabatu den aukera kontuan hartzeo; aukera ematen du, halaber, boto-zenbaketarako eragiketa automatikoak egiteko, bozketa amaitu ondoren.

k) *Boto elektronikoa Hautesleak gauzatzen duen eragiketa-multzoa botoa modu automatikoa emateko, kartazalik eta paperezko boto-txartelik erabili gabe.*

1. GEHIGARRIA

**EUSKO LEGEBILTZARRERAKO
HAUTESKUNDE LEGEAREN TESTU
KONTSOLIDATUAREN AHOTSEN AURKIBIDEA**

LABURDURAK:

AEHB	Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzorde
AEHE	Atzerrian bizi diren Egoiliarren Hautesle-erroldea
AX	Azken Xedapen
HAOLO	Hauteskundearen Araubide Orokorrari buruzko Lege Organiko
HB	Hauteskunde-batzorde
XG	Xedapen Gehigarri

A

Administratzaile

(ik. Hauteskunde-administratzaile)

Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzio

Hautagaien aldarrikapenaren aurkako erreklamazio, 67
Hauteskundeekiko auzi-errekurtso, 137

Administrazioarekiko auzi-errekurtso

Hautagai-zerrenden aldarrikapenaren aurka, 67
Inkestak, 87.6

Ahaldun

Bateraezintasun, 17.4
Betekizunak, 94.2
Identifikatze-ikur, 95
Izendapen, 94.1 eta 94.3
Izendatze-agiri, 94.3 eta 94.4
Jarduerak, 94.4 eta 93
Laneko baimen, 95.5

Alderdi politiko

AEHB-ko bokalak, 18.1.c
Erantzukizun, 78.1

Irrati-telebistako batzorde, 82.2

Koalizio, 49.2

Kontsulta hauteskunde-batzordeei, 34.2

Ordez kariaren izendapen, 48.1, 48.4 eta 48.5

Parte hartzeko eskubide, 49

(ik. Hauteskunde-administratzaile, Hautagai-zerrenda, Hautagai-zerrendaren ordezkari)

Arau-hauste eta zigorrak

Diru-kopuru, 132

Diru-sarrera eta gastu irregularrak, 149.3, 152, 153 eta 154

Eskumen, 132, 29.j, 30.1.d eta 70.2

Ezin larriagotze errekurtsio bidean, 136

Lokal eta lekuen banaketaren ez-betetze, 77

Osoko erretiratze, 66

Propaganda grafiko, 79 eta 80

Argitaratze

(ik. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkari, Lurralde Historikoko aldizkari ofizial)

Artekari

Bateraezintasun, 17.4

Betekizunak, 92.2

Identifikatze-ikur, 95

Izendapen, 92.1, 92.3 eta 92.4

Izendatze-agiri, 92.3, 92.5, 92.6, 92.9, 92.10 eta 120.4

izenpetze,

- bilkura-aktarena, 120.1

- boto-emaileen zerrendarena, 112.4

- eraketa-aktarena, 100.1

Jarduerak, 93

Laneko baimen, 93.3

B

Babes-errekurtsio

Hautagaien aldarrikapenaren aurka, 67.3 eta 67.4

Bateraezintasun

Arrazoiak, 5

Hauteskunde-batzordeen kideak, 17.2, 17.3 eta 28

Jardueren aitortpen, 8

Ordainsari publiko, 7

Biltzeko eskubide

Hauteskunde-batzordeen eskumen, 74.1

Ordena publiko, 74.2

Boto

Artekari, 105.2 eta 112.3

Baliodun, 116 eta 11.2

Baliogabe, 115 eta 120.3

Eskubide

- betekizunak, 2

- egiaztatze, 105

- kentze, 3

Ezindu, 104.3

Isilpeko izaera, 104.1

Zuri, 116 eta 11.2

(ik. Boto-kontaketa, Posta bidezko boto)

Boto elektronikoko

Aplikazio, 15/1998 Legearen 1. AX

Arau-hauste, 132 sexies

Aurretiazko eragiketak, 132 ter

Bitarteko materialak, 132 ter

Boto-kontaketa, 132 quinquies

Bozketa, 132 quater

Definizioak, Eranskina

Osagaiak, 132 bis

Sistema elektronikoen testak, Bigarren Xedapen Gehigarri

Boto-emaile

(ik. Hautesle)

Boto-kontaketa

Mahaian

- behin-behineko jakinarazpen, 119.2

- bilkura-akta, 120
- izaera publiko, 117
- prozedura, 118 eta 119.1

Orokorra

- AEHE mahai, 124 bis
- aldarrikapen-akta, 129.2
- bilkura-akta, 128.2
- boto-kontaketa akta, 128.1
- boto-kontaketarako eraketa-akta, 125
- epe 124.1
- erreklamazio, 128.3 eta 128.4
- izaera publiko, 124.2
- prozedura, 126 eta 127

Boto-txartel eta gutun-azalak

- Baliiodun, 116 eta 11.2
- Baliogabe, 115
- Banaketa, 89.2
- Boto-kontaketa, 118
- Boto-txartel irregularrak, 120.3
- Bozketa, 107
- Bozketa-egunean banatzeko debeku, 89.2
- Diru-laguntza mailing-agatik, 151.2
- Edukiera, 91
- Egite, 89 eta 90
- Eredu ofizial, 88
- Gastu, 146.a
- Mahaian ez egote, 101.3
- Nahikotasuna mahaian, 99
- Zuri, 116 eta 11.2

Bozketa, 101tik 114ra

- Amaiera, 112.1
- Bertan behera uzte, 102.1 eta 102.2
- Bozketa berri, 102.3
- Hasiera, 103
- Etete, 101.3
- Ez haste, 102.1 y 102.3
- Hautestontzi, 88.1 eta 99.1
- Kabina, 88.1, 99.2 eta 104

D

Deialdi

- Bozketa eguna, 46.3
- Dekretu, 46
- Hauteskunde partzialak, 47

Deialdi-dekretu

(ik. Deialdi)

Delitu

(ik. Hauteskunde-delitua)

Desgaitasuna duten pertsonak

- Bozketa mahaian, 104.3
- Irsgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren baldintzak, Lehen Azken Xedapen

Diru-laguntza

- Barruti eta jarlekuko, 151.1.c
 - Boto bakoitzeko, 151.1.b
 - Ebate, 150.3
 - Eguneratze, 151.3
 - Gastuak ezin gainditze, 151.4
 - Jarleku bakoitzeko, 151.1.a
 - Jasotzeko baldintzak, 151.3
 - Mailing-agatik, 151.2
- (ik. Gastuak, Diru-sarrerak, Ogasunaren sail arduradun)*

Diru-laguntzaren aurrerakin

(ik. Diru-sarrerak)

Diru-sarrerak

- Bigarren aurrerakin, 144.1, 144.7 eta 144.8
- Debekatutako ekarpenak, 145
- Lehenengo aurrerakin, 144.1etik, 144.4ra

D'Hondt sistema, 12.1

E

Elkarrizketak

(ik. *Hauteskundeei buruzko elkarrizketak*)

Epaile

Boto-kontaketa orokorrerako dokumentazio, 126.3

Hauteskunde-dokumentazioa jasotze, 122 eta 123

Sufragiorako ezgaitze, 3

Epaitegi

(ik. *Epaile*)

Epeak, 2. AX ekainaren 15eko 5/1990 Legearena

Erakunde-kanpaina 68.3

Erreklamazioak eta errekurtsioak Hauteskunde-batzordeen aurrean

Boto-kontaketa orokorraz, 128.3

Ebazpen, 128.3 eta 128.4

Epe, 134.2

Eskumen, 134, 29.h, 30.b

Hautetsien aldarrikapen-aktan agertze, 129.5

Inkestak, 87.6

Ordezko zuzenbide, 135

Zergen salbuespen, 133.1.c

Zigorak ez larriagotze, 136

Erreklamazioak mahaien aurrean

Ahaldun eta artekariak, 93.2.e, 94.4, 106.3 eta 106.4

Bilkura-aktan agertzeaz, 120.1.h eta 120.1.i

Boto-kontaketaz, 118.5

Boto-txartelaz, 120.3

Bozketa egintzez, 106.4

Eraketa-aktaren ziurtagiria ez emateaz, 100.4

Hauteslearen nortasunaz, 106.3

Posta-bidezko botoaz, 114

Zergen salbuespen, 133.1.c

Errolda

(ik. Hauteskunde-errolda)

Ertzaintza

Bateraezintasun, 5

Debeku, 69

Gutun-azalen jasotze eta emate, 123.2 eta 123.7

Hautaezintasun, 4.3.g

Eskudun, 48.8

Euskal administrazioaren ordezkari

Hautetsien aldarrikapen-akta, 129.9

Mahaiaren boto-kontaktetaren behin-behineko jakinarazpen, 119.2

Mahaiaren lokalean sartze, 109

Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkari

Argitaratze

- AEHBren osaera, 18.5

- aldarrikatutako hautagai-zerrendak, 62

- aurkeztutako hautagai-zerrendak, 56.1 eta 56.2

- emaitzak, 131.1

- hautagaien uko egite, 63.2

- hauteskudeen deialdi-dekretu, 46.2

- hauteskunde diru-laguntzak, 150.3

- hauteskunde-batzordeen erabakiak, 36.2

Eusko Jaurlaritza

AEHB-ren izendapen, 18.4

Erakunde-kanpaina, 68.3

Ordainsari eta eskersariak, 20.3 eta 16.2.c

Zatikako hauteskundeak

(ik. Segurtasun Saila, Ogasunaren sail arduradun, Ertzaintza)

Eztabaida

(ik. Politika orokorrari buruzko eztabaida)

F

Federazio

(ik. Hautagai-zerrenda, Alderdi politiko)

G

Gastuak

Erreklamazio, 142.4

Kontabilitate, 140

Kontrol, 148, 149 eta 150

Kontzeptu, 146

Mugak

- orokorrean, 147

- propaganda grafikokoak, 75.2

- publizitatekoak hedabideetan, 72.1

Propaganda ez kentze, 80.3

Zigor, 153

(ik. Diru-laguntza)

Gutun-azal

(ik. Boto-txarrel eta gutun-azalak)

H

Hautaezintasun

Arrazoiak, 4.3 eta 4.6

Hautagai-zerrendatik baztertze, 4.5

Uko egite, 4.4

Hautagai

Aldarrikapen, 60

Aldarrikapenaren aurkako errekurso, 67

Aurreko karguari uko egite edo uzte, 4.4

Bateraezintasun, 5

Bateraezintasuna mahaiarekin, 42.2.b

Bazterketa kargua hartzeagatik, 4.5
Debekuak, 51.1
Hautaezintasun, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 y 4.7
Hautagarritasun, 4.1
Independente, 50.2 b
Onarpen, 50.2 d
Ordezkatze, 65
Ordezko, 52 eta 91.2.b
Uko egite, 63.2 eta 64
Zuzentzeko eskubide, 86
(ik. Hautagai-zerrenda)

Hautagaien aldarrikapen

(ik. Hautagai-zerrenda)

Hautagaien aurkezpen

(ik. Hautagai-zerrenda)

Hautagaien ordezeko

(ik. Hautagai)

Hautagai-zerrenda

Aldaketa, 63.1

Aldarrikapen

- aldarrikapenaren aurkako errekurtsio, 67.1 eta 67.2
 - argitaratze, 62
 - babesia Auzitegi konstituzionalaren aurrean, 67.4
 - bidegabetasun, 61
 - epe, 60

Aurkezpen

- argitaratze, 56.1 eta 56.2
- aurkaratze, 58.1
- aurkezpen eginbide, 55.1
- aurkezteko eskubide, 49
- dokumentazio, 50.2 eta 54
- epe, 50.1
- irregulartasunak, 57
- izenpetze, 50.3
- parekotasun, 50.4, eta 50.5
- mugak, 51
- zenbaki korrelatibo, 55.2
- zuzentze, 58.2

Osoko erretiratze, 66

Parekotasun, 50.4

(ik. Hauteskunde-administratzaile, Hautagai, Hautagai-zerrendaren ordezkari)

Hautagai-zerrendaren ordezkari

Lurralde ordezkari

- administrari orokor, 139.2
- artekariaren izendapen, 92.1
- aurkako errekurtsu, 67.1 eta 67.2 - bilkura-aktaren kopia, 120.2
- boto-kontaketa orokor, 125.1, 126.3, 128, 129.2, 129.6 eta 129.8
- bozketako lokalean sartze, 109
- ekitaldietarako lokal eta lekuak, 76.2 eta 76.3
- eskudun, 48.8
- hautagaiaren uko egite, 64
- hautagai-zerrenda aurkaratze, 56.3 eta 58
- hautagai-zerrendak zuzentze, 58.2
- hautagai-zerrendaren irregulartasunak, 57.2
- hautesle-elkarte, 48.7
- izendapen, 48.5 eta 48.6
- karteletarako lekuak, 75.5
- kontzeptu, 48.3
- mahaiaren boto-kontaketa, 117.2 eta 118.4
- propaganda, 75.5, 76.2 eta 76.3
- zerrendaren aurkezpen, 50.1 eta 50.3

Ordezkari orokor

- inkestak, 87.8
- izendapen, 48.4
- kontzeptu, 48.2
- lurralde ordezkarien izendapen, 48.5
- ordezte, 48.4

Hautagarri

Bateraezintasun-arrazoiak, 4.3tik 4.6ra

Betekizunak, 4.1

(Ik Hautaezintasun).

Hauteskunde auzi-errekurtsu, 137

Hauteskunde-administratzaile

Administratzaile orokor

- beharrezkotasun, 138.2
- diru-arguntzak emate, 150.2
- diru-laguntzen aurrerakin, 144.3, 144.4, 144.7 eta 144.8
- diru-sarrerak helburuetarako erabiltze, 142.2

- Herri Kontuen Epaitegiari jakinarazte, 148.3
- izendapen, 139.1 eta 139.4
- jarduerak, 138.5 eta 140.2
- kontabilitatea aurkezte, 149 eta 150
- kontuak jakinarazte, 141
- ordezko, 138.7

Hautagaien debekuak, 139.3

Karguen metaketa, 138.3 eta 138.4

Lurralde administratzaile

- beharrezkotasun, 138.1
- izendapen, 139.1 eta 139.5

Ordezkarri orokor eta lurraldeko, 139.2

Hauteskunde-administrazio

Antolakuntza, 14.1.

Bateraezintasun, 17.2, 17.4 eta 42.2.a

Bitarteko material eta pertsonalak, 16.2

Hautaezintasun, 4.3.f

Helburu, 13.1

Laguntza emateko behar, 15

Osaera, 13.3

(ik. Hauteskunde-batzorde, Hauteskunde-mahai)

Hauteskunde-atal

Banaketa

- irizpideak, 37
- mahaiak, 41
- mugaketa, 38

Argitaratze, 38

Seinaleztatze, 39

(ik. Hauteskunde-mahai)

Hauteskunde-barruti

Banaketa ataletan, 37

Jarlekuak esleitze, 12

Parlamentarien kopuru, 10

Zehazte, 9

Hauteskunde-batzorde

Orokorrean

- bilkurak, 33

- bitartekoak, 16.2
- eginkizun-gabetze, 27
- erabakiak, 33.5
- erabakiak argitaratze, 36
- kontsultak, 34 eta 35
- zigor, 29.j eta 30.1.d

Autonomia Erkidegokoa

- agintaldi, 18.4
- ahaldunaren izendapen, 94.3
- barne-karguak, 19
- bitartekoak, 20.2 eta 20.4
- boto-kontaketa orokorraren aurkako errekurtsio, 128.4
- doako guneen banaketa, 82 eta 84
- emaitzen argitaratze, 131.1
- erabakien argitaratze, 36
- eskumenak, 29
- hautagaien egiaztapen, 57.1 eta 59
- hauteskunde diru-laguntzen aurrerakin, 144.3 eta 144.4
- hautetsien aldarrikapenaren errekurtsio, 129.5
- informazioaren kontrola, 85
- inkesten kontrol, 87
- izendapen, 18.2 eta 18.4
- koalizioaren eraketa, 49.2
- kontabilitatearen kontrol, 148, 149 eta 150
- ordainsari eta eskersariak, 20.3
- ordezkatzte, 26 eta 28
- osaera, 18.1
- sistema elektronikoen testen txosten, Bigarren Xedapen Gehigarri
- zigorrak, 29.j

Eskualdekoa

- agintaldia, 23.2 eta 23.3
- ahaldunaren izendapen, 94.3
- artekariaren izendapen, 92
- barne-karguak, 22.2, 22.3 eta 22.4
- bozketaren etete, 101.3
- egoitza, 23.1
- eraketa, 31
- eskumenak, 30.1 eta 30.3
- hauteskunde-lokaleko osagaiak, 99.4
- kanpainarako lokalak eta lekuak, 76 eta 77
- lurralde esparrua, 2. XG ekainaren 15eko 5/1990 Legearena
- mahaia ez eratze, 98.3 eta 98.4
- mahaiko kideen aitzakiak, 44
- mahaiko kideen izendapen, 43
- ordezkatzte, 31.2 eta 31.3

- osaera, 22.1
 - zigorrak, 30.1.d
- Lurralde Historikokoa
- ordezkatzeko, 31.2 eta 31.3
 - osaera, 21.1
 - agintaldi, 23.2 eta 23.3
 - ahaldunaren izendapen, 94.3
 - atal eta mahaien mugatzearen aurkako erreklamazio , 38.2
 - barne-karguak, 21.2 eta 21.4
 - boto-kontaketa orokor, 124tik 128ra
 - boto-kontaketa aurkako erreklamazioak eta kexuak, 128.3
 - bozketaren etete, 102
 - dokumentazioa jasotze, 123
 - egoitza, 23.1
 - emaitzen argitaratze, 131.2
 - eraketa, 31
 - eskumenak, 30.1 eta 30.2
 - hautagaien aldarrikapen, 60, 61, 62 eta 67
 - hautagia-zerrendak argitaratze, 56.1
 - hautagai-zerrenden egiaztapen, 57.2 eta 59
 - hautagai-zerrenden osoko erretiratze, 66
 - hautesleen aldarrikapen, 129
 - koalizioaren jakinarazpen, 49.2
 - kontabilitatearen kontrol, 148.1
 - zigorrak, 30.1.d

Hauteskunde-delitu

- Hauteskunde-batzordearen kidea izatearen etete, 27.1
- Kontabilitatean, 148.6

Hauteskunde-dokumentazio

(ik. Boto-kontaketa, Hauteskunde mahai)

Hauteskunde-dokumentuak

- Doakotasun, 133.1
- Kopiak, 133.3
- Notario-dokumentuak, 133.1.c
- Zergen salbuespen, 133.1.a eta 133.1.b

Hauteskunde-ekitaldietarako lokalak eta lekuak

- Eskualdeko HBari jakinarazpen, 76.1 eta 76.2
- Ez-betetze, 77
- Hautagai-zerrendei esleitze, 76.3

Udal zerrenda, 73.1

Hauteskundeei buruzko elkarrizketak, 81.6

Hautesle-errolda

Bozkatzeko izen-emate

- epai judizial bidez, 105.4
- hauteskunde-errolan egotearen ziurtagiri, 105.1
- mahaietan, 105.1 eta 106.1
- posta bidez, 113.a
- Hautagai-zerrendarentzako ziurtagiri, 50.2.e
- Sufragiorako baldintza, 2.2

Hauteskunde-informazioa hedabideetan

Publikoak, 85.1

Pribatuak, 85.2

Hauteskunde-lokal

(ik. Hautesleku)

Hauteskunde-mahai

Ahaldun, 94.4 eta 96

Akten ereduak, 29.f

Analfabetoen eta desgaitu fisikoen boto, 104.3

Armen debeku, 108.3

Argitaratze eta Plazaratze, 38

Artekari, 92.1, 92.9, 92.10, 92.11, 93, 96, 105.2 eta 112.3

Behin-behineko jakinarazpen, 119.2

Bilkura-akta

- boto-txartel irregularrak, 120.3
- edukiera, 120.1
- egiaztagutun, 120.4
- egiaztagutun-taloi, 120.4
- erreklamazio, 106.4
- gorabeherak, 108.4
- ziurtagiriak, 120.2

Bitarteko materialak, 99 eta 30.3

Bokal, 41

Boto-emailearen identifikazio, 106

Boto-emaileen zerrenda, 107.2, 107.3 eta 112.3

Boto-kontaketa, 117, 118 eta 119

Bozketa, 107

Bozketa berri, 98.4 eta 102.3
Bozketa bertan behera uzte, 102
Bozketa ez haste, 102
Bozketaren amaiera, 112.1
Bozketaren baliogabetze, 47
Bozketaren etete, 101.1, 101.3 eta 118.2
Eraketa, 97
Eraketa-akta
- edukia, 100.2
- izenpetze, 100.1
- ziurtagiri, 100.3 eta 100.4
Erantzukizunak, 98.3
Ez agertze, 98.3 eta 98.4
Gutxieneko egonaldi, 101.2
Hauteskunde-dokumentazioaren gutun-azalak, 121 eta 122
Izendapen, 43, 44.1 y 44.3
- alegazioak, 44.1 y 44.2
Jarduerak, 40
Jarraibideen eskuliburu, 29.g eta 44.1
Karguaren beharrezkotasun, 17.1 eta 42.1
Kide izateko debeku, 42.2
Kideen ordezkioak, 43.3
Laneko baimen, 45, 93.3
Lehendakari
- agintea, 108.2
- izendatze eta titulazio, 43.2
- mahairen osaera, 41.1
Lekapen, 42.3 eta 42.4
Notario, 108.6
Ordainsariak, 16.2.c
Ordezkatze, 98
Osaera, 41.1
Posta bidezko boto, 113 eta 114
Prestakuntza, 41
Propaganda debeku, 111
Sarrera, 109
Seinaleztatze, 39
Titulazio, 43.2

Hauteskunde-mahaiko Lehendakari

(ik. Hauteskunde-mahaia)

Hauteskunde-muga

(ik. Jarlekua)

Hauteskunde-partzialak

(ik. Zatikako hauteskundeak, 47)

Hautesle

Bozkatzeko eskubidearen egikaritze, 104tik 107ra

Kontsulta eta erreklamazioak, 34.1 eta 38.2

Laneko baimen, 110

Sinadurak hautesle-elkartea sortzeko, 53.2

(ik. Posta bidezko botoa)

Hautesleku

Argitaratze, 38.1

Erreklamazio, 38.2

Plazaratze, 38.3

Propaganda debeku, 111

Seinaleztatze, 39

Hautesle-elkarte

Erantzukizuna kalteengatik, 78.2

Eratzea eta izenpeak, 53.2 eta 53.3

Ikurrak eta identifikazio, 53.4

Kanpaina, 53.1

Ordezkarriak, 48.2 eta 48.7

(ik. Hautagai-zerrenda, Alderdi politiko)

Hautestontzi

(ik. Bozketa)

Hautetsi

Aldarrikapen, 129

Bateraezintasun-arrazoiak, 5

Debekuak, 6 eta 7

Izendatze-agiri, 29.k

Jarduera eta ondasunen aitorten, 8

Kopurua barrutiko , 10

Legebiltzarkide hautetsien komunikazioa Legebiltzarrari, 130

Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Lege

Hauteskunde-administrazio, 32

Hauteskunde-batzordeko idazkari, 25.2

Ordezko zuzenbide, 135

Herri Kontuen Euskal Epaitegi

Hauteskunde-delitu, 148.6

Kontabilitatea aztertze, 149

Kontabilitate-informazioa eskatze, 148.3, 148.4 eta 148.5

I

Inprimakiak

Eredu ofizialak, 88.1

Eskuragarritasun, 90.1

Inkesta

Araubide, 87

Debeku, 87.7

Irrati-telebistako Batzorde

Jarduera, 82.1

Lehendakaritza, 82.3 Osaera, 82.2

Irratia

(ik. Irrati-telebistako Batzordea, Hauteskunde propaganda)

Isun

(ik. Arau-haustek eta Zigorrak)

Izendatze-agiri

(ik. Ahalduna, Artekari, Hautetsi)

J

Jarleku

- Argitaratzea, 131.1
- Esleipena, 12.1 eta 129.1
- Hauteskunde-muga, 11
- Ordezkatze, 12.2 eta 12.3'

Justizia auzitegi nagusi

- Hauteskunde-batzordeen kideak, 18.1, 19.1, 22.1
- Hauteskundeekiko auzi-errekurtso, 137

K

Kabina

(ik. Bozketa)

Kanpaina

- Debeku
 - denborazko, 71.1
 - subjektibo, 69
 - Hautesle-elkarte, 53.1
 - Iraupen, 68.2
 - Kontzeptu, 68.1
 - Subjektuak, 68.1, 68.4 eta 69
- (ik. Propaganda)*

Kargu Publikoak

(ik. Bateriaezintasun, Hautaezintasun)

Koalizio

- Alderdiaren identifikazio zerrendetan, 50.2.b
 - Eratze, 49.2
- (ik. Hautagai-zerrenda, Alderdi politiko)*

Kontuak

- Erreklamazio gastuengatik, 142.4
- Funtsen bilketa, 141.2

Funtsen ekarpen eta ezarpenak, 143.1 eta 143.3
Itxiera, 140.5
Jakinarazte, 141.1
Kontabilitate eta epe, 140.1 eta 140.2
Saldoak erabiltze, 142.3
Zehaztapenak, 140.3 eta 140.4

L

Legebiltzar

AEHB-aren bitartekoak, 20.2
AEHB-aren egoitza, 20.1
AEHB-aren izendapen, 18.1, 18.2 eta 19.3

Lehendakari

Deialdi, 46.1

Lurralde Historikoko aldizkari ofizial

Argitaratze

- emaitzak, 131.2
- hauteskunde-atal eta mahaiak, 38.1 eta 38.2
- kanpaina-ekitaldirako lokalak, 76.2
- Lurralde Historikoko eta Eskualdeko Hauteskunde-batzordeen erabakiak, 36.2
- Lurralde Historikoko eta Eskualdeko Hauteskunde-batzordeen osaera, 31.3

M

Mahai

(ik. Hauteskunde-mahai)

N

Neutraltasun informatibo, 85

O

Ogasunaren sail arduradun

- Diru-laguntzak
 - aurrerakinak, 144
 - diru-kopuruak gaurkotze, 151.3
 - emate, 150.3
 - murrizketa zigorragatik, 154
- Propaganda kentze, 80.3

Ordezkar

(ik. Hautagai-zerrendaren ordezkari)

Ordezko zuzenbide

Hauteskundeetakoa, 1. AX ekainaren 15eko 5/1990 Legearena
Prozedurazko arauak, 135

P

Parlamentari

(ik. Hautetsi)

Politika orokorrari buruzko eztabaida, 81.6

Posta bidezko boto

Aldi baterako atzerrian bizi diren posta bidezko boto, 132 octies.2
Atzerrian bizi diren egoiliarren posta bidezko boto, 132 nonies
Aurkaratze, 114
Ez onartze, 113
Hautestontzian sartze, 112.2
Izapidetze, 132 Octies

Propaganda

Aurre-kanpainen hautagai-zerrendei debekatzen ez zaiena, 71.6
Aurre-kanpainen hautagai-zerrenden debekuak, 71.2tik 71.5ra
Bozketa egunean eta bezperan hautagai-zerrenden debekuak, 71.7
Debeku

- bozketan, 111
- denboragatik, 71.1 eta 71.3

- lekuagatik, 73.2
 - subjektuagatik, 69
- Ekitaldietarako lokal eta lekuak, 73.1.a eta 76
- Erantzukizun zibil eta administratibo, 77 eta 78
- Esparru komertzialetan, 75.1 eta 75.2
- Grafiko
- ez betetze, 78, 79 eta 80
 - kentze, 80.1
 - gordetako lekuak, , 73.1.b, 73.2, 75.3, 75.4, 75.5
- Kontzeptu, 71.1
- Esparru komertzialetan, 75.1 eta 75.2
- Publizitatea hedabide pribatuetan, 72
- Publizitatea hedabide publikoetan, 81tik 84ra
- (ik. Kanpaina)*

Propagandarako doako gune

(ik. Propaganda)

Protestak

(ik. Erreklamazioak mahaian aurrean)

Publizitate

(ik. Propaganda)

S

Segurtasun Saila

- Akten ereduaren proposamen, 29.f
- Hauteskunde-dokumentazio
 - 4. gutun-azala jasotze, 123.8
 - eskuratzeko moduan ipintze, 90.1
 - jasotze, 123.3
- Jarduerak, 16.2

Sufragio aktiboko eskubide

(ik. Boto).

Sufragio pasiboko eskubide

(ik. Boto)

T

Telebista

(ik. Irrati-telebistako Batzorde, Hauteskunde propaganda)

U

Udal

Hauteskunde-atal, mahai eta lokalen erakuspen publikoa, 38.3

Idazkari, 22.4

Lokalak seinaleztatze, 39

Mahaien eratze, 43.1

Propaganda kentze, 80.3

Propagandarako lokal eta ekitaldietarako lekuen zerrenda, 73.1 eta 76

Zigorra baimenik gabeko propagandagatik, 80.3

Udalaren idazkari

(ik. Udal)

Z

Zatikako hauteskunde, 47

Zigorrak

(ik. Arau-hauste eta zigorrak)

2. GEHIGARRIA

EUSKO LEGEBILTZARRERAKO HAUTESKUNDE LEGEAREN TESTU KONTSOLIDATUAREN AURKIBIDE SISTEMATIKOA

I. TITULUA. Xedapen orokorrak

1. art. Xedea
2. art. Bozketa aktiborako eskubidea
3. art. Botoa emateko eskubidea ez dutenak
4. art. Hautagai izateko eskubidea eta hautaezinak
5. art. Bateriaezintasunak
6. art. Eusko Legebiltzarreko kideen jarduera pribatuak
7. art. Ordainsariak
8. art. Interesen erregistroa

II. TITULUA. Hauteskunde-sistema

9. art. Hauteskunde-barrutia
10. art. Hauteskunde-barruti bakoitzeko legebiltzarkide kopuru bera
11. art. Hauteskundeetako langa eta boto balioduna
12. art. Legebiltzar-tokiak banatzeko prozedura (D'Hondt sistema)

III. TITULUA. Hauteskunde-administrazioa

I. kapitulua. Xedapen orokorrak

13. art. Euskal Hauteskunde-administrazioaren eginkizunak eta erakundeak
14. art. Hauteskunde-administrazioa antolatzea
15. art. Agintaritza publikoen betebeharrak elkarlanean aritzeko
- 16.1. art. Eusko Jaurlaritzaren eta Autonomia Erkidegoko Administrazioaren eskumenak
- 16.2. eta 3. art. Herrizaingo Sailaren eginkizunak hauteskunde-prozesuari laguntzeko
17. art. Hauteskunde-administrazioko kidearen karguak dituen beharrak eta bateraezintasunak

II. kapitulua. Hauteskunde-batzordeak

1. atala. Batzordeak eratzea
18. art. AEHB eratzea
19. art. AEHBren, Mahaiburutza, Mahaiburuordetzaren eta Idazkaritzaren karguak
20. art. AEHBren egoitza, baliabideak, dietak eta aholkularitza juridikoa eta teknikoa
21. art. LHHBk eratzea
22. art. EHBk eratzea

- 23. art. LHHB eta EHBen egoitza eta agintea
- 24.1. art. AEHBren eta LHHBen ordezkariak Autonomia Erkidegoaren Administrazioan.
- 24.2. art. HEBren ordezkaria AEHBn
- 25. art. Hauteskunde-batzordeetako idazkariak
- 26. art. Hauteskunde-batzordetako kideak ordezkatzeko sistema
- 27. art. Hauteskunde-batzordeko kidea kargutik kentzea
- 28. art. Hauteskunde-batzordetako kideak ordezkatzeko epea
- 2. atala. Batzordeen eskumenak
 - 29. art. AEHBren eskumenak
 - 30. art. LHHB eta EHBen eskumenak
- 3. atala. Antolamendua eta eginkizunak
 - 31. art. LHHB eta EHBk eratzea
 - 32. art. Administrazio bideari buruzko Legearen osagarritasuna, Hauteskunde-administrazioaren antolaketa eta funtzionamenduen organo kolegiatuentzat
 - 33. art. Hauteskunde-batzordeen bilkuren deia
 - 34. art. Hauteskunde-batzordeetako kontsuluten erregimena
 - 35. art. Kontsultak egitea
 - 36. art. Hauteskunde-batzordeek hartutako erabakiak jakinaraztea
- III. kapitulua. Atalak eta hauteskunde-mahaiak
 - 1. atala. Hauteskunde-atalak
 - 37. art. Hauteskunde-atalen tamaina
 - 38. art. Hauteskunde-atalen zenbatekoa eta mugak, horien lokalak eta dagozkien mahaiak
 - 39. art. Udalek lokalen kokagunea adieraztea
 - 2. atala. Hauteskunde-atalak
 - 40. art. Hauteskunde-mahaien eginkizunak
 - 41. art. Mahaiak osatzea eta eratzea
 - 42.1. art. Mahaikide karguaren betebeharrak
 - 42.2. art. Ezin direnak mahaikide izan
 - 42.3. art. Mahaikide ez izateko aitzakiak
 - 43. art. Mahaikideak eta ordezkoak zozketatzea
 - 44. art. Izendapena jakinaraztea eta aitzakiak alegatzea
 - 45. art. Mahaikideen lan eskubideak

IV. TITULUA. Hauteskundeen deialdia

- 46. art. Dekretua, hauteskunde-prozesuaren deialdia eta iraupe-
na zehazteko
- 47. art. Hauteskunde partzialak

V. TITULUA. Hauteskunde prozedura

I. kapitulua. Hautagaiak aurkeztea eta aldarrikatzea

1. atala. Hauteskunde-administrazioaren ordezkariak

- 48. art. Hautagai-zerrendetako ordezkari orokorrak, lurraldeko
ordezkariak eta dagozkien ordezkariak

2. atala. Hautagai-zerrendak aurkeztea

- 49. art. Hautagai-zerrendak aurkezteko eskubidea
- 50. art. Hautagai-zerrendak eta genero-kuota aurkezteko eskaki-
zun formalak
- 51. art. Hauteskunde-zerrenda batekoa izateko erregimen orokorra
- 52. art. Hauteskunde-zerrendetako hautagai eta ordezkioen
kopurua
- 53. art. Hauteskunde batasunak
- 54. art. Agiriak eta horren kopia aurkeztea.
- 55. art. Aurkeztutako hauteskunde-zerrendaren diligenzia,
ordainagiria eta hurrenkera-zenbakia

3. atala. Hautagai-zerrendak jendaurrean jartzea

- 56. art. EHAAan aurkeztutako hautagai-zerrendak argitaratzea

4. atala. Hutsen zuzenketa eta aurka egitea

- 57. art. AEHBk eta LHHBk agiriak aztertzea eta irregulartasunak
ofizioz zuzentzea
- 58. art. Alderdi politikoei hautagai-zerrendei aurka egitea
- 59. art. Hautagai-zerrenda anitzak

5. atala. Hautagai-zerrendak aldarrikatzea

- 60. art. Hautagai-zerrendak aldarrikatzeko epea
- 61. art. Aldarrikapenaren desegokitasuna
- 62. art. EHAAan aldarrikatutako hautagai-zerrendak argitaratzea
- 63. art. Hautagai-zerrendetako ordena aldatzeko epea
- 64. art. Hautatutako pertsonaren uko egitea aurkeztea
- 65. art. Hautagai-zerrendak ordezkatzeko Agindua
- 66. art. Zehapena, hautagai-zerrenda osoa kentzeagatik

6. atala. Hautagai-zerrendak eta hautagaiak aldarrikatzearen aurka-ko errekurtsua

67. art. Jartzeko epea, alegazioak, Administrazioarekiko Auzitarako Epaitegiaren epaia eta Konstituzio Auzitegiaren aurrean babes-errekurtsua

II. kapitulua. Hauteskunde-kanpaina

1. atala. Xedapen orokorrak

68.1 eta 2 art. Kanpainaren definizioa eta iraupena

68.3. art. Eusko Jaurlaritzaren erakunde mailako kanpaina

68 bis. art. Debebatutako publizitate-kanpainak eta komunikazio instituzionalak

2. atala. Hauteskundeetako propaganda

69. art. Hauteskunde-propaganda zabaltzea debekatuta dutenak

70. art. Hauteskunde-propagandaren araubide juridikoa

71. art. Hautagaien mugak hauteskundeetako aurre-kanpainan

3. atala. Lokal eta guneko publikoak erabiltzea

73.1. art. Udalek doako propaganda grafikorako lokal eta guneko publikoaren katalogoa egitea eta eguneratzea

73.2. art. Debekuak propaganda grafikoa jartzeko

74. art. Hauteskunde-kanpainaren ekintza publikoak egiteko arauak

75.1 eta 2 art. Hauteskunde-gastuaren muga kartelak eta propaganda jartzeko

75.3, 4 eta 5 art. Hautagai-zerrendei banatutako zaizkie doaneko propaganda jartzeko tokiak

76. art. Hautagai-zerrendei lokal eta guneko publikoak esleitutako zaizkie hauteskunde-ekintzak doan egiteko

77. art. Zehapenak jartzea propaganda banatzeko erabakiak eta kanpaina-ekintzak hausten dituzten hautagai-zerrendei

78. art. Hautagai-zerrendetako erantzun zibila eta administratiboa, propaganda grafikoa jartzean egindako kalteengatik

79. art. Hautagai-zerrendei zehapena jartzea, debebatutako tokietan propaganda grafikoa jartzeagatik

80. art. Hauteskundeak amaitzean, hautagai-zerrendek propaganda grafikoa kentzea

4. atala. Hauteskunde-kanpainan hedabideak erabiltzea

81.1. art. Hauteskunde-publizitatearen kontratazioan gastu-muga

81.2. art. Hauteskunde-publizitatearen tarifak

- 81.3.art. Titulartasun publikoko hedabideetan hauteskunde-publizitateko tartearak kontratatzeko debekua.
 - 81.4. eta 5. art. Hautagai-zerrendek komunikabide publikoetako guneak doan erabiltzea. Banatzeko irizpideak
 - 81.6. art. Politika orokorrari buruzko eztabaida eta elkarrizketak
 - 82. art. AEHB, doaneko emanaldiak banatzeko eskumena duen agintaritza bakarra. Irrati eta telebista batzordea.
 - 83. art. Hauteskunde-zabalkunderako doaneko aldiak banatzeko baremoak
 - 84. art. AEHBk hauteskunde-zabalkunderako doaneko emandien uneak eta hurrenkera zehazteko irizpideak
 - 85.1.art. Komunikabideen tarte informatiboetan berrien neutraltasuna eta bestelako bermeak.Aipatu komunikabideen administrazio organoen erabakien kontrako errekurtsioa
 - 85.2.art. Hauteskunde-eztabaida eta elkarrizketetan, eta orobat hauteskunde buruzko informazioan emisore pribatuen legaltasuna
5. atala. Zuzentzeko eskubidea
- 86. art. Zuzentzeko eskubideaz baliatzea
6. atala. Hauteskunde-galdeketak
- 87. art. Hauteskunde-galdeketak arautzea
- III. kapitulua. Boto-txartelak eta gutun-azalak
- 88.1. art. Hauteskunde-dokumentazioa eta materiala arautzeko dekretua
 - 88.2. art. LHHBen eskumena boto-txartelen eredu ofiziala onartzeko
 - 89. art. LHHBek egiaztatzea alderdi politikoek egindako boto-txartelak eta gutun-azalak
 - 90. art. Herrizaingo Sailak bermatzen du boto-txartelak, gutun-azalak eta gainontzeko hauteskunde-agiriak eskuragarri egotea
 - 91. art. Boto-txartelen edukia
- IV. kapitulua. Ikuskatzaileak eta ahaldunak
- 92. art. Ikuskatzaileak izateko baldintzak, izendapena eta mahaiari karguaz jabetzea
 - 93. art. Ikuskatzaileen esleipenak
 - 94. art. Ahalduna izateko baldintzak, ahalordetzea gauzatzea eta ahaldunaren eginkizunak
 - 95. art. Ikurrak eta eranskailuak erabiltzea eta hauteskunde-propaganda izatearen debekua

96. art. Hauteskunde-mahai bakoitzeko ikuskatzaile eta ahal-
dunen gehieneko kopurua

V. kapitulua. Hauteskunde-mahaiak osatzea

97. art. Mahaiak osatzeko titularren eta horien ordezkoen bile-
ra-ordutegia

98.1 eta 2 art. Hauteskunde-mahaiko titularrak eta ordezkoak
ordezkatzeko hurrenkera

98.3. art. Hauteskunde-mahaiko titularrak eta ordezkoak ez agertzea

98.4. art. Mahaia ezin osatzea

98.5. art. Esamolde edo sinboloak hauteskunde-propaganda iza-
tearen debekua

99. art. Mahaia funtzionatzeko beharrezko materialak eta horien
ezean ordezkatzea

100. art. Mahaia eratzeko aktaren edukia eta hori betetzea

VI. kapitulua. Bozketa.

101.1. art. Bozketaren ordutegia

101.2. art. Mahaikideak aldi baterako alde egitea

101.3. art. Bozketa etetea

102. art. Bozketa bertan behera uztea eta beste bozketa baterako
deia egitea

103. art. Bozketa hastea

104.1. art. Botoaren isilpekoa

104.2. art. Hautesleak kabina erabiltzea

104.3. art. Konfiantzako pertsonaren bidezko botoa. Boto per-
sonala eta erraztasunez ikusmen-ezintasuna
dutenentzako

105. art. Botoa emateko eskubidea egiaztatzea, mahaiko errol-
dan izena emanez, edo Erroldako ziurtagiria edo epai
judiziala aurkeztuz

106. art. Boto-emalea identifikatzeko izapidea

107. art. Bozketa eta boto-emaielen zenbakidun zerrendan oha-
rrak egitea

108. art. Mahaiburuaren agintea

109. art. Hauteskunde-mahaiko lokaletan sartzeko eskubidea du-
tenak

110. art. Araudi bidezko garapena, langileek botoa emateko behar
duten denborari buruzkoa

111. art. Hautesleketan eta inguruetan, botoa eman aurretik, de-
bekatuta dago propaganda egitea eta hautesleei galde-
tzea

- 112. art. Bozketa amaitzea eta mahaikideen eta ikuskatzaileen botoa
- 113. art. Posta bidezko botoa onartzea
- 114. art. Posta bidezko botoari aurka egitea

VII. kapitulua. Hauteskunde-mahaietako boto-zenbatekoa

- 115. art. Baliogabeko botoa
- 116. art. Boto zuria
- 117. art. Mahaiko boto-zenbaketaren izaera publikoa
- 118. art. Mahaiko botoak zenbatzeko eragiketak garatzea
- 119. art. Mahaiburutzak hauteskunde-emaitzak iragartzea eta behin-behineko boto-zenbaketa jakinaraztea
- 120. art. Hauteskunde-mahaiaren bilkura-akta betetzea
- 121. art. Mahaiko hauteskunde-agiriak lau gutun-azaletan prestatzea eta sartzea
- 122. art. Mahaikideek hauteskunde-agiriak dituzten lau gutun-azalak eskumeneko epaileari ematea
- 123. art. Mahaietako hauteskunde-agiriak dituzten gutun-azalak LHHBek jasotzea

VIII. kapitulua. Boto-zenbaketa

- 124. art. Boto-zenbaketa egiteko epea
- 124 bis. art. AEHEa boto-kontaketa egiteko LHHBk hauteskunde mahaia osatzea
- 125. art. Boto-zenbaketa orokorrerako LHHBk eratzeko akta egitea
- 126. art. Boto-zenbaketa orokorra egitea
- 127. art. Aktak eta botoak ez zenbatzea
- 128.1. art. Boto-zenbaketa orokorra bukatzea eta boto-zenbaketaren akta egitea
- 128.1bis.art. Hauteskunde-zerrenden ordezkariari boto-kontaktaren akta euskarri digitalean ematea
- 128.2. art. Boto-zenbaketan gertatutako gorabeherak bilkura-aktan jasotzea
- 128.3. art. Hautagai-zerrendek erreklamazioak aurkeztea boto-zenbaketa orokorraren aurka eta LHHBk ebaztea
- 128.4. art. AEHBri errekurtsua aurkeztea eta horren ebazpena, eta hori aldarrikatzeko LHHBei jakinaraztea
- 129. art. LHHBk hautatutako pertsonak aldarrikatzea. Aldarrikatzeko aktaren edukia eta formatu esberdinetako kopia ematea
- 130. art. AEHBren lehendakaritzak Eusko Jaurlaritzari hautatuen zerrenda bidaltzea

131. art. Hauteskundeetako emaitzak EHAAn eta LHAOn argitaratzea

IX. kapitulua. Hauteskunde-arauak haustea

132. art. Isuna, hauteskunde-arauak hausteagatik

XI. kapitulua. Posta bidezko botoa eta atzerrian bizi diren egoiliarrena

132 octies.1 art. Posta bidezko botoa izapidetzea, HAOLoren 72. eta 73. artikuluetan ezarritakoaren arabera

132 octies.2 art. Aldi baterako atzerrian bizi direnen posta bidezko botoa izapidetzea, HAOLoren 74. artikuluan ezarritakoaren arabera eta hori garatzen duen indarreko hauteskunde-araudian ezarritako prozeduraren arabera

132 nonies art. Atzerrian bizi diren egoiliarren posta bidezko botoa izapidetzea, HAOLoren 75. artikuluan ezarritakoaren arabera

VI. TITULUA. Hauteskundeei eta hauteskunde-auzietako errekurtsoei buruzko prozeduren arau nagusiak

I. kapitulua. Hauteskunde-agiriak eta erreklamazioak aurkeztea.

133. art. Egintza juridiko dokumentatuen gaineko zergatik salbuesitako agiriak

II. kapitulua. Administrazio bideko prozedura

134. art. Hauteskunde-batzordeek hartutako erabakien kontrako errekurtsoa. Aurkeztu eta erabakitzeko epeak

135. art. Administrazio bideari buruzko Legearen osagarritasuna, hauteskunde-prozeduran

136. art. Hauteskunde-batzordeek errekurritutako erabakietan jarritako zigorrak ez larriagotzeko printzipioa. Aipatu printzipioari jarritako salbuespenak

III. kapitulua. Hauteskunde-auzietako errekurtsoa

137. art. Hauteskunde-auzietako errekurtsoa ezagutzeko eskumeneko Epaimahaia.

VII. TITULUA. Hauteskundeetako diru-sarrerak, gastuak eta diru-laguntzak

I. kapitulua. Administrazioaileak eta hauteskunde-kontuak

- 138. art. Administrari nagusiak, lurralde-administrariak eta horien ordezkioak izendatzea
- 139. art.- Hauteskunde-administraria izendatzeko baldintzak
- II. kapitulua. Hauteskunde-kontuak
 - 140. art. Hautagai-zerrenden kontularitzan agertu beharreko gaiak
 - 141. art. LHHBei jakinaraztea kontuak ireki izana
 - 142. art. Hauteskunde-kontuetan sartu behar diren fondoak. Saldoen erabilgarritasuna
 - 143. art. Hauteskunde-kontuetan fondoak edo ezarpenak jaritzeko eskakizunak
- III. kapitulua. Hauteskundeetako diru-sarrerak eta ekartzeko iturriak
 - 144. art. Hauteskundeetako diru-laguntza publikoen lehenengo eta bigarren aurrerakina. Bigarren aurrerakina jasotzeko baldintzak
 - 145. art. Debekatutako hauteskunde-ezarpenak
- IV. kapitulua. Hauteskunde-gastuak
 - 146. art. Hauteskunde-zerrendetako gastuak definitzea
 - 147. art. Hautagai-zerrendetako hauteskunde-gastuaren mugak kalkulatzeko formula
- V. kapitulua. Hauteskundeetako kontabilitatea kontrolatzea
 - 148. art. AEHBren eta LHHBen hauteskunde-kontabilitatearen fiskalizatze-egitekoa
 - 149. art. Hautagai-zerrendetako kontularitza kontrolatzeko eta fiskalizatzeko prozedura
 - 150.1. art. HKEEren irizpena AEHBri bidaltzea
 - 150.2. art. Hauteskundeetako diru-laguntzen zenbatekoa AEHBk zehaztea
 - 150.3. art. EHAAn argitaratzea hauteskunde-zerrendei emandako hauteskundeetarako diru-laguntzak
- VI. kapitulua. Hauteskunde-gastuen diru-laguntza publikoa
 - 151.1. art. Hauteskundeetako diru-laguntza publikoen zenbatekoa
 - 151.2. art. Hauteskunde-postarako diru-laguntza
 - 151.3. art. Hauteskundeetarako diru-laguntzak jasotzeko baldintzak
 - 151.4. art. Debekatzea hauteskundeetarako diru-laguntzak gastuen kopurua gainditzea
- VII. kapitulua.- Zigorak
 - 152. art. Hauteskundeetarako diru-laguntza osoa galtzea

153. art. Zehapena, zuritu gabeko diru-sarrerei edo murriztutako gastu partidei dagokienez
154. art. AEHB eta LHHBek zehapenak jakinaraziko dizkiote Eusko Jaurlaritzako Ogasunaz arduratzen den Sailari

Xedapen Gehigarriak

- Lehenengo. Hauteskunde-prozesuak dakartzan gastuak Euskal autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorrei egozte
- Bigarrena. EHBaren eremua alderdi judizialena da
- Hirugarrena. HAOLO legearen artikulua erreproduzitzen dituzten Lege honen aginduak aldatzea, aipatu lege organikoak aldatzen baditu
- Laugarrena. Lege honetan aurreikusitako zenbatekoak eguneratzea
- Bosgarrena. Lege honek aurreikusitako bateraezintasunen erregimena aplikatzea

Lehen Xedapen Gehigarria. Hauteskundeetako diru-laguntzak eguneratzea

Bigarren Xedapen Gehigarria. Sistema elektronikoen testak

Xedapen iragankorrak

- Lehenengo. AEHBko kideak lehenengoz izendatzea
- Bigarrena. HAOLO aldatzen ez den bitartean, EHBen eremua alderdi judizialena da, 1979ko tokiko hauteskundeetarako ezarritakoarekin bat datorrena

Lehen Xedapen Iragankorra. Gastuaren mugak murriztea

Bigarren Xedapen Iragankorra. Hauteskundeetarako diru-laguntzak izoztea

Azken xedapenak

- Lehenengo. HAOLO legearen osagarritasuna eta, bereziki, Gorte Nagusiei dagokien titularena
- Bigarrena. Lege honen epeak eta epe-mugak zenbatzea
- Hirugarrena. Ekainaren 15eko 5/1990 Legea indarrean sartzea
- Laugarrena. Eusko Jaurlaritza gaitzea beharrezko arauzko xedapenak eman ditzan

Bigarren Azken Xedapena.- Ekainaren 19ko 15/1998 Legea indarrean sartzea

Azken Xedapena.- Urriaren 4ko 6/2000 Legea indarrean sartzea

Azken Xedapena.- Martxoaren 28ko 1/2003 Legea indarrean sartzea
Lehen Azken Xedapena.- Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren baldintzak

Bigarren Azken Xedapena.- Abenduaren 23ko 11/2015 Legea indarrean jartzea

Ekainaren 15eko 5/1990 Legearen Xedapen Indargabetzailea

Ekainaren 19ko 15/1998 Legearen Xedapen Indargabetzaile bakarra

Martxoaren 28ko 1/2003 Legearen Xedapen Indargabetzailea

Oharrak:

Aurkibidearen artikulua beti dagozkie Eusko Legebiltzarrerako Hautesku-ndeei buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legearen testu bateratuari

Laburdurak:

Art.	Artikulua
AEHB	Euskal Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordea
AEHE	Atzerrian bizi diren egoiliarren hautesle-errola
LHHB	Lurralde Historikoaren Hauteskunde-batzordea
EHB	Eskualdeko Hauteskunde-batzordea
HKEE	Herri-Kontuen Euskal Epaitegia
KA	Konstituzio Auzitegia
HEB	Hautesle Erroldaren Bulegoa
EHAA	Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkaria
LHAO	Lurralde historikoko aldizkari ofiziala.
HAOLO	Hauteskuendeen Araubide Orokorrari buruzko Lege Organikoa

